Bibliotek 1800

George Sand

Indiana

George Sand

Indiana

eBibliotek 1800

2023

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af George Sand: *Indiana* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of George Sand: *Indiana* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal*

context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

BY NC SA

Første del

I

En regnfuld og kold efterårsaften i et lille slot i La Brie var tre tankefulde personer alvorligt beskæftigede med at se på den brændende ild i kaminen og urvisernes langsomme gang. To af disse tavse gæster syntes med stor tålmodighed at finde sig i den tomme kedsomhed, der hvilede på dem, men den tredje gav tydelige tegn på det oprør, den forårsagede hos ham. Han kastede sig frem og tilbage på stolen, undertrykte kun halvt en melankolsk gaben, og slog med ildtangen på de gnistrende brændestykker, i den klare hensigt at kæmpe imod den fælles fjende.

Denne person, som var meget ældre end de to andre, var herren i huset, oberst Delmare, en gammel, tapper officer på pension. Tidligere havde han været smuk, nu var han tyk, havde en skaldet isse, grå moustacher og et frygteligt øje, en udmærket hersker for hvem alle skælvede, både hans kone, tjenere, heste og hunde.

Han forlod endelig sin stol, synligt utålmodig over ikke at vide, hvordan han skulle bryde tavsheden, og gav sig til at gå op og ned i salen med tunge skridt, uden et eneste øjeblik at tabe den stivhed, der passer sig for alle gamle militærpersoners bevægelser, idet han støttede sig på sine lænder, når han med et sving gjorde helt omkring, alt dette med den tydelige selvtilfredshed, som karakteriserer en mand fra paradepladsen og en sand idealofficer. Men de var forsvundet, de glimrende dage, da løjtnant Delmare indåndede triumf sammen med eksercerpladsens støvede luft. Som afskediget officer, glemt af det utaknemmelige fædreland, så han sig nu fordømt til at

udholde alle følgerne af ægteskabet. Han var en ung og smuk kones ægtefælle, ejer af et herligt gods med dets underliggende jorder, og desuden heldig i sine spekulationer. Følgelig var obersten gnaven, og særligt i aften, for vejret var fugtigt og obersten havde gigt.

Han gik gravitetisk op og ned i sin gamle salon, der var møbleret i Ludvig den Femtendes stil, standsede snart foran en dør, over hvilken der var malet *al fresco*, nøgne amoriner, der sammenbandt meget velopdragne hinde og føjelige vildsvin med blomster. Snart standsede han foran en væg, dækket med magre og forpinte billedhuggerarbejder, hvis forkerte luner og uendelige sammenslyngninger øjet forgæves ville have trættet sig for at følge. Men disse flygtige adspredelser forhindrede ikke obersten i, hver gang han gik forbi, at kaste et dybt og gennemtrængende blik på de to tavse personer, der holdt ham med selskab, og hans blik gik fra den ene til den anden, hans opmærksomme blik, der i tre år havde ruget over en skrøbelig og kostbar skat – hans kone.

For hans kone var nitten år gammel, og hvis du havde set hende sidde der hensunken ved den store, hvide marmorkamin med indlagt, forgyldt kobber – hvis du havde set hende sidde der, sygelig, bleg, bedrøvet, med albuen støttet på knæet, hun, så ganske ung, midt i dette gamle hus, ved siden af denne gamle mand, ligesom en blomst fra i går, som man har ladet springe ud i en gotisk vase, ville du have beklaget oberst Delmares kone, og obersten endnu mere end hans kone.

Den tredje beboer af dette afsidesliggende hus sad i den samme kaminniche, ved den anden ende af det brændende bål. Det var en mand i sin fulde kraft og i sin ungdoms blomst, hvis

friske kinder, rige blonde hår, vel ansatte og tætte bakkenbarter stak stærkt af mod husherrens grånede hår, falmede hudfarve og hårde ansigtstræk. Men selv den mindst "kunstforstandige" ville dog have foretrukket hr. Delmares hårde og strenge udtryk frem for den unge mands regelmæssigt flove træk. Det pluskæbede ansigt, der hævede sig i relief fra den jernplade, som dannede kaminens baggrund, var måske mindre ensformigt med sit blik bestandigt fæstet på de brændende knuder, end denne histories rødkindede og blonde person var det under den samme betragtning. I øvrigt ville hans formers utvungne kraft, hans fine, brune øjenbryn, hans blanke, hvide pande, roligheden i hans klare øjne, hans hænders skønhed og den strenge elegance, der strakte sig lige til hans jagtdragt, have ladet ham gå for en meget smuk "kavaler" i enhver dames øjne, som delte et andet århundredes såkaldte "filosofiske" smag. Men måske havde hr. Delmares unge, frygtsomme kone endnu aldrig undersøgt en herre med øjnene. Måske var der slet ingen sympati mellem denne spinkle og lidende kone, og denne søvnige, velnærede mand. Så meget er sikkert, at ægtemandens argusøje blev træt, uden at kunne overraske et eneste blik, et eneste suk, en eneste hjertebanken mellem disse to så ulige væsener. Ganske sikker på ikke engang at have nogen grund til skinsyge at beskæftige sig med, faldt han derfor tilbage i en endnu dybere sørgmodighed end før, og begravede sine hænder på bunden af sine lommer.

Den eneste lykkelige og tiltrækkende figur i denne gruppe, var en smuk jagthund af den store griffonrace, der havde lagt sit hoved op på den siddende mands knæ. Den udmærkede sig ved sin længde, sine brede, lodne haser, sin spidse rævesnude

og sit åndrige ansigt, der var helt besat med filtrede hår, gennem hvilke to store, gule øjne skinnede som to topaser. Disse hundeøjne, som var så blodige og vilde på jagten, havde nu et udtryk af melankoli og ubeskrivelig ømhed, og når herren, som var genstand for al denne instinktive kærlighed, der ofte langt overgår menneskets fornuftige hengivenhed, lod sine fingre glide hen over det smukke dyrs silkebløde sølvhår, funklede dens øjne af glæde, mens dets lange hale regelmæssigt fejede ildstedet og spredte asken derfra over det indlagte gulv.

Der var måske stof til et maleri á la Rembrandt i denne huslige scene, som halvt blev oplyst af ildstedets flammer. Et hvidt, flygtigt skin udbredte sig af og til over værelset og figurerne, derpå gik det over i bålets røde tone og forsvandt efterhånden; den store sal blev da formørket i samme forhold. Når hr. Delmare på sin traven kom forbi ilden, viste han sig som en skygge og forsvandt straks igen i salens hemmelighedsfulde mørke. Hist og her hævede sig i lyset forgyldningen på de ovale rammer, der var dækket med kroner, medaljoner og bånd, på de møbler, der var belagt med ibenholt og kobber, ja endog på panelets udskårne karnisser. Men når en flamme, idet den slukkedes, afstod sin glans til en endnu uantændt, trådte de tidligere belyste genstande tilbage i skyggen og andre glimtende kanter kom frem af mørket. Således kunne man skiftevis opfange snart alle enkelthederne i maleriet, snart konsollen, båret af tre store forgyldte tritoner, snart det malede loft, som forestillede en himmel oversået med skyer og stjerner, snart de tunge draperier af karmoisinrødt damask med lange frynser, der glimtede som moiré og syntes at bevæge sig i det ustadige lys.

Når man så de to personer sidde ubevægelige foran ildstedet, skulle man mene, at de frygtede at forstyrre scenens ubevægelighed. Stive og forstenede ligesom heltene i et eventyr sad de der, og man skulle mene, at den mindste ord, den letteste bevægelse ville få en fantastisk bys mure til at styrte ned over dem. Og herren med den mørke pande, der med ensformige skridt nu brød skyggen og tavsheden, kunne godt ligne en troldmand, som holdt dem under sin fortryllelse.

Endelig gav hunden, som havde fået et venligt blik af sin herre, efter for den magnetiske magt, som menneskets øjesten udøver over de klogere dyrs. Den gøede sagte med frygtsom ømhed og lagde med uforlignelig lethed og ynde begge sine forpoter på sin elskedes skuldre.

"Ned med dig, Ophelia, ned."

Den unge mand tildelte det lydige dyr en alvorlig irettesættelse på engelsk, og skamfuld og angrende krøb det hen imod fru Delmare, som for at bede hende om beskyttelse. Men fru Delmare lod sig ikke forstyrre i sine drømmerier og lod Ophelias hoved hvile på sine hvide hænder, som hun havde lagt over kors på sit knæ uden at give den noget kærtegn.

"Den hund der føler sig da helt hjemme i dagligstuen?" sagde obersten, hemmelig tilfreds over at finde en grund til vrede for at fordrive tiden. "Ud i hundehuset, Ophelia, nå, herut, dumme dyr!"

Dersom nogen i dette øjeblik havde iagttaget fru Delmare nøje, ville han af denne ubetydelige og almindelige begivenhed i hendes huslige liv have kunnet gætte sig til den smertelige hemmelighed i hele hendes tilværelse. En umærkelig gysen gennemløb hendes legeme, og hendes hænder, der uden at hun

tænkte på det, støttede yndlingsdyrets hoved, greb heftigt omkring dets stærke, lodne hals, ligesom for at holde det tilbage og beskytte det.

Hr. Delmare trak derpå sin jagtpisk op af sin frakkelomme, og gik derpå med en truende mine hen imod den stakkels Ophelia, der lagde sig ved hans fødder med lukkede øjne og udstødte skrig af smerte og frygt på forhånd. Fru Delmare blev endnu blegere end sædvanligt. Hendes barm hævede sig krampagtigt og idet hun vendte sine store, blå øjne mod sin mand med et udtryk af ubeskrivelig rædsel, sagde hun:

"Nåde, min herre, dræb den ikke!"

Disse få ord fik obersten til at bæve. En fornemmelse af sorg trådte i stedet for hans vrede handlinger.

"Dette er en bebrejdelse, madame, som jeg godt forstår," sagde han, "og som De ikke har for skånet mig for, siden jeg en dag blev hidsig og dræbte Deres bologneser på jagten. Er det ikke også et stort tab? En hund, som altid løb lige løs på vildtet, i stedet for at stå for det! Hvilken tålmodighed har den ikke trættet? I øvrigt har De kun elsket den så højt efter dens død. Tidligere brød De Dem ikke om den, men nu, da det har givet Dem en anledning til at dadle mig ..."

"Har jeg nogensinde gjort Dem en bebrejdelse?" sagde fru Delmare med den mildhed, som man viser dem, man elsker af ædelmodighed, og dem, man ikke holder af, af hensyn til sig selv.

"Det siger jeg ikke," fortsatte obersten, halvt i en faders, halvt i en ægtemands tone, "men i visse fruentimmers tårer ligger der blodigere bebrejdelser end i andres forbandelser. Guds død!

madame, De ved godt, at jeg ikke holder af at se folk græde omkring mig ..."

"De ser mig aldrig græde, det ved jeg!"

"Nå! Ser jeg Dem ikke bestandig med røde øjne? Det er, min tro, endnu værre!"

Under denne ægteskabelige samtale havde den unge mand rejst sig op og havde med den største rolighed lukket Ophelia ud. Derpå tændte han et vokslys og satte det på kamindækket, hvorefter han satte sig lige over for fru Delmare igen.

Denne helt tilfældige handling fik en pludselig indflydelse på hr. Delmares stemning. Så snart lyset kastede et mere konstant lys på hans kone end kaminilden før havde gjort, bemærkede han det lidende og nedslåede udseende, som denne aften var udbredt over hele hendes person, hendes trætte stilling, hendes indfaldne kinder under det lange nedfaldende brune hår, og en violetagtig farve under hendes matte, brændende øjne. Han travede et par omgange omkring i værelset, derpå gik han pludselig igen hen til sin kone og sagde til hende med en mands ubehjælpsomhed, hvis hjerte og karakter sjældent stemmer overens:

"Hvorledes befinder De Dem i dag, Indiana?"

"Som sædvanligt, jeg takker," svarede hun uden at vise hverken overraskelse eller vrede.

"Som sædvanlig, det er intet svar, eller rettere sagt, det er et fruentimmersvar, et rigtig normannisk svar, som hverken betyder ja eller nej, hverken godt eller dårligt!"

"Jamen, jeg befinder mig hverken godt eller dårligt."

"Nå!" svarede han med ny hårdhed, "De lyver! Jeg ved, at De ikke befinder Dem vel! De har sagt det til sir Ralph her. Lad os

høre, har jeg løjet? Tal, sir Ralph, har hun ikke sagt det til Dem?"

"Hun har fortalt mig det!" svarede den tiltalte flegmatiske person, uden at lægge mærke til Indianas bebrejdende blik.

I dette øjeblik trådte en fjerde person ind. Det var husets faktotum, en gammel sergent fra hr. Delmares regiment.

Han forklarede denne i få ord, at han havde grund til at tro, at kultyve de foregående aftener på samme tid havde sneget sig ind i parken og at han kom for at bede om et gevær, for at tage en runde, inden han lukkede døren.

Hr. Delmare, for hvem dette eventyr antog et krigersk anstrøg, tog straks sit jagtgevær, gav et andet til Lelièvre, og gjorde sig klar til at forlade værelset.

"Hvorledes!" sagde fru Delmare forskrækket. "De vil dræbe en stakkels bonde for nogle sække kuls skyld?"

"Jeg vil dræbe dem som hunde!" svarede Delmare, ophidset af denne indvending, "dræbe enhver, som jeg træffer snusende omkring om natten på mine enemærker! Dersom De kendte loven, madame, ville De vide, at den berettiger mig til det."

"Det er en skrækkelig lov," svarede Indiana med varme, men hun undertrykte straks denne bevægelse og tilføjede i en sagtere tone: "Men De glemmer Deres gigt. At det regner og at De i morgen vil lide for det, hvis De går ud i aften."

"De er meget bange for at blive nødt til at pleje den gamle ægtemand!" sagde Delmare, idet han heftigt stødte døren op. Han gik ud, brummende over sin alder og sin kone.

2

De to personer, som vi lige har omtalt som Indiana Delmare og sir Ralph, eller, hvis De hellere vil, sir Rodolphe Brown, blev siddende lige overfor hinanden, lige så rolige og lige så kolde, som om manden endnu havde været mellem dem. Englænderen tænkte aldeles ikke på at retfærdiggøre sig. Og fru Delmare følte, at hun ikke kunne gøre ham nogen alvorlig bebrejdelse, for han havde kun talt i en god hensigt. Endelig gjorde hun en anstrengelse for at bryde tavsheden og skændte mildt på ham.

"Det var ikke rigtigt, min kære Ralph, jeg har forbudt Dem at gentage de ord, som undslap mig i et lidende øjeblik, og hr. Delmare er den, som jeg sidst vil have underrettet om mit befindende."

"Jeg begriber Dem ikke, min kære," svarede sir Ralph. "De er syg, og De vil ikke skåne Dem. Skal man da have noget valg imellem den mulighed at miste Dem og nødvendigheden at underrette Deres mand om det?"

"Ja," sagde fru Delmare med et sørgmodigt smil, "og De har valgt at meddele det til *autoriteten*!"

"De har uret, De har, på min ære, uret i at blive så bitter mod obersten. Det er en mand af ære, en værdig mand."

"Hvem siger det modsatte, sir Ralph?"

"Nåja! De selv, uden at ville det. Deres sørgmodighed, Deres sygelige tilstand, og som han selv bemærker, Deres røde øjne, fortæller alle til enhver tid, at De ikke er lykkelig."

"Ti stille, sir Ralph, De går for vidt. Jeg har ikke tilladt Dem at vide så meget."

"De bliver vred på mig, ser jeg, men hvad skal jeg gøre? Jeg er ikke behændig, jeg kender ikke de fine vendinger i Deres sprog, og desuden har jeg meget tilfælles med Deres mand. Jeg er, ligesom han, aldeles uvidende om, hvad man, både på engelsk og på fransk, skal sige til damerne for at trøste dem. En anden person ville, uden at fortælle Dem det, have ladet Dem få den tanke, som jeg lige udtrykte så ubehjælpsomt. Han ville have fundet kunsten at trænge langt ind i Deres fortrolighed, uden at lade Dem mærke sine fremskridt, og måske ville det have lykkedes ham at trøste Deres hjerte, som forhærdes og lukker sig for mig. Det er ikke første gang, at jeg bemærker, hvordan, især i Frankrig, ordene har et større herredømme end tankerne. Fruentimmernes især ..."

"Oh! De nærer en dyb foragt for fruentimmerne, min kære Ralph. Jeg står her alene imod to. Jeg må altså finde mig i aldrig at have ret!"

"Vis, at vi har uret, kære kusine, ved at befinde dig vel, ved at få din tidligere sundhed, munterhed og livlighed tilbage. Husk øen Bourbon og vores smukke bolig i Bernica og vores glade barndom, og vores venskab, der er ligeså gammelt som du selv ..."

"Jeg husker også min fader ..." sagde Indiana med et sørgmodigt eftertryk på dette svar, og lagde sin hånd i sir Ralphs.

De faldt igen i en dyb tavshed.

"Indiana," sagde Ralph efter en pause, "lykken kan vi altid nå. Vi behøver ofte kun at række hånden frem for at gribe den. Hvad mangler du? Du har det rimeligt godt, det er at foretrække for rigdom, en fortræffelig mand, som elsker dig af

sit ganske hjerte, og jeg vover at tilføje, en oprigtig, hengiven ven ..."

Fru Delmare trykkede svagt sir Ralphs hånd, men forandrede ikke sin stilling, og hendes hoved vedblev at være bøjet ned mod brystet. Hendes fugtige øjne var stadig fæstet på ildens magiske virkninger.

"Deres sørgmodighed, min kære veninde," vedblev sir Ralph, "er en rent sygelig tilstand. Enhver af os kan undgå sorg eller tungsind. Se Dem omkring, og De vil finde, at folk, som står under Dem, misunder Dem med rette. Mennesket er skabt sådan, altid eftertragter man det, som man ikke har ..."

Jeg skal forskåne læseren for en mængde andre almindelige sandheder, som den gode sir Ralph fremførte i en tone, der var ligeså ensformig og tung, som hans tanker. Ikke fordi sir Ralph var dum, men han befandt sig her aldeles udenfor sit rette element. Han manglede hverken fornuft eller kundskab, men at trøste et fruentimmer var, efter hvad han selv tilstod, over hans evner. Og dette menneske forstod så dårligt andres sorg, at han med god vilje til at helbrede den, dog ikke kunne røre ved den uden at forgifte den. Han følte selv sin kejtethed, så han sjældent vovede at lægge mærke til sine venners bedrøvelse, og denne gang gjorde han sig uhørte anstrengelser for at opfylde, hvad han anså for venskabets besværligste pligt.

Da han så, at fru Delmare kun med stor anstrengelse hørte på ham, tav han stille, og man hørte nu igen kun de tusinde små stemmer, der hvislede i det brændende træ, brændets klagende sang, når det ophedes og udvider sig, barkens knagen, når den krymper sig sammen, førend den springer. Og de lette fosforagtige knald, som splinten giver, idet den

udsender en blålig flamme. Fra tid til anden blandede en hunds hylen sig med vindens sagte piben, når den trængte ind igennem dørens sprækker, eller med lyden af regnen, der slog mod vinduesruderne. Denne aften var en af de sørgeligste, som fru Delmare endnu havde tilbragt i sit lille slot La Brié.

Og dertil tyngede en ubestemt forventning på denne modtagelige sjæl og disse fine nerver. Svage væsener lever kun af frygt og anelser. Madame Delmare var som kreolerinde meget overspændt og sygelig overtroisk. Visse lyde i nattens stilhed, visse tilfældigheder ved månen, lod hende tro på bestemte begivenheder, på nært forestående ulykker, og natten ejede for denne drømmende, sørgmodige kvinde et yderst hemmelighedsfuldt og fantastisk sprog, som hun alene forstod og forklarede efter sin frygt og efter sine lidelser.

"De vil igen sige, at jeg er forrykt," sagde hun og trak sin hånd ud af sir Ralphs, der holdt den endnu, "men en ulykke, jeg ved ikke hvilken, forberedes omkring os. Der er en fare, som truer nogen ..., mig uden tvivl ..., men ... Ralph, jeg føler mig i en stærk indre bevægelse, som om et vendepunkt i min tilværelse nærmer sig ... jeg er bange," tilføjede hun gysende "jeg føler mig syg." Hendes læber blev lige så blege som hendes kinder.

Forskrækket, ikke over fru Delmares anelser, som han betragtede som symptomer på en stor demoralisering, men over hendes dødelige bleghed, trak sir Ralph heftigt i klokkestrengen for at tilkalde hjælp. Der kom imidlertid ingen, og Indiana blev svagere og svagere. Ralph fjernede hende forfærdet fra ilden, lagde hende på en chaiselong, og løb ud på lykke og fromme for at kalde på tjenerne, hente vand og salt, men fandt intet, trak alle klokkestrengene itu, forvildede sig i

en labyrint af mørke værelser, og vred sine hænder af utålmodighed og ærgrelse over sig selv.

Endelig fik han den ide at åbne en glasdør, som vendte ud til haven og at kalde snart på Lelièvre, snart på Noun, fru Delmares kreolske kammerjomfru.

Få øjeblikke efter kom hun løbende fra en af parkens mørkeste gange og spurgte heftigt, om fru Delmare havde det dårligere end sædvanligt.

"Meget dårligt," svarede Brown.

Noun var opvokset sammen med fru Delmare, og disse to unge kvinder, som var opdraget sammen, elskede hinanden ømt. Noun fordunklede helt den blege, spinkle fru Delmares skønhed, da hun var stor, stærk, strålende af sundhed, livlig og fuld af fyrigt og lidenskabeligt kreolerblod, men deres hjertensgodhed og deres hengivenheds styrke undertrykte enhver fornemmelse af kvindelig skinsyge hos dem.

Da fru Delmare kom til sig selv igen, var det første hun bemærkede, hendes kammerjomfrus forstyrrede træk, hendes fugtige hårs uorden og den uro, som alle hendes bevægelser forrådte.

"Vær rolig, mit barn," sagde hun venligt til hende. "Min sygdom piner dig mere end mig selv. Gå, Noun, du må passe på dig selv. Du bliver mager og du græder, som om det ikke var dig, der skulle leve. Min gode Noun, livet ligger så smilende og skønt foran dig!"

Noun trykkede fru Delmares hånd inderligt til sine læber, og kastede ligesom i en slags afsindighed forvildede blikke omkring sig.

"Min Gud, frue," sagde hun, "ved De, hvorfor hr. Delmare er i parken?"

"Hvorfor?" gentog Indiana og mistede straks igen den svage rødme, der havde bredt sig over hendes kinder. "Men vent ... jeg husker ikke mere ... du gør mig bange. Hvad er der på færde?"

"Hr. Delmare," svarede Noun med brudt stemme, "påstår, at der er tyve i parken. Han går sin runde med Lelièvre, og begge er bevæbnede med geværer ..."

"Nuvel?" sagde Indiana, der syntes at vente en frygtelig beretning.

"Nuvel, madame," vedblev Noun og foldede fortvivlet sine hænder, "er det ikke frygteligt at tænke, at de vil skyde et menneske?"

"Skyde!" vedblev fru Delmare, idet hun rejste sig med samme lettroende rædsel, som et barn, der bliver forskrækket over sin ammes fortællinger.

"Ak, ja, de vil skyde ham," sagde Noun med undertrykt hulken.

"Disse to fruentimmere er forrykte," tænkte sir Ralph, der betragtede den besynderlige scene med et forbavset udtryk i ansigtet. "For resten," tilføjede han ved sig selv, "det er jo alle fruentimmere."

"Men, Noun, hvad er det, du siger?" gentog fru Delmare, "tror du, at der er tyve?"

"Oh, hvis det var tyve! Men måske er det kun en stakkels bonde, som vil tage en håndfuld brænde til sin familie."

"Ja, det vil virkelig være skrækkeligt! ... Men det er ikke sandsynligt, så nær ved Fontainebleau-skoven, hvor man så let kan stjæle brænde, er der ingen grund til, at man tager til en

skov, som er indhegnet med mur og der udsætter sig ... Bah, hr. Delmare vil ikke finde nogen i parken. Vær du kun rolig ..."

Men Noun hørte intet. Hun gik frem og tilbage mellem vinduet og sin frues stol, lyttede efter den mindste støj, og syntes rådvild, om hun skulle skynde sig efter hr. Delmare eller blive hos den syge.

Hendes angst forekom hr. Brown så besynderlig og så ubegrundet, at han fo'r op af sin sædvanlige kølighed og klemte voldsomt hendes arm med ordene:

"Har De da ganske mistet forstanden? Ser De ikke, at De forfærder Deres frue, og at hun lider frygteligt ved Deres dumme angst?"

Noun hørte ham ikke, men vendte sine øjne mod sin herskerinde, der fo'r sammen, som om luftens rystelse havde givet hendes sundhed et elektrisk stød. Næsten i samme øjeblik rystede salens vinduer af lyden af et geværskud og Noun faldt på knæ.

"Hvilken elendig kvindefrygt!" råbte sir Ralph, træt af deres uro. "Man vil snart bringe Dem en skudt kanin i triumf og De vil le ad Dem selv."

"Nej, Ralph," sagde fru Delmare, idet hun med faste skridt nærmet sig døren, "jeg siger Dem, at der er blevet udgydt menneskeblod!"

Noun udstødte et gennemtrængende skrig og faldt om.

Man hørte nu Lelièvres stemme råbe fra parken:

"Han er her! Han er her! Godt sigtet, hr. oberst. Røveren ligger på jorden ..."

Sir Ralph begyndte at blive urolig. Han fulgte efter fru Delmare. Nogle få øjeblikke efter bar man en blodig mand, der

ikke gav noget livstegn fra sig, ind i husets forhal.

"Ikke så meget støj! ikke så mange skrig!" sagde obersten med rå munterhed til alle de forskrækkede tjenere, der trængte sig omkring den sårede. "Det er kun en spøg, mit gevær var kun ladet med salt. Jeg tror slet ikke jeg har ramt ham, han er faldet om af skræk."

"Men dette blod, min herre," sagde fru Delmare med en tone, hvor der lå en dyb bebrejdelse, "er det også frygten, som har fået det til at flyde?"

"Hvorfor er De her, madame?" råbte hr. Delmare. "Hvad bestiller De her?"

"Jeg er kommet for, som det er min pligt, at råde bod på det onde, som De gør, min herre," sagde hun koldt.

Og idet hun gik hen mod den sårede med et mod, som ingen af de øvrige tilstedeværende personer endnu havde udvist, nærmede hun et lys til hans ansigt.

I stedet for de simple træk og klæder, som man forventede at se, fandt man nu en ung mand med det ædleste ansigt, og klædt med omhyggelighed, skønt i jagtdragt. Hans ene hånd var lettere såret, men hans sønderrevne klæder og besvimelse tydede på et alvorligt fald.

"Jeg tror nok," sagde Lelièvre, "han er faldet ned fra en højde af tyve fod. Han var kommet op på det øverste af muren, da obersten fik ham på kornet, og nogle hagl eller saltkorn i den højre hånd har forhindret ham i at holde sig fast. Sagen er, at jeg så ham rulle ned, og da han først var kommet ned, tænkte han næppe på at frelse sig, den stakkels djævel."

"Er det sandsynligt," sagde en tjenestepige, "at man morer sig med at stjæle, når man er så fint klædt?"

"Og hans lommer er fulde af guld," sagde en anden, der havde knappet den formodede røvers vest op.

"Det er besynderligt," sagde obersten, som, ikke uden dyb bevægelse, betragtede den mand, der lå udstrakt foran ham. "Hvis dette menneske er død, da er det ikke min skyld! Undersøg hans hånd, madame, og hvis De der kan finde et eneste haglkorn ..."

"Jeg vil helst tro Dem, min herre," svarede fru Delmare, som med en koldblodighed og en moralsk styrke, som ingen havde troet hende i stand til, opmærksomt undersøgte pulsen og halsårerne. "Han er heller ikke død," tilføjede hun, "men hurtig hjælp er nødvendig. Dette menneske ligner ikke en tyv, og fortjener måske omhyggelighed, og selv om han ikke fortjener det, er det en pligt for os fruentimmer at give ham den."

Derpå lod fru Delmare den sårede bære ind i billardsalen, som var nærmest. Man lagde en madras over nogle bænke, og hjulpet af sine tjenestepiger var Indiana nu beskæftiget med at forbinde den beskadigede hånd, mens sir Ralph, der havde nogle kirurgiske kundskaber, foretog en rigelig åreladning.

Imidlertid befandt obersten sig på grund af sin holdning i en stilling, der havde vist sig værre, end han havde til hensigt. Han følte nødvendigheden af at retfærdiggøre sig i andres øjne, eller rettere sagt at lade sig retfærdiggøre af andre i sine egne øjne. Han var derfor blevet stående i forhallen midt imellem sine tjenere og overgav sig med dem til de lange, vidtsvævende og unyttige forklaringer, som man altid giver efter at begivenheden er foregået. Lelièvre havde allerede tyve gange, med de mindste detaljer, forklaret geværskuddet, faldet og følgerne deraf, mens obersten, der igen var blevet godmodig

overfor sine folk, hvilket han altid blev, når han havde tilfredsstillet sin vrede, dadlede et menneskes hensigter, der om aftenen sneg sig over mure ind i en privat park. Alle var enige med herren, da gartneren trak ham stille til siden og forsikrede, at røveren fuldstændig lignede en rig proprietær, der for nylig havde bosat sig i nabolaget og som han havde set tale med mademoiselle Noun for tre dage siden ved den landlige fest i Rubelles.

Disse meddelelser fik hr. Delmares tanker til at skifte retning. Hans brede, skaldede pande blev furet af en tyk åre, hvis opsvulmen hos ham var en varsel for uvejret.

"Guds død!" sagde han og knyttede næverne. "Fru Delmare viser stor interesse for denne vindbøjtel, som trænger ind hos mig over murene."

Og bleg og skælvende af vrede gik han ind i billardsalen.

3

"Vær rolig, min herre," sagde Indiana til ham. "Mennesket, som De har skudt, vil have det bedre om nogle dage, i det mindste håber vi det, skønt han ikke endnu ikke er kommet til sig selv igen."

"Der handler det ikke om, madame!" sagde obersten med koncentreret stemme. "Det handler om at fortælle mig navnet på den interessante patient, og hvordan han fejlagtigt kan tage min parks mure for vejen til mit hus."

"Det ved jeg aldeles intet om," svarede fru Delmare med en så stolt kulde, at hendes frygtelige ægtefælle et øjeblik stod som bedøvet, men han vendte snart tilbage til sin skinsyge tvivl og sagde med lav stemme:

"Jeg skal nok få det at vide, madame. De kan være sikker på, at jeg skal få det at vide ..."

Da fru Delmare lod som om hun ikke bemærkede hans raseri og fortsatte med at passe den sårede, gik han ud for ikke at komme med store udbrud i tjenestepigernes nærværelse, og kaldte på gartneren.

"Hvad hedder dette menneske, som ligner vor tyv?"

"Hr. de Ramière. Det er ham, som for nylig har købt hr. le Cercys engelske hus."

"Hvad er det for en mand, en adelig, en laps, en smuk herre?"

"En meget smuk herre, adelsmand, tror jeg ..."

"Det må være ham," vedblev obersten med eftertryk, "hr. de Ramière? – Sig mig, Louis," tilføjede han sagte, "har du aldrig set denne laps snuse omkring her?"

"Herre … forrige nat …" svarede Louis forvirret, "jeg har rigtignok set … men ligefrem at sige, at det er var laps, ved jeg ikke. Men det var helt sikkert en mand."

"Og du har set ham?"

"Lige så tydeligt, som jeg ser Dem, under orangeriets vinduer."

"Og du overfaldt ham ikke med skaftet af din skovl?"

"Min herre, jeg ville til at gøre det, men da så jeg et hvidklædt fruentimmer, der kom ud fra orangeriet og gik hen til ham. Jeg sagde da til mig selv: Det er måske herren og fruen, som har fået lyst til at spadsere så tidligt, og jeg lagde mig igen. Men i morges hørte jeg, at Lelièvre talte om en tyv, hvis spor han havde set i parken, og jeg sagde da til mig selv: Der må stikke noget under."

"Og hvorfor har du ikke straks underrettet mig om det, din dumrian?"

"Gud! Herre, der gives så *ømfindtlige bevæggrunde* i livet …"

"Jeg forstår godt, du tillader dig at nære tvivl. Du er et fæ! Hvis du nogensinde skulle få en uforskammet ide af denne slags, skærer jeg ørerne af dig! Jeg ved godt, hvem denne tyv er og hvad han søgte i min have. Jeg har kun stillet dig så mange spørgsmål, for at se, hvordan du passer på dit orangeri. Tænk på, at jeg har sjældne planter der, som fruen sætter stor pris på, og at der findes blomsterelskere, der er afsindige nok til at gå hen og stjæle i deres naboers drivhuse. Det er mig, som du så forrige nat med fru Delmare."

Og den stakkels oberst forlod værelset, mere plaget og forbitret end nogensinde, og efterlod gartneren meget lidt overbevist om, at der eksisterede haveelskere, der i den grad var

så fanatiske, at de skulle udsætte sig for geværskud for at tilegne sig en stikling eller en aflægger.

Hr. Delmare vendte tilbage til billardsalen, og uden at lægge mærke til, at den sårede endelig viste tegn på bevidsthed, gav han sig til at gennemsøge lommerne på hans frakke, der hang over en stol, da denne udstrakte armen og sagde til ham med svag stemme:

"De ønsker at vide, hvem jeg er, min herre. Det er forgæves. Jeg vil sige Dem det, når vi er alene sammen. Forskån mig så længe for at give mig til kende i den latterlige og uheldige stilling, som jeg befinder mig i."

"Det er virkelig stor skade!" svarede obersten skarpt. "Men jeg tilstår Dem, at jeg er meget lidt følsom. Da jeg imidlertid håber at vi vil mødes igen under fire øjne, vil jeg gerne udsætte vort bekendtskab så længe. Vil De imidlertid være så god at sige mig, hvor jeg skal lade Dem bringe hen?"

"Til kroen i den nærmeste landsby, hvis De vil have den godhed."

"Men herren er ikke i stand til at blive flyttet!" sagde fru Delmare hurtigt. "Ikke sandt, Ralph?"

"Herrens tilstand foruroliger Dem alt for meget, madame!" sagde obersten. "Gå med jer, alle I andre," sagde han til tjenestepigerne. "Herren befinder sig bedre og vil nu være stærk nok til at kunne forklare mig sin tilstedeværelse."

"Ja, min herre," svarede den sårede, "og jeg beder alle Dem, som har haft den godhed at pleje mig, om at ville være så venlige at høre tilståelsen af min fejl. Jeg føler, at det er meget vigtigt, at der ikke skal herske nogen tvivl angående min opførsel, og det er mig meget magtpåliggende ikke at blive

antaget for noget, jeg ikke er. Forstå derfor, hvilken grund, der førte mig til Dem. De har, min herre, ved overordentlig simple midler, som kun De selv kender, oprettet en fabrik, hvis arbejde og produktion langt overgår alle andre fabrikkers af samme slags. I det sydlige Frankrig ejer min broder en næsten lignende fabrik, hvis vedligeholdelse kræver umådelige summer. Hans foretagender var meget uheldige, da jeg hørte om Deres heldige indfald, og jeg lovede mig selv at henvende mig til Dem og bede Dem om nogle råd, som en ædelmodig tjeneste, der ikke kunne skade Deres fordel, eftersom min broder fabrikerer varer af en ganske anden natur. Men døren til Deres engelske have har været fuldstændig lukket for mig, og når jeg har bedt om at få Dem i tale, har man svaret mig, at De ikke engang ville tillade mig at besøge Deres virksomhed. Afskrækket ved disse uhøflige afslag traf jeg den beslutning, selv med fare for mit liv og for min ære, at frelse min broders ære og liv: Jeg sneg mig om natten over muren og forsøgte at trænge ind i fabriksbygningen for at undersøge maskinen. Jeg var besluttet på at skjule mig i en krog, at forføre arbejderne, at stjæle Deres hemmelighed, kort sagt alt, for at en retskaffen mand kan drage fordel deraf uden at skade Dem. Dette er min fejl. Dersom De nu, min herre, fordrer anden oprejsning end den, som De lige har fået, er jeg parat til at give Dem den og måske at forlange den af Dem, så snart jeg er stærk nok til det."

"Jeg tror, at vi kan anse det for kvit, min herre!" svarede obersten, delvis lettet for en stor ængstelse. "Vær alle vidner til denne forklaring, som herren har givet mig. Jeg er blevet rigeligt hævnet, dersom jeg overhovedet behøvede nogen hævn. Går nu ud, og lad os tale om min fordelagtige fabriksdrift."

Tjenerne gik ud, men de var de eneste, der blev narret ved denne forklaring. Afkræftet af den lange tale, kunne den sårede ikke vurdere tonen i oberstens sidste ord. Han faldt tilbage på fru Delmares arm, og mistede for anden gang bevidstheden. Fruen bøjede sig over ham og værdigede ikke et blik på sin mands vrede ansigt, og hr. Delmares og hr. Browns så forskellige ansigter, den enes blegt og fortrukkent af ærgrelse, den andens roligt og intetsigende som sædvanligt, så tavst spørgende på hinanden.

Hr. Delmare havde ikke fornødent at sige et ord for at gøre sig forståelig. Imidlertid trak han sir Ralph til side, og sagde til ham, idet han hårdt knugede hans hånd:

"Min ven, det er en beundringsværdigt spundet intrige. Jeg er tilfreds, fuldkommen tilfreds med den åndsnærværelse, hvormed denne unge mand har vidst at bevare min ære i mine folks øjne. Men, Guds død! Han skal komme til at betale mig dyrt for den skændsel, som jeg føler dybt i mit hjerte. Og denne kvinde, som plejer ham og lader, som om hun aldeles ikke kender ham. Oh, snedighed er disse skabninger medfødt ..."

Sir Ralph gik i sin bestyrtelse mekanisk tre gange rundt i salen. Ved den første omgang tænkte han: *Usandsynligt*! Ved den anden: *Umuligt*! Ved den tredje: *Bevist*! Derpå gik han til obersten med sit iskolde ansigt og pegede på Noun, der stod bag ved den syge med foldede hænder, stive øjne, blegblå kinder og ubevægelig som et billede på fortvivlelse, rædsel og forvildelse.

I en virkelig opdagelse ligger der en så hurtigt og fuldstændigt overbevisende magt, at obersten blev mere slået af sir Ralphs kraftige bevægelse, end han ville være blevet det ved

den sindrigste veltalenhed. Hr. Brown besad uden tvivl mere end et middel til at bringe sig på det rette spor. Han var lige kommet i tanker om Nouns nærværelse i parken i det øjeblik, da han søgte efter hende. Hendes våde hår, hendes fugtige og tilsmudsede fodtøj, der vidnede om en besynderlig lyst til at spadsere i regnvejr, alt sammen ubetydeligheder, som han dårligt havde lagt mærke til i det øjeblik, da fru Delmare var besvimet, men som han nu kom i tanke om. Dertil kom den underlige frygt, som hun havde vist, hendes krampagtige bevægelse og det skrig, hun havde udstødt, da hun hørte geværskuddet.

Hr. Delmare behøvede ikke alle disse kendetegn. Mere klartseende, efter som han havde større interesse af at være det, behøvede han kun at undersøge den unge piges ansigt, for at se, at hun alene var den skyldige. Imidlertid mishagede det ham mere og mere at se sin kones iver for helten i dette galante eventyr.

"Indiana," sagde han til hende, "træk dig tilbage. Det er sent og du har det ikke godt. Noun kan blive hos herren for at pleje ham i nat og hvis han har det bedre i morgen, kan vi tænke på, hvordan vi kan lade ham bringe til hans hjem."

Der var intet at svare til dette uventede arrangement. Fru Delmare, der fuldt ud forstod at modstå sin mand voldsomhed, gav atter efter for hans mildhed. Hun bad sir Ralph om at blive lidt endnu hos den sårede, og trak sig tilbage til sit værelse.

Det var ikke uden hensigt, at obersten havde ordnet tingene sådan. En time efter, da alle mennesker var gået i seng, og huset var blevet totalt stille listede han sig sagte ind i den sal, hvor hr. de Ramière var, og skjult bag et forhæng kunne han nu af

samtalen mellem den unge mand og kammerjomfruen overbevise sig om, at det hele handlede om en kærlighedsintrige imellem disse to.

Den unge kreolerindes ualmindelige skønhed havde vakt megen opsigt på de landlige baller i omegnen. Hun var blevet feteret selv af de fornemste på egnen. Mere end én officer af garnisonen i Melun havde sat sig i udgifter for at behage hende, men Noun var forelsket for første gang, og kun én persons opmærksomhed havde smigret hende: Denne ene var hr. de Ramière.

Oberst Delmare var kun lidet nysgerrig efter at følge udviklingen af deres kærlighedsforbindelse. Derfor trak han sig også tilbage, så snart han havde forsikret sig om, at hans kone ikke et øjeblik havde været involveret med dette eventyrs Almaviva. Han hørte alligevel nok til at forstå det forskellige i denne kærlighed mellem den stakkels Noun, der styrtede sig deri med al sit fyrige legemes heftighed, og sønnen af en adelig familie, der overlod sig til en dags kærlighed, uden at frasige sig retten til at komme til fornuft igen den næste.

Da fru Delmare vågnede, så hun Noun stå forvirret og sørgmodig ved sin seng. Men hun havde oprigtigt troet hr. de Ramières forklaringer, så meget mere, som allerede flere interessante personer havde forsøgt ved list eller ved svig at overraske hemmeligheden ved Delmares fabrik. Hun tilskrev altså Nouns forvirring til nattens uro og træthed og denne blev roligere, da hun så obersten træde ind i sin kones værelse og tale lige ud om gårsdagens begivenhed som en ganske naturlig ting.

Sir Ralph havde allerede om morgenen forsikret sig om den syges tilstand. Faldet havde, på trods af sin voldsomhed, dog ikke haft nogen alvorlig følge. Såret på hånden havde allerede sat skorpe. Hr. de Ramière havde ønsket straks at blive bragt til Melun, og havde delt indholdet af sin pung til tjenerne for at få dem til at tie med denne begivenhed, for, som han sagde, ikke at forskrække hans moder, der boede nogle få mil derfra. Denne historie rygtedes derfor kun langsomt og blev fortalt på forskellig måde. Nogle historier handlede om en engelsk fabrik, som en hr. de Ramière, en broder til denne, ejede, støttede den opdigtede forklaring, som han så heldigt havde improviseret. Obersten og sir Brown havde udvist den takt at bevare Nouns hemmelighed, uden så meget som at lade hende forstå, at de kendte den, og familien Delmare ophørte snart med at beskæftige sig med dette optrin.

4

Det er måske vanskeligt at tro, at hr. Raymon de Ramière, en ung mand med gode åndsevner, med store talenter, vant til erobringer i salonerne og til parfumerede eventyr, skulle have kastet en varig kærlighed på en kammerjomfru i et lille industrielt hus i la Brie. Hr. de Ramière var dog hverken laps eller libertiner. Vi har fortalt, at han besad ånd, det vil sige, at han værdsatte fødslens fordele efter dens virkelige værdi. Det var retlinet mand, når han talte fornuftigt med sig selv, men stormende lidenskaber trak ham ofte bort fra hans vej. Da var han ikke i stand til at holde hovedet koldt, eller rettere sagt han undgik at fremstille sig for sin samvittigheds domstol, han begik fejl ligesom uden sit eget vidende. Og manden fra den ene dag anstrengte sig for at bedrage manden fra den næste. Ulykkeligvis var det mest fremtrædende hos ham, ikke hans grundholdninger, som han havde til fælles med mange andre filosoffer med hvide handsker, og som ikke sikrede ham mere end dem mod inkonsekvens. Det var hans lidenskaber, som grundholdningerne ikke kunne undertrykke, og som gjorde ham til et aparte menneske i dette stille samfund, hvor det er så vanskeligt at være afstikkende uden at være latterlig. Raymon besad den kunst ofte at være skyldig uden at gøre sig forhadt, ofte at være besynderlig uden at anstøde nogen. Undertiden lykkedes det ham endog at blive beklaget af folk, der havde mest årsag til at beklage sig *over* ham. Der findes mennesker, som er så forkælede af alle, de kommer i berøring med. Et fordelagtigt ydre og en livlig konversation erstatter ofte deres mangel på følsomhed. Vi gør ikke fordring på at dømme hr.

Raymon de Ramière så strengt, eller at tegne hans portræt, inden vi har ladet ham optræde i fortællingen. Vi ser på ham for tiden kun fra det fjerne, sådan som mængden kunne se ham.

Hr. de Ramière var forelsket i den unge kreolerinde med de store, sorte øjne, som havde tiltrukket sig hele provinsens opmærksomhed ved festen i Rubelles, men forelsket og intet mere. Han havde nærmet sig hende, måske som tidsfordriv, og hans held havde optændt hans attrå. Han havde fået mere end han havde forlangt, og den dag, da han havde triumferet over dette alt for eftergivende hjerte, kom han hjem, forskrækket over sin sejr, og sagde til sig selv, idet han slog sig for panden:

"Sæt, hun ikke elsker mig!"

Altså var det først efter han havde modtaget alle beviser på hendes kærlighed, at han begyndte at tvivle om denne kærlighed. Nu angrede han, men det var for sent. Han måtte hengive sig til følgerne i fremtiden, eller højst vige tilbage til den foregående tid. Raymon betænkte sig ikke, han lod sig elske. Han elskede selv af taknemmelighed. Han besteg muren rundt om hr. Delmares ejendom af kærlighed til faren. Han faldt ned fra muren på grund af ubehændighed, og han blev så rørt over sin unge, smukke elskerindes smerte, at han fortsat troede sig retfærdiggjort i sine egne øjne, men han vedblev at undgå den afgrund, han skulle falde i.

Så snart han var helbredet, havde vinteren ingen is længere, natten ingen farer, angeren ingen bånd, der kunne hindre ham i at overskride skovens grænser for at opsøge kreolerinden og sværge hende, at han aldrig havde elsket nogen andre end hende, at han foretrak hende for alle verdens dronninger, samt tusinde andre overdrivelser, som altid vil forblive på mode hos

ringe, fattige og lettroende piger. I januar måned rejste fru Delmare til Paris med sin mand. Deres skikkelige nabo, sir Ralph, rejste tilbage til sit eget gods, og Noun, som var blevet tilbage for at stå for sit herskabs hus, havde frihed til at komme ud under forskellige påskud. Det var en ulykke for hende, og disse lette sammenkomster med hendes elsker forkortede i høj grad den efemeriske lykke, som hun skulle nyde. Skoven med sin poesi, sine perler af rimfrost, sin måneglans, det hemmelighedsfulde ved den lille dør, den forsigtige bortgang om morgenen, når Nouns små fødder måtte trykke spor i parkens sand for at ledsage ham ud, alle disse tillæg til en elskovsintrige havde forlænget hr. de Ramières rus. I sit hvide negligé, prydet med fine, lange, sorte hår, var Noun en dame, en dronning, en fe. Når han så hende træde ud fra dette lille slot, der var en svær, rød, firkantet bygning fra prinsregentens tid og havde et halvt ridderligt udseende, kunne han let antage hende for en borgfrue fra middelalderen og i pavillonen fyldt med eksotiske blomster, hvor hun berusede ham med sin ungdoms og lidenskabs tillokkelser, glemte han gerne alt det, som han senere måtte huske.

Men da Noun, der foragtede alle forsigtighedsregler og trodsede alle farer, kom hjem til ham selv med sit hvide forklæde og sit indiske hovedtørklæde, koket ordnet på kreolsk vis, var hun kun en kammerjomfru, dog en smuk frues kammerjomfru, hvilket altid giver soubretten det uheldigste udseende. Noun var dog smuk! Det forholdt sig sådan, at han havde set hende første gang ved den landsbyfest, hvor han havde trængt sig gennem de gerriges trængsel for at nærme sig til hende, og hvor han havde haft den lette triumf at snappe

hende bort fra tyve rivaler. Noun huskede ham med ømhed om denne dag. Hun vidste ikke, stakkels barn, at Raymons kærlighed ikke daterede sig fra en så fjern tid, og at denne dag, der var hendes stolthed, kun havde smigret hans forfængelighed. Og det mod, hvormed hun ofrede ham sit rygte, det mod, som burde have formået ham til at elske hende endnu mere, mishagede kun hr. de Ramière. En pairs kone, som ville ofre sig sådan, havde været en kostelig erobring, men en kammerjomfru! Hvad der er heltemod hos den ene, bliver frækhed hos den anden! En verden af rivaler misunder dig med den ene. En hoben forargede lakajer fordømmer dig med den anden. Den fornemme dame ofrer dig tyve foregående elskere. Kammerjomfruen ofrer dig kun en mand, som hun ellers ville kunne have fået.

Hvad skal man sige? Raymon var en mand med fine vaner, vant til et udsøgt liv, elskede med poesi. I hans øjne var en grisette ikke en kvinde, og ved hjælp af en skønhed af første rang havde Noun overrasket ham en dag, da han hengav sig til folkelivet. Alt dette var ikke Raymons skyld. Han var blevet opdraget til en verdensmand, alle hans tanker var blevet rettet mod et ophøjet mål, alle hans evner var blevet dannet til at nyde en fyrstelig lykke, og det var imod hans vilje, at hans fyrige blod havde draget ham ned i et borgerligt kærlighedsforhold. Han havde gjort alt, hvad der stod i hans magt for at kunne nyde det, men nu kunne han ikke mere. Hvad skulle han gøre? Overdrevent ædelmodige ideer var vel gået igennem hans hjerne. I de dage, da han var mest indtaget i sin elskerinde, havde han vel tænkt på at hæve hende op til sig, på at gøre deres forening lovlig ... Ja, på min ære! Han havde tænkt på det, men

kærligheden, som lovliggør alt, var nu aftaget. Den forsvandt med eventyrets farer og med det pikante i hemmeligholdelsen. Et ægteskab var ikke længere muligt. Og læg godt mærke til, at Raymon dømte helt rigtigt og aldeles i sin elskerindes interesse.

Hvis han virkelig havde elsket hende, ville han, ved at ofre hende sin fremtid, sin familie og sin anseelse, endnu have kunnet blive lykkelig med hende, og efterfølgende gjort hende lykkelig. For kærligheden er en kontrakt lige så vel som ægteskabet. Men afkølet, som han nu følte sig, hvilken fremtid kunne han give sin kone? Skulle han ægte hende for hver dag at vise hende et alvorligt ansigt, et sønderrevet hjerte og et trøstesløst indre? Skulle han ægte hende for at gøre hende forhadt af sin familie, foragtet af sine lige, latterlig for sine tjenere, for at vove at indføre hende i et selskabsliv, hvor hun ikke ville føle sig til rette, hvor ydmygelsen ville dræbe hende, for at overvælde hende med bebrejdelser, når hun mærkede alle de ulykker, som hun havde pådraget sin elsker?

Nej, man må indrømme ham, at dette ikke ville være muligt, ikke ville være ædelmodigt, at man ikke således kan sætte sig op imod samfundsordenen; og et sådant heltemod ligner Don Quixotes, der brækkede sin lanse mod en møllevinge. Et jernmod, som et vindstød knækker, en ridderlighed fra et andet århundrede, som det nuværende kun ynker.

Efter sådan at have vejet alle ting, indså hr. de Ramière, at det var bedre at bryde dette ulykkelige bånd. Nouns besøg begyndte at være besværlige for ham. Hans moder, som var taget til Paris for at tilbringe vinteren der, måtte snart blive bekendt med denne lille skandale. Hun undrede sig allerede over de hyppige rejser, som han gjorde til Cercy, deres landsted,

og over at han tilbragte hele uger der. Han havde vel foregivet et vigtigt arbejde, som han udførte fjernt fra byernes larm, men dette påskud begyndte at blive forslidt. Det kostede Raymon en hel del at bedrage en så god moder, at unddrage hende omhyggeligt så længe. Hvad skal jeg sige mere? Han forlod Cercy og vendte ikke mere tilbage.

Noun græd, ventede, og, ulykkelig som hun var, da hun så tiden forsvinde, vovede hun til sidst at skrive.

Stakkels pige. Dette var det sidste stød. En kammerjomfrus brev! Hun havde dog taget det silkeglatte papir og det vellugtende lak fra fru Delmares skrivetøj, stilen i sit hjerte ... Men skriftsproget! Skulle man tro, at en stavelse mere eller mindre kunne berøve eller give følelserne styrke? Ak! Den stakkels halvvilde pige fra øen Bourbon var uvidende om, at der findes regler selv for sproget. Hun mente. hun skrev og talte lige så godt som sin herskerinde, og da hun så, at Raymon ikke kom tilbage, sagde hun:

"Mit brev var dog vel skrevet til at kalde ham tilbage!"

Dette brev havde Raymon ikke mod til at læse til ende. Det var måske et mesterværk af uskyldig og yndefuld lidenskabelighed. Virginie skrev måske ikke noget yndigere til Paul, da hun havde forladt sit fædreland ... men hr. de Ramière skyndte sig at kaste brevet på ilden, af frygt for at komme til at rødme over sig selv. Endnu engang, hvad skal man sige? Dette er en af opdragelsens fordomme, og i kærligheden findes der lige så vel egenkærlighed, som der er personlig interesse i venskab.

Hr. Ramières fravær var blevet bemærket i selskabslivet. Det siger meget om et menneske i dette selskab, hvor alle stimler

sammen. Man kan være en mand af ånd og holde meget af omverdenen, ligesom man kan være en tosse og foragte den. Raymon elskede den, og deri havde han ret. Han var søgt og afholdt der, og denne mængde ligegyldige eller spottende masker havde opmærksomme blikke og venlige smil til ham. De ulykkelige kunne være misantroper, men de, som er afholdt, er sjældent utaknemmelige. I det mindste tænkte Raymon sådan. Han var taknemmelig for de mindste beviser på hengivenhed, begærlig efter alles agtelse, stolt af at have et stort antal venner.

I denne verden, hvor fordomme er enerådende, var alt lykkedes for ham, selv hans fejl; og når han søgte årsagen til denne almindelige bevågenhed, der altid havde beskyttet ham, fandt han den hos sig selv, i hans eget ønske om at få den, i den glæde, som han følte over det, i denne stærke velvilje, som han ødslede med uden at udtømme den.

Han skyldte også sin moder den, da hendes overlegne ånd, tiltrækkende konversation og private dyder gjorde hende til en sjælden dame. Det var efter hende, han havde fået disse udmærkede grundholdninger, som altid ledte ham til det rigtige og forhindrede ham i at gøre sig ufortjent til den offentlige agtelse, trods hans femogtyveårige ildfuldhed. Man var også mere overbærende mod ham end mod andre, fordi hans moder besad den kunst at undskylde ham, idet hun dadlede ham, at anbefale overbærenhed, mens hun syntes at bede om den. Det var en dame, der havde gennemgået så mange forskellige epoker, at hendes ånd derved havde modtaget en vis bøjelighed, som havde beriget sig ved sin erfaring i ulykken, som havde undgået skafottet i året 93, Direktoriets laster, kejserdømmets forfængelighed,

restaurationens hævngerrighed. En af disse sjældne damer, hvis race der bliver stadig færre af.

Det var ved et bal hos den spanske gesandt at Raymon igen gjorde sin indtrædelse i denne fremmede verden.

"Hr. de Ramière, hvis jeg ikke tager fejl," sagde en smuk kone til sin naboerske.

"Det er en komet, som kun kommer til syne med usikre mellemrum," svarede denne. "Det er århundreder siden, man har hørt tale om dette smukke unge menneske."

Damen, som talte sådan, var udenlandsk og gammel. Den anden dame rødmede let.

"Han er meget køn," sagde hun, "ikke sandt, madame?"

"Fortryllende, vil jeg sige," sagde den gamle sicilianerinde.

"Jeg vædder om, at De taler om helten i de eklektiske saloner, om den mørke Raymon?" sagde en smuk gardeoberst.

"Det vil være et smukt hoved til at male," fortsatte den unge dame.

"Og hvad der måske behager Dem endnu mere, et ustadigt hoved," sagde obersten.

Den unge dame var hans kone.

"Hvorfor er han et ustadigt hoved?" spurgte den fremmede.

"Fuld af sydlandske lidenskaber, madame, værdige Palermos sol."

To eller tre unge damer stak deres blomsterdækkede hoveder frem for at høre det, som obersten sagde.

"Han har lavet mange forstyrrelser i garnisonen i år," vedblev han. "Vi officerer vil blive nødt til at søge et alvorligt klammeri med ham for at blive ham kvit."

"Så meget desto værre, dersom det er en *Lovelace*." sagde en ung dame med et spotsk ansigt. "Jeg kan ikke fordrage folk, som hele verden elsker."

Grevinden fra den anden side af Alperne ventede, til obersten var gået lidt bort, og sagde til frøken de Nancy, idet hun gav hende et let slag over fingrene med sin vifte:

"Tal ikke sådan! De ved ikke, hvad det vil sige, en mand, som vil elskes."

"De tror altså, at de blot behøver at ville det?" sagde den unge pige med de store, spotske øjne.

"Mademoiselle," sagde obersten, som nærmede sig for at byde hende op til en dans. "Tag Dem i agt, at den smukke Raymon ikke hører Dem!"

Frøken de Nancy gav sig til at le, men hele aftenen vovede den smukke gruppe, som hun var en del af, ikke at tale mere om hr. de Ramière.

5

Hr. de Ramière gik uden modbydelighed og uden kedsomhed rundt i denne pyntede mængde.

Imidlertid havde han dog også kvaler at bekæmpe. Idet han vendte tilbage til sin egen verden, følte han ligesom samvittighedsnag, ligesom skamfuldhed, over de tåbelige ideer, som en kærlighedsforbindelse udenfor hans stand havde indgivet ham. Han betragtede disse så smukke damer. Han lyttede til deres fine og dannede samtaler. Han hørte deres talenter rose, og disse udvalgte vidundere, disse næsten kongelige toiletter, disse udsøgte udtalelser bebrejdede ham bestandig, at han havde syndet mod sin livsstilling. Men trods denne forvirring led Raymon dog også af et virkeligt samvittighedsnag. For han besad en overordentlig renhed i hensigter og en kvindes tårer bedrøvede hans hjerte, så forhærdet det ellers var.

Selskabets hyldest tilhørte for øjeblikket en ung dame, hvis navn ingen kendte, og som nød det privilegium at fange alles opmærksomhed, fordi det var noget nyt at se hende i de fornemme cirkler. Hendes simple klædedragt ville have været tilstrækkelig til at fremhæve hende mellem de diamanter, fjer og blomster, som smykkede de andre damer. Nogle perlerader, der var indflettet i hendes sorte hår, udgjorde al hendes pynt. Hendes hvide halsbånd, hendes hvide florskjole og hvide skuldre gik i et i nogen afstand og varmen i salen havde kun formået at give hendes kinder en fin nuance, der lignede en bengalsk rose, der var sprunget ud på sneen. Det var en ganske lille, fin og spinkel skabning. En salonskønhed, som vokslysenes

klare skin gjorde til en fe, og som en solstråle ville have fordunklet. I dansen var hun så let, at et vindpust ville have været tilstrækkeligt til at føre hende bort, men hun var let uden livlighed, uden glæde. Når hun sad, bøjede hun sig, som om hendes sarte legeme ikke havde kraft til at bære sig selv. Og når hun talte, smilte hun og så sørgmodig ud. Fe-eventyr var på denne tid stærkt på mode. De, som var belæste i denne retning, sammenlignede også den unge dame med en fortryllende åbenbaring, som trolddom havde fremkaldt, men som ville blegne og forsvinde som en drøm, når dagen viste sit hvide skær i horisonten.

Imidlertid trængte alle sig om hende for at danse med hende.

"Skynd Dem," sagde en romantisk dandy til en af sine venner. "Hanen vil snart gale, og Deres danserindes fødder rører allerede ikke mere ved gulvet. Jeg vil vædde på, at De ikke længere kan føle hendes hånd i Deres."

"Betragt dog hr. de Ramières mørke og karakteristiske ansigt," sagde en *kunstnerisk* dame til sin nabo. "Når han står ved siden af denne unge, blege og spinkle dame, er det da ikke, som om den enes *stærke tone* fremhævede den andens *fine tone* endnu mere?"

"Denne unge person," sagde en dame, som kendte alverden og som udførte en almanaks rolle i selskabet, "er datter af den gamle nar de Carvajal, der under Napoleon sluttede sig Josephines parti og som rejste bort for at dø i elendighed på øen Bourbon. Denne skønne eksotiske blomst er nok, tror jeg, meget dårligt gift, men hendes tante står sig godt ved hoffet."

Raymon havde nærmet sig den smukke indianerinde. En forunderlig bevægelse bemægtigede sig ham hver gang han så

på hende. Han havde set dette blege, sørgmodige ansigt i en af sine drømme. Han havde helt sikkert set hende, og hans blikke hvilede på hende med den fornøjelse, som man føler ved at genfinde et kært syn, som man har været bange for at miste for altid. Raymons opmærksomhed forvirrede den, som var genstand for det. Kejtet og frygtsom, som en person, der er fremmed for verdenslivet, var hun klart mere forvirret end glad over den opmærksomhed, der blev udvist hende. Raymon gik rundt i salen, og lærte endelig, at denne dame hed fru Delmare og bød hende derpå op til dans.

"De husker mig ikke," sagde han, da de blev alene blandt mængden, "men jeg har ikke kunnet glemme Dem, madame. Jeg har dog kun set Dem et øjeblik, gennem en sky, men dette øjeblik har vist Dem så god og så medlidende ..."

Fru Delmare bævede.

"Ja, min herre!" sagde hun hurtigt, "det er Dem! Også jeg genkendte Dem."

Derpå rødmede hun og syntes at frygte for at have fejlet mod den gode tone. Hun så omkring sig som for at se, om der var nogen, som havde hørt det. Hendes frygtsomhed forhøjede hendes naturlige ynde, og Raymon følte sig rørt i sit hjerte ved lyden af denne kreolske stemme, der var så blød, at den kun syntes skabt til at bede eller til at velsigne.

"Jeg har været meget bange," sagde han til hende, "at jeg aldrig skulle få lejlighed til at takke Dem. Jeg kunne ikke indfinde mig hos Dem, og jeg vidste, at De kom meget lidt ud. Jeg frygtede også, at jeg ved at nærme mig til Dem, skulle komme i berøring med hr. Delmare og vor gensidige stilling

kunne ikke gøre denne berøring behagelig. Hvor er jeg lykkelig over dette øjeblik, der tillader mig at betale mit hjertes gæld!"

"Det ville være mig mere kært, hvis hr. Delmare kunne få sin del af den, og, hvis De kendte ham bedre, ville De vide, at han er lige så god, som han er heftig. De ville tilgive ham, at han har været Deres ufrivillige morder, for hans hjerte har vist blødt mere end Deres sår."

"Lad os ikke tale om hr. Delmare, madame, jeg tilgiver ham af mit ganske hjerte. Jeg havde gjort uret mod ham, og han har selv taget sig betaling derfor. Jeg har ikke andet at gøre end at glemme ham, men De, madame, som viste mig en så øm og ædelmodig omsorg, hele mit liv vil jeg huske Deres opførsel mod mig, Deres rene træk, Deres englelige blidhed, og disse hænder, som har gnedet balsam på mine sår, og som jeg ikke har kunnet kysse ..."

Mens han talte, holdt Raymon fru Delmares hånd, klar til at blande sig i kontradansen med hende. Han trykkede denne hånd ømt i sine og alt blodet strømmede tilbage til den unge kones hjerte.

Da han førte hende tilbage til hendes plads, havde fru Delmares tante, fru de Carvajal, fjernet sig. Ballet begyndte at blive affolket. Raymon satte sig ved hendes side. Han besad den frihed, som en vis erfarenhed i hjerteanliggender giver. Det er kun, når vor attrå er heftig og vor kærlighed alt for fremfusende, at vi bliver dumme overfor damerne. Den mand, hvis følelser er blevet lidt afstumpede er mere ivrig efter at behage end efter at elske. Alligevel følte hr. de Ramière sig mere bevæget ved siden af denne naturlige og uerfarne dame, end han nogen sinde havde været det. Måske var det erindringen

om den nat, han havde tilbragt i hendes hus, der gjorde dette voldsomme indtryk på ham, men dog er det sikkert, at mens han talte livligt med hende, forrådte hans mund ikke hans hjerte.

Men den øvelse han havde lært hos andre, gav hans ord en overbevisende magt, som Indiana hengav sig til, uden at forstå, at alt dette ikke var opfundet for hende.

I almindelighed ved fruentimmerne godt, at en mand, som taler med ånd om kærlighed, kun er mådeligt forelsket. Raymon var en undtagelse. Han udtrykte lidenskaben med kunst, og han følte den med varme. Kun var det ikke lidenskaben som gjorde ham veltalende, det var veltalenheden, som gjorde ham lidenskabelig. Han følte tilbøjelighed for en kvinde og blev veltalende ved at forføre hende og forelsket i hende, idet han forførte hende. Det var den følelse, som advokaterne og prædikanterne besidder, der græder hede tårer, så snart de er kommet godt i gang. Han mødte grunde, som var skarpsindige nok til ikke at fæste lid til hans varme improvisationer, men Raymon havde begået, hvad man kalder dårskaber af kærlighed: Han havde bortført en ung velopdragen pige. Han havde kompromitteret meget højtstående damer. Han havde deltaget i tre glimrende dueller. Han havde ladet en hel selskabssal, et helt skuespilhus se sit hjertes oprørte tilstand og sine tankers afsindighed. En mand, som gør alt dette, uden at frygte for at blive latterliggjort eller afskyet, og hvem det lykkes hverken at blive det ene eller det andet, er usårlig. Han kan være alt og håbe alt. Den besindigste modstand gav også efter for den overbevisning, at Raymon var forelsket som et afsindigt menneske, når han gav sig af med det. I den

fornemme verden er en mand, som er i stand til afsindighed i sin kærlighed, et temmelig sjældent vidunder, som damerne ikke foragter.

Jeg ved ikke, hvordan han bar sig ad, men da han førte fru de Carvajal og fru Delmare til deres vogne, lykkedes det ham at føre Indianas hånd til sine læber. Aldrig havde en mands hemmelige og brændende kys berørt denne dames fingre, skønt hun var født under en ildhimmel og var nitten år gammel. Nitten år på øen Bourbon, hvilket gælder som fem og tyve i vort land.

Lidende og nervøs, som hun var, afpressede dette kys hende næsten et skrig og han måtte støtte hende, da hun steg op i vognen. En sådan finhed i kroppen havde Raymon aldrig før mødt. Kreolerinden Noun var af en kraftig sundhed, og pariserinderne besvimer ikke, når man kysser dem på hånden.

"Hvis jeg ser hende to gange," sagde han, idet han gik bort, "vil jeg miste forstanden."

Den næste dag havde han helt glemt Noun. Alt, hvad han vidste om hende, var at hun tilhørte fru Delmare. Den blege Indiana fyldte alle hans tanker, udfyldte alle hans drømme. Når Raymon begyndte at føle sig forelsket, plejede han at bedøve sig, ikke for at kvæle den opstående lidenskab, men tværtimod for at forjage den fornuft, som bød ham at afveje dens følger. Tørstende efter fornøjelse forfulgte han hårdnakket sit mål. Han var ikke stærk nok til at dæmpe de storme, der hævede sig i hans bryst, ikke mere end han var i stand til at vække dem på ny, når han mærkede, at de svandt bort og slukkedes.

Det lykkedes ham allerede den næste dag at finde ud af, at hr. Delmare var rejst til Bryssel i handelsanliggender. Da han

rejste, havde han betroet sin kone til fru Carvajal, som han ellers ikke holdt meget af, men hun var fru Delmares eneste slægtning. Som ikke-adelig soldat, havde han kun en simpel og fattig familie, som han syntes at skamme sig over, netop fordi han så ofte gentog, at han ikke gjorde det. Men uagtet han tilbragte hele sit liv med at bebrejde sin kone en foragt, som hun slet ikke følte, mente han dog, at han ikke kunne nøde hende til at nærme sig hans udannede slægtninge i fortrolighed. Desuden kunne han, trods sin afsky for fru Carvajal, ikke undlade at vise hende stor agtelse af følgende grunde:

Fru Carvajal, der nedstammede fra en fornem spansk familie, var en af de damer, som ikke ville finde sig i ikke at være noget. På den tid, da Napoleon herskede over hele Europa, havde hun hyldet ham og med sin mand og sin svoger hørt til kong Josephs parti, men da hendes mand havde ladet sig dræbe, da erobrerens kortvarige dynasti faldt, og Indianas fader flygtede til de franske kolonier, trak fru de Carvajal sig tilbage til Paris, hvor hun ved forskellige børsspekulationer havde skabt sig en nye velstand på ruinerne af sin fordums glans. Ved hjælp af sin forstand, intriger og hykleri havde hun desuden fået hoffets gunst, og uden at være prangende var hendes hus dog et af de mest ansete blandt dem, som var beskyttet ved amnesti-listen.

Da Indiana efter sin faders død kom til Frankrig med sin mand, oberst Delmare, følte fru de Carvajal sig kun lidet smigret ved så ubetydeligt et svogerskab. Imidlertid så hun, at hr. Delmare, hvis virksomhed og gode forretningsevner opvejede en medgift, med fordel anbragte sine ringe midler. Til

Indiana købte han det lille slot Lagny og den fabrik, der hørte med til dette. I løbet af to år tog oberstens forretninger, takket være hans gode evner og de forskud, som hans kones fætter, Rodolphe Brown, forsynede ham med, en heldig drejning og hans gæld begyndte at formindskes. Fru de Carvajal, i hvis øjne formue var den første anbefaling, viste sin niece stor kærlighed og lovede at gøre hende til sin arving. Indiana. som ikke ejede ærgerrighed, viste sin tante stor opmærksomhed og forekommenhed, ikke af interesse, men af taknemmelighed, men der var mindst lige så meget af det ene som af det andet i oberstens opmærksomhed. Han var klippefast i sine politiske følelser. Han tålte ingen modsigelse, når det angik hans store kejsers uantastelige hæder, hvilken han forsvarede med et tresindstyveårigt barns blinde hårdnakkethed. Han måtte altså anstrenge sin tålmodighed for ikke konstant at bryde ud i fru de Carvajals salon, hvor man kun hørte restaurationens ros. Hvad den stakkels Delmare måtte lide der, er ikke til at beskrive. Disse fortrædeligheder var ofte til dels årsag til den vrede, han viste mod sin kone.

Efter at have gjort rede for disse ting, vender vi tilbage til hr. de Ramière. Efter tre dages forløb var han fuldkommen inde i disse huslige forhold, så flittigt havde han forfulgt alt, hvad der kunne hjælpe ham til at nærme sig familien Delmare. Han vidste, at hvis han kunne indynde sig hos fru de Carvajal, ville han få Indiana at se. Den tredje dags aften lod han sig præsentere hos hende.

I hendes dagligstue befandt sig kun fire-fem østgotiske ansigter, der alvorligt spillede kort, og to eller tre sønner af fornemme familier, der var lige så intetsigende, som det er

tilladt at være, når man har seksten aner. Indiana udfyldte tålmodigt baggrunden på sin tantes broderi. Hun bøjede sig over sit arbejde, tilsyneladende fordybet i denne mekaniske beskæftigelse, og var måske fornøjet med således at kunne slippe for sine naboers kolde passiar. Jeg ved ikke, om hun, skjult bag sine lange sorte krøller, der hang ned over blomsterne i broderiet, fremkaldte de følelser i sin erindring, som i et eneste kort øjeblik havde indviet hende til et nyt liv, da hun blev mindet om at rejse sig ved tjenerens stemme, der anmeldte flere personer. Hun gjorde det mekanisk, for hun havde ikke hørt navnene, og hun hævede knapt sine øjne fra sit broderi, da lyden af en stemme ramte hende med et elektrisk slag og hun blev nødsaget til at støtte sig ved sit arbejdsbord for ikke at falde om.

6

Raymon havde ikke forventet denne tavse salon, kun besat med nogle få alvorlige ansigter. Det var umuligt at udtale et ord, som ikke blev hørt i alle afkroge af værelset. De gamle, fornemme damer, som spillede kort, syntes kun at være til stede for at lægge bånd på de unge menneskers intriger og i deres strenge ansigtstræk mente Raymon at læse den hemmelige tilfredshed, som alderdommen føler, når den kan hævne sig ved at undertrykke andres glæder. Han havde stolet på en lettere, en ømmere samtale, end den på ballet, og det modsatte var tilfældet. Denne uforudsete vanskelighed gav hans ønsker endnu mere dybde, hans blikke mere ild, og lagde endnu mere sjæl og liv i de ord, som han engang imellem kunne henvende til fru Delmare. Det stakkels barn var aldeles ukendt med denne form for angreb. Det var hende ikke muligt at forsvare sig, fordi der intet blev forlangt af hende, men hun var nødsaget til at lytte til et fyrigt hjertes tilbud, at høre på, hvor meget hun var elsket, og at lade sig omgive af alle forførelsens farer uden at gøre modstand. Hendes forlegenhed voksede med Raymons dristighed. Fru de Carvajal, som var kendt for sit flirteri, og for hvem man havde rost hr. Ramière i denne henseende, forlod spillebordet for at indlede en samtale med ham om kærlighed, hvori hun lagde megen spansk lidenskabelighed og tysk metafysik. Raymon modtog begærligt udfordringen og under påskud af at svare tanten, sagde han niecen alt, hvad hun ville have nægtet at høre. Den stakkels unge dame var blottet for al beskyttelse, udsat fra alle sider for et så heftigt og dygtigt angreb, og kunne ikke samle kraft til at blande sig i denne

kildne samtale. Forgæves kaldte tanten, der var begærlig efter at lade hende brillere, hende til vidne på visse spidsfindige teorier om kærlighed. Hun tilstod rødmende, at hun ikke vidste noget om alt dette, og beruset af glæde ved at se rødmen på hendes kinder og hendes hævede barm, svor Raymon ved sig selv, at han ville lære hende det.

Indiana sov endnu mindre denne nat end de foregående. Vi har allerede fortalt, at hun ikke havde elsket endnu, og hendes hjerte havde allerede længe været modent for en følelse, som endnu ingen af de mænd, hun havde mødt, havde kunnet indgive hende. Opdraget af en sær, heftig fader, havde hun aldrig kendt den lykke, som andres kærlighed giver. Beruset af politiske lidenskaber, plaget af ærgerrige bekymringer, var hr. de Carvajal blevet en meget streng plantageejer og en meget uomgængelig nabo i kolonierne. Hans datter havde lidt grusomt ved hans gnavne sind. Men ved bestandig at have billedet af slaveriets onder for øje, ved at udholde de ubehageligheder, hendes afsondring og afhængighed gav, havde hun erhvervet sig en ydre kølighed under alle prøvelser, en tilbedelsesværdig overbærenhed og godhed mod sine undergivne, men også en jernvilje, en uberegnelig modstandskraft mod alt det, som stræbte efter at undertrykke hende. Ved at ægte hr. Delmare skiftede hun kun herre. Ved at flytte til Lagny, skiftede hun kun fængsel og ensomhed. Hun elskede ikke sin mand, måske alene af den grund, at man havde gjort hende det til en pligt at elske ham, og at modsætte sig al indre tvang af moralsk karakter var blevet hende en anden natur, et princip for hendes opførsel, en lov for hendes

samvittighed. Man havde ikke forsøgt at lære hende andre love end blind lydighed.

Opdraget i en udørken, forsømt af sin fader, levende midt blandt slaver, for hvem hun ikke havde anden hjælp, anden trøst end sin medfølelse og sin tårer, havde hun vænnet sig til at sige: "Der vil komme en dag, da alt i mit liv vil blive forandret, da jeg vil kunne gøre godt mod andre. En dag, da jeg vil blive elsket, da jeg vil give hele mit hjerte til den, som vil give mig sit. Så længe vil jeg lide! Jeg vil tie og bevare min kærlighed som en belønning til den, som vil befri mig." Denne befrier, denne Messias var ikke kommet. Indiana ventede ham endnu. Rigtignok vovede hun ikke mere at tilstå sig sin egen tanke i dens helhed. Under Lagnys klippede avnbøgshække havde hun forstået, at dér ville hendes tanker finde endnu flere hindringer end under øen Bourbons vilde palmetræer. Og når hun tog sig i som sædvanligt at sige: "Der vil komme en dag ... Der vil komme en mand ...," drev hun dette forvovne ønske tilbage til sit hjertes dyb og sagde: "Jeg må altså dø!"

Og hun gik også døden i møde. Et ukendt onde fortærede hendes ungdom. Hendes kræfter aftog og hun kunne ikke sove. Lægerne søgte forgæves at finde en synlig fejl i hendes organisme, der var ingen. Alle hendes evner aftog ligeledes, alle hendes organer fortæredes efterhånden. Hendes hjerte brændte, som ved en sagte ild, hendes øjnes glans blev udslukket, hendes blod var i en feberagtig bevægelse. Om kort tid ville den stakkels fange være død. Men hvor stor hendes hengivenhed eller hendes modløshed end var, forblev længslen altid den samme. Dette tavse, sønderknuste hjerte råbte altid uden sit vidende på et ungt og ædelmodigt hjerte til at oplive

det igen. Det væsen, som hun hidtil havde elsket højest, var Noun, hendes muntre og modige selskabsdame i ulykken, og den mand, som havde vist hende mest forkærlighed, var hendes flegmatiske fætter, sir Ralph. Hvilken lærdom for hendes tankers fortærende virksomhed: En stakkels, uvidende pige, lige så ubeskyttet som hun selv, og en englænder, der ikke havde anden lidenskab end rævejagt.

Fru Delmare var virkelig ulykkelig, og den første gang, hun følte en ung og fyrig mands varme ånde trænge ind i hendes iskolde atmosfære, den første gang, et ømt og kærligt ord berusede hendes øre, og en glødende mund mærkede hendes hånd ligesom et varmt jern, tænkte hun hverken på de pligter, som man havde pålagt hende, eller på den klogskab, som man havde befalet hende, eller på den fremtid, som man havde forudsagt hende. Hun erindrede sig kun den forhadte fortid, sine lange lidelser og sine despotiske herrer. Hun tænkte lige så lidt på, at dette menneske kunne være troløs eller forfængelig. Hun så ham, som hun ønskede at se ham, som hun havde drømt om ham, og Raymon havde kunnet bedrage hende, selv om han ikke havde været oprigtig.

Men hvor kunne han andet end være det hos en så smuk og så elskende kvinde. Hvilken anden havde nogensinde vist sig så ren og uskyldig? Hos hvem havde han kunnet finde en så smilende og så sikker fremtid? Var hun ikke født til at elske ham, denne slavinde, som kun ventede på et tegn for at bryde sin lænke, på et ord for at følge ham! Himlen havde uden tvivl skabt hende for Raymon, dette sørgmodige barn fra øen Bourbon, som ingen havde elsket, og som måtte dø, hvis hun skulle leve uden ham.

Ikke desto mindre fulgte der i fru Delmares hjerte en følelse af skræk ovenpå den feberagtige lykke, som for nylig havde bemægtiget sig hende. Hun tænkte på sin mand, der var så mistænkelig, så klartseende og så hævngerrig, og hun blev bange, ikke for sig selv, som var hærdet mod hans trusler, men for ham, som skulle føre en kamp på liv og død mod hendes tyran. Hun kendte så lidt til verden, at hun dannede en tragisk roman af livet. Hun var en frygtsom skabning, der ikke vovede at elske af frygt for at udsætte sin elsker for at omkomme. På den fare, der truede hende selv, tænkte hun slet ikke.

Dette var altså nøglen til hendes modstand, grunden til hendes dyd. Den næste dag tog hun den beslutning at undgå hr. Ramière. Samme aften var der bal hos en af de fremmeste bankierer i Paris. Fru Carvajal, der som en gammel dame uden andre interesser, holdt meget af at komme i selskab, ville tage Indiana med derhen, men Raymon måtte være der, og Indiana lovede sig selv ikke at tage derhen. For at undgå sin tantes overtalelser lod fru Delmare, der ikke vidste hvordan hun skulle gøre modstand uden i gerningen, som om hun modtog forslaget, hun lod sit toilette gøre klar, og ventede til fru Carvajal var færdig med sit. Da iførte hun sig en morgenkjole, satte sig i kaminkrogen og ventede hende med beslutsomhed. Da den gamle spanierinde kom for at hente hende, stiv og pyntet som et portræt af van Dyck, erklærede Indiana, at hun var syg og ikke stærk nok til at gå ud. Forgæves forsøgte tanten at overtale hende til at overvinde sig selv.

"Det ville jeg overordentlig gerne, men De ser, at jeg ikke kan holde mig oprejst. Jeg vil kun være Dem til besvær i dag. Tag til

ballet uden mig, min gode tante, jeg vil glæde mig ved Deres fornøjelse."

"Tage af sted uden dig," sagde fru le Carvajal, som var nær ved at dø af længsel efter ikke at have gjort sit toilette forgæves, og som var blevet forskrækket ved tanken om at tilbringe aftenen alene. "Men hvad skal jeg i selskab, jeg gamle kone, som man opsøger for at nærme sig til dig? Hvad skal jeg blive til uden min nieces smukke øjne til at fremhæve mig?"

"Deres åndrighed vil erstatte Dem, min gode tante," sagde Indiana.

Markisen, som intet andet krævede end at lade sig overtale, tog endelig af sted. Da skjulte Indiana sit hoved i sine hænder og gav sig til at græde, for hun havde gjort et stort offer, og troede allerede at have omstyrtet gårsdagens smilende drømmepalads.

Men det kunne ikke være sådan for Raymon. Det første, han så på ballet, var den gamle markises stolte fjerbusk. Forgæves spejdede han efter Indianas hvide kjole og sorte hår i hendes nærhed. Han nærmede sig og hørte, at hun talte sagte til en anden dame:

"Min niece er syg, eller snarere," tilføjede hun, for at retfærdiggøre sin egen nærværelse på ballet, "det er et lune, som de unge koner så ofte får det. Hun vil være alene hjemme med en bog i hånden, som en smægtende skønhed."

"Skulle hun mon flygte for mig?" tænkte Raymon.

Straks forlader han ballet. Han iler til markisens hus, går uden at sige noget forbi portneren og spørger den første tjener, som han møder halvsovende i forgemakket, efter fru Delmare.

"Fru Delmare er syg."

"Det ved jeg. Jeg kommer fra fru Carvajal for at spørge til hende."

"Jeg vil underrette fruen derom ..."

"Det behøves ikke. Fru Delmare vil modtage mig!"

Og Raymon gik ind uden at lade sig melde. Alle de andre tjenere var gået i seng. En sørgelig stilhed herskede i de øde gemakker. En eneste lampe, dækket med en skærm af grønt taft, oplyste kun svagt den store salon. Indiana sad med ryggen vendt mod døren, skjult i den store lænestol og betragtede i tavshed ilden i kaminen ligesom den aften, da Raymon var trængt over muren ind i Lagnys park. Hun var endnu mere sørgmodig nu end dengang, for på en ubestemt lidelse, på længsler uden mål var fulgt en kortvarende glæde, en stråle af tabt lykke.

Raymon nærmede sig lydløst i sine balsko på det bløde tæppe. Han så hende græde, og da hun vendte hovedet, fandt hun ham for sine fødder, mens han bemægtigede sig en af hendes hænder, som hun forgæves søgte at tage fra ham. Nu så hun, jeg tilstår det, med uudsigelig glæde sin modstandskraft vakle. Hun følte, at hun med lidenskab elskede denne mand, som ikke brød sig om nogen hindring, og som kom for at skænke hende lykken mod hendes egen vilje. Hun velsignede Himlen, der forkastede hendes offer, og i stedet for at skænde på Raymon, var hun nær ved at takke ham.

Hvad ham angik, da vidste han allerede, at han var elsket. Han behøvede ikke at se den glæde, som strålede gennem hendes tårer, for at forstå, at han var herren og at han kunne vove, hvad han ville. Han gav hende ikke tid til at spørge, men skiftede rolle ligesom hun og uden at forklare sin uventede

nærværelse, uden at søge at gøre sig mindre skyldig end han var, sagde han:

"Indiana, De græder … hvorfor græder De? … Jeg vil vide det."

Hun bævede ved at høre ham nævne sit navn, men der var atter lykke i den overraskelse, som denne dristighed forårsagede hende.

"Hvorfor spørger De om det?" sagde hun, "jeg bør ikke fortælle Dem det …"

"Nuvel. Jeg ved det, Indiana. Jeg kender hele Deres historie, hele Deres liv. Intet af, hvad der angår Dem, er mig fremmed, fordi intet, som angår Dem, er mig ligegyldigt. Jeg har villet høre alt om Dem, men jeg har intet hørt, som jeg ikke allerede har opdaget på et eneste øjeblik sammen med Dem, da man lagde mig blodig og sønderknust for Deres fødder, og da Deres mand blev forbitret over at se Dem, så smuk og så god, give mig støtte med Deres bløde arm, og balsam af Deres blide ånde. Han er skinsyg! Oh! jeg forstår det godt. I hans sted ville jeg også være det, Indiana, eller rettere sagt, i hans sted ville jeg dræbe mig selv. For at være Deres ægtefælle, madam, at besidde Dem, at holde Dem i sine arme, og ikke at fortjene, ikke at være i besiddelse af Deres hjerte, det er at være det elendigste eller det fejeste af alle mennesker."

"O Himmel! Ti stille," råbte hun og lukkede hans mund med sine hænder. "Ti stille, De gør mig skyldig! Hvorfor taler De til mig om ham? Hvorfor vil De lære mig at forbande ham? Hvis han nu hørte Dem … Men jeg har ikke sagt noget ondt om ham. Det er ikke mig, som tillader Dem denne forbrydelse. Jeg hader ham ikke, jeg agter ham, jeg elsker ham! …"

"Sig, at De nærer en rædsom frygt for ham, for despoten har knust Deres sjæl, og frygten har sat sig ved Deres hovedgærde, fra det øjeblik De blev denne mands bytte. De, Indiana, vanhelligt opofret til dette rå menneske, hvis jernhånd har bøjet Deres hoved og opædt Deres liv. Stakkels barn. Så ung og så smuk, og dog allerede have lidt så meget! ... For mig vil De ikke kunne narre, Indiana. Jeg, som betragter Dem med andre øjne end den almindelige hob, jeg kender alle de hemmeligheder, der er i Deres tilværelse, og De kan ikke håbe at skjule Dem for mig. Lad dem blot sige, som ser på Dem, fordi De er smuk, når de bemærker Deres bleghed og Deres melankoli: 'Hun er syg.' ... Men jeg, som følger Dem med mit hjerte. Jeg, hvis hele sjæl omfatter Dem med bekymring og kærlighed, jeg kender Deres onde. Jeg ved godt, at hvis Himlen havde villet det, hvis den havde givet Dem til mig, til mig ulykkelige, som burde sønderknuse mit hoved, fordi jeg er kommet så sent, så ville De ikke være syg. Indiana, jeg tilsværger Dem det ved mit liv, jeg ville have elsket Dem så højt, at De også ville have elsket mig, at De ville have velsignet Deres lænker. Jeg ville have båret Dem på mine arme for at forhindre Dem i at støde Deres fødder, jeg ville have varmet Dem med min ånde. Jeg ville have støttet Dem imod mit hjerte for at bevare Dem fra lidelse. Jeg ville have givet alt mit blod for at erstatte Deres, og hvis De ikke kunne sove, ville jeg have tilbragt natten med at tale kærlige ord til Dem, at smile til Dem for at indgive Dem mod, mens jeg selv græd ved at se Dem lide. Når så søvnen lagde sig på Deres silkefine øjenlåg, ville jeg have berørt dem med mine læber for at lukke dem endnu blidere. Liggende på mine knæ ved Deres seng, ville jeg have våget over Dem. Jeg ville have tvunget luften til at

kærtegne Dem, gyldne drømme til at strø blomster for Dem. Uden støj ville jeg have kysset Deres fletninger, med vellyst ville jeg have talt Deres hjertes slag, og når De vågnede, Indiana, ville De have fundet mig der, ved Deres fødder, mens jeg bevogtede Dem som en skinsyg herre, der tjente Dem som en slave, spejdende efter Deres første smil, bemægtigende mig Deres tanke, Deres første blik, Deres første kys ..."

"Nok, nok," sagde Indiana, ganske tilintetgjort, med bankende hjerte, "De gør mig ondt."

Og dog ville Indiana have været død i dette øjeblik, hvis man døde af lykke.

"Tal ikke sådan til mig," sagde hun, "til mig som ikke tør være lykkelig. Vis mig ikke Himlen på Jorden, for jeg er mærket af døden."

"Til døden!" råbte Raymon stærkt og greb hende i sine arme. "Du dø! Indiana, dø uden at have levet, uden at have elsket! ... Nej du skal ikke dø. Jeg vil ikke lade dig dø, for mit liv er nu knyttet til dit. Du er den kvinde, som jeg har drømt om. Den ene, som jeg tilbad, det luftsyn, der altid har flygtet for mig, den glimrende stjerne, som altid lyste foran mig, for at sige til mig: 'Gå fortsat fremad i dette elendige liv, Himlen vil sende dig en af sine engle for at ledsage dig.' Til alle tider var du bestemt for mig, din sjæl var trolovet med min, Indiana! Menneskene og deres jernlove har rådet over dig. De har frarevet mig den ledsagerske, som Gud havde udvalgt til mig, hvis Gud ikke undertiden glemmer sine løfter. Men hvad angår menneskene og deres love os, når jeg elsker dig endnu i en andens arme, når du endnu kan elske mig, forbandet og ulykkelig som jeg er over at have mistet dig? Ser du, Indiana, du tilhører mig, du er den

ene halvdel af min sjæl, der i lang tid har søgt at møde den anden. Når du drømte om en ven på øen Bourbon, var det om mig, at du drømte. Når ved ordet ægtefælle en salig gysen blandet med frygt og håb, gik gennem din sjæl, var det, fordi jeg burde været din ægtefælle! Genkender du mig ikke? Synes du ikke, at vi har set hinanden for tyve år siden? Har jeg ikke genkendt dig, engel, da du standsede mit blod med dit slør? Da du lagde din hånd på mit standsede hjerte, for at bringe det tilbage til livet! O! Jeg husker det godt. Da jeg åbnede øjnene, sagde jeg til mig selv: 'Se, der er hun! Det var sådan, jeg så hende i mine drømme, hvid, melankolsk og godgørende. Hun er min ejendom. Det er hende, som skal fylde mig med ukendt salighed.' Og det fysiske liv, som jeg for nylig har genfundet, var allerede dit værk. For det er ikke almindelige omstændigheder, som har forenet os, ser du. Det er hverken hændelsen eller lunet. Men det er skæbnen, det er døden, som har åbnet porten for mig til dette nye liv. Det er din mand, det er din herre, som adlød sin bestemmelse ved at bringe mig blødende i sine hænder, og lægge mig for dine fødder med de ord: 'Dette er til dig.' Og nu kan intet skille os ad ..."

"Han, han kan adskille os!" afbrød fru Delmare ham heftigt, efter at hun længe havde lyttet henrykt til hans ord, og hengivet sig til sin elskers begejstrede udbrud. "Ak, ak! De kender ham ikke. Han er et menneske, som aldrig tilgiver, et menneske, som man aldrig skuffer. Raymon, han vil dræbe Dem."

Hun skjulte sig grædende ved hans bryst. Raymon trykkede hende lidenskabeligt til sig:

"Lad ham komme, lad ham komme for at fravriste mig dette lykkelige øjeblik. Jeg trodser ham! Bliv her, Indiana. Hvil her

ved mit hjerte, det er dit tilflugtssted, dit asyl. Elsk mig, og jeg vil blive usårlig. Du ved godt, at det ikke står i dette menneskes magt at dræbe mig, jeg har allerede uden forsvar været udsat for hans skud. Men du, min gode engel, du svævede over mig og dine vinger beskyttede mig. Frygt intet! Vi skal vel vide at afvende hans vrede, og nu er jeg ikke engang bange for din skyld, for jeg vil være hos dig. Når denne tyran vil undertrykke dig, vil jeg beskytte dig mod ham. Hvis det behøves, vil jeg rive dig fra hans grusomme lov. Hvis du ønsker, at jeg skal dræbe ham – sig at du elsker mig, og jeg skal være hans morder, hvis du dømmer ham til at dø."

"De får mig til at gyse! Ti stille! Hvis De vil dræbe nogen, dræb da mig, for jeg har nu levet en hel dag, og jeg ønsker intet mere."

"Dø da, men lad det være af lykke!" råbte Raymon og trykkede sine læber mod Indianas.

Men dette var en alt for voldsom orkan for en så svag plante. Hun blegnede, førte hånden til sit hjerte og tabte bevidstheden.

I begyndelsen troede Raymon, at hans kærtegn ville kalde blodet tilbage i hendes isnede årer, men forgæves dækkede han hendes hænder med kys. Forgæves kaldte han hende ved de sødeste navne. Det var ingen frivillig besvimelse, som man ser så mange af. Fru Delmare, som længe havde været alvorlig syg, led af nervøse krampetilfælde, der varede flere timer. Raymon blev i sin fortvivlelse nødt til at tilkalde hjælp. Han ringer. En kammerjomfru kommer til syne, men den flakon, som hun bærer, falder ud af hendes hænder, og hun udstøder et skrig da hun genkender Raymon. Denne samler straks hele sin åndsnærværelse, nærmer sig hendes øre og siger:

"Stille, Noun! Jeg vidste, at du var her, og jeg kom for at se dig. Jeg ventede ikke at træffe din herskerinde, som jeg troede var til bal. Ved at trænge ind her, har jeg forskrækket hende, og hun er besvimet. Vær forsigtig, jeg trækker mig tilbage."

Raymon flygtede, og efterlod begge disse to kvinder i besiddelse af en hemmelighed, som måtte bringe fortvivlelse i den andens sjæl.

7

Da Raymon vågnede den næste morgen, modtog han det andet brev fra Noun. Dette kastede han ikke bort med foragt, tværtimod åbnede han det begærligt: det kunne jo omtale fru Delmare. Det gjorde det virkelig også, men i hvilken forlegenhed satte denne forvikling af intriger ikke Raymon. Den simple piges hemmelighed kunne umuligt skjules. Lidelse og frygt havde allerede afmagret hendes kinder. Fru Delmare bemærkede hendes sygelige udseende uden at forstå årsagen dertil. Noun frygtede oberstens strenghed, men endnu mere sin herskerindes mildhed. Hun vidste godt, at hun ville få hendes tilgivelse, men hun ville dø af skam og smerte, når hun blev nødt til at gøre denne tilståelse. Hvad skulle der blive af hende, hvis Raymon ikke sørgede for at unddrage hende de forhånelser, som måtte overvælde hende? Kort sagt, han måtte tage sig af hende, ellers ville hun kaste sig for fru Delmares fødder og forklare hende alt.

Denne frygt virkede overvældende på hr. de Ramière. Hans første tanke var at fjerne Noun fra hendes herskerinde.

"Vogt Dem for at tale uden mit samtykke" svarede han hende. "Søg for at være på Lagny i aften, jeg vil være der."

Undervejs tænkte han over det, han måtte gøre. Noun besad alt for megen sund fornuft til at gøre regning på en umulig oprejsning.

Hun havde aldrig vovet at udtale ordet ægteskab, og fordi hun var beskeden og ædelmodig, troede Raymon sig mindre skyldig. Han sagde til sig selv, at han ikke havde bedraget hende og at Noun havde måttet forudse sin skæbne mere end en gang.

Hvad der forårsagede Raymons forlegenhed, var ikke at tilbyde den stakkels pige sin halve formue, han var beredt på at betale hende, at sørge for hende på enhver måde, for dette gav ham en god følelse. Men hvad der gjorde hans stilling så pinlig, var at han blev nødt til at sige hende, at han ikke elskede hende mere, for han kunne ikke bedrage. Selv om hans opførsel i dette øjeblik syntes dobbelt og troløs, var hans hjerte dog oprigtigt, som det altid havde været. Han havde elsket Noun med sanserne. Han elskede fru Delmare af hele sin sjæl. Indtil nu havde han hverken løjet for den ene eller den anden. Det handlede nu om ikke at begynde på at lyve, og Raymon var lige så lidt i stand til at narre den stakkels Noun, som til at tildele hende et så hårdt slag. Han måtte vælge imellem fejhed og barbari. Raymon var meget ulykkelig og ankom til Lagny Park uden at have taget nogen beslutning.

Noun, som måske ikke havde ventet et så hurtigt svar, havde derimod fattet en smule håb.

"Han elsker mig endnu," sagde hun ved sig selv. "Han vil ikke forlade mig. Han havde glemt mig lidt, det er også rimeligt. I Paris, ved så mange fester, elsket af alle damer, sådan som han må være det, har han i nogle øjeblikke ladet sig drage bort fra den stakkels indianerinde. Ak! Hvem er jeg, at han skal ofre mig så mange fornemme damer, der er langt rigere og langt smukkere end jeg? Hvem ved?" tilføjede hun i sin uskyldighed, "måske er Frankrigs dronning forelsket i ham."

Ved at tænke så meget på den indflydelse, luksus måtte have på hendes elsker, fandt Noun på et middel til at behage ham mere. Hun pyntede sig med sin herskerindes smykker, antændte en stor ild i fru Delmares værelse, pyntede kaminen

med de smukkeste blomster, som hun kunne finde i drivhuset, tilberedte en forfriskning af frugter og fine vine, med et ord samlede alle et boudoirs behageligheder, som hun aldrig før havde tænkt på. Og da hun betragtede sig selv i et stort spejl, viste hun sig selv retfærdighed ved at finde sig smukkere end de blomster, hun havde søgt at forskønne sig med.

"Han har ofte gentaget for mig," sagde hun, "at jeg ikke behøvede nogen pynt for at være smuk og at ingen dame ved hoffet i al glansen fra fine diamanter var så meget værd, som et af mine smil. Dog beskæftiger disse kvinder, som han dengang foragtede, ham nu. jeg vil nu være munter og se livlig og glad ud. Måske vil jeg atter i nat kunne erobre al den kærlighed, som jeg engang har givet ham."

Raymon havde ladet sin hest blive stående i en lille kulsvierhytte i skoven, og gik nu ind i parken, hvortil han havde en nøgle. Denne gang var han ikke i fare for at blive antaget for en tyv: Næsten alle tjenerne var fulgt med deres herskab. Gartneren var med i hemmeligheden, og han kendte alle adgangene til Lagny lige så godt, som sin egen bolig. Natten var kold. En tyk tåge indhyllede træerne i parken, og Raymon kunne næppe skelne deres mørke stammer i den hvide tåge, som iførte dem gennemsigtige kjortler.

Han gik nogen tid rundt i de krumme gange, inden han kunne finde døren til den pavillon, hvor Noun ventede på ham. Hun kom ham i møde, indhyllet i en pels, hvis hætte var trukket op over hendes hoved.

"Vi kan ikke blive her", sagde hun til ham, "her er alt for koldt. Følg mig og tal ikke."

Raymon følte en overordentlig modbydelighed ved at trænge ind i fru Delmares hus som hendes kammerjomfrus elsker, men han måtte imidlertid overvinde den. Noun gik let foran ham, og denne sammenkomst skulle være afgørende.

Hun førte ham over gården, beroligede hunden, åbnede døren uden støj, og førte ham ved hånden sagte gennem de mørke gange. Endelig trak hun ham ind i et elegant, men simpelt, rundt værelse, hvor blomstrende orangetræer udbredte deres søde duft. Klare vokslys brændte i kandelabrene.

Noun havde strøet blade af bengalske roser over gulvet, divanen var oversået med violer, en mild varme gennemtrængte alle porer, og krystallerne glinsede på bordet imellem frugterne, der koket fremviste deres røde sider, blandet med kurvenes grønne mos.

Blændet af den pludselige overgang fra mørket til det klare lys, stod Raymon nogle øjeblikke som bedøvet, men han behøvede ikke lang tid til at fatte, hvor han var. Den udsøgte smag og rene enkelthed, som herskede i møblementet, de bøger og rejsebeskrivelser, som stod rundt omkring på hylder af anjoutræ, denne broderiramme, hvor et meget smukt og frisk arbejde var udspændt, et rent tålmodighedsværk, denne harpe, hvis strenge endnu syntes at bæve af længselsfulde og sørgmodige melodier; disse kobberstik, som forestillede hyrdescener af Paul og Virginie, øen Bourbons bjergtoppe og Saint-Pauls blå bredder, men især den lille seng, som var halvt skjult under et musselinsomhæng, denne lille, hvide, kyske seng, prydet ved hovedgærdet i stedet for en indviet gren med en palme, som hun måske havde taget af et træ i sit fædreland den dag, hun rejste derfra; alt vidnede om fru Delmare, og

Raymon blev grebet af en besynderlig gysen ved at tænke på, at denne kvinde indhyllet i sin kåbe, som havde ført ham herind, måske var Indiana selv. Denne urimelige ide syntes at blive bestyrket, da han i spejlet lige over for sig så en hvid og pyntet skikkelse, et skyggebillede af en dame, som træder ind i en balsal og som aflægger sin mantille for at vise sig strålende og halvt blottet i den smukke belysning. Men denne vildfarelse varede kun et øjeblik: Indiana ville have været mere tildækket … Hendes kyske barm ville kun have forrådt sig under hendes livstykkes tredobbelte lag. Hun ville måske have prydet sit hår med naturlige kameliaer, men de ville ikke have spillet på hendes hoved i denne kokette uorden. Hun kunne vel have fængslet sine fødder i silkesko, men hendes ærbare kjole ville ikke have forrådt hendes fine ben sådan.

Stærkt bygget og højere end sin herskerinde, var Noun godt nok iført, men ikke klædt i hendes pynt. Hun besad ynde, men ynde uden adel, Hun var skøn som en kvinde, men ikke som en fe. Hun opfordrede til sanselig glæde, men lovede ikke vellyst.

Efter at Raymon havde undersøgt hende i spejlet uden at dreje hovedet, kastede han sit blik på alt, hvad der kunne give ham det reneste genskin af Indiana, på de musikalske instrumenter, på malerierne og på den smalle, jomfruelige seng. Han berusede sig i den ubestemte duft, som hendes nærvær havde efterladt i denne helligdom. Han bævede af længsel ved at tænke på den dag, da Indiana selv ville åbne dette herlige opholdssted for ham, og Noun, som stod bagved ham med korslagte arme, betragtede ham med begejstring, da hun indbildte sig, at han var fortabt i henrykkelse ved synet af al den umage, hun havde gjort sig for at behage ham.

Men han brød endelig tavsheden med de ord:

"Jeg takker Dem for alle de tilberedelser, De har gjort for mig. Jeg takker Dem især, fordi De har ladet mig komme herind, men jeg har nydt nok af denne smukke overraskelse. Lad os gå ud af dette værelse, vi er ikke på vor plads her, og jeg må respektere fru Delmare, selv i hendes fravær."

"Dette er meget grusomt," sagde Noun, som ikke havde forstået ham, men som så hans kolde, misfornøjede udseende. "Det er meget grusomt, at have håbet at behage Dem og se, at De støder mig tilbage."

"Nej, kære Noun, jeg vil aldrig støde Dem tilbage. Jeg er kommet her for at tale alvorligt med Dem og bevidne Dem den hengivenhed, som jeg skylder Dem. Jeg er taknemmelig for Deres ønske om at behage mig, men jeg holdt mere af at se Dem prydet med Deres ungdom og naturlige ynde end med denne lånte pynt."

Noun forstod ham halvt og græd.

"Jeg er ulykkelig," sagde hun. "Jeg hader mig selv, fordi jeg ikke mere behager Dem ... Jeg burde have forudset, at De ikke længe ville elske mig stakkels, udannede pige. Jeg bebrejder Dem intet. Vel vidste jeg, at De ikke ville ægte mig, men hvis De altid ville have elsket mig, kunne jeg have ofret alt uden klage, udholdt alt uden at besvære mig. Ak. jeg er fortabt, jeg er vanæret! ... Jeg vil måske blive jaget bort ... Jeg vil skænke et endnu ulykkeligere væsen livet, og ingen vil beklage mig ... Enhver vil mene at have ret til at træde mig under fødder ... Nu vel! Alt dette ville jeg finde mig i med glæde, hvis De elskede mig endnu."

Sådan talte Noun længe. Hun brugte måske ikke af de samme ord, men hun sagde de samme ting, hundrede gange bedre, end jeg ville kunne gentage det. Hvor kan man finde nøglen til den veltalenhed, som pludselig udfolder sig for et uvidende, men naturligt gemyt i en sand lidenskab og en dyb smerte? Da får ordene en anden værdi end i alle andre scener i livet. Da bliver hverdagsudtryk hævet af den følelse, som dikterer dem, og ved det tonefald, som ledsager dem. Da bliver en kvinde af laveste rang, idet hun hengiver sig til sine stormende sindslidelser, mere patetisk og mere overbevisende, end den, som opdragelsen har lært mådehold og tilbageholdenhed.

Raymon følte sig smigret ved at indgyde en så ædelmodig hengivenhed, og taknemmelighed, medlidenhed og måske en smule forfængelighed, gengav ham et øjebliks kærlighed.

Noun var halvt kvalt af tårer. Hun havde revet blomsterne af sin pande, og hendes lange hår faldt opløst ud over hendes faste, blændende hvide skuldre. Hvis fru Delmare ikke havde haft sin trældom og sine lidelser til at forskønne sig, ville Noun i dette øjeblik langt have overgået hende i skønhed, hun var smuk af smerte og kærlighed. Overvundet trak Raymon hende til sig, satte hende ved siden af sig i sofaen, og tog en karaffel på gueridonen for at skænke hende nogle dråber orangevand i en sølvforgyldt skål. Lettet ved dette tegn på interesse, mere end ved den beroligende drik, tørrede Noun sine tårer og kastede sig for Raymons fødder.

"Elsk mig dog endnu en gang," sagde hun til ham, idet hun lidenskabeligt omfavnede hans knæ. "Fortæl mig igen, at du elsker mig, og jeg vil blive helbredet, jeg vil blive frelst. Omfavn

mig som tidligere, og jeg vil ikke angre, at jeg har forspildt min egen lykke for at give dig nogle dages fornøjelse."

Hun omgav ham med sine bløde, brune arme, hun dækkede ham med sit lange hår, de brændende, smægtende blikke, som hun kastede til ham fra sine store, sorte øjne, viste det ildfulde blod, den fuldkomne orientalske vellyst, som ved at sejre over alle viljens anstrengelser, over alle betænkeligheder. Raymon glemte alt, både sine beslutninger, sin nye kærlighed og stedet, hvor han var. Han gengældte Nouns afsindige kærtegn. Han vædede sine læber i den samme skål, og de berusende vine, som stod foran dem, forvirrede helt deres fornuft.

Lidt efter lidt blandede en ubestemt, bølgende erindring om Indiana sig i Raymons beruselse.

De to store spejle, som i det uendelige sendte hinanden Nouns billede, syntes at befolkes med tusinde skyggebilleder. I denne dobbelte afspejlings inderste dyb spejdede han efter en mere sart skikkelse, og i den sidste, tågede og forvirrede skygge, som Noun frembragte her, syntes han at gribe fru Delmares fine og spinkle figur.

Noun, som selv var blevet bedøvet ved de uvante hidsende drikke, forstod ikke sin elskedes underlige tale. Hvis hun ikke havde været beruset ligesom han, ville hun have fattet, at Raymon i sin lidenskabs afsindighed tænkte på en anden. Hun ville have set ham kysse det skærf og de bånd, som Indiana havde båret, indånde den duft, som mindede ham om hende, knuge det stof i sine hænder, som havde dækket hendes barm, men Noun troede, at alt dette skete for hendes skyld, mens Raymon ikke så andet i hende end Indianas kjole. Når han kyssede hendes sorte hår, troede han at kysse Indianas. Det var

Indiana, som han så i dampen af den punch, som Noun havde antændt. Det var hende, som kaldte på ham og smilede til ham fra de hvide musselinsomhæng. Det var atter hende, som han drømte om på det ærbare, uplettede leje, da han, idet han bukkede under for kærlighed og vin, trak sin sanseløse kreolerinde derhen.

Da Raymon vågnede, trængte et dæmrende lys ind gennem vinduesskoddernes sprækker. Han lå længe ubevægelig, hensunken i en ubestemt forundring, og betragtede stedet, hvor han befandt sig, og sengen, hvor han havde hvilet, som et drømmesyn. Alt var blevet sat i orden igen i fru Delmares værelse. Tidligt om morgenen var Noun, der var sovet ind som herskerinde på dette sted, vågnet som kammerjomfru. Hun havde fjernet blomsterne, og alle resterne af aftensmåltidet var forsvundet. Møblerne stod på deres plads, intet forrådte aftenens elskovsorgie, og Indianas værelse havde atter fået sit uskyldige og ærbare udseende.

Overvældet af skamfuldhed stod han op og ville gå, men han var lukket inde. Vinduet var tredive fod fra jorden, og han måtte blive i dette værelse opfyldt af samvittighedsnag, ligesom Ixion på sit hjul.

Han kastede sig på knæ, med ansigtet vendt mod denne nedtrykte og mishandlede seng, som fik ham til at rødme.

"O, Indiana," råbte han og vred sine hænder, "har jeg fornærmet dig nok? Kan du tilgive mig en sådan skændsel, og selv om du vil gøre det, vil jeg dog aldrig tilgive mig selv. Modstå mig nu, blide, tillidsfulde Indiana! For du ved ikke, hvad det er for et nedrigt, sanseligt menneske, som du vil overlade dine uskylds skatte. Forstød mig, træd mig under fode,

jeg, som ikke har respekteret din hellige blufærdigheds tilflugtssted. Jeg, som har beruset mig i din vin, ligesom en lakaj i din tjenestepiges arme. Jeg, som har besudlet din kjole med min forbandede ånde, og dit kyske bælte med mine skændige kys på en andens barm. Jeg, som ikke har frygtet for at forgifte din hvile i de ensomme nætter, og brugt denne seng, som endog din ægtefælle respekterede, til forførelse og ægteskabsbrud! Hvilken sikkerhed vil du for fremtiden finde bag disse ophæng, hvis mysterium jeg ikke har frygtet for at vanhellige hvilke urene drømme? Hvilke fortærende tanker vil ikke fæste sig i din hjerne og udtørre den? Hvilke lastefulde og grove syner vil ikke nærme sig dit lejes jomfruelige lagner og din søvn, ren som barnets? Hvilken kysk guddom vil nu beskytte den? Har jeg ikke forjaget den engel, som bevogtede dit hovedgærde? Har jeg ikke åbnet indgangen til din alkove for lystens dæmon? Har jeg ikke solgt den din sjæl, og den afsindige attrap, som fortærer denne løsagtige kreolerindes sider, vil den ikke, som Dejaniras kjortel fæste sig til dine for at gnave dem? O! Ulykkelig! Skyldig og ulykkelig, som jeg er! Hvorfor kan jeg ikke med mit blod afvaske den skam, som jeg har efterladt på dette leje!"

Og Raymon vandede det med sine tårer.

Nu trådte Noun ind med sit forklæde og sit hovedtørklæde. Da hun så Raymon knæle sådan, troede hun, at han bad sin bøn. Hun vidste ikke, at folk af den fornemme verden ikke bad. Hun stod altså og ventede i tavshed på, at han skulle værdige sig til at lægge mærke til hendes nærværelse.

Da Raymon så hende, følte han sig forvirret og vred, uden mod til at skænde på hende, uden kraft til at sige hende et

venligt ord.

"Hvorfor har De lukket mig inde her?" spurgte han endelig. "Tænker De på, at det er højlys dag, og at jeg ikke kan gå ud, uden ligefrem at udsætte Deres rygte?"

"De skal heller ikke gå ud," sagde Noun med en kærlig mine. "Huset er tomt, og ingen vil opdage Dem. Gartneren kommer aldrig i denne del af bygningen, hvor jeg alene har nøglerne. De skal blive hos mig hele dagen. De er min fange."

Dette arrangement hensatte Raymon i fortvivlelse. Han følte nu kun en slags modbydelighed for sin elskerinde. Imidlertid måtte han finde sig i sin skæbne, og trods alt det, som han led i dette værelse, holdt en usynlig magt ham dog måske tilbage der.

Da Noun forlod ham for at hente hans frokost, gav han sig til i dagslyset, at undersøge alle de stumme vidner til Indianas ensomhed. Han åbnede hendes bøger, gennembladede hendes album, og lukkede dem hurtigt igen, for han frygtede stadig for at begå en vanhelligelse og krænke en kvindes hemmeligheder. Endelig gav han sig til at gå frem og tilbage, og han bemærkede på panelvæggen, lige over for fru Delmares seng, et stort maleri i en kostbar ramme, der var dækket med et dobbelt lag af gaze.

Det var måske Indianas portræt. Begærlig efter at betragte det, glemte Raymon sine skrupler, pillede knappenålene ud og opdagede til sin overraskelse, at det var et portræt i fuld legemsstørrelse af en smuk, ung mand.

8

"Det forekommer mig, at jeg kender disse træk!" sagde han til Noun, og gjorde sig umage for at påtage sig en ligegyldig mine.

"Fy, min herre!" sagde den unge pige, idet hun satte den medbragte frokost på bordet. "Det er ikke rigtigt at ville trænge ind i min herskerindes hemmeligheder."

Raymon blegnede ved denne bemærkning.

"Hemmeligheder?" sagde han. "Hvis dette er en hemmelighed, så er du delagtig i det, Noun! Og du bliver dobbelt skyldig, fordi du har ført mig ind i dette værelse."

"O! Nej, det er ingen hemmelighed," sagde Noun smilende. "For hr. Delmare har selv hjulpet med til at hænge sir Ralphs portræt op på denne væg. Kunne fruen have hemmeligheder, når hendes mand er så skinsyg?"

"Sir Ralph, siger du. Hvem er sir Ralph?"

"Sir Rodolphe Brown, fruens fætter, hendes barndomsven, og min også, kunne jeg sige. Han er så god!"

Raymon undersøgte maleriet med forundring og uro.

Vi har fortalt, at sir Ralph, bortset fra ansigtets udtryk, var et meget smukt menneske, rød og hvid, høj af vækst, med smukt hår, altid smukt klædt, og i stand til, om ikke at fordreje et romantisk hoved, så at tilfredsstille en mere positiv kvindes forfængelighed. Den fredelige baronet var fremstillet i jagttøj, næsten sådan, som vi har set ham i første kapitel af denne historie, omgivet af sine hunde, i hvis spids den smukke Ophelia var anbragt, på grund af sine silkehårs sølvgrå farve og sin ædle skotske race. Sir Ralph holdt et jagthorn i den ene hånd, og med den anden tøjlen på en prægtig, gråskimlet

engelsk hest, der udfyldte næsten hele baggrunden af maleriet. Det var beundringsværdigt udført, et sandt familiemaleri, med alle sine enkeltheder, al sin barnagtige lighed, al sin borgerlige smålighed. Et portræt til at få en amme til at græde, hunde til at gø og en skrædder til at falde i afmagt af fornøjelse. Der var kun en ting i verden, som var mere intetsigende end dette portræt. Det var originalen! Imidlertid vakte det en heftig vrede hos Raymon.

"Hvordan?" sagde han ved sig selv, "denne unge, firkantede englænder har det privilegium, at blive indladt i fru Delmares hemmeligste gemak."

Hans flove ansigt er altid her og betragter koldt hendes livs hemmeligste handlinger. Han våger over hende, bevogter hende, følger alle hendes bevægelser. Han besidder hende til enhver tid. Om aftenen ser han hende sove og overrasker hendes drømmes hemmelighed. Om morgenen, når hun, hvid og sitrende forlader sin seng, bemærker han hendes fine, nøgne fod på tæppet, og når hun klæder sig på med forsigtighed, når hun tilmed trækker gardinerne for sit vindue, og endog forbyder dagslyset at trænge alt for ubeskedent ind til sig, når hun tror sig fuldstændig alene, ganske skjult, er dette uforskammede ansigt til stede og godter sig over hendes yndigheder! Denne mand i støvler er til stede ved hendes toilette!

"Dette flor dækker vel sædvanligvis maleriet her?" spurgte han kammerjomfruen.

"Altid," svarede hun, "når fruen er fraværende. Men gør Dem ingen ulejlighed med at sætte det på igen. Fruen kommer om nogle dage."

"I dette tilfælde, Noun, vil du gøre rigtigst i at sige hende, at dette ansigt har et impertinent udseende ... I hr. Delmares sted ville jeg ikke have samtykket i at lade det hænge her, førend jeg havde stukket øjnene ud på det. Men det er kun mændenes plumpe skinsyge. De indbilder sig alt, men forstår intet!"

"Hvad har De dog imod den gode hr. Browns ansigt?" sagde Noun, mens hun redte sin herskerindes seng. "Det er sådan en fortræffelig herre. Tidligere holdt jeg ikke så meget af ham, fordi jeg altid hørte fruen sige, at han var egenkærlig, men fra den dag af, da han viste Dem så megen omhyggelighed ..."

"I sandhed," afbrød Raymon hende, "det var ham, der hjalp mig, nu genkender jeg ham godt ... men jeg skylder kun fru Delmares bønner hans interesse ..."

"Det er, fordi hun er så god, min herskerinde," sagde den stakkels Noun. "Hvem ville ikke være god hos hende?"

Når Noun talte om fru Delmare, hørte Raymon på hende med en interesse, som hun ingen anelse havde om.

Dagen forløb således meget fredeligt uden at Noun vovede at lede samtalen hen til dens virkelige mål. Hen imod aften gjorde hun sig en frygtelig anstrengelse for at tvinge ham til at erklære sine hensigter.

Raymon havde ikke andre hensigter end at blive af med et farligt vidne og en kvinde, som han ikke elskede længere. Men han ville sikre hendes skæbne, og gav hende derfor skælvende de gavmildeste tilbud ... Denne forhånelse var for bitter for den stakkels pige. Hun rev sig i håret og ville have knust sit hoved, hvis Raymon ikke havde holdt hende tilbage med magt. Nu gjorde han brug af alle de hjælpemidler, som naturen havde tildelt ham i hans veltalenhed og i hans ånd og lod hende forstå,

at det ikke var hende selv, men det barn, hvis moder hun skulle blive, som han ville tilbyde sin hjælp.

"Det er min pligt," sagde han til hende. "Det er en arvelod til ham, jeg vil overgive Dem, og De vil blive skyldig mod ham, hvis De lod Dem forlede af en falsk æresfølelse til at forkaste mit tilbud."

Noun blev roligere og tørrede sine tårer.

"Nuvel!" sagde hun. "Jeg vil modtage det, hvis De lover mig at fortsætte med at elske mig. Blot fordi De har betalt Deres gæld til barnet, har De ikke betalt moderen, hvad De skylder hende. Deres gave vil opretholde hans liv, men Deres ligegyldighed vil dræbe mig. Kan De ikke tage mig til Dem, som tjenestepige? Se, jeg er ikke fordringsfuld! Jeg er ikke så ærgerrig at stræbe efter det, som en anden i mit sted måske ville forstå at få. Men tillad mig at være Deres tjenestepige. Lad mig få en plads hos Deres moder. Hun skal blive fornøjet med mig, det sværger jeg Dem, og hvis De ikke elsker mig mere, vil jeg dog i det mindste få Dem at se."

"Det, som De beder mig om, er umuligt, min kære Noun. I den tilstand, De er i, kan De ikke tænke på at træde i tjeneste hos nogen, og at bedrage min moder, at misbruge hendes tillid, vil være en nedrighed, som jeg aldrig vil samtykke til. Rejs til Lyon eller til Bordeaux, jeg påtager mig at sørge for, at De ikke skal mangle noget lige til det øjeblik, da De atter kan vise Dem. Da skal jeg anbringe Dem hos en eller anden person af mit bekendtskab, selv i Paris, hvis De ønsker det ... hvis De sætter pris på at være i nærheden af mig ..., men under samme tag, det er umuligt ..."

"Umuligt!" gentog Noun, og foldede smerteligt sine hænder. "Jeg kan godt se, De foragter mig, at De rødmer over mig ... Nu vel. Nej, jeg vil ikke forsvinde, jeg vil ikke rejse bort alene og ydmyget for at dø forladt i en fjern by, hvor De vil glemme mig. Hvad bryder jeg mig om mit rygte? Det er Deres kærlighed, som jeg vil bevare ...!"

"Noun, hvis De frygter, jeg bedrager Dem, så kom med mig. Den samme vogn skal føre os til det sted, De vil vælge. Jeg vil følge Dem overalt, undtagen til Paris eller til min moder. Jeg vil i fuldt mål vise Dem den omhu, som jeg skylder Dem."

"Ja! For at forlade mig den næste dag, når De har nedlagt mig som en unyttig byrde på en fremmed jordbund." sagde hun bittert smilende. "Nej, min herre, nej! Jeg bliver! Jeg vil ikke miste alt på en gang. For at følge Dem, vil jeg have ofret den person, som jeg elskede højest, førend jeg lærte Dem at kende, men jeg er ikke så skinsyg over at skjule min vanære, at jeg skulle ofre både min kærlighed og mit venskab. Jeg vil kaste mig for fru Delmares fødder, jeg vil fortælle hende alt, og jeg ved, at hun vil tilgive mig, for hun er god og hun elsker mig. Vi er født næsten på den samme dag, vi har diet det samme bryst. Vi har aldrig forladt hinanden, hun vil ikke have, at jeg forlader hende. Hun vil græde med mig, hun vil pleje mig, hun vil elske mit barn, mit stakkels barn. Hvem ved? Måske vil hun, som ikke har den lykke at være moder, opdrage det som sit eget? ... Oh! Jeg var afsindig, at jeg ville forlade hende; for hun er den eneste i verden, som vil have medlidenhed med mig ..."

Denne beslutning bragte Raymon i en frygtelig forlegenhed, da en vogns rullen pludselig blev hørt i gården. Noun løb forfærdet til vinduet.

"Det er fru Delmare," råbte hun, "Flygt!"

Nøglen til den skjulte trappe var ikke til at finde i dette øjeblik. Noun greb Raymons arm og trak ham hurtigt ud i korridoren, men de var ikke kommet halvvejs, før de hørte fodtrin i samme gang. Fru Delmares stemme lod sig høre ti skridt foran dem, og et vokslys, som blev båret af en af tjenerne, der ledsagede hende, kastede sit skin på de forskrækkede ansigter. Noun havde kun tid til at vende om, mens hun stadig trak Raymon med sig, og til at vende tilbage til soveværelset.

Et lille toiletværelse, som adskilte soveværelset ved en glasdør, tilbød et tilflugtssted for nogle øjeblikke, men det kunne ikke nytte at tænke på at skjule sig der, for fru Delmare kunne straks gå derind.

Raymon blev nødt til at skynde sig ind i alkoven og skjulte sig bag gardinerne. Det var ikke sandsynligt, at fru Delmare ville gå i seng med det samme, og indtil da kunne Noun finde på en måde til at få ham ud.

Indiana trådte hurtigt ind, kastede sin hat på sengen og omfavnede Noun med en søsters fortrolighed. Der var så dunkelt i værelset, at hun ikke bemærkede hendes forvirring.

"Du ventede mig altså?" sagde hun, idet hun nærmede sig ilden. "Hvorledes vidste du, at jeg kom?"

Og uden at vente på hendes svar tilføjede hun: "Hr. Delmare kommer her i morgen. Jeg rejste straks efter at have modtaget hans brev. Jeg har mine grunde til at modtage ham her og ikke i Paris. Jeg skal fortælle dig dem. Men tal dog! Du virker ikke så lykkelig over at se mig, som du plejer?"

"Jeg er bedrøvet," sagde Noun og knælede foran sin herskerinde for at tage hendes fodtøj af. "Jeg har også noget at

tale med Dem om, men det kan vente. Kom med ind i salonen."

"Gud bevare mig for det! Hvilken ide! Der er jo en dræbende kulde."

"Nej, der er en god ild."

"Du drømmer jo. Jeg er lige kommet igennem der."

"Men Deres aftensmåltid venter på Dem."

"Jeg vil ikke spise til aften. For resten er der intet færdigt. Gå og hent min boa, som jeg har ladet blive liggende i vognen."

"Om lidt!"

"Hvorfor ikke straks? Gå dog, gå dog!"

Med disse ord skyndte hun overgivent på Noun, og denne, som indså, at hun måtte bruge dristighed og koldblodighed, gik væk for et kort øjeblik. Men næppe var hun ude af værelset, før fru Delmare skød slåen for, og tog sin pels af og lagde den på sengen ved siden af sin hat. I dette øjeblik kom hun Raymon så nær, at han gjorde en bevægelse for at trække sig tilbage, men sengen, som stod på meget let bevægelige ruller, gav efter med en sagte lyd. Forundret, men ikke forskrækket, da hun troede, at hun selv havde skubbet til sengen, stak fru Delmare alligevel hovedet frem, trak gardinet lidt til side og opdagede ved det svage lys, som kom fra kaminilden, hovedet af en mand på muren.

Forfærdet udstødte hun et skrig, styrtede hen mod kaminen for at gribe klokkestrengen og tilkalde hjælp. Raymon ville have holdt mere af endnu engang at blive antaget for en tyv end at blive genkendt i denne stilling, men hvis han ikke greb til det sidste, ville fru Delmare tilkalde sine folk og udsætte sig selv for mistanke. Han håbede på den kærlighed, han havde vakt hos hende, og sprang frem for at søge at standse hendes skrig og

fjerne hende fra klokkestrengen. Af frygt for at blive hørt af Noun, som uden tvivl ikke var langt borte, talte han med sagte stemme:

"Det er mig, Indiana, genkend mig og tilgiv mig, Indiana. Tilgiv en ulykkelig, hvis fornuft De har forstyrret, og som ikke har kunnet beslutte sig til at gengive dem til Deres mand, før han havde set Dem endnu engang."

Og mens han trykkede Indiana i sine arme, lige så meget for at bevæge hende, som for at forhindre hende i at ringe, bankede Noun ængsteligt på døren. Fru Delmare viklede sig nu ud af Raymons arme, løb hen og åbnede døren, og faldt derpå om i en lænestol.

Bleg og nær døden kastede Noun sig mod døren til korridoren for at hindre tjenerne, som gik frem og tilbage, i at forstyrre denne usædvanlige scene. Mere bleg end sin herskerinde ventede hun sin skæbne med skælvende knæ og med ryggen støttet til døren.

Raymon følte at med nogen behændighed kunne han endnu bedrage begge disse to kvinder på en gang.

"Frue," sagde han og kastede sig på knæ foran Indiana, "min nærværelse her må forekomme Dem som den største fornærmelse, men se mig liggende for Deres fødder for at anråbe Dem om tilgivelse. Tilstå mig en samtale under fire øjne i nogle minutter og jeg vil forklare Dem ..."

"Ti, min herre, og gå herfra," råbte fru Delmare, der atter havde fundet hele sin værdighed, "gå åbenlyst bort herfra. Noun, luk denne dør op, og lad herren gå, for at alle mine tjenere kan se ham, og for at skammen over en sådan fremgangsmåde alene kan falde tilbage på ham."

Noun, der troede sig opdaget, kastede sig på sine knæ ved siden af Raymon. Fru Delmare tav og betragtede hende forundret.

Raymon ville bemægtige sig hendes hånd, men hun trak den tilbage med harme. Blussende af vrede rejste hun sig op og gentog, idet hun viste ham døren:

"Gå, siger jeg, Gå, for Deres opførsel er nedrig. Dette er altså de midler, som De ville anvende! De, min herre, skjult i mit værelse, som en tyv! Det er altså Deres vane, sådan at snige Dem ind i folks huse! Dette er den hengivenhed, som De svor mig i går aftes! Det er sådan, De ville beskytte mig, respektere mig og forsvare mig! Hvilken tilbedelse De viser mig! De ser en kvinde, som har plejet Dem med sine hænder, og som, for at kalde Dem tilbage til livet, har trodset sin mands vrede! De narrer hende ved en forstilt taknemmelighed, De sværger hende en hende værdig kærlighed, og til tak for hendes pleje, til tak for hendes lettroenhed, vil De overraske hendes søvn, og fremskynde Deres sejr ved, jeg ved ikke hvilken nedrighed! De vinder hendes kammerjomfru, De lister Dem til hendes seng, som en allerede lykkelig elsker! De frygter ikke for at indvi hendes folk i et fortroligt forhold, som ikke eksisterer ... Gå, min herre, De har sørget for at bringe mig meget hurtigt ud af min vildfarelse ... Gå, siger jeg Dem! Bliv ikke et minut længere hos mig ... Og du, elendige pige, som respekterer din herskerindes ære så dårligt! Du fortjener, at jeg jager dig bort! Bort fra denne dør, siger jeg ..."

Halvdød af overraskelse og fortvivlelse, havde Noun fæstet sine øjne på Raymon, som for at bede ham om en forklaring på

dette uhørte mysterium. Derpå slæbte hun sig skælvende og forstyrret hen til Indiana og greb hårdt fat i hendes arm.

"Hvad var det, De siger?" råbte hun med tænderne presset sammen af vrede. "Elsker dette menneske Dem?"

"Åh! Det vidste du vist meget godt." sagde fru Delmare og stødte hårdt og foragteligt til hende. – "Du ved vist godt, hvilke bevæggrunde en mand kan have til at skjule sig bag en kvindes forhæng, Noun." tilføjede hun, da hun så den unge piges fortvivlelse, "det er en nedrig handling, som jeg aldrig ville have troet dig i stand til. Du har villet sælge min ære, jeg som havde så megen tillid til din ..."

Fru Delmare græd, men af vrede på samme tid som af smerte. Aldrig havde Raymon set hende så smuk, men han vovede næppe at betragte hende, for hendes fornærmede kvindestolthed tvang ham til at slå øjnene ned. Han stod derfor forvirret og forstenet ved Nouns tilstedeværelse. Hvis han havde været alene med fru Delmare, havde han måske haft magt til at formilde hende. Men udtrykket i Nouns ansigt var frygteligt. Raseri og had havde fordrejet hendes træk.

Et slag på døren fik dem alle tre til at fare sammen. Noun styrtede atter frem for at spærre indgangen til værelset, men fru Delmare skubbede hende tilbage med myndighed og gjorde et bydende tegn til Raymon om at trække sig tilbage til hjørnet af værelset. Derpå indhyllede hun sig i et sjal med den koldblodighed, som prægede hende i afgørende øjeblikke, åbnede selv døren på klem og spurgte den tjener, som havde banket, om hvad han havde at sige hende.

"Hr. Rodolphe Brown er lige kommet," svarede han. "Han spørger, om fruen vil modtage ham?"

"Sig til hr. Rodolphe, at jeg er glad over hans besøg og at jeg vil komme ned til ham. Tænd op i salonen, og lad dem tilberede et aftensmåltid. Vent et øjeblik. Bring mig nøglen til parken."

Tjeneren gik. Fru Delmare blev stående, holdt døren halvt åben, nægtede at høre på Noun og pålagde Raymon tavshed med et bydende tegn.

Tjeneren kom tilbage efter tre minutters forløb. Fru Delmare, som stadig holdt døren imellem ham og hr. Ramière, modtog nøglen, befalede ham at gå for at skynde på aftensmåltidet, og så snart han var gået, henvendte hun sig til Raymon med de ord:

"Min fætter sir Browns ankomst frelser Dem fra den skandale, som jeg ville overlade Dem til. Det er en mand af ære, der alvorligt ville tage mig i forsvar, men da det vil gøre mig ondt at udsætte en sådan mands liv mod Deres, tillader jeg Dem at trække Dem tilbage uden opsigt. Noun, som har ladet Dem komme herind, vil også vide at føre Dem ud. Gå!"

"Vi ses igen, madame," svarede Raymon med anstrengt fatning, "og skønt jeg er meget skyldig, vil De dog måske komme til at angre den strenghed, De nu behandler mig med."

"Jeg håber, min herre, at vi aldrig vil se hinanden igen," svarede hun.

Og stadig stående med hånden på døren, og uden at værdige ham et nik, så hun ham gå ud med hans skælvende og elendige medskyldige.

Da han var blevet alene med hende i den mørke park, ventede Raymon bebrejdelser. Noun sagde ikke et ord. Hun ledsagede ham til parkens grænse og da han ville gribe hendes hånd, var hun forsvundet. Han kaldte sagte på hende, for han ville kende

sin skæbne, men hun svarede ham ikke. Og gartneren, som kom til, sagde til ham:

"Gå, min herre, træk Dem tilbage. Fruen er kommet og De kan blive opdaget."

Raymon gik bort med døden i hjertet, men i sin smerte over at have fornærmet fru Delmare, glemte han næsten Noun og tænkte kun på midler til at formilde den førstnævnte. Det lå i hans natur at elske forhindringer og kun at blive hængende med lidenskab ved næsten fortvivlede affærer.

Om aftenen, da fru Delmare, efter et tavst aftensmåltid med sir Ralph, trak sig tilbage til sit værelse, kom Noun ikke som sædvanligt for at klæde hende af. Hun ringede forgæves, og da hun troede, at det var af modvilje, lukkede hun sin dør og gik i seng, men hun tilbragte en frygtelig nat, og så snart det blev daggry, gik hun ned i parken. Hun havde feber. Hun trængte til at føle kulden gennemtrænge sig og berolige den ild, som fortærede hendes bryst. Endnu den foregående dag ved samme tid var hun lykkelig ved at overlade sig til sin nye kærlighedsrus. Hvilken frygtelig skuffelse i løbet af fireogtyve timer! Først efterretningen om hendes mands tilbagekomst, flere dage før hun havde gjort regning på. Disse fire til fem dage, som hun havde håbet at tilbringe i Paris, var for hende et helt liv af lykke, som aldrig ville få ende. En hel kærlighedsdrøm, som ingen opvågnen kunne afbryde, men allerede om morgenen havde hun måttet give afkald på det igen, underkastet sig åget, og rejst sin herre i møde, for at han ikke skulle møde Raymon hos fru Carvajal. For Indiana troede, at det ville være umuligt for hende at bedrage sin mand, når han så hende sammen med Raymon. Og dernæst denne Raymon, som hun elskede som en

gud! Det var af ham, at hun så sig så nedrigt forhånet! Endelig viste den unge kreolerinde, hendes livsledsagerinde, som hun holdt så meget af, sig pludselig uværdig til hendes tillid og til hendes agtelse!

Fru Delmare havde grædt hele natten. Hun lod sig falde ned i græsset, der var hvidt af morgenfrosten, ved kanten af en lille å, der gennemløb parken. Det var i slutningen af marts og naturen begyndte at vågne op igen. Skønt kold, var morgenen dog ikke uden ynde, tågeskyer hvilede endnu som et bølgende tæppe over vandet, og fuglene prøvede deres første elskovs- og forårssange.

Indiana følte sig lettet og en religiøs følelse bemægtigede sig hendes sjæl.

"Det er Gud, som har villet det sådan!" sagde hun. "Hans forsyn har hårdt åbnet mine øjne, men det er en lykke for mig. Denne mand havde måske trukket mig ned i lastens hule, og forspildt mit liv. I stedet for er nu hans lave følelser blevet afsløret, og jeg vil være i sikkerhed mod denne stormende, ulykkelige lidenskab, som koger i mit bryst ... Jeg vil elske min mand ... Det vil jeg vil stræbe efter! I det mindste vil jeg adlyde ham, jeg vil gøre ham lykkelig ved aldrig at sige ham imod. Alt hvad der kan vække hans skinsyge, vil jeg undgå, for nu ved jeg, hvad jeg bør tro om denne falske veltalenhed, som mændene forstår at tilbyde os. Jeg vil måske blive lykkelig, hvis Gud fatter medlidenhed med mine lidelser, og hvis Han snart sender mig døden ..."

Lyden af den mølle, som satte hr. Delmares fabrik i bevægelse, begyndte at kunne høres bagved piletræerne på den anden side åen. Idet denne styrtede ind i de åbne sluser, kom

dens overflade allerede i bevægelse, og da fru Delmare med et melankolsk blik fulgte vandets hurtige løb, så hun noget flyde mellem sivene, der lignede en bunke tøj, som vandets strøm anstrengte sig for at føre med sig. Hun rejste sig op, lænede sig ud over vandet og så tydeligt noget kvindeligt tøj, som hun kun alt for godt kendte. Forfærdelsen gjorde hende ubevægelig, men vandet blev ved med at løbe af sted, førte et lig ud fra rørene, hvor det lå, og førte det hen imod fru Delmare …

Et hjerteskærende skrig bragte fabriksarbejderne hen til stedet. Fru Delmare lå besvimet på åbredden og foran hende flød Nouns lig på vandet.

Anden del

9

To måneder var forløbet. Alt var uforandret på Lagny, det hus, hvori vi indførte læseren en vinteraftten, bortset fra at foråret nu blomstrede omkring den røde mur med de grå stenrammer, og skifertage, som var blevet gule af århundreders mos. Familiens enkelte medlemmer nød hver for sig aftenens milde varme og blomsterduft. Den nedgående sol forgyldte vinduesruderne, og støjen fra fabrikken blandede sig med lyden fra avlsgården. Hr. Delmare sidder på stentrappen med geværet i hånden, og øver sig i at skyde svaler i flugten. Indiana, som sidder ved sit håndarbejde ved et af salonens vinduer, bøjer sig ind imellem fremad, for bedrøvet at se ud i gården på oberstens grusomme tidsfordriv. Ophelia hopper, gø'r og synes at harmes over en jagt, der strider så meget imod dens sædvaner, og sir Ralph, der rider på trappens stenrækværk, ryger en cigar, og betragter som sædvanlig med et ligegyldigt øje de andres fornøjelse og uvilje.

"Indiana," råbte obersten og satte sit gevær til side, "forlad dog Deres arbejde. De anstrenger Dem, som om De skulle have timebetaling."

"Det er endnu helt lyst," svarede fru Delmare.

"Det er lige meget, kom dog hen til vinduet, jeg har noget at sige Dem."

Indiana adlød, obersten nærmede sig vinduet, som var næsten på højde med jorden, og sagde til hende i en gammel og skinsyg ægtemands drillende tone:

"Hvis De har arbejdet så flittigt i dag, og er så artig, vil jeg fortælle Dem noget, som vil glæde Dem."

Fru Delmare gjorde sig umage for at smile, men dette smil ville have bragt en mere fintfølende mand end obersten til at fortvivle.

"De må da vide," fortsatte han, "at for at adsprede Dem, har jeg inviteret en af Deres ydmyge tilbedere til frokost i morgen. De vil spørge mig om, hvem det er, for De skælm har en ganske køn forsamling af dem ..."

"Det er måske vor gode, gamle præst," sagde fru Delmare, hvem hendes mands munterhed altid gjorde sørgmodig.

"Åh, aldeles ikke."

"Så er det borgmesteren i Chailly eller den gamle notar fra Fontainebleau!"

"Kvindelist. De ved jo godt, at det ikke er nogen af Dem. Nu da, Ralph, fortæl madame det navn, som svæver hende på tungen, men som hun ikke selv vil udtale."

"Der behøves ikke så mange forberedelser for at introducere hende for hr. de Ramière," sagde sir Ralph roligt, idet han kastede sin cigar væk. "Jeg formoder, at det er hende temmelig ligegyldigt."

Fru Delmare følte blodet stige op i sit ansigt. Hun lod, som om hun søgte noget i salonen, og kom tilbage med så roligt et udseende, som det var hende muligt at påtage sig.

"Jeg indbilder mig, at det er Deres spøg," sagde hun, skælvende over hele kroppen.

"Det er tværtimod mit ramme alvor. De vil få ham at se her i morgen klokken elleve."

"Hvordan! Dette menneske, som listede sig ind hos Dem for at bemægtige sig Deres opdagelse, og som De var nær ved at

skyde som en forbryder? ... De er meget fredelige begge to, at De kan glemme sådanne fornærmelser."

"De har selv givet mig det gode eksempel, min kære, ved at modtage ham så godt hos Deres tante, hvor han har besøgt Dem ..."

Indiana blegnede.

"Jeg tilskriver aldeles ikke mig denne visit," sagde hun ivrigt, "og jeg føler mig slet ikke smigret ved det, så at jeg i Deres sted ikke ville modtage ham."

"De lyver og anvender Deres listighed alene for Deres egen fornøjelse. De har jo danset med ham en hel nat, har man fortalt mig."

"Man har narret Dem."

"Åh, det er Deres tante selv. For resten behøver De ikke at forsvare Dem så meget. Jeg finder ham ikke ilde, eftersom Deres tante har ønsket og hjulpet til denne tilnærmelse imellem os. Hr. de Ramière har søgt den for lang tid siden. Uden opsigt og næsten uden mit vidende har han gjort mig tjenester, som er af stor vigtighed for min fabriksdrift; og da jeg ikke er så menneskefjendsk, som De siger, og da jeg heller ikke ønsker at skylde en fremmed forpligtelser, har jeg tænkt på at betale min gæld til ham."

"Og hvordan?"

"Ved at gøre ham til min ven. Ved i morges at tage til Cercy med sir Ralph. Der fandt vi en herlig kone i hans moder, et elegant og rigt hus, men uden overdrivelse og uden smag af gammel adelsstolthed. Kort sagt, denne Ramière er en skikkelig fyr, som jeg har inviteret til at spise frokost med os og til at bese fabrikken. Jeg har fået gode efterretninger om hans broder, og

har forvisset mig om, at han ikke kan gøre mig nogen skade ved at bruge de samme midler som jeg. Derfor ser jeg altså hellere, at denne familie drager fordel af det end enhver anden. Desuden kan ingen hemmelighed bevares længe, og det vil måske snart gå med min som med den i komedien, hvis industrien går fremad med en sådan fart som nu."

"De ved, min kære Delmare," sagde sir Ralph, "at jeg aldrig har bifaldet denne hemmelighedsfuldhed. En god borgers opdagelse tilhører hans fædreland lige så vel som ham selv, og hvis jeg ..."

"Guds død! Der er De igen, sir Ralph, med Deres praktiske filantropi ... De vil have mig til at tro, at Deres formue ikke tilhører Dem selv, og at hvis nationen i morgen får lyst til det, er De klar til at ombytte Deres halvtredsindstyve tusinde francs i rente med en bylt og en stok. Det klæder en fyr som Dem at prædike foragt for rigdom, når De holder lige så meget af livets bekvemmeligheder som en sultan."

"Hvad jeg siger," vedblev sir Ralph, "er ikke for at spille filantrop. Det er fordi en vel forstået egoisme leder os til at være gode mod menneskene for at forhindre dem i at gøre os ondt. Jeg er egoist, det er almindeligt kendt. Jeg har vænnet mig til ikke at rødme over det, og ved at undersøge alle dyder, har jeg fundet, at den personlige fordel danner grundvolden for dem alle. Kærlighed og fromhed, som tilsyneladende er to så ædle lidenskaber, er måske de mest interessante, der eksisterer. Fædrelandskærlighed er det ikke mindre, kan De være vis på. Jeg holder kun lidt af menneskene, men for intet i verden vil jeg bevise dem det, for jeg frygter dem i forhold til den smule

agtelse, jeg nærer for dem. Vi er begge to egoister, men jeg tilstår det, og De derimod nægter det."

En disput opstod nu mellem dem, hvor begge søgte med alle egoismens grunde at bevise den andens egoisme. Fru Delmare benyttede sig af det til at trække sig tilbage til sit værelse og overgive sig til alle de tanker, som en så uventet efterretning havde vakt hos hende.

Det vil være hensigtsmæssigt at indvi læserne i hendes hemmelige tanker, men endnu mere at underrette dem om de forskellige personers tilstand, som Nouns død mere eller mindre havde berørt.

Det er næsten bevist for læseren og mig, at den ulykkelige havde styrtet sig i strømmen af fortvivlelse, i en af de voldsomme sindsbevægelser, hvor de mest fortvivlede beslutninger er de letteste. Men da hun rimeligvis ikke vendte tilbage til slottet, efter at hun havde forladt Raymon, da ingen mødte hende og kunne bedømme hendes hensigter, belyste intet tegn på selvmord det hemmelighedsfulde i hendes død.

Kun to personer kunne med sikkerhed antage, at det var en handling, hun havde foretaget med vilje, nemlig hr. de Ramière og gartneren. Den førstes smerte blev skjult ved at foregive sygdom, og den andens frygt og samvittighedsnag bevægede ham til at forholde sig i tavshed. Dette menneske, som af begærlighed hele vinteren havde begunstiget de to elskendes sammenkomster, var den eneste, som havde kunnet iagttage den unge kreolerindes hemmelige sorger. Men da han med rette frygtede sit herskabs bebrejdelser og sine medtjeneres dadel, tav han for sin egen skyld, og da hr. Delmare, der senere havde opdaget denne intrige, nærede nogen mistanke, og

spurgte ham ud om de følger, som den kunne havde haft i hans fravær, nægtede han dristigt, at den kunne have haft nogen. Nogle personer fra egnen (der for resten kun var tyndt befolket, hvilket det er godt at lægge mærke til) havde vel undertiden set Noun tage vejen til Cercy sent om aftenen, men der havde ikke fundet nogen synlig forbindelse sted mellem hende og hr. de Ramière siden slutningen af januar, og hendes død havde fundet sted den 28. marts. Efter disse oplysninger måtte man tilskrive hændelsen denne begivenhed: Ved så sent at gå gennem parken, kunne hun have taget fejl af vejen i den tykke tåge, som havde hersket i flere dage, og gået fejl af den engelske bro, som førte over strømmen, der godt nok var smal, men havde stejle bredder og var opsvulmet af regnen.

Skønt sir Ralph, der besad en mere iagttagende karakter, end hans bemærkninger tydede på, i en eller anden af sine hemmelige indskydelser havde fundet særlige grunde til mistanke mod hr. de Ramière, meddelte han dem dog ikke til nogen, da han anså det for overflødigt og grusomt at henvende nogen som helst bebrejdelse til et menneske, der var så ulykkelig at have et sådant samvittighedsnag i sit liv. Han lod endog obersten, der udtrykte en slags tvivl for ham i denne henseende, forstå, at det var påtrængende nødvendigt i fru Delmares sygelige tilstand, fortsat at skjule de mulige grunde til hendes barndoms legesøsters selvmord for hende.

Det blev altså med den ulykkeliges død som med hendes kærlighedsforståelse. Der opstod en stiltiende overenskomst om aldrig at tale om det i Indianas påhør, og snart blev der endog i det hele taget slet ikke mere talt om det.

Men disse forsigtighedsregler var dog unyttige, for fru Delmare havde også sine grunde til at ane en del af sandheden. De bitre bebrejdelser, som hun havde gjort den ulykkelige pige den skæbnesvangre aften, forekom hende tilstrækkelige til at forklare hendes pludselige beslutning. Efter det frygtelige øjeblik, hvor hun først havde opdaget hendes lig i vandet, havde Indianas allerede så forstyrrede sindsro og allerede så bedrøvede hjerte modtaget dette sidste slag. Hendes snigende sygdom gik nu hurtigt fremad, og denne unge og måske så stærke kvinde, der vægrede sig ved at lade sig helbrede og skjulte sine lidelser for sin mands lidet klartseende og lidet fintfølende kærlighed, svandt hen under vægten af sin smerte og modløshed.

"Hjælp mig!" råbte hun, da hun kom ind i sit værelse, da hun havde hørt om Raymons nærforestående ankomst. "Forbandet være dette menneske, som kun er kommet hertil for at bringe fortvivlelse og død! Min Gud! Hvorfor tillader du, at han stiller sig mellem dig og mig, at han efter sin vilje gør sig til herre over min skæbne, at han kun behøver at række hånden ud for at sige: "Hun er min! Jeg vil forvirre hendes fornuft, jeg vil forstyrre hendes liv, og hvis hun gør modstand mod mig, vil jeg bringe sorg omkring hende, jeg vil omgive hende med samvittighedsnag, sorg og skræk!" Min Gud, det er ikke retfærdigt, at en stakkels kvinde skal forfølges sådan!"

Hun gav sig til at græde bittert, for erindringen om Raymon fremkaldte stadig mere levende og smerteligt mindet om Noun.

"Min stakkels Noun. Min stakkels barndomssøster. Min landsmandinde, min eneste veninde." sagde hun med smerte.

"Det er dette menneske, som er din morder. Ulykkelige barn. Han har været lige så skæbnesvanger for dig som for mig. Du, som jeg elskede så højt, som alene gættede mine bekymringer og vidste at lette dem ved din uskyldige munterhed! Ak, at jeg har været skyld i din undergang. Hvorfor skulle jeg også drive dig så vidt? Ved hvilke kunstgreb har dette menneske sådan kunnet overliste din troskab og formå dig til at begå en nedrighed? Uden tvivl har han vel forstået at bedrage dig, og du har ikke indset din fejl, før du så min harme over det! jeg har været alt for streng, Noun, jeg har været streng indtil grusomhed. Jeg har bragt dig til fortvivlelse og dræbt dig! Ulykkelige! hvorfor ventede du ikke nogle timer, til vinden havde bortført min vrede mod dig som et let halmstrå? Hvorfor kastede du dig ikke grædende til mit bryst for at sige til mig: "Jeg er blevet bedraget, jeg har handlet uden at vide, hvad jeg gjorde, men De ved godt, at jeg ærer og elsker Dem!" Jeg ville da have trykket dig i mine arme, vi ville have grædt sammen og du ville ikke være død. Død! Død så ung, så smuk og så livfuld! Død i en alder af nitten år, en så frygtelig død!"

Idet Indiana sådan begræd Noun, begræd hun også sig selv uden at vide det. Tre dages illusion, tre dage, som var de skønneste i hendes liv, de eneste, som hun havde levet, for i disse tre dage havde hun elsket med en lidenskab, som Raymon aldrig havde kunnet tænke sig, om han end havde været det mest indbildske menneske på Jorden. Men jo heftigere og mere blind denne kærlighed havde været, desto mere føltes fornærmelsen, som hun havde modtaget. I et hjerte som hendes har den første kærlighed så megen undseelse og finfølelse.

Imidlertid havde Indiana snarere givet efter for en følelse af skam og ærgrelse end for en vel overvejet vilje. Jeg drager slet ikke i tvivl, at Raymon ville have fået tilgivelse, hvis han havde haft nogle øjeblikke længere til at anråbe hende om det, men skæbnen havde leget med hans kærlighed og duelighed, og fru Delmare troede oprigtigt, at hun stadig hadede ham.

10

Hvad Raymon angik, da var det ikke af forfængelighed eller af såret egenkærlighed, at han mere end nogensinde stræbte efter fru Delmares kærlighed og tilgivelse. Han troede, at det var ham umuligt at opnå, og ingen anden kærlighed, ingen anden lykke på Jorden syntes ham så meget værd som denne. Sådan var hans natur! En umættelig trang til nye begivenheder og nye sindsbevægelser fortærede hans liv. Han elskede samfundet med dets love og bånd, fordi at det gav ham stof til kamp og modstand, og når han afskyede forstyrrelse og lovløshed, var det fordi en sådan tilstand kun lovede ham lunkne og letopnåelige nydelser.

Man må dog ikke tro, at han havde været følelseskold ved Nouns død. I det første øjeblik følte han afsky ved sig selv, og ladede sine pistoler i den alvorlige hensigt at skyde sig en kugle gennem panden, men en rosværdig følelse standsede ham. Hvad ville der blive af hans moder? ... Hans gamle, svage moder ... Denne stakkels kone, hvis liv havde været så bevæget og smertefuldt, som nu kun levede for ham, hendes eneste rigdom, hendes eneste håb! Skulle han sønderknuse hendes hjerte, forkorte de få dage, som hun havde tilbage at leve i? Nej, sandelig ikke. Den bedste måde til at sone sin forbrydelse på, var for fremtiden alene at hellige sig til sin moder, og i denne hensigt vendte han tilbage til Paris, og gjorde sig stor umage for at lade hende glemme den forladte tilstand, som hun havde måttet tilbringe en stor del af vinteren.

Raymon besad en utrolig magt over alle dem, som omgav ham. For at yde ham retfærdighed, var han, med alle sine fejl og

ungdomsforvildelser, et udmærket menneske i samfundet. Vi har endnu ikke fortalt, hvad grundlaget for hans berømmelse for ånd og talent var, fordi det lå udenfor de begivenheder, vi ville fortælle, men det er nu på tide at underrette læserne om, at denne Raymon, hvis svagheder man har fulgt og hvis letsindighed man måske har dadlet, er en af dem, som har haft mest herredømme over og udøvet mest indflydelse på sine samtidiges tanker, hvordan end dens meninger er for tiden … Læserne har med begærlighed gennembladet hans politiske småskrifter, og er ofte ved at læse den tids dagblade blevet henrevet af hans stils uimodståelige ynde og hans tankers fine, verdslige lethed.

Jeg taler om en tid, der allerede ligger langt bag os. Nu om stunder, da man ikke mere regner efter århundreder, ja ikke engang efter regeringer, men efter ministerier. Jeg taler om året Martignac [Note 1)], om den rolige og tvivlende tid, der blev kastet ind midt i vor politiske æra, ikke som en fredstraktat, men som en våbenstilstandskonvention, om de femten måneder, hvor der herskede lærdomme, som udøvede en så besynderlig indskydelse både på principper og sæder, og som måske havde forberedt det særegne udfald af vor sidste revolution.

Det var på denne tid, at man så unge talenter blomstre frem, der var ulykkelige, fordi de var fødte i en overgangsperiode, for de betalte deres tribut til tidens forsonende og bøjelige tendenser. Aldrig, det jeg ved, så man så meget kunst i ord, og så meget uvidenhed og forstillelse i selve sagen. Det var selvbegrænsningens tid, og det er ikke godt at sige, hvilken slags mennesker, der benyttede den mest, jesuitterne i korte eller advokaterne i lange kjoler. Det politiske mådehold var gået

over i sæderne ligesom de høflige manerer, og det var med den første slags høflighed som med den anden. Den tjente til maske for antipatierne og lærte dem at kæmpe uden opsigt og uden larm. Til undskyldning for den tids unge mennesker må man dog sige, at de ofte blev bugseret ligesom små fartøjer af store skibe, uden at vide, hvor de blev ført hen, glade og stolte over at de kunne kløve bølgerne og udfolde deres nye sejl.

Ved sin fødsel og formue stillet blandt det absolutte kongedømmes tilhængere, ofrede Raymon til tidens unge ideer ved samvittighedsfuldt at knytte sig til chartet; i det mindste var det det, som han troede, han gjorde, og som han anstrengte sig for at bevise. Men forældede politiske former er underkastet fortolkninger, og det forholdt sig allerede med Ludvig den Attendes charte som med evangeliet. Det var kun en tekst, som enhver benyttede til at øve sin veltalenhed, uden at talen gav mere overbevisning end en prædiken. Det var overdådighedens og ligegyldighedens tid, hvor civilisationen sov ind på kanten af en afgrund, begærlig efter at nyde sine sødeste fornøjelser.

Raymon havde altså stillet sig på en linje, som var trukket midt mellem magtens og tøjlesløshedens misbrug, et bevægeligt terræn, hvorpå de veltænkende folk endnu, men forgæves, søgte et tilflugtssted mod den orkan, der forberedtes. Ham, som så mange andre uerfarne hjerner, forekom en samvittighedsfuld publicists rolle endnu mulig. Dette var den almindelige vildfarelse på den tid, da man kun lod, som om man lyttede til fornuftens stemme, for så meget sikrere at undertrykke den fra en eller anden side. Som et menneske uden politiske lidenskaber, troede Raymon at være upartisk, men i den henseende bedrog han sig selv, for samfundet, organiseret,

som det dengang var, var ham gunstigt og fordelagtigt. Det kunne ikke blive forstyrret, uden at hans velvære blev formindsket, og denne totale hvilen i situationen, som meddeler sig til tanken, er en vidunderlig lære for det politiske mådehold. Hvilket menneske er utaknemmeligt nok mod forsynet til at bebrejde det andres ulykker, når det kun har smil og velgerninger for ham selv? Hvordan skulle man have kunnet overbevise disse unge støtter for det konstitutionelle monarki om, at konstitutionen allerede var forældet, og at den hvilede tungt på samfundsstrukturen, da de fandt den let for dem selv og kun høstede fordele af det? Hvem tror på en elendighed, som han ikke kender?

Intet er så let og så almindeligt som at narre sig selv, når man ikke mangler ånd, og når man godt kender alle sprogets finheder. Det er en vanæret dronning, som stiger ned og hæver sig til alle roller, som forklæder sig, pynter sig, forstiller sig og forsvinder. Det er en advokat, som har et svar på alt, som har forudset alt og som antager tusinde skikkelser for at få ret. Den mand er mest retskaffen, som tænker og handler rigtigst, men dén er den mægtigste, som skriver og taler bedst.

Fritaget ved sin formue for at skrive for penge, skrev Raymon af tilbøjelighed og (mente han) af pligt. Den sjældne evne, han besad, med sit talent at kunne modbevise den positive sandhed, gjorde ham til en ubetalelig mand for ministeriet, som han gjorde større tjenester ved sin upartiske modstand end alle dets kreaturer ved deres blinde hengivenhed. Ubetalelig også for den elegante unge verden, som gerne ville give afkald på det latterlige i sine gamle privilegier, men som også ville bevare sine nuværende fordele.

Det var virkelig mænd med stort talent, som endnu holdt på det selskabelige samfund, der var nær ved at styrte i afgrunden, og som selv svævende mellem to skær, kæmpede roligt og let mod den hårde virkelighed, som var i begreb med at opsluge dem. At være så heldig at skabe sig en overbevisning mod al slags sandsynlighed og at gøre den gældende i nogen tid blandt mennesker uden nogen overbevisning, det er en kunst, som mest forvirrer og overgår alle rå og udannede ånders evner, der ikke har studeret de betingede sandheder.

Aldrig så snart Raymon var vendt tilbage til verdenslivet, før han følte dets oplivende og vækkende indflydelse. De smålige kærlighedsinteresser, som havde beskæftiget hans tanker, blev udslettet en stund af større og mere glimrende interesser. Heri lagde han den samme dristighed og den samme iver for dagen, og da han oftere end nogensinde så sig opsøgt af alle de udmærkede mænd i Paris, følte han, at han mere end nogen sinde elskede livet. Var han skyldig, når han glemte en hemmelig selvbebrejdelse for at høste fortjent belønning for tjenester, han viste sit fædreland? Han følte livet strømme ud af alle porer i sit unge hjerte, i hans virksomme hoved, i hele hans livlige og kraftfulde væsen, han følte sig lykkelig mod sin vilje, og da bad han den vrede skygge, der undertiden sukkede i hans drømme, om tilgivelse, fordi han i de levendes kærlighed havde søgt en støtte mod gravens rædsler.

Ikke så snart var han vendt tilbage til livet, førend han, som i fortiden, følte en trang til at forene kærlighedstanker og eventyrlige planer med sine politiske betragtninger, med sine ærgerrige og filosofiske drømme. Når jeg siger ærgerrige, da mener jeg ikke begærlighed efter æresposter og penge, som han

kunne få nok af, men efter berømmelse og anseelse hos aristokratiet.

I begyndelsen havde han fortvivlet over, om han nogensinde ville gense fru Delmare efter den tragiske udvikling af hans dobbelte intrige. Men alt som han udmålte hele udstrækningen af sit tab, efterhånden som han med tanken rugede over den skat, som var sluppet ham af hænde, fik han håb om igen at bemægtige sig den, og samtidig fik han vilje og selvtillid. Han beregnede de hindringer, som han ville møde, og indså, at de, som ville blive vanskeligst at overvinde i begyndelsen, måtte komme fra Indiana selv. Han måtte altså bruge manden til at dække sit angreb. Dette var ingen ny ide, men den var sikker. Skinsyge ægtemænd er særligt egnede til at yde denne slags tjenester.

Fjorten dage efter han havde lagt denne plan, var Raymon på vej til Lagny, hvor han var ventet til frokost. Man vil ikke forlange, at jeg skal sige nøjagtigt, hvordan han havde indyndet sig hos hr. Delmare: jeg vil hellere, da jeg er i gang med at give en karakteristik af personerne i denne historie, give en kort beskrivelse af obersten.

Forstår De, hvad man i provinserne kalder en "retskaffen mand"? Det er en mand, som ikke gør indgreb på sin nabos mark, som ikke forlanger en skilling mere af sine kreditorer, end de skylder ham, som tager sin hat af for enhver person, der hilser ham. Det er en mand, som ikke fornærmer pigerne på landevejen, som ikke sætter ild til nogens lade, som ikke udplyndrer de forbigående i et hjørne af sin park. Forudsat at han samvittighedsfuldt respekterer sine medborgeres liv og pung, kræver man intet regnskab af ham for andet. Han kan slå

sin kone, mishandle sine folk, ødelægge sine børn, det angår ingen. Samfundet fordømmer kun de handlinger, som er samfundet skadeligt. Det private liv ligger udenfor dets bedømmelse.

Sådan var hr. Delmares moral. Han havde aldrig studeret andre love for det menneskelige samfund end den, at "enhver er sig selv nærmest". Alle hjertets ædlere følelser kaldte han for fruentimmerbarnagtighed og sentimentale spidsfindigheder.

Som et menneske uden ånd, uden takt og uden opdragelse, nød han en grundigere anseelse end den, man modtager for talenter og godhed. Han havde brede skuldre og en kraftfuld hånd. Han håndterede udmærket sabel og kårde, og dertil besad han en mistænkelig ømfindtlighed. Da han ikke altid forstod spøg, var han uophørligt beskæftiget med den tanke, at man gjorde nar af ham. Ude af stand til at svare på det på en passende måde, havde han kun et middel til at forsvare sig, nemlig at pålægge tavshed ved trusler. Hans yndlingsepigrammer handlede altid om at uddele stokkeprygl og om at afgøre æressager. Dette var årsagen til, at man i provinsen altid ledsagede hans navn med tillægsordet "den tapre", fordi den militære tapperhed tilsyneladende består i at have brede skuldre, store knebelsbarter, i at bande stærkt og drage kården for den mindste sags skyld.

Gud bevare mig fra at tro, at livet i militærlejren gør alle mennesker til fæ. Men det må være mig tilladt at mene, at der kræves en stærk karakter for at modstå dens passive, rå herskervaner. Hvis De har gjort militærtjeneste, kender De godt det, som soldaterne kalder "skindbukser" og De må tilstå, at deres antal er stort blandt levningerne af de gamle kejserlige

kohorter. Disse mænd, som samlet og drevet fremad af en mægtig hånd, udførte så vidunderlige bedrifter, voksede frem som kæmper i bataljernes røg, men når de faldt tilbage til det borgerlige liv, var heltene kun soldater, dristige, rå kumpaner, der tænkte som maskiner. Heldigt var det, når de i det selskabelige samfund ikke handlede som i et erobret land! Det var snarere århundredets fejl end deres. Som umiddelbare ånder lyttede de til ærens smiger og lod sig indbilde, at de var store patrioter, fordi de forsvarede deres fædreland, nogle mod deres vilje, andre for penge og æresposter. Og hvordan forsvarede de det så, disse tusinder af mænd, som blindt optog en enkelts vildfarelse, og som, efter at have reddet Frankrig, styrtede det så dybt i elendighed? Og desuden, soldatens hengivenhed for anføreren forekommer dem stor og ædel, lad det så være, mig forekommer den det også, men jeg kalder det troskab, ikke patriotisme. Jeg lykønsker Spaniens betvingere, men jeg takker dem ikke. Når man taler om det franske navns ære, så forstår jeg stadig ikke denne måde at gøre det gældende på hos vores naboer, og jeg har svært ved at tro, at kejserens generaler var rigtig gennemtrængte deraf i denne vor sørgelige hædersperiode, men jeg ved, at det er forbudt at tale upartisk om disse ting. Jeg tier, efterverdenen vil dømme.

Hr. Delmare besad alle disse mænds egenskaber og fejl. Oprigtig indtil barnagtighed, hvor det angik visse kildne ærespunkter, vidste han med sikkerhed at styre sine sager sådan, at de fik det mest fordelagtige udfald for ham, uden at bekymre sig om, hvad godt eller ondt der kunne blive følgen deraf for andre. Loven var hele hans samvittighed. Hans ret var hele hans moral. Det var en af disse strengt redelige mænd,

som ikke låner noget af frygt for ikke at kunne give det tilbage, og som ikke låner noget ud af frygt for ikke at få det igen. Det var den retskafne mand, som intet tager og intet giver, som hellere ville dø end tage et knippe brænde i kongens skov, men som uden betænkeligheder ville skyde den, der opsamlede en kvist i hans egen. Han gavnede kun sig selv, men skadede ingen. Han gav sig ikke af med noget omkring sig, af frygt for at blive nødt til at vise tjenester. Men når han troede sig forpligtet af sin ære til at vise nogen sådan, var der ingen, som kunne vise større iver eller mere ridderlig oprigtighed. Som i hans militære stilling bestod alt i hans øjne i formen. Hans egen mening beherskede ham i den grad, at sund fornuft ikke havde noget med hans bestemmelser at gøre, og når han havde sagt: "Det skal være sådant," troede han at have anvendt et uimodsigeligt argument.

Det var altså netop den natur, som stemte allermindst overens med hans kones, det hjerte, som var mindst skikket til at forstå hende, den ånd, som var mindst i stand til at vurdere hende. Og dog er det sikkert, at slaveriet i dette kvindehjerte havde fremkaldt en slags dydig, tavs modvilje, som ikke altid var retfærdig. Fru Delmare tvivlede alt for meget om sin mands hjerte. Han var kun hård, og hun antog ham for grusom. Der var mere råhed end vrede i hans opfarende heftighed, mere grovhed end uforskammethed i hans manerer. Naturen havde ikke gjort ham ond, i visse medlidende øjeblikke kunne han føle anger, og når han angrede, var han næsten følsom. Det var feltlivet, som havde gjort brutalitet til princip hos ham. Med en mindre dannet og mindre blid kone, ville han have været frygtsom som en tæmmet ulv, men denne kone var blevet

skræmt tilbage af sin skæbne, og gjorde sig ingen umage for at forsøge at gøre ham bedre.

11

Da Raymon steg ud af sin *tilbury* i gården ved Lagny, svigtede modet ham. Han var altså i begreb med igen at træde ind under dette tag, der vækkede så frygtelige minder hos ham. Hans ræsonnementer, der stemte overens med hans lidenskab, formåede ham vel til at overvinde hjertets følelser, men ikke til at kvæle dem, og i dette øjeblik var hans anger ligeså levende som hans attrå.

Den første, som kom ham i møde, var sir Ralph Brown, og ved at se ham i hans evige jagtklædning, omgivet af hans hunde, og alvorlig som en skotsk *laird*, troede han at se det portræt, han havde opdaget i fru Delmares værelse, komme sig i møde. Kort efter kom obersten, og frokosten blev serveret, uden at Indiana viste sig. Da Raymon ved at gå gennem forhallen, kom forbi billardstuen og genkendte de steder, som han havde set under så forskellige omstændigheder, befandt han sig så dårligt, at han næppe huskede, i hvilken hensigt han nu var her.

"Er det da helt afgjort, at fru Delmare ikke vil komme ned?" spurgte obersten noget bittert sit faktotum Lelièvre.

"Fruen har ikke sovet godt," svarede Lelièvre, "og jomfru Noun ... (nåda, det pokkers navn falder mig altid ind) – jomfru Fanny, ville jeg sige, har svaret mig, at fruen hviler endnu."

"Hvordan går det da til, at jeg har set hende ved hendes vindue? Fanny har taget fejl. Underret fruen om, at frokosten er serveret ..., eller det var bedre, hvis De, sir Ralph, min kære slægtning, vil gå op og selv se, om Deres kusine virkelig er syg."

Hvis det ulykkelige navn, som af vane var undsluppet tjeneren, havde fået en smertelig gysen til at fare gennem Raymons nerver, forårsagede oberstens udvej ham en underlig fornemmelse af vrede og skinsyge.

"I hendes værelse!" tænkte han, "Han indskrænker sig altså ikke til at anbringe hans portræt der, men han sender ham personlig derop. Denne englænder har rettigheder her, som selv ægtemanden ikke synes at vove at tilegne sig."

Som om hr. Delmare havde gættet Raymons tanker, tilføjede han:

"Lad Dem ikke forundre. Hr. Brown er husets læge, og dertil er han vores fætter, en smuk fyr, som vi elsker af vort ganske hjerte."

Ralph blev borte i ti minutter. Raymon var adspredt og følte sig ilde tilpas. Han spiste ikke, men så ofte mod døren. Endelig viste englænderen sig igen.

"Indiana har det virkelig ikke godt," sagde han, "jeg har anbefalet hende at lægge sig igen." Han satte sig til bords med en rolig mine og spiste med stor appetit. Obersten gjorde det samme.

"Det er sikkert et påskud for ikke at se mig," tænkte Raymon, "ingen af disse mennesker tror på det, og manden er mere misfornøjet end bedrøvet over sin kones tilstand! Det er godt, mine foretagender går bedre, end jeg håbede."

Vanskeligheden oplivede hans vilje og Nouns billede blev slettet af de mørke paneler, som ved den første indskydelse havde gjort ham stiv af rædsel; snart så han der kun fru Delmares lette skygge. I salonen satte han sig ved hendes brodereramme, undersøgte, mens han passiarede, som i en

slags distraktion, blomsterne på hendes broderi, rørte ved alle hendes silker, og indåndede den duft, som hendes lette fingre havde efterladt derpå. Han havde allerede set dette arbejde i Indianas værelse, dengang var arbejdet dårligt påbegyndt, men nu var det dækket med blomster, som var udsprunget under feberens åndepust, hver dag vandet med tårer. Raymon følte sine egne tårer trænge frem til kanten af øjenlågene, hævede med en uforklarlig sympati bedrøvet sine øjne mod den del af horisonten, som Indiana havde den melankolske vane at betragte, og bemærkede der i det fjerne Cercys hvide mure, der aftegnede sig på en baggrund af brune marker.

Oberstens stemme vækkede ham pludseligt.

"Nu, min retskafne nabo," sagde han til ham, "er det på tide, at jeg betaler min gæld til Dem, og holder mine løfter. Fabrikken er i fuld gang og arbejderne er alle i beskæftigelse. Her er blyanter og papir, så De kan notere Deres bemærkninger."

Raymon fulgte med obersten, undersøgte fabrikken med ivrig og nysgerrig mine, gjorde bemærkninger, som beviste, at han var lige fortrolig med kemien og mekanikken, lyttede med ufattelig tålmodighed til hr. Delmares uendelige afhandlinger, gik fuldkommen ind på nogle af hans ideer, bestred andre, og opførte sig i det hele taget sådan, at man måtte tro, han nærede en dyb interesse for disse ting, imens han næppe tænkte på dem, og mens alle hans tanker var vendt mod fru Delmare.

For at sige sandheden, var der heller ingen videnskab, som var ham fremmed, ingen opdagelse var ham ligegyldig. Desuden tjente han sin broders interesser, der virkelig havde anbragt hele sin formue i et lignende, skønt langt betydeligere,

foretagende. Hr. Delmares nøjagtige kundskaber, det eneste slags fortrin, som denne mand besad, fremviste i dette øjeblik den bedste side, som hans underholdning kunne afgive.

Sir Ralph, der ikke rigtig var nogen handelsmand, men en meget fornuftig politiker, fremstod ved undersøgelsen af fabrikken med fortrinlige økonomiske betragtninger. Arbejderne, som gerne ville vise deres færdigheder i en kenders nærvær, overgik sig selv i indsigt og produktion. Raymon så alt, hørte alt, svarede på alt, og tænkte kun på den kærlighedsaffære, som havde bragt ham til dette sted.

Da de havde afsluttet gennemgangen af den indre mekanisme, faldt tanken på vandløbets omfang og kraft. De gik ud, steg op på slusen og overdrog værkmesteren at vise graden af vandets stigen.

"Min herre," sagde denne til hr. Delmare, som angav maksimum til femten fod, "jeg beder om forladelse, men vi har i år haft sytten."

"Hvornår? De tager fejl," svarede obersten.

"Om forladelse, min herre, det var dagen før De kom tilbage fra Belgien, netop den nat, da jomfru Noun blev fundet druknet. Et bevis på det er, at liget var kommet over dæmningen dernede og først standsede på det sted, hvor herren står."

Idet han talte sådan i en ivrig tone, pegede manden på det sted, hvor Raymon stod. Den ulykkelige unge mand blev bleg som døden. Han kastede et vildt blik på vandet, som strømmede under hans fødder, og ved at se sit blege ansigt afspejle sig der, forekom det ham, som om liget flød der endnu. Han blev grebet af svimmelhed, og ville være styrtet i

strømmen, hvis ikke hr. Brown havde grebet fat i hans arm og trukket ham langt væk fra kanten.

"Lad det være så," sagde obersten, som ikke havde bemærket noget og som tænkte så lidt på Noun, at han ingen anelse havde om Raymons tilstand, "men det er et ekstraordinært tilfælde, og vandløbets middelkraft er ... Men hvad djævelen går der dog af Dem begge to?" sagde han, og afbrød pludselig sig selv.

"Intet," svarede sir Ralph, "da jeg vendte mig om, kom jeg til at træde på hr. de Ramières fod. Jeg er fortvivlet over det, for det må have gjort ham meget ondt."

Sir Ralph gav dette svar i en så rolig og naturlig tone, at Raymon var overbevist om, at han troede at sige sandheden. Nogle høflige ord blev udvekslet, og samtalen fortsatte, hvor den slap.

Raymon forlod Lagny nogle timer efter, uden at have set fru Delmare. Det var mere, end han havde håbet. Han havde frygtet at se hende ligegyldig og rolig.

Imidlertid kom han der igen uden at være heldigere. Obersten var denne gang alene. Raymon anvendte alle sin ånds hjælpekilder for at vinde ham, og gjorde ham behændigt tusinde indrømmelser, roste Napoleon, som han ellers ikke brød sig om, beklagede regeringens ligegyldighed, da den overlod de berømmelige levninger af den store armé til glemsel, ja næsten til foragt, drev oppositionen så vidt, som hans meninger tillod ham at udstrække den, og blandt flere trossætninger valgte han dem, som mest måtte tiltale hr. Delmare. Han påtog sig endog en karakter, som var helt forskellig fra hans virkelige, for at vinde hans tillid. Han

omskabte sig til en livslysten, omgængelig kammerat, til en sorgløs dagdriver.

"Han kan aldrig nogen sinde erobre min kone," sagde obersten ved sig selv, da han så ham gå bort.

Derpå gav han sig til at småle ved sig selv og tænkte, at Raymon var en "herlig fyr."

Fru de Ramière var just på Cercy; Raymon roste fru Delmares ynde og åndrighed for hende, og uden at opfordre hende til at aflægge hende et besøg, gav han hende dog den tanke.

"Det er virkelig også den eneste af mine naboersker, som jeg ikke kender," sagde hun, "og da jeg først for nylig er kommet her til egnen, tilkommer det mig at gøre begyndelsen til bekendtskabet. Næste uge vil vi tage til Lagny sammen."

Dagen kom.

"Hun kan ikke undgå mig længere," tænkte Raymon.

Fru Delmare kunne virkelig ikke længere vige tilbage for den nødvendighed at modtage ham. Da hun så en ældre dame, som hun ikke kendte, stige ud af vognen, gik hun ud på stentrappen for at tage imod hende. Samtidig genkendte hun Raymon i den herre, som ledsagede hende, men hun indså, at han havde narret sin moder for at bevæge hende til dette skridt, og den misfornøjelse, som hun følte over det, gav hende kraft til at påtage sig en værdig og rolig holdning. Hun modtog fru de Ramière med en blanding af ærbødighed og venlighed, men hendes kulde mod Raymon var så isnende, at han ikke følte sig i stand til at udholde den længe. Han var ikke vant til foragt, og hans stolthed blev oprørt over det, så han ikke med et blik kunne overvinde den, som nu blev udvist ham. Han tog nu sit parti, som en mand, der er ligegyldig ved et lune, og bad om

tilladelse til at opsøge hr. Delmare i parken, hvorpå han lod damerne alene.

Besejret af det trylleri, som en overlegen ånd i forening med en ædel sjæl ved at udbrede over sine mindste ytringer, blev Indiana nu, over for fru de Ramière, atter godmodig, venlig, ja næsten munter. Hun havde ikke kendt sin moder, og trods sine gaver og sine lovtaler var fru de Carvajal dog langt fra at være hende en sådan. Derfor følte hun sig i sit hjerte ligesom fortryllet ved siden af Raymons moder.

Da hr. de Ramière kom tilbage i det øjeblik, de skulle stige til vogns, så han Indiana føre den hånd, som fru de Ramière rakte hende, til sine læber. Den stakkels Indiana følte trang til at knytte sig til nogen. Enhver, som gav hende håb om interesse og beskyttelse i hendes ensomme og ulykkelige liv, blev modtaget med henrykkelse af hende, og derefter sagde hun til sig selv, at fru de Ramière ville beskytte hende for den fælde, som Raymon ville styrte hende i.

"Jeg vil kaste mig i denne fortræffelige dames arme," tænkte hun allerede, "og hvis det er nødvendigt, vil jeg fortælle hende alt. Jeg vil besværge hende at frelse mig fra hendes søn, og hendes klogskab vil våge over ham og over mig."

Men det var ikke de tanker, som Raymon havde.

"Min gode moder," sagde han ved sig selv på tilbagevejen til Cercy, "hendes ånde og godhed kan gøre mirakler. Hvad skylder jeg hende ikke allerede? Min opdragelse, mit hele i livet, min anseelse i verden! Der manglede kun den lykke at skylde hende et overvundet hjerte som Indianas."

Som man ser, elskede Raymon sin moder på grund af den kærlighed, han havde til hende og for den velvære, som hun

havde skaffet ham. Sådan elsker alle børn deres mødre.

Nogle dage efter modtog Raymon en indbydelse til at tilbringe tre dage på Bellerive, et prægtigt lyststed, som sir Ralph Brown ejede mellem Cercy og Lagny, og hvor det handlede om, i forening med nabolagets bedste jægere, at ødelægge en del af det vildt, som hærgede ejerens skove og haver.

Raymon holdt hverken af sir Ralph eller af jagt, men ved højtidelige lejligheder gjorde fru Delmare sin fætters hus ære, og da han håbede at træffe hende, havde Raymon ingen problemer med at bestemme sig.

Sagen var, at sir Ralph denne gang ikke gjorde regning på fru Delmare. Hun havde undskyldt sig med sin dårlige sundhedstilstand.

Men obersten, som blev gnaven, når hans kone syntes at søge adspredelser, blev det endnu mere, når hun afslog dem, som han ville være så god at tillade hende.

"Vil De nu ikke have hele omegnen til at tro, at jeg holder Dem indespærret?" spurgte han til hende. "De ønsker, jeg skal gå for at være en skinsyg ægtemand. Det er en latterlig rolle, som jeg nu ikke vil spille længere. Hvad betyder for resten denne mangel på forekommenhed mod Deres fætter? Klæder det Dem, at nægte ham så ubetydelig en tjeneste, når vi skylder hans venskab vores fabriks grundlæggelse og heldige fremgang? De er nødvendig for ham, og De tøver! Jeg begriber ikke Deres luner. Alle mennesker, som mishager mig, er velkommen hos Dem, men de, som jeg bryder mig om, har den ulykke ikke at vinde Deres bifald."

"Denne bebrejdelse er meget ilde anbragt, forekommer det mig," svarede fru Delmare. "Jeg holder af min fætter som af en broder, og dette venskab var allerede gammelt, da Deres begyndte."

"Tak ja! der kommer De igen med Deres smukke ord, men jeg ved nok, at De ikke finder ham sentimental nok, den stakkels djævel! De kalder ham en egoist, fordi han ikke holder af Raymon og ikke græder over en hunds død. For resten er det ikke alene om ham, som talen drejer sig. Hvordan har De modtaget hr. de Ramière? En herlig, ung mand, på min ære! Fru de Carvajal præsenterer ham for Dem, og De modtager ham godt nok, men jeg har den ulykke at synes godt om ham, og nu finder De ham utålelig, og når han kommer her, går De til sengs. Vil De have, at jeg skal regnes for et menneske uden levemåde? Det er på tide, at dette får en ende, og at De finder Dem i at leve som andre mennesker!"

Raymon antog, at det ikke ville være gavnligt for hans planer, at vise for stor iver. Trusler om ligegyldighed gør næsten lykke hos alle fruentimmer, som tror sig elsket. Men jagten var allerede begyndt om morgenen, da han kom til sir Ralph, og fru Delmare skulle først komme ved middagstid.

Imidlertid beskæftigede han sig med at forberede sin opførsel.

Det faldt ham ind at søge et middel til at retfærdiggøre sig, for øjeblikket nærmede sig. Han havde to dage for sig, og han inddelte sin tid på følgende måde: Den korte del, der var tilbage af denne dag, til at bevæge hende. Den næste dag til at overtale. Dagen efter til at være lykkelig. Han så endog på sit ur og

beregnede de udsigter, som hans foretagende på enhver bestemt time ville have til at lykkes eller mislykkes.

12

I to timer havde han været i salonen, da han i det tilstødende værelse hørte fru Delmares blide, lidt matte stemme. Ved at tænke over sin forførelsesplan, var han blevet ligeså lidenskabelig som en forfatter for sit emne, som en advokat for sin sag, og man kunne sammenligne den bevægelse, som han følte ved at se Indiana, med den, som en skuespiller, der er rigtig gennemtrængt af sin rolle, må føle over for hovedpersonen i dramaet, når han ikke længere skelner scenens kunstige indtryk fra virkeligheden.

Hun var så forandret, at en oprigtig bekymring indsneg sig blandt de nervøse bevægelser i Raymons hjerne. Sorg og sygdom havde trukket så dybe spor i hendes ansigt, at hun næsten ikke længere var smuk, og at der nu var mere ære end fornøjelse ved erobre hendes … Men Raymon skyndte sig at gengive denne kvinde lykken og livet.

Ved at se hende så bleg og sørgmodig, dømte han, at hun ikke ville have en megen fast vilje at bekæmpe. Et så svagt hylster kunne vel ikke skjule en stærk moralsk modstand?

Han mente, at han først måtte interessere hende for hende selv, gøre hende forskrækket over hendes ulykke og svaghed, for dernæst at åbne hendes sjæl for ønsket og håbet om en lykkeligere tilværelse.

"Indiana," sagde han med en hemmelig sikkerhed, der dog var skjult under et dybt bedrøvet udseende, "er det da sådan, jeg skal gense Dem? Jeg vidste ikke, at dette så længe ventede, så begærligt søgte øjeblik skulle bringe mig en så frygtelig smerte!"

Fru Delmare ventede slet ikke dette sprog. Hun troede at overraske Raymon i en forvirret og frygtsom stilling, lige som en skyldig. Og i stedet for at anklage sig selv, at fortælle sin anger og sin smerte, havde han kun sorg og medlidenhed for hende! Hun måtte altså være meget nedslået og medtaget, eftersom hun vakte medfølelse hos den, som burde have anråbt hende derom!

En fransk verdensdame ville ikke have mistet sin fatning i så vanskelig en situation, men Indiana havde ingen verdenserfaring. Hun besad hverken den snildhed eller den forstillelse, som var nødvendig for at bevare fordelen af sin stilling. Disse ord, som han havde udtalt, viste hende alle hendes lidelser i et billede, og tårerne glimtede på randen af hendes øjenlåg.

"Jeg er virkelig syg," sagde hun, idet hun satte sig, svag og udmattet, på den lænestol, som Raymon bød hende. "Jeg føler mig meget dårlig, og for Dem, min herre, har jeg ret til at beklage mig."

Raymon havde ikke håbet at komme så hurtigt fremad. Han greb lejligheden ved hårene, som man siger, og bemægtigede sig en af hendes hænder, som han fandt tør og kold:

"Indiana!" bad han, "sig ikke det, sig ikke, at jeg er ophavsmand til Deres lidelser, for De vil da gøre mig afsindig af smerte og glæde."

"Af glæde!" gentog hun, og fæstede sine store blå øjne på ham med bedrøvelse og forundring.

"Jeg burde have sagt håb. For hvis jeg er årsag til Deres sorg, madame, kan jeg måske få den til at høre op. Sig et ord,"

tilføjede han og kastede sig på knæ foran hende på en pude, som var faldet ned af divanen. "Forlang mit blod, mit liv ..."

"Ak, ti stille" sagde Indiana bittert, idet hun trak sin hånd tilbage, "De har skændigt misbrugt et løfte. Prøv da på at oprette det onde, som De har forårsaget!"

"Jeg vil det, jeg skal gøre det!" råbte han og søgte atter at gribe hendes hånd.

"Det er for sent," sagde hun. "Genopliv da min søster for mig. Genopliv mig Noun, min eneste veninde!"

En dødelig kulde løb gennem Raymons årer.

Denne gang behøvede han ikke at hjælpe på sin bevægelse. Der findes dem, der fremstår mægtige og frygtelige uden kunstens hjælp.

"Hun ved alt," tænkte han, "og hun dømmer mig."

Intet var så ydmygende for ham, som at blive bebrejdet sin forbrydelse af den, der havde været uskyldig meddelagtig i den; intet så bittert, som at se Noun blive begrædt af hendes rival.

"Ja, min herre," sagde Indiana og hævede sit tårebadede ansigt. "Det er Dem, som er skyld i det ..."

Men hun standsede, da hun så Raymons blege ansigt. Det måtte være frygteligt, for aldrig havde han lidt så meget.

Al hendes hjertes godhed og al den ufrivillige ømhed, som denne mand indgav hende, fik derfor igen sit herredømme over fru Delmare.

"Tilgiv," sagde hun forskrækket. "Jeg forårsager Dem megen smerte; jeg har lidt så meget. Sæt Dem og lad os tale om noget andet."

Denne pludselige mildhed og ædelmodighed gjorde Raymons sindsbevægelse endnu dybere. Gråden trængte frem

fra hans bryst. Han førte Indianas hånd til sine læber og dækkede den med tårer og kys. Det var den første gang, han kunne græde efter Nouns død, og det var Indiana, som lettede hans sjæl for denne frygtelige vægt.

"Oh! Efter som De begræder hende sådan," sagde hun, "De, som ikke har kendt hende, efter som De sørger så heftigt over det onde, som De har gjort, vover jeg ikke mere at bebrejde Dem det. Lad os græde i forening over hende, min herre, så hun kan se os oppe fra sin himmel og tilgive os."

En kold sved isnede Raymons pande. Hvis de ord: "*De, som ikke kendte hende*" havde befriet ham fra en gruelig angst, greb denne anråbelse af hans offer i Indianas uskyldige mund ham med en overtroisk rædsel. Overvældet rejste han sig op og gik i den stærkeste bevægelse hen til et vindue, hvor han satte sig for at trække vejret. Indiana sad tavs og dybt rørt. Ved at se Raymon sådan græde som et barn og vise svaghed som et fruentimmer, følte hun en slags hemmelig glæde.

"Han er god!" sagde hun ganske sagte til sig selv. "Han elsker mig, hans hjerte er varmt og ædelt. Han har begået en fejl, men hans anger udsoner den, og jeg burde have tilgivet ham før."

Hun betragtede ham rørt. Hun fik atter tillid til ham. Hun antog den skyldiges samvittighedsnag for kærlighedens anger.

"Græd ikke," sagde hun, i det hun rejste sig og nærmede sig ham. "Det er mig, som har dræbt hende, det er mig alene, som er skyldig. Dette samvittighedsnag vil tynge mig hele mit liv. Jeg gav efter for mistro og vrede. Jeg ydmygede hende og sårede hendes hjerte. Jeg udøste over hende al den bitterhed, som jeg følte mod Dem. Det var Dem alene, som havde fornærmet mig,

og jeg straffede min stakkels veninde for det. Jeg har været meget hård mod hende!"

"Og mod mig!" sagde Raymon, som med et glemte fortiden for kun at tænke på nutiden. Fru Delmare rødmede.

"Jeg burde måske ikke have anklaget Dem for det grusomme tab, som jeg led denne frygtelige nat," sagde hun, "men jeg kan ikke glemme Deres ubesindige opførsel mod mig. Det meget lidt fine i denne romantiske og skyldige plan har givet mig megen smerte ... Jeg troede mig elsket denne gang! ... Og De respekterede mig ikke engang!"

Raymon fik nu atter sin styrke, sin vilje, sin kærlighed, sine forhåbninger tilbage. Det sørgelige indtryk, som havde gennemisnet ham, forsvandt som et mareridt. Han vågnede ung, fyrig, fuld af attrå, af lidenskab og tillid til fremtiden.

"Jeg er skyldig, hvis De hader mig," sagde han og kastede sig heftigt for hendes fødder, "men hvis De elsker mig, er jeg det ikke, har jeg aldrig været det. Sig, Indiana, elsker De mig?"

"Fortjener De det?" svarede hun.

"Hvis det for at fortjene dig, er tilstrækkeligt at elske dig med tilbedelse ..."

"Hør mig," sagde hun, idet hun overlod ham sine hænder og fæstede sine store fugtige øjne, hvor der i øjeblikket brændte en mørk ild, på ham. "Hør mig. Ved De, hvad det vil sige at elske en kvinde som mig? Nej, det ved De ikke! De har troet, at der kun handlede om at tilfredsstille en dags lune. De har bedømt mit hjerte efter alle de afstumpede hjerter, over hvilke De hidtil har udøvet Deres forbigående herredømme. De ved ikke, at jeg endnu ikke har elsket, og at jeg ikke vil give mit urørte, fulde hjerte i bytte for et forvirret og ødelagt hjerte, min entusiastiske

kærlighed for en lunken kærlighed, mit hele liv i bytte for en hurtigt forløbet dag."

"Madame, jeg elsker Dem lidenskabeligt. Også mit hjerte er ungt og brændende, og hvis det ikke er Deres værdigt, vil ingen mands hjerte nogensinde blive det. Jeg ved, hvordan man skal elske. Jeg har ikke ventet til i dag for at forstå det. Kender jeg ikke Deres liv? Har jeg ikke fortalt Dem det på ballet, hvor jeg første gang kunne tale med Dem? Har jeg ikke læst hele Deres hjertes historie i det første af Deres blikke, som faldt på mig? Og hvad skulle jeg så være forelsket i? I Deres skønhed alene? Ak! Uden tvivl er den stor nok til at bringe en mindre ung og mindre fyrig mand, end jeg er, til afsindighed, men når jeg tilbeder denne fine, yndige skikkelse, da er det, fordi den indeslutter en ren og guddommelig sjæl. Det er, fordi en himmelsk ild besjæler den, og fordi jeg i Dem ikke alene ser en kvinde, men en engel!"

"Jeg ved, at De besidder talent for at rose, men De må ikke håbe at vække min forfængelighed. Jeg trænger ikke til hyldest, men til virkelig hengivenhed. Man må elske mig med et udelt hjerte, uden forandring, uden forbehold. Man må være rede til at ofre mig alt, formue, anseelse, pligt, forretninger, principper, familie, alt, min herre, fordi jeg vil lægge den samme hengivenhed i vægtskålen og fordi jeg vil have, at vægten skal stå lige. De indser vel, at De ikke kan elske mig sådan!"

Det var ikke første gang, at Raymon så en kvinde tage kærligheden alvorligt, skønt eksemplerne på det er sjældne, til alt held for samfundet. Men han vidste, at kærlighedsløfter ikke forpligter æren, også til held for samfundet. Undertiden havde også det fruentimmer, som havde forlangt disse højtidelige

forpligtelser af ham, brudt dem først. Han blev derfor ikke forskrækket over fru Delmares fordringer, eller rettere sagt, han tænkte hverken på fortiden eller på fremtiden. Han blev henrevet af det uimodståeligt tiltrækkende hos denne så spinkle og lidenskabelige kvinde, der var så svag af legeme, men så bestemt af hjerte og ånd. Hun var så skøn, så livlig, så imponerende, idet hun dikterede ham sine love, at han blev liggende som fastnaglet ved hendes fødder.

"Jeg sværger," sagde han, "at tilhøre dig med legeme og sjæl. Jeg vier dig mit liv, jeg helliger dig mit blod, jeg overgiver dig min vilje. Tag alt, råd over alt, over min formue, min ære, min samvittighed, min tanke, over hele mit væsen."

"Ti stille," sagde Indiana hurtigt, "der kommer min fætter."

Og ganske rigtigt, ind trådte den flegmatiske Ralph Brown med en meget rolig mine og sagde, at han var meget overrasket og meget glad over at se sin kusine, hvilket han ikke havde turde håbe. Derpå bad han om tilladelse til at omfavne hende for at bevidne hende sin taknemmelighed, og, mens hans bøjede sig hen mod hende med metodisk langsomhed, kyssede han hendes læber efter sit lands skik.

Raymon blegnede af vrede, og næppe var Ralph gået ud for at give nogle ordrer, før han nærmede sig Indiana og ville udslette sporet af dette impertinente kys, men fru Delmare skød ham roligt tilbage og sagde:

"Tænk på, at De har meget at gøre godt igen, hvis De vil, at jeg skal tro på Dem!"

Raymon forstod ikke det fine i dette afslag. Han så kun et afslag i det og blev ærgerlig på sir Ralph. Nogle øjeblikke efter bemærkede han, at denne sagde du til Indiana, når han talte

sagte med hende og han var lige ved at tro, at den tilbageholdenhed, som skik og brug pålagde sir Ralph i andre øjeblikke, var en lykkelig elskers forsigtighed.

Imidlertid rødmede han snart over sin uretfærdige mistanke, da han mødte den unge kvindes rene blik.

Om aftenen glimrede Raymon ved sin ånd. Der var mange til stede og man hørte opmærksomt på ham. Han kunne ikke unddrage sig den betydning, som hans talenter gav ham. Han talte, og hvis Indiana havde været forfængelig, ville hun have nydt sin første lykke ved at høre på ham. Men hendes jævne, ligefremme ånd forfærdedes tværtimod ved Raymons overlegenhed. Hun kæmpede mod den magiske magt, som han øvede over sine omgivelser. En slags magisk indflydelse, som Himlen eller Helvede tilstår visse mennesker. Et partielt og kortvarigt kongedømme, som er så virkeligt, at ingen middelmådighed kan unddrage sig dets herredømme, så flygtigt, at det ikke efterlader sig noget spor, og at man efter deres død forundres over den opsigt, de har gjort i levende live.

Der findes rigtignok øjeblikke, hvor Indiana følte sig fortryllet ved så megen glans, men kort efter sagde hun bedrøvet til sig selv, at det ikke var ære, men lykke, som hun begærede. Hun spurgte forskrækket sig selv, om denne mand, for hvem livet havde så mange forskellige sider, så mange tiltrækkende interesser, kunne hellige hende hele sin sjæl, ofre hende al sin ærgerrighed. Og nu, da han fod for fod og med så megen tapperhed og behændighed, med så megen lidenskabelighed og koldblodighed forsvarede rent spekulative læresætninger og interesser, som var helt forskellige fra deres kærlighed, blev hun forfærdet over at være så lidt i hans liv,

mens han var alt i hendes. Hun sagde sig selv, at hun for ham var et tre dages lune, og at han for hende havde været et helt livs drøm.

Da han bød hende armen for at gå ud fra salonen, hviskede han nogle kærlighedsord til hende, men hun svarede bedrøvet:

"De har megen ånd!"

Raymon forstod denne bebrejdelse, og tilbragte hele næste dag ved fru Delmares fødder. De andre gæster, som var beskæftigede med jagten, gav dem fuldkommen frihed dertil.

Raymon var veltalende. Indiana trængte så meget til at tro ham, at hans halve veltalenhed var overflødig. I franske kvinder ved ikke, hvad en kreolerinde er. I havde måske mindre let givet efter for overtalelsen, for Dem bedrager og forråder man ikke!

13

Da sir Ralph kom tilbage fra jagten og som sædvanligt følte efter fru Delmares puls, bemærkede Raymon, som iagttog ham opmærksomt, en umærkelig overraskelse og glæde i hans rolige træk. Og derpå mødtes, jeg ved ikke ved hvilken tanke, disse to mænds blikke og sir Ralphs klare øjne, der som en ugles fæstede sig på Raymons sorte øjne, og fik ham til uvilkårligt at slå dem ned. Resten af dagen havde baronettens ansigt i fru Delmares nærværelse, trods hans tilsyneladende uforandrede rolighed, noget opmærksomt, noget som man kunne have kaldt deltagende og bekymret, hvis hans ansigt havde været i stand til at afspejle en bestemt følelse. Men Raymon anstrengte sig forgæves for at undersøge, om der var frygt eller håb i hans tanker. Ralph var uigennemtrængelig.

Som han holdt sig nogle skridt bagved fru Delmares lænestol, hørte han pludselig Ralph sige til hende med sagte stemme:

"Du vil gøre vel i, kære kusine, at stige til hest i morgen."

"Men De ved," svarede hun," at jeg ingen hest har for øjeblikket."

"Vi skak nok finde en til dig. Vil du følge jagten med mig?"

Fru Delmare søgte forskellige påskud for at blive fri for det. Raymon indså, at hun foretrak at blive tilbage hos ham, men han troede også at bemærke, at hendes fætter var mærkelig bestemt på at forhindre hende i det. Han forlod derfor den gruppe, som han talte med, og nærmede sig for at forene sine bønner med sir Ralphs. Han følte uvilje mod ham for hans påtrængende opsyn med fru Delmare, og besluttede derfor at plage ham for hans årvågenhed.

"Hvis De samtykker i at følge jagten," sagde han til Indiana, "vil De give mig mod til at følge Deres eksempel. Jeg holder kun lidt af jagt, men for at have den lykke at være Deres staldmester ..."

"I dette tilfælde vil jeg tage med," svarede Indiana ubetænksomt.

Hun vekslede et betydningsfuldt blik med Raymon. Så hurtigt det end var, greb Ralph det på vejen og Raymon kunne hele aftenen ikke se på hende eller sige et ord til hende uden at møde sir Browns øjne eller øre. En vred, ja næsten skinsyg følelse hævede sig derfor i hans sjæl. Med hvilken ret gjorde denne fætter, denne husven, sig til hovmester hos den kvinde, som han elskede? Han svor på, at sir Ralph skulle komme til at angre det, og søgte lejlighed til at opirre ham uden at udsætte fru Delmare, men det var umuligt. Sir Ralph agerede vært med en kold og værdig høflighed, som ikke gav anledning til nogen anmærkning eller til nogen modsigelse.

Den næste morgen, før morgenklokken havde ringet, så Raymon sin værts højtidelige figur træde ind hos sig. Der var noget endnu stivere end sædvanligt i hans manerer, og Raymon følte sit hjerte banke af begærlighed og utålmodighed ved håbet om en udfordring. Men det handlede ganske enkelt om en ridehest, som Raymon havde bragt med til Bellerive og som han havde tilkendegivet den hensigt at ville sælge. Efter fem minutter var købet sluttet. Sir Ralph gjorde ingen vanskelighed med hensyn til prisen, og trak en rulle guldpenge op af sin lomme. Han lagde det aftalte beløb på kaminen med en ganske forunderlig koldblodighed, uden at lægge mærke til de klager, som Raymon fremkom med over en så smålig nøjagtighed.

Dernæst vendte han sig om, da han var i begreb med at gå ud, for at sige:

"Min herre, hesten tilhører mig vel allerede i dag?"

Nu troede Raymon, at hans hensigt var at forhindre ham fra at tage med på jagt, hvorfor han erklærede temmelig tørt, at han ikke havde i sinde at følge jagten til fods.

"Min herre," svarede sir Ralph med et let anstrøg af såret ømfindtlighed, "jeg kender alt for godt gæstfrihedens love ...!" og han trak sig tilbage.

Da Raymon kom ned under peristylen, så han fru Delmare i ridedragt lege muntert med Ophelia, som bed hendes batistes lommetørklæde itu. Hendes kinder havde fået en let purpurfarve og hendes øjne glinsede, som de ikke havde gjort i lang tid. Hendes sorte krøller faldt ned fra hendes lille hat. Denne hovedpynt gjorde hende fortryllende, og hendes kjole, tilknappet fra øverst til nederst, aftegnede hendes fine, smækre figur. Kreolerindernes fornemste ynde består efter min mening i, at den overordentlige finhed i deres ansigtstræk, og deres legemsproportioner lader dem beholde barndommens lethed så længe. Smilende og overgiven, syntes Indiana nu kun at være fjorten år.

Forbavset over hendes ynde, følte Raymon en vis stolthed og gav hende den mindst flove kompliment over hendes skønhed, som han kunne finde.

"De var urolig over min sundhed," sagde hun ganske sagte til ham. "Ser De ikke, at jeg vil leve?"

Han kunne kun svare hende med et lykkeligt og taknemmeligt blik. Sir Ralph førte selv sin kusines hest frem. Raymon genkendte den, som han lige havde solgt.

"Hvordan?" sagde fru Delmare overrasket, da hun havde set den blive prøvet den foregående dag i slottets gård. "Hr. de Ramière er altså så venlig at låne mig sin hest."

"Beundrede De ikke i går denne hests skønhed og føjelighed?" sagde sir Ralph. "Den tilhører Dem fra i dag af. Det gør mig ondt, min kære, at jeg ikke har kunnet tilbyde Dem den før."

"De er morsom fætter," sagde fru Delmare, "jeg forstår intet af denne spøg. Hvem skal jeg takke, hr. de Ramière, som indvilliger i at låne mig sin ridehest, eller Dem, som måske har bedt ham om det?"

"Du må takke din fætter, som har købt denne hest til dig, og som forærer dig den," sagde hr. Delmare.

"Er det sandt, min gode Ralph?" spurgte fru Delmare, og kærtegnede det smukke dyr med samme glæde, som en ung pige viser ved at modtage sin første balpynt.

"Var det ikke en afgjort sag, at jeg skulle give dig en hest i bytte for det, som du broderer til mig? Nå, stig op på den og frygt intet. Jeg har iagttaget dens karakter og jeg har prøvet den endnu her til morgen."

Indiana sprang sir Ralph om halsen, og derpå op på Raymons hest, som hun dristigt lod gøre kaprioler.

Hele denne familiescene foregik i et hjørne af gården for øjnene af Raymon. Han følte en heftig ærgrelse ved at se disse menneskers simple og fortrolige hengivenhed vise sig i *hans* nærvær, som elskede Indiana så lidenskabeligt og måske ikke havde en hel dag at besidde hende i.

"Hvor jeg er lykkelig!" sagde hun efter at have kaldt ham hen til en side i alléen. "Det virker, som om den gode Ralph har gættet, hvilken foræring der ville være mig mest værdifuld. Og

De, Raymon, er De ikke også lykkelig over at se den hest, som De har redet, komme i mine hænder? Oh, hvilken øm kærlighed skal den ikke blive genstand for! Hvad kalder De den? Sig mig det, jeg vil ikke fratage den det navn, som De har givet den ..."

"Hvis der er nogen lykkelig her," sagde Raymon, "så er det Deres fætter, som giver Dem foræringer, og som De omfavner så fornøjet."

"Virkelig?" sagde hun leende, "skulle De være skinsyg over dette venskab og over disse grove kys?"

"Skinsyg, måske, Indiana. Jeg ved ikke. Men når denne unge, rødmossede fætter trykker sine læber på Deres, når han tager Dem i sine arme for at sætte Dem på den hest, som han giver og som jeg sælger, da tilstår jeg, at jeg lider! Nej, madame, jeg er ikke lykkelig over at se Dem eje en hest, som jeg elskede. Jeg fatter vel, at man kan være lykkelig ved at tilbyde Dem den, men at spille en købmands rolle for at skaffe en anden midler til at behage Dem, det er en fint udtænkt ydmygelse fra sir Ralphs side. Hvis jeg ikke troede, at han har besiddet al denne åndrighed uden sit eget vidende, ville jeg hævne mig over det."

"Oh! Fy! Denne skinsyge klæder Dem ikke. Hvordan kan De misunde vort borgerlige fortrolighedsforhold? De, som for mig skal være noget særligt udenfor det sædvanlige liv, som alene skal skabe mig en hel fortryllet verden! Jeg er allerede misfornøjet med Dem, Raymon. Jeg finder, at der ligger ligesom såret egenkærlighed i Deres uvilje mod min stakkels fætter. Det virker som om De er mere skinsyg over de lunkne forrettigheder, som jeg giver ham offentligt, end over den udelukkende kærlighed, som jeg hemmeligt kunne føle for en anden."

"Tilgivelse! Tilgivelse! Indiana, jeg har uret. Jeg er dig ikke værdig, du engel af blidhed og godhed, men, jeg tilstår det, jeg har lidt grusomt ved de rettigheder, som dette menneske synes at anmasse sig."

"Anmasse sig! Han! Raymon! De ved altså ikke, at en hellig taknemmelighed binder os til ham? De ved altså ikke, at hans moder var søster til min, at vi er født i den samme dal, at han som ganske ung har beskyttet mine første år, at han har været min eneste støtte, min eneste opdrager, min eneste ledsager på øen Bourbon, at han har fulgt mig overalt, at han har forladt det land, jeg forlod, for at bosætte sig der, hvor jeg bor. Med et ord, at det er den eneste, som elsker mig og som interesserer sig for mit liv."

"Forbandet! Alt, hvad De der siger mig, Indiana, forgifter kun såret. Han elsker Dem altså så højt, denne englænder? Ved De, hvordan jeg elsker Dem?"

"Åh, lad os ikke gøre sammenligninger. Dersom følelser af samme natur gør Dem til hinandens rivaler, burde jeg give den ældste fortrinsret. Men frygt ikke, Raymon, at jeg nogen sinde skal bede Dem om at elske mig sådan som Ralph."

"Giv mig da en forklaring på dette menneske, beder jeg Dem, for hvem kan trænge gennem hans stenmaske?"

"Skal jeg da selv fremstille min fætter?" sagde hun smilende. "Jeg tilstår, at jeg ikke har meget lyst til at skildre ham. Jeg holder så meget af ham, at jeg gerne vil smigre ham. Som han er, frygter jeg for, at De ikke skal finde ham elskværdig nok. Prøv nu på at hjælpe mig. Lad os høre, hvad De synes."

"Hans ansigt (tilgiv mig, hvis jeg sårer Dem) viser et fuldkomment intetsigende menneske, imidlertid er der megen

sund fornuft og belæring i hans ord, når han vil være så god at tale, men han gør det så besværligt og så koldt, at ingen har nogen fordel af hans kundskaber, så iskoldt og trættende er hans foredrag. Og dernæst er der noget almindeligt og tungt i hans tanker, som hans udtryksmådes metodiske renhed ikke kan råde bod på. Jeg tror, at det er en ånd, som har optaget alle de ideer, som man har givet den, men som er alt for sløv og alt for middelmådig til at have nogen selv. Han er netop et menneske, der er, som han må være her i verden for at blive anset for en alvorlig ånd. Hans alvor udgør de tre fjerdedele af hans fortjeneste, hans ligegyldighed resten."

"Der er noget sandt i dette portræt," svarede Indiana, "men der er også nogen fordom. De går dristigt ind på de tvivl, som jeg ikke ville vove på at løse, skønt jeg har kendt Ralph siden jeg blev født. Det er sandt, at hans største fejl er oftest kun at se med andres øjne, men denne fejl ligger ikke i hans ånd, men i hans opdragelse. – De mener, at han uden sin opdragelse ville have været aldeles intetsigende. Jeg tror, at han uden den ville have været det mindre. Jeg må fortælle Dem en særegen omstændighed ved hans liv, som vil forklare Dem hans karakter. Han havde den ulykke at have en broder, som hans forældre åbenbart foretrak for ham. Denne broder besad alle de glimrende egenskaber, som Ralph manglede. Han havde en hurtig fatteevne, og anlæg til alle kunster, lige som han glimrede af ånd. Hans ansigt, skønt mindre regelmæssigt end Ralphs, var dog mere udtryksfuldt. Han var kærlig, ivrig, virksom, med et ord, han var elskværdig. Ralph derimod var kejtet, melankolsk og meget lidt tiltrækkende. Han elskede ensomhed, lærte langsomt og kunne ikke gøre sine ubetydelige

kundskaber gældende. Da hans forældre så ham så forskellig fra den ældre broder, mishandlede de ham. Ja, hvad der var værre, de ydmygede ham. Så ung som han var, blev hans karakter dog derved mørk og drømmerisk, og en uovervindelig frygtsomhed lammede alle hans evner. Man havde opnået at indgive ham afsky og foragt for sig selv. Han blev ked af livet, og allerede, da han var femten år gammel, fik han *spleen*, en sygdom som er fuldkommen fysisk under Englands tågede himmel, men som er moralsk under øen Bourbons oplivende himmel. Han har ofte fortalt mig, at han en dag havde forladt sine forældres hus med det forsæt at styrte sig i havet, men da han sad på strandbredden for at samle sine tanker til det afgørende øjeblik, så han mig komme ved min ammes hånd. Jeg var dengang fem år gammel. Jeg var smuk, efter hvad man sagde, og jeg viste min tavse fætter en forkærlighed, som ingen anden delte. Det er sandt, at han viste mig en omhyggelighed og en velvilje, som jeg ikke var vant til i min faders hus. Ulykkelige begge to, forstod vi allerede hinanden. Han lærte mig sin faders sprog, og jeg stammede mit for ham. Denne blanding af spansk og engelsk var måske et udtryk for Ralphs karakter. Når jeg kastede mig om hans hals, bemærkede jeg, at han græd, og uden at indse hvorfor, gav jeg mig også til at græde. Da trykkede han mig til sit hjerte, og svor, efter hvad han senere har fortalt mig, at leve for mig forladte, om just ikke hadede barn, som hans venskab i det mindste ville være godt og hans liv fordelagtigt. Jeg var altså det første og eneste bånd, som bandt ham til livet. Fra den dag af forlod vi næsten aldrig hinanden. Frie og sunde tilbragte vi vores dage i bjergenes ensomhed.

Men måske keder disse fortællinger om vores barndom Dem, og De vil hellere sætte i galop for at indhente jagtselskabet."

Raymon greb fat i tøjlen på fru Delmares hest og holdt den tilbage.

"Nuvel! Jeg fortsætter," sagde hun igen. "Edmund Brown, Ralphs ældre broder, døde, da han var tyve år gammel. Hans moder døde også af sorg, og hans fader var utrøstelig. Ralph ville gerne have lindret hans smerte, men den kulde, som hr. Brown modtog hans første forsøg med, forøgede endnu mere hans naturlige frygtsomhed. Han tilbragte hele timer tavs og bedrøvet hos den fortvivlede olding, uden at vove at henvende et eneste ord til ham eller vise ham et kærtegn, så meget frygtede han for at tilbyde ham en ilde anbragt og utilstrækkelig trøst. Hans fader anklagede ham for ufølsomhed, og Edmonds død gjorde den stakkels Ralph endnu mere ulykkelig og mere miskendt. Jeg var hans eneste trøst."

"Jeg kan ikke beklage ham, hvad De end siger," afbrød Raymon, "men der er en ting i hans og i Deres liv, som jeg ikke kan forstå. Nemlig at han ikke har ægtet Dem."

"Jeg vil give Dem en meget god grund derfor. Da jeg var i den alder, at jeg kunne giftes, var Ralph, som var ti år ældre end jeg (hvilket er en uhyre forskel i vores klima, hvor kvindernes barndom er så kort), Ralph siger jeg, var allerede gift."

"Er sir Ralph enkemand? Jeg har aldrig hørt tale om hans kone."

"Tal aldrig til ham om hende. Hun var ung, rig og smuk, men hun havde elsket Edmund, havde været bestemt for ham, og da hun for at adlyde familieinteresser måtte ægte Ralph, forsøgte hun ikke engang på at skjule ham sin modbydelighed. Han var

nødt til at rejse til England med hende, og da han kom tilbage til øen Bourbon efter sin kones død, var jeg gift med hr. Delmare og skulle rejse til Europa. Ralph gjorde forsøg på at leve alene, men ensomheden forstørrede hans lidelser. Skønt han aldrig har talt til mig om sin kone, har jeg dog grund til at tro, at han har været mere ulykkelig i sit ægteskab end i sin familie, og at hans seneste smertelige erindringer forøgede hans naturlige melankoli. Han blev på ny angrebet af *spleen*, hvorfor han solgte sine kaffeplantager og bosatte sig i Frankrig. Den måde, hvorpå han fremstillede sig for min mand, er så original, at jeg ville have leet af det, hvis ikke den værdige Ralphs hengivenhed havde rørt mig."

"Min herre," sagde han til ham, "jeg elsker Deres kone. Det er mig, som har opdraget hende. Jeg betragter hende som min søster, og endnu mere som min datter. Det er den eneste slægtning, som jeg har tilbage, og den eneste kærlighed, som jeg nærer. Synes De om, at jeg bosætter mig i Deres nærhed og at vi alle tre tilbringer vort liv sammen? Man siger, at De er noget skinsyg, men man siger også, at De er besjælet af ære og redelighed. Når jeg giver Dem mit ord på, at jeg aldrig har følt elskov for hende, og at jeg aldrig vil gøre det, vil De kunne se mig med lige så lidt uro, som om jeg virkelig var Deres svoger. Ikke sandt, min herre?"

Hr. Delmare, som gjorde sig meget til af sin militære ligefremhed, modtog denne åbne erklæring med en slags pralende tiltro. Imidlertid fordredes der dog flere måneders nøjagtige undersøgelser, før denne tiltro kunne blive lige så virkelig, som han roste sig af, at den var. Nu er den lige så urokkelig, som Ralphs stadige, fredelige sjæl.

"Er De da aldeles overbevist om, Indiana," sagde Raymon, "at sir Ralph ikke skuffer sig selv lidt, når han sværger på, at han aldrig har næret kærlighed til Dem?"

"Jeg var tolv år gammel, da han forlod øen Bourbon for at følge sin kone til England. Jeg var seksten, da han genså mig som gift, og han viste mere glæde end sorg over det. Nu er Ralph aldeles gammel."

"I en alder af niogtyve år?"

"Le ikke. Hans ansigt er ungt, men hans hjerte er slidt op af lidelser og Ralph elsker ikke længere nogen, for ikke at komme til at lide mere."

"Ikke engang Dem?"

"Ikke engang mig. Hans venskab er nu kun vane. Tidligere var det ædelmodigt, dengang han påtog sig at beskytte og vejlede min barndom, og dengang elskede jeg ham, ligesom han elsker mig nu, fordi jeg trængte til ham. Nu søger jeg af hele min sjæl at betale hele fortidens gæld, og mit liv går med at søge at forskønne og opmuntre hans. Men da jeg var barn, elskede jeg mere af instinkt end med hjertet, ligesom han, efter at være blevet mand, elsker mig mindre med hjertet end af instinkt. Jeg er ham nødvendig, fordi jeg næsten er den eneste til at elske ham. Og selv nu, da hr. Delmare viser ham så megen hengivenhed, elsker han ham næsten ligeså meget som mig. Hans beskyttelse, som tidligere var så modig over for min faders despotisme, er blevet lunken og forsigtig overfor min mands. Han gør sig ingen bebrejdelser, når han ser mig lide, forudsat at jeg er hos ham. Han spørger ikke, om jeg er ulykkelig, det er ham nok at se mig i live. Han vil ikke række mig nogen hjælp, som kunne formilde min skæbne, men som

kunne forstyrre hans ro, ved at bringe ham i uenighed med hr. Delmare. Ved at høre det så ofte blive gentaget, at han havde et udtørret hjerte, har han overtalt sig selv til at tro det, og hans hjerte er blevet udtørret i den uvirksomhed, han er indsovet i af mistillid til sig selv. Det er et menneske, som andres kærlighed ville have kunnet udvikle, men den har trukket sig tilbage fra ham, og han er visnet hen. Nu sætter han sin lykke i rolighed, sin glæde i livets bekvemmeligheder. Han spørger ikke efter bekymringer, som han ikke selv har. For at sige det rent ud: Ralph er egoist."

"Nu vel! Så meget desto bedre," sagde Raymon, "jeg er ikke længere bange for ham. Jeg vil endog holde af ham, hvis De vil have det."

"Ja! Hold af ham, Raymon," svarede hun, "han vil være taknemlig for det, og hvad os selv angår, lad os aldrig ulejlige os med at bestemme, hvorfor man elsker os, men hvordan man elsker os. Lykkelig den, som kan blive elsket, lige meget af hvilken bevæggrund."

"Hvad De der siger, Indiana," indvendte Raymon og omfattede hendes fine, spinkle liv, "er et ensomt og bedrøvet hjertes klage, men med mig vil jeg, at De skal vide både hvorfor og hvordan, men i særdeleshed hvorfor."

"Det er for at gøre mig lykkelig, ikke sandt?" spurgte hun med et sørgmodigt og lidenskabeligt blik.

"Det er for at give dig mit liv," sagde Raymon, og berørte Indianas flagrende lokker med sine læber.

En fanfare i nærheden advarede dem om at være forsigtige. Det var sir Ralph, som så dem eller ikke så dem.

14

Da mynderne var sluppet løs, blev Raymon forbavset over det, som syntes at foregå i Indianas sjæl. Hendes øjne og kinder fik mere liv. Hendes opsvulmede næsebor forrådte enten rædsel eller fornøjelse, og pludselig forlod hun hans side, trykkede ivrigt sin hests side og styrtede af sted efter Ralph.

Raymon vidste ikke, at jagten var den værste lidenskab, som Ralph og Indiana havde tilfælles. Han havde heller ingen formodning om, at der i denne spinkle og tilsyneladende så frygtsomme kvinde boede et mere end mandligt mod, den slags rasende uforfærdethed, der undertiden viser sig som et nervøst anfald hos de svageste væsner. Fruentimmerne har sjældent det fysiske mod, som består i at vise en passende modstand mod faren og smerten, men de besidder ofte det moralske mod, som opflammes ved faren eller lidelsen. Indianas fine nerver trængte især til jagtens støj, hurtige bevægelse og afvekslende sindsbevægelser, til dette billede af krigens besværligheder, list, beregninger, kampe og forskellige afvekslinger. Hendes mørke, kedsommelige liv behøvede disse oplivende adspredelser. Da syntes hun at vågne op af en dvale og på en dag at bruge al den unyttige energi, som i et helt år havde gæret i hendes blod.

Raymon blev forskrækket over at se hende fare sådan af sted, overgive sig uden frygt til en næsten ubekendt hests fyrighed, dristigt styrte ind i krattet, med en forbavsende behændighed undgå grenene, der med elastisk styrke slog hende ind i ansigtet, uden betænkning sætte over grøfterne, tillidsfuldt vove sig over lerede og gyngende steder uden ængstelse for at knuse sine svage lemmer, men skinsyg efter at være den første i

vildsvinets rygende spor. Så meget bestemthed forfærdede ham og var nær ved at gøre ham misfornøjet med fru Delmare. Mændene, og især elskere besidder den uskyldige forfængelighed, hellere at ville beskytte svaghed end beundre mod hos fruentimmerne. Skal jeg tilstå det, Raymon følte sig forfærdet over al den dristighed og voldsomhed, som en så dristig ånd lovede i sin kærlighed. Dette var ikke den stakkels Nouns resignerende hjerte, som heller ville drukne sig end kæmpe mod sin ulykke.

"Hvis der er lige så meget fyrighed og heftighed i hendes kærlighed, som i hendes tilbøjeligheder," tænkte han, "hvis hendes vilje binder sig lige så heftigt og ængsteligt til mig, som hendes lune til dette vildsvins sider, da vil samfundet ikke have nogen hindringer, dets love ingen styrke for hende. Da må min skæbne bukke under og jeg må ofre min fremtid for hendes nutid."

Forfærdede nødråb, blandt hvilke man kunne skelne fru Delmares stemme, drev Raymon ud af disse betragtninger. Urolig drev han sin hest fremad og blev snart indhentet af sir Ralph, som spurgte ham, om han havde hørt disse råb om hjælp.

Snart efter kom forvirrede jægere til dem, og råbte mellem hinanden, at vildsvinet havde vendt sig til angreb og kastet fru Delmare til jorden.

Andre kom endnu mere forfærdede for at kalde på sir Ralph, hvis hjælp var nødvendig for den sårede.

"Det er forgæves," sagde den sidst ankomne. "Der er intet håb mere, Deres hjælp vil komme alt for sent."

I dette øjeblik møder Raymons øjne hr. Browns blege, sørgmodige ansigt. Han råbte ikke, han rasede ikke, han vred ikke sine hænder, men han trak kun sin jagtkniv og gav sig med sand britisk koldblodighed til at skære halsen over på sig selv, da Raymon rev våbnet fra ham, og trak ham med sig hen imod det sted, hvor fra skrigene kom.

Ralph syntes at vågne af en drøm, da han så fru Delmare styrte hen mod sig og hjælpe ham for at komme obersten til hjælp, der lå udstrakt på jorden og syntes berøvet alt liv. Han skyndte sig at årelade ham, for han havde snart forvisset sig om, at han ikke var død, men hans lår var brækket og man bragte ham til slottet.

Det var en fejltagelse, at fru Delmare var blevet nævnt i stedet for hendes mand i den forvirring, som denne begivenhed havde afstedkommet, eller måske også Ralph og Raymon havde troet at høre det navn, som interesserede dem mest.

Indiana havde ikke lidt nogen skade, men skræk og bestyrtelse berøvede hende næsten kraft til at gå. Raymon holdt hende i sine arme og forsonede sig atter med hendes kvindehjerte ved at se hende så dybt bevæget ved den mands ulykke, som hun havde så meget at tilgive, før hun kunne beklage ham.

Sir Ralph havde atter fået sin sædvanlige rolighed. Kun en overordentlig bleghed vidnede om den stærke sindsbevægelse, som han havde befundet sig i. Han havde været nær ved at miste en af de to eneste personer, som han elskede.

Raymon, som var den eneste, der i dette forvirringens og afsindighedens øjeblik havde bevaret fornuft nok til at forstå, hvad han så, havde kunnet bedømme, af hvilken natur Ralphs

tilbøjelighed for sin kusine var, og hvor lidt den blev opvejet af den, som han følte for obersten. Denne bemærkning, som så bestemt modsagde Indianas mening, undgik ikke Raymon, sådan som de andre vidner til denne scene.

Raymon talte dog aldrig til fru Delmare om det selvmordsforsøg, som han havde været vidne til. I denne uhøflige tavshed lå der noget egoistisk og hadefuldt, som læseren måske vil tilgive den skinsyge, som indgav ham den.

Det var kun med stor møje, at man efter seks ugers forløb kunne transportere obersten til Lagny, men mere end seks uger forløb derefter, inden han kunne gå, for til det næppe lægte benbrud satte en heftig reumatisme sig på det syge sted, som fordømte ham til frygtelige lidelser og fuldkommen ubevægelighed. Hans kone viste ham den ømmeste pleje, hun forlod aldrig hans hovedgærde, og udholdt uden at beklage sig hans bitre, fortrædelige humør, hans soldatermæssige vrede og sygelige uretfærdighed.

Trods det kedelige ved dette sørgelige liv, blomstrede alligevel hendes sundhed frisk og glimrende op, og lykken tog bolig i hendes hjerte. Raymon elskede hende jo, elskede hende virkeligt. Han kom hver dag, han lod sig ikke afvise af nogen vanskelighed. Han udholdt mandens svaghed, fætterens kulde, den tvang, han måtte pålægge sig i deres nærvær. Et blik fra ham fyldte Indianas hjerte med glæde for en hel dag. Hun tænkte ikke mere på at beklage sig over livet, hendes sjæl var udfyldt, hendes ungdom havde beskæftigelse, hendes moralske styrke næring.

Efterhånden fattede obersten venskab for Raymon. Han var så enfoldig at tro, at dennes vedholdenhed var et bevis på den

interesse, som hans nabo viste for hans sundhed. Fru de Ramière helligede også undertiden dette forhold med sin nærvær, og Indiana knyttede sig til Raymons moder med entusiasme og lidenskab. Endelig blev konens elskede mandens ven.

Ved denne stadige tilnærmelse kom det til en slags tvungen fortrolighed mellem Raymon og Ralph. De kaldte hinanden: "Min kære ven." De gav hinanden hånden hver aften og hver morgen. Når de havde en betydelig tjeneste at bede hinanden om, brugte de sædvanligvis følgende udtryk:

"Jeg stoler på Deres gode venskab" osv.

Endelig sagde de, når den ene talte om den anden:

"Det er min ven."

Og, trods de var to så oprigtige mennesker, som det er muligt at være det i denne verden, holdt de dog overhovedet ikke af hinanden. Deres meninger om alt var meget forskellige. Ingen sympatier havde de til fælles. Og når de begge elskede fru Delmare, var det på så forskellig en måde, at denne følelse fjernede dem fra hinanden i stedet for at nærme dem. De fandt en besynderlig fornøjelse i at modsige hinanden, og så vidt som muligt at forstyrre hinandens humør ved bebrejdelser, der, selv om de fremkom som tilfældige i talens løb, dog ikke derfor var mindre skarpe og bitre.

Deres fornemste og hyppigste uenigheder begyndte med politik og endte med moral. Det var om aftenen, når de alle samlede sig omkring hr. Delmares lænestol, at diskussionen hævede sig ved den ubetydeligste anledning. Man bevarede vel altid det skinhensyn, som filosofien pålagde den ene og hans belevenhed indgav den anden, men man sagde dog, under

hentydningens slør, hinanden forskellige hårde sandheder, som morede obersten meget, for han var af en krigersk og trættekær natur, og i mangel af bataljer holdt han meget af diskussioner.

Jeg er nu af den mening, at en mands politiske mening er hele hans jeg. Sig mig, hvordan dit hjerte og hoved er, og jeg skal sige dig, hvordan dine politiske meninger er. Af hvilken rang og hvilket parti, hændelsen har ladet os fødes, fejrer vores karakter dog sent eller tidligt over opdragelsens fordomme og anskuelser. Man finder mig måske ensidig, men hvordan skulle jeg kunne bestemme mig til at spå godt om et menneske, som holder fast ved visse systemer, som højmodigheden må forkaste. Vis mig et menneske, som påstår dødsstraffens nødvendighed, og hvor samvittighedsfuld og oplyst han end er, tvivler jeg dog på, at de kan tilvejebringe nogen sympati mellem ham og mig. Dersom dette menneske vil lære mig nogen sandhed, som jeg ikke kender, vil det dog ikke lykkes ham, for det står ikke i min magt at fæste nogen lid til ham.

Ralph og Raymon var uenige på alle punkter, og dog havde de ikke, før de lærte hinanden at kende, nogen helt bestemte meninger. Men fra det øjeblik af, at de var kommet i lag med hinanden, greb hver af dem det modsatte af, hvad den anden påstod, og de dannede sig hver sin fuldkomne, urokkelige overbevisning. Raymon var ved enhver lejlighed forkæmper for det bestående samfund, Ralph angreb derimod bygningen fra alle kanter.

Dette var ganske naturligt. Raymon var lykkelig og i alle henseender lykkelig stillet, Ralph havde kun haft lejlighed til at kende alle livets ulykker og afskrækkende sider. Den ene fandt alt såre godt, den anden var misfornøjet med alt. Menneskene

og skæbnen havde mishandlet Ralph og overøst Raymon, og som to børn, afpassede Ralph og Raymon alt efter dem selv, gjorde sig til dommer i sidste instans over de store samfundsspørgsmål, hvortil hverken den ene eller den anden var kompetent.

Ralph gik derfor altid og drømte om republikken, hvorfra han ville udelukke alle misbrug, alle fordomme, alle uretfærdigheder. En plan, som fuldstændig havde baggrund i håbet om en ny menneskerace. Raymon forsvarede sin lære om et arveligt monarki, da han, efter hvad han sagde, hellere ville udholde misbrug, fordomme og uretfærdigheder, end at se skafotter blive rejst og uskyldigt blod flyde.

Obersten var næsten altid på Ralphs parti i begyndelsen af samtalen. Han hadede Bourbonerne, og hans følelsers bitterhed viste sig i de meninger, han gjorde gældende. Men snart førte Raymon ham behændigt over på sit parti, ved at bevise for ham, at monarkiet i sit princip var meget nærmere kejserdømmet end republikken. Ralph besad så lidt talent og overtalelsesgave, han var så ligefrem, så ubehændig, den stakkels mand. Hans ligefremhed var så knortet, hans logik så tør, hans grundsætninger så ensidige! Han skånede ingen, og forsødede ingen sandhed.

"Guds død," sagde han til obersten, da denne forbandede Englands mellemkomst, "hvad har da en nation, som har kæmpet ærligt mod Dem, gjort Dem, som jeg dog formoder er et menneske med sund fornuft og eftertanke."

"Kæmpet ærligt!" gentog obersten og skar tænder og svingede sin krykke.

"Lad da magterne selv indbyrdes løse kabinetsspørgsmålene," fortsatte sir Ralph, "hvis vi har antaget en regeringsform, som forbyder os selv at handle i vore egne interesser. Hvis en nation er ansvarlig for lovgivningsmagtens fejl, hvilken finder De da mere skyldig end Deres egen?"

"Ja, min herre," råbte obersten, "det er også Frankrigs skændsel, at det har forladt Napoleon og underkastet sig en konge, som blev proklameret ved fremmede bajonetter."

"Jeg siger ikke, at det er Frankrigs skændsel," indvendte Ralph, "jeg siger, at det var dets ulykke! Jeg beklager det, fordi det var så svagt og sygt den dag, det blev befriet fra sin tyran, at det blev nødsaget til at modtage Deres pjalt af et konstitutionelt charte. En ussel levning af frihed, som De nu begynder at respektere, nu da De burde kaste det bort for at generobre hele Deres frihed ..."

Nu tog Raymon den handske op, som Ralph kastede til ham. Som chartets ridder ville han også være frihedens, og bevise Ralph på en vidunderlig måde, at det ene var udtrykket for det andet. At, når han rev chartet itu, omstyrtede han selv sit afgudsbillede. Forgæves kæmpede baronetten mod de ugyldige argumenter, som hr. de Ramière indviklede ham i. Denne beviste på en beundringsværdig måde, at et mere udvidet frihedssystem ufejlbarligt måtte føre til udskejelser som i året -93, og at nationen endnu ikke var moden til friheden, der ikke var det samme som tøjlesløshed. Og når sir Ralph påstod, at det var absurd at ville fængsle en konstitution til et givet antal artikler, at hvad der i begyndelsen var tilstrækkeligt, senere ikke kunne tilfredsstille, idet han tog eksempel af en rekonvalescent, hvis fornødenheder steg for hver dag, så svarede Raymon på

alle disse almindelige sætninger, som hr. Brown så ubehjælpsomt atter og atter fremkom med, at chartet ikke var en ubøjelig cirkel, at det kunne udvides efter Frankrigs trang dertil ved at give det en elasticitet, som efter hvad han sagde, senere kunne give efter for nationens fordringer, men som i virkeligheden kun gav efter for kronens.

Delmare havde ikke ændret sin holdning siden 1815. Han var lige så fastgroet og hårdnakket som emigranterne i Koblenz, der var de stadige ofre for hans hadefulde ironi. Et gammelt barn var han, som intet havde forstået af det store drama: Napoleons fald. Han talte altid om forræderi og at fædrelandet var blevet solgt, som om en hel nation kunne forråde et eneste menneske, som om Frankrig havde ladet sig sælge af nogle generaler. Han beskyldte Bourbonerne for tyranni og længtes tilbage efter kejserdømmets skønne dage, da der manglede arme til at dyrke jorden med og familierne manglede brød. Han ivrede imod Franchets politi og roste Fouchés. For ham var det endnu dagen efter slaget ved Waterloo.

Det var virkelig morsomt at høre Delmare og hr. de Ramières følsomme passiar. Begge var følsomme filantroper, den ene under Napoleons kårde, den anden under Ludvig den Helliges scepter. Hr. Delmare stod ved foden af pyramiderne. Raymon sad under Vincennes-egens monarkiske skygge. Deres utopier, som først var så totalt forskellige, blev til sidst det samme: Raymon fangede obersten med sine ridderlige fraser. For en indrømmelse fordrede han ti, og han vænnede ham umærkeligt til at se tyve års sejrvindinger hæve sig spiralformet under den hvide fanes folder. Hvis sir Ralph ikke uophørligt havde afbrudt hr. de Ramières blomstrende veltalenhed med sine heftige,

ligefremme bemærkninger, ville denne ufejlbarligt have erobret Delmare for tronen fra 1815, men Ralph besvarede hans egenkærlighed, og den ubehændige ligefremhed, hvormed han forsøgte at rokke hans mening, bragte ham kun til så meget fastere at kaste anker i sine kejserlige ideer. Da var alle hr. de Ramières anstrengelser spildte. Ralph trådte tungt på hans veltalenheds blomster, og obersten vendte hårdnakket tilbage til sine tre farver. Han svor på, at han *ville ryste støvet af dem en skønne dag*. Han spyttede på liljerne, han førte hertugen af Reichstadt tilbage på hans fædrene trone: Han begyndte atter at erobre verden, og endte altid med at beklage sig over den skam, som hvilede tungt på Frankrig, over den gigt, som naglede ham fast til hans lænestol, og over Bourbonernes utaknemmelighed mod de gamle knebelsbarter, som var blevet stegt af ørkenens sol, og som var blevet stivnet til is ved Moskva.

"Min stakkels ven," sagde Ralph, "vær dog retfærdig. De finder det sket, at restauratøren ikke har betalt de tjenester, som blev vist kejserdømmet, men derimod belønner emigranterne. Sig mig, hvis Napoleon kom op igen i morgen i al sin magt, ville De da finde det rigtigt, at han berøvede Dem sin gunst, og derimod skænkede den til det legitime kongedømmes tilhængere? Enhver virker for sig og sine. Det er forretningssager, personlige hensyn, som kun interesserer Frankrig lidt nu til dags, da De næsten er lige så meget invalid som emigrationens skarpskytter, og da De alle er lige unyttige som gigtsvage, gifte eller surmulere. Imidlertid skal Frankrig ernære Dem alle, og De kappes om at beklage Dem over det. Når republikkens dag kommer, da vil den frigøre sig fra alle fordringer, og det vil være retfærdigt."

Disse almindelige, men indlysende sætninger fornærmede obersten, som om det var personlige fornærmelser, og Ralph, der med al sin sunde fornuft ikke begreb, at en mand, som han agtede så højt, kunne være så indskrænket, vænnede sig til at støde ham uden skånsel.

Før Raymons ankomst var det en stiltiende overenskomst mellem disse to mænd at undgå ethvert emne, som kunne give anledning til ubehagelig uenighed, hvor deres ømfindtlige interesser gensidigt kunne have stødt an mod hinanden. Men Raymon bragte al sprogets spidsfindighed, alle civilisationens troløse småligheder til deres ensomme opholdssted. Han lærte dem, at man kan sige hinanden alt, fremkomme med alle bebrejdelser, og dog altid forskanse sig bag diskussionens forrettigheder. Han indførte hos dem den diskussionsmåde, som dengang tåltes i salonerne, fordi de hundrede dages hadefulde lidenskaber til sidst var forsvundet og havde opløst sig i forskellige nuancer. Men obersten havde bevaret alle sine i deres fulde kraft, og Ralph tog meget fejl, når han troede, at han kunne forstå fornuftens sprog. Hr. Delmare blev for hver dag mere og mere bitter stemt mod ham og vænnede sig omvendt til Raymon, som, uden at gøre alt for store indrømmelser, vidste at anvende en tiltrækkende form for at skåne hans egenkærlighed.

Det er en stor uforsigtighed at indføre politik i familielivet som tidsfordriv. Hvis der endnu eksisterer fredelige og lykkelige familier, da råder jeg dem til ikke at abonnere på noget dagblad, ikke at læse den mindste artikel om budgettet, at trække sig tilbage til deres godser som til en oase i ørkenen, og at drage en linje, som ikke kan overskrides, mellem sig og

det øvrige af samfundet. For hvis de tillader larmen af vores politiske stridigheder at trænge ind til deres øren, da er det ude med deres enighed og deres ro. Man kan ikke forestille sig, hvor megen bitterhed og galde forskellighed i politiske meninger kan indføre mellem de nærmeste i ens familie. Det er oftest kun en anledning til at bebrejde hinanden karakterfejl, forkert åndsretning og mangel på hjerte.

Man vil vel ikke vove at skælde hinanden ud for bedrager, fæhoved, ærgerrig eller kujon, men man udtaler de samme tanker i navnene jesuit, royalist, revolutionær og *justemilieu*[Note 2)]. Det er andre ord, men det er de samme fornærmelser, så meget mere sårende, som man tillader sig at forfølge og angribe hinanden uden ophør, uden overbærenhed, uden mådehold. Nu findes der ikke længere nogen skånsel med gensidige fejl, ingen medlidenhed, intet højmodigt og fintfølende hensyn. Man nægter sig intet mere, man henfører alt til en politisk anskuelse og følelse, og under denne maske udånder man had og hævn. Lykkelige beboere af landet, hvis der endnu kan være tale om landet i Frankrig, sky, lygt fra politikken og læs "Æselhuden" i Deres familiekredse! Men så udbredt er smitten, at der ikke findes noget så afsides sted, nogen så dyb ensomhed, at det kunne skjule og beskytte det menneske, som vil unddrage sit fredsommelige hjerte fra vore borgerlige stridigheders storm.

Det lille slot i La Brie havde forgæves i nogle år forsvaret sig mod disse sørgelige angreb. Endelig mistede det sin ubekymrede ro, sit stille, virksomme liv, sine lange, tavse aftener. Stormende diskussioner vækkede dets indsovede ekko, bitre og truende ord forfærdede de afblegede keruber, som i

hundrede år havde smilet under panelernes støv. Det virkelige livs sindsbevægelser trængte ind i denne gamle bolig, og alle dens forældede prydelser, alle dets levninger fra glædens og letsindighedens tidsalder, så nu med rædsel vor tids tvivl og deklamationer drage forbi sig, i skikkelse af tre personer, som lukkede sig inde sammen hver dag for at kævles fra morgen til aften.

15

Trods denne bestandige uenighed, overgav fru Delmare sig dog med sin alders tillidsfuldhed til håbet om en smilende fremtid. Det var hendes første lykke, og hendes stærke indbildningskraft, hendes unge, rige hjerte vidste at udsmykke den med alt det, som hun manglede. Hun var opfindsom til at skabe sig friske og rene nydelser, til at love sig erstatning for alt, hvad skæbnen hidtil havde nægtet hende. Raymon elskede hende. Han løj ikke rigtigt, når han sagde til hende, at hun var hans livs eneste kærlighed. Han havde aldrig elsket så rent eller så længe. Verdenslivet og politikken blev udslettet af hans erindring. Han fandt behag i dette husliv, i disse familiebehageligheder, som hun skabte om ham. Han beundrede denne kvindes tålmodighed og styrke, han undrede sig over den kontrast, som hendes ånd dannede mod hendes karakter. Han undrede sig især over, at hun efter det højtidelige i deres første pagt, viste sig så lidt fordringsfuld, så lykkelig ved de sjældne, stjålne lykkelige øjeblikke, tillidsfuld med så megen hengivenhed og forblindelse. Det var, fordi kærligheden var en ny og højmodig følelse i hendes hjerte. Det var, fordi tusinde fine, ædle fornemmelser forenede sig med den og gav hende en styrke, som Raymon ikke kunne fatte.

Han selv led i begyndelsen ved mandens og fætterens evige nærvær. Han havde tænkt at behandle denne kærlighed som alle dem, han havde kendt, men Indiana tvang ham snart til at hæve sig til hende. Hendes fatning i at udholde andres stadige opsyn, det lykkelige ansigt, hvormed hun hemmeligt betragtede ham, det veltalende og stumme sprog, som hendes øjne havde for

ham, hendes lykkelige smil, når en pludselig hentydning i samtalens løb nærmede deres hjerter til hinanden: alt dette var fine og udsøgte glæder, som Raymon fattede ved hjælp af sin fintfølende ånd og dannede opdragelse.

Hvilken forskel mellem dette kyske væsen, der syntes aldeles uvidende om en mulig ulykkelig udvikling af hendes kærlighed, og alle disse kvinder, som under påskud af at undfly ham, kun havde beskæftiget sig med at skynde på ham! Når Raymon en sjælden gang befandt sig alene med hende, blev Indianas kinder oplivet af en varmere kolorit og hun vendte ikke sine blikke forvirret væk fra ham. Nej, hendes klare, rolige øjne betragtede ham altid med henrykkelse, et englesmil hvilede altid på hendes rosenrøde læber, som på en lille piges, der kun kendte sin moders kys. Når han så hende så tillidsfuld, så elskende, så ren, kun leve hjertets liv, uden at fatte, at hendes elskede blev fortæret af pinsler, når han lå for hendes fødder, da vovede Raymon ikke længere at være mand, af frygt for at forekomme hende at stå under det ideal, som hun havde drømt om, og af egenkærlighed blev han dydig lige som hun.

Uvidende som en sand kreolerinde havde fru Delmare hidtil aldrig tænkt på at afveje de vigtige interesser, som nu dagligt blev afhandlet i hendes nærvær. Hun var blevet opdraget af sir Ralph, som kun havde en meget ringe mening om den forstand og dømmekraft, som fruentimmerne kunne besidde, og som derfor havde indskrænket sig til at give hende nogle positive og aldeles nødvendige kundskaber. Hun kendte derfor næppe et udtog af verdenshistorien, og enhver alvorlig afhandling overvældede hende med kedsomhed. Men når hun hørte Raymon anvende al sin ånds finhed og al sit sprogs poesi på

disse tørre materier, lyttede hun efter og forsøgte at forstå dem. Dernæst vovede hun frygtsomt at fremkomme med naive spørgsmål, som en lille pige på ti år, der var opdraget i verdenslivet, ville kunne løse med færdighed. Raymon glædede sig ved at oplyse denne jomfruelige ånd, der syntes at skulle åbne sig for hans principper, men trods det herredømme, som han udøvede over hendes friske, umiddelbare sjæl, mødte hans sofismer dog undertiden modstand.

Op mod civilisationens interesser, der var hævet til grundsætninger, satte Indiana den sunde fornufts og menneskelighedens ligefremme ideer og simple love. Hendes indvendinger havde et anstrøg af vild ligefremhed, som undertiden bragte Raymon i forlegenhed, men som altid henrykkede ham ved dens barnlige originalitet. Han gik til det som til et alvorligt arbejde og gav sig selv det vigtige formål lidt efter lidt at omvende hende til sine anskuelser og sine principper. Han ville have været stolt af at herske over denne så samvittighedsfulde og af naturen så oplyste overbevisning, men han havde ingen problemer med at opnå det. Ralphs højmodige meninger, hans strenge had til samfundets laster, hans heftige utålmodighed over at se andre love og andre sæder herske, var sympatier, som Indianas ulykkelige erindringer så udmærket svarede til. Men pludselig tilintetgjorde Raymon sin modstander ved at bevise for ham, at denne afsky for det nærværende var egoismens værk. Han skildrede med så megen varme sine egne følelser, sin hengivenhed for den kongelige familie, at han vidste med al heltemodets glans at smykke sin ærbødighed for sine fædres forfulgte tro, sine religiøse anskuelser, som han ikke drøftede, men bevarede af instinkt og

trang, som han sagde. Og endvidere den lykke at elske sine medmennesker, at knytte sig til den nulevende slægt med alle ærens og menneskekærlighedens bånd, den glæde at kunne vise sit fædreland tjenester, ved at tilbagedrive farlige forsøg på forandring, ved at håndhæve den indre fred, ved – hvis det behøvedes – at give alt sit blod for at spare den ringeste af sine landsmænd en dråbe blod! Han skildrede al denne velvillige lyksalighedstilstand med så megen kunst og ynde, at Indiana lod sig rive med af sin trang til at ære og elske alt, hvad Raymon elskede og ærede. Det var jo virkelig bevisligt, at Ralph var en egoist. Når han fremsatte en højmodig ide, smilede man. Det var uomtvisteligt, at hans ånd og hjerte da stod i modsætning til hinanden. Var det da ikke bedre at tro Raymon, hvis sjæl var så varm, så rig og så meddelsom?

Der fandtes dog mange øjeblikke, hvor Raymon næsten glemte sin kærlighed for kun at tænke på sin antipati! I Fru Delmares nærvær så han kun sir Ralph, der med sin hårde, kolde fornuft vovede at måle sig med ham, den overlegne mand, som havde besejret så ædle modstandere. Han følte sig ydmyget ved at måtte give sig af med så ringe en modstander, og da overvældede han ham med hele vægten af sin veltalenhed. Han benyttede sig af alle sit talents hjælpemidler, og Ralph, som var langsom til at samle sine tanker, endnu langsommere til at udtrykke dem, måtte bedøvet tilstå sin svaghed.

I sådanne øjeblikke forekom det Indiana, at Raymon slet ikke tænkte på hende. Hun følte uro og skræk ved tanken om, at alle de ædle og store følelser, som han udtrykte så godt, kun var en tom udstilling af ord, en advokats ironiske veltalenhed, der taler for sig selv og øver sig til den følelsesfulde komedie, som

skal overliste hans tilhøreres godtroenhed. Hun skælvede især, når hun ved at møde hans blik troede at se glimt deri, ikke af glæde over at være blevet forstået af hende, men af egenkærlighed, som triumferede over at have holdt en smuk forsvarstale. Hun blev da bange, og tænkte på Ralph, egoisten, mod hvem man dog måske var uretfærdig. Men Ralph vidste ikke, hvordan han skulle fremkomme med noget for at forlænge denne ubestemthed, og Raymon var så dygtig til at forjage den.

I denne familiekreds var der derfor kun et menneske, hvis tilværelse virkelig var forstyrret, hvis lykke virkelig var ødelagt. Det var Ralphs tilværelse og lykke. Uheldigt stillet fra fødslen af, havde livet aldrig haft nogen god udsigt, nogen fyldig og indtrængende glæde for ham. Ingen beklagede hans store, men ukendte ulykke, og han beklagede sig ikke for nogen. Hans tilværelse var i sandhed forbandet, men uden poesi, uden noget eventyrligt. Det var en meget almindelig, borgerlig, trist tilværelse, som intet venskab havde forsødet, ingen kærlighed havde omgivet med sit trylleri, som hemmeligt fortærede sig selv med det heltemod, som kærlighed til livet og trangen til at håbe giver. Han var et isoleret væsen, som havde haft en fader og en moder, som alle andre, en broder, en kone, en søn, en veninde, og som aldrig havde vundet noget, ikke havde bevaret noget af alle disse hengivenhedsforhold. En fremmed i livet, som gik for melankolsk og ligegyldig, og ikke engang besad den eksalterede følelse af sin ulykke, som ved at finde noget tiltrækkende i selve smerten.

Trods sin karakterstyrke, tabte dette menneske dog undertiden modet. Han hadede Raymon, og med et ord kunne han jage ham bort fra Lagny, men han gjorde det dog ikke, fordi

Ralph havde en leveregel, en eneste, der alligevel var meget stærkere end Raymons tusinde. Det var hverken kirken, eller monarkiet, eller samfundet, eller anseelse, eller lovene, som dikterede ham hans opofrelser og hans mod. Det var samvittigheden.

Han havde levet i den grad alene, at han ikke havde kunnet vænne sig til at stole på andre, men i dette afsondrede liv havde han også lært at kende sig selv. Han havde skabt sig en ven i sit eget hjerte; ved at vende sig mod og spørge sig selv om grunden til andres uretfærdigheder havde han forvisset sig om, at han ikke fortjente dem ved nogen last. Han harmedes ikke mere derover, fordi han satte meget lidt pris på sin egen person, som han vidste var tam og almindelig. Han forstod den ligegyldighed, som han var genstand for, og affandt sig med sin skæbne, men hans sjæl sagde ham, at han var i stand til at nære alle de følelser, som han ikke indgav andre, og mens han var sikker på at tilgive andre alt, havde han besluttet ikke at vise nogen overbærenhed mod sig selv. Dette indre liv, disse aldeles skjulte følelser gav ham fuldkomment udseende af at være egoistisk, og måske ligner intet mere egoisme end selvagtelse.

Imidlertid, som det ofte hænder, at vi handler alt for godt, skete det også her, at Ralph begik en stor fejl ved sine ømme betænkeligheder, og forårsagede fru Delmare en uoprettelig skade af frygt for at tynge sin samvittighed med en bebrejdelse. Denne fejl bestod i ikke at underrette hende om den virkelige årsag til Nouns død. Da ville hun uden tvivl have tænkt over det farefulde ved sin kærlighed til Raymon, men vi vil senere få at vide, hvorfor hr. Brown ikke vovede at fortælle sin kusine alt, og hvilke pinlige skrupler, der fik ham til at bevare tavsheden på et

så vigtigt punkt. Da han bestemte sig for at bryde den, var det alt for sent. Raymon havde haft tid til at styrke sit herredømme.

En uventet begivenhed indtraf nu, som truede med at forstyrre oberstens og hans kones fremtid. Et belgisk handelshus, på hvilket det heldige udfald af Delmares foretagender beroede, var pludselig gået fallit, og næppe helbredt var obersten i al hast rejst til Antwerpen.

Da han stadig var så svag og lidende, havde hans kone villet ledsage ham, men hr. Delmare, som var truet af fuldkommen ødelæggelse, og som var fast besluttet på at ville opfylde alle sine forpligtelser, frygtede for, at hans rejse derved skulle få udseende af flugt, og ville efterlade sin kone på Lagny som et sikkerhedspant på sin tilbagekomst. Han afslog endog Ralphs ledsagelse, og bad ham blive, for at tjene fru Delmare til støtte, i tilfælde af at urolige eller påtrængende kreditorer skulle forurolige hende.

Under disse uheldige omstændigheder tænkte Indiana kun på muligheden af at måtte forlade Lagny og komme langt bort fra Raymon, men denne beroligede hende ved at forklare hende, at obersten uden tvivl ville tage til Paris. Han svor hende, at han ville følge hende over alt under hvilket som helst påskud, og den lettroende kvinde troede sig næsten lykkelig ved en ulykke, som tillod hende at sætte Raymons kærlighed på prøve. Hvad ham angik, da fortæredes han af et ubestemt håb, en stadig, pirrende tanke, siden han havde erfaret denne begivenhed: Han ville endelig blive alene med Indiana, for første gang i seks måneder. Hun havde aldrig givet udseende af at ville undgå ham, og skønt han kun havde særlig hast med at triumfere over en kærlighed, hvis naive kyskhed for ham havde

det usædvanliges tillokkelse, begyndte han dog at føle, at hans ære fordrede, at han skulle bringe det til et resultat. Han tilbageviste ærligt enhver ondskabsfuld formodning om hans forhold til fru Delmare. Han forsikrede meget beskedent, at der mellem dem kun bestod et ømt og roligt venskab, men for intet i verden ville han have tilstået, selv for sin bedste ven, at han havde været lidenskabeligt forelsket i seks måneder, men at han endnu intet havde fået ud af denne kærlighed.

Han blev dog lidt skuffet i sin forventning, da han så, at sir Ralph syntes fast besluttet på at træde i stedet for hr. Delmare til at bevogte dem, og at han opholdt sig på Lagny fra tidlig om morgenen og først om sent om aftenen vendte han tilbage til Bellerive. Ja, da de skulle det samme stykke vej for at komme til deres respektive boliger, fremkom Ralph med en utålelig høflighed ved atter at ville indrette sin afrejse efter Raymons. Denne tvang blev snart hr. de Ramière forhadt, og fru Delmare troede i den at se lige så vel en uretfærdig mistillid til hende som den hensigt at påtvinge sig en despotisk magt over hendes opførsel.

Raymon vovede ikke at bede om en hemmelig sammenkomst. Hver gang han havde gjort forsøg på det, havde fru Delmare erindret ham om visse betingelser, som de var blevet enige om. Imidlertid var der allerede forløbet otte dage efter oberstens afrejse, han kunne snart komme tilbage. Man måtte benytte sig af lejligheden. At overlade sejren til sir Ralph var en vanære for Raymon. En formiddag lod han følgende brev glide hemmeligt ned i fru Delmares hånd:

> Indiana! De elsker mig altså ikke, sådan som jeg elsker Dem? Min engel! Jeg er ulykkelig, og De ser det ikke. Jeg er

bedrøvet, urolig for Deres fremtid, ikke for min. For hvor De end befinder dem, så vil jeg drage derhen for at leve og dø. Men jeg frygter elendighed for Dem, skrøbelig og svag, som De er, stakkels barn, hvordan skal De kunne udholde savn? De har en rig og gavmild fætter, Deres mand vil måske af hans hånd modtage, hvad han vil nægte at modtage af min. Ralph vil formilde Deres skæbne, og jeg vil intet kunne gøre for Dem.
De ser vel, kære veninde, at jeg har grund til at være mørk og sørgmodig. De derimod er heltemodig. De smiler ad alt. De vil ikke have, at jeg er nedslået. Ak, hvor jeg trænger til Deres blide ord, til Deres kærlige blikke for at holde mit mod ved lige! Men, ved et ubegribeligt lune af skæbnen, har disse dage, som jeg håbede frit at kunne tilbringe ved Deres fødder, kun bragt mig en endnu smerteligere tvang.

Sig derfor et ord, Indiana, så vi kan være ene i det mindste en time, at jeg kan græde over Deres hvide hænder, sige Dem alt, hvad jeg lider, og at et ord fra Dem kan trøste og berolige mig.

Og dernæst, Indiana, nærer jeg et barneønske, et sandt elskerlune: Jeg vil gerne træde ind i Deres værelse. Oh! Bliv ikke forskrækket, min blide kreolerinde! Jeg har fået en lærdom om ikke alene at ære Dem, men at frygte Dem. Det er netop derfor, at jeg gerne vil ind i Deres værelse, knæle på det sted, hvor jeg har set Dem så opbragt mod mig, og hvor jeg, trods min dristighed, ikke vovede at se på Dem. Jeg vil gerne kaste mig i støvet der, tilbringe en time der i stille eftertanke og lykke. Den eneste gunstbevisning, Indiana, som jeg vil bede dig om, er at lægge din hånd på

mit hjerte og at rense det for dets brøde, at berolige det, hvis det banker for stærkt, og at gengive det al din tillid, hvis du endelig finder mig dig værdig. Oh ja! Jeg vil gerne bevise for dig, at jeg nu er dig værdig, at jeg kender dig godt, at jeg tilbeder dig renere og helligere, end en ung pige nogensinde tilbeder sin Madonna! Jeg vil så gerne være sikker på, at du ikke frygter mig mere, at du agter mig lige så meget, som jeg ærer dig. Støttet til dit hjerte, vil jeg i en time leve englenes liv. Sig mig, Indiana, vil du det? En time, den første, måske den sidste!

Det er på tide at tilgive mig, Indiana, at give mig din så grusomt røvede, så dyrt tilbagekøbte tillid. Er du ikke tilfreds med mig? Har jeg ikke tilbragt seks måneder bagved din stol, og indskrænket alle mine begærlige ønsker til at se din snehvide hals bøje sig over dit arbejde, gennem dit sorte hårs fletninger? At indånde den duft, som du udbreder omkring dig, og som jeg sporer i luften fra det vindue, hvor du plejer at sidde! Fortjener så megen underkastelse ikke et kys til belønning? Et søsterligt kys, om du vil, et kys på panden.

Jeg vil være vores overenskomst tro, det sværger jeg dig. Jeg vil intet forlange … Men hvorfor, grusomme, vil du intet tilstå mig? Er det da for dig selv at du er bange?

Fru Delmare gik op i sit værelse for at læse dette brev. Hun svarede straks på det og gav ham det hemmeligt sammen med en nøgle til parken, som han jo kun kendte alt for godt.

Jeg, frygter dig, Raymon! Oh, nej, ikke nu. Jeg ved alt for godt, hvordan du elsker mig, og tror på det med alt for

megen henrykkelse. Kom da, jeg er heller ikke bange for mig selv. Hvis jeg elskede dig mindre, ville jeg måske være mindre rolig, men jeg elsker dig højere end du kan vide …

Gå tidligt herfra, for at Ralph ikke skal fatte mistanke.

Kom tilbage klokken 12. De kender parken og huset. Her er nøglen til den lille dør, luk den efter Dem.

Denne ædle, uskyldige tillid fik Raymon til at rødme. Han havde søgt at fremkalde den i den hensigt at misbruge den. Han havde stolet på natten, på lejligheden, på faren. Hvis Indiana havde vist frygt, ville hun have været fortabt, men hun var rolig og overgav sig til hans ærlighed. Han svor på, at hun ikke skulle få grund til angre det. Det vigtigste var dog imidlertid, at han tilbragte en nat i hendes værelse, for ikke at stå som en tosse i sine egne øjne, for at gøre Ralphs forsigtighed unyttig, og for at kunne spotte ham for sig selv. Det var en personlig tilfredsstillelse, som han trængte til.

16

Men den aften var Ralph virkelig utålelig. Aldrig havde han været mere tung, kold og kedsommelig. Han kunne ikke gøre noget tilpas og for at gøre sin ubehændighed fuldkommen, havde han endnu ikke gjort nogen forberedelse til at tage bort, trods det at det allerede var sent på aftenen. Fru Delmare begyndte at blive ilde tilpas. Hun så snart på uret, som viste, at klokken var elleve, snart til døren, som knirkede af vinden, snart på sin fætters vege ansigt, som sad lige over for hende ved kaminen og så roligt på ilden uden at synes at have nogen anelse om, at hans nærvær var til ulejlighed.

Sir Ralphs ubevægelige maske og forstenede holdning, skjulte imidlertid i dette øjeblik en dyb bevægelse og pinlig uro. Han var et menneske, hvem intet undgik, fordi han iagttog alt med koldt blod. Han var ikke blevet narret af Raymons forstilte afrejse. Han bemærkede i dette øjeblik godt fru Delmares ængstelse. Han led mere end hun selv, og han vaklede ubestemt mellem ønsket om at give hende gavnlige oplysninger og frygten for at overlade sig til følelser, som han misbilligede. Endelig sejrede interessen for hans kusine og han samlede alle sin sjæls kræfter for at bryde tavsheden.

"Det falder mig ind," sagde han pludselig, mens han fulgte den tankegang, som beskæftigede hans indre, "at det lige i dag er et år siden, at De og jeg sad ved denne kamin, som vi nu gør det. Uret viste næsten den samme time, vejret var mørkt og koldt lige som i aften ... De led og havde sørgmodige tanker, hvilket næsten kunne få mig til at tro på sandheden af forudanelser."

"Hvor vil han dog hen?" tænkte fru Delmare, og så på sin fætter med en urolig forbavselse.

"Husker du, Indiana," vedblev han, "at du dengang følte dig dårligere end sædvanlig? Jeg husker dine ord, som om de endnu genlyder for mine øren: 'Du vil kalde mig afsindig,' sagde De. 'Men der er en fare, som forberedes omkring os og som hviler tungt på nogen, på mig, uden tvivl,' tilføjede du. 'Jeg føler en stærk uro, som om jeg nærmer mig et vigtigt vendepunkt i mit liv. Jeg er bange ...' Det er dine egne udtryk, Indiana."

"Jeg er ikke længere syg," sagde Indiana, som pludselig var blevet lige så bleg, som hun var det på den tid, som sir Ralph talt om. "Jeg tror ikke mere på disse intetsigende ængstelser ..."

"Men jeg tror på det," vedblev han, "for den aften var du profetisk, Indiana. En stor fare truede os, en skæbnesvanger indskydelse omsluttede vores fredelige bolig ..."

"Min Gud! Jeg forstår Dem ikke! ..."

"Du vil komme til at forstå mig. Det var den aften, at Raymon de Ramière kom her ind ... Du husker nok, i hvilken tilstand ..."

Ralph ventede nogle øjeblikke uden at vove at se på sin kusine. Da hun ikke svarede, fortsatte han:

"Det blev overdraget mig at kalde ham tilbage til livet, og jeg gjorde det, lige så meget for at tilfredsstille dig, som for at adlyde menneskehedens bud, men ve mig, Indiana, ve mig, at jeg har bevaret denne mands liv! Det er i sandhed mig, som har forårsaget al denne ulykke."

"Jeg ved ikke, om hvilken ulykke De taler," svarede Indiana tørt.

Hun var dybt såret ved den forklaring, som hun forudså.

"Jeg vil tale om den ulykkelige piges død," sagde Ralph. "Uden ham, ville hun have levet endnu. Uden hans ulykkebringende kærlighed ville denne smukke, ærlige pige, som holdt så meget af Dem, endnu være hos Dem ..."

Indtil nu forstod fru Delmare ikke noget. Hun harmedes ind til sin inderste sjæl over den besynderlige grusomme vending, som hendes fætter benyttede for at bebrejde hende hendes kærlighed til hr. de Ramière.

"Det er nok," sagde hun og rejste sig op.

Men Ralph syntes ikke at lægge mærke til det.

"Hvad der altid har forbavset mig," sagde han, "er, at De ikke har gættet den virkelige baggrund, som førte hr. de Ramière over muren."

En pludselig mistanke gik gennem Indianas sjæl. Hendes ben skælvede under hende og hun satte sig igen.

Ralph havde nu stukket kniven ind og boret et frygteligt sår. Aldrig så snart så han virkningen, før han fattede afsky for sit værk. Han tænkte nu kun på den smerte, han forårsagede den person, som han elskede højest i verden. Han følte sit hjerte briste og ville have grædt bitterligt nu, hvis han havde kunnet græde. Men den ulykkelige havde ikke fået tårernes gave, han besad intet af det, som veltalende udtrykker sjælens sprog. Den udvortes koldblodighed, hvormed han udførte denne grusomme operation, gav ham udseende af en bøddel i Indianas øjne.

"Det er første gang," sagde hun med bitterhed, "at jeg ser Deres antipati mod hr. de Ramière anvende midler, som er Dem uværdig, men jeg indser ikke, hvad det kan nytte Deres hævn at besmitte en persons minde, som var mig kær, og hvis ulykke

burde være gjort hellig for os. Jeg har ikke stillet Dem noget spørgsmål, sir Ralph. Jeg ved ikke, hvorfor De taler. Vil De tillade mig ikke at høre mere!"

Hun rejste sig og forlod hr. Brown bedøvet og sønderknust.

Han havde nok forudset, at han kun ville åbne fru Delmares øjne på sin egen bekostning. Hans samvittighed havde sagt ham, at han måtte tale, hvad følgen end måtte blive, og han havde lige gjort det med al den hårdhed og ubehjælpsomhed, som han var i stand til. Hvad han ikke havde beregnet, var det voldsomme i et så sent kommende lægemiddel.

Han forlod Lagny i fortvivlelse og gav sig til at vandre omkring i skoven i en slags forvildelse.

Det var midnat, Raymon stod ved parklågen. Han åbnede den, men da han gik ind, følte han sit hoved blive koldt. Hvad ville han ved dette stævnemøde? Han havde sat sig nogen dydige forsætter. Ville han da blive belønnet ved en kysk sammenkomst, ved et broderligt kys, for de lidelser, som han pålagde sig i dette øjeblik? For hvis De husker, under hvilke omstændigheder han tidligere var gået hemmeligt gennem alléerne i denne have om natten, vil De forstå, at der blev fordret en vis grad af moralsk mod for at søge fornøjelse ad en sådan vej og gennem sådanne erindringer.

Mod slutningen af oktober bliver klimaet i Paris' omegn tåget og fugtigt, især om aftenen og i nærheden af floderne. Tilfældet ville, at denne nat var hvid og ugennemsigtig som de tilsvarende nætter sidste forår. Raymon gik rådvild mellem de i tågeindhyllede træer. Han kom forbi døren til pavillonen, som om vinteren indeholdt en meget smuk samling af geranier. Han kastede et blik til døren, og hans hjerte bankede uvilkårligt ved

den urimelige tanke, at den måske ville gå op og en kvindeskikkelse indhyllet i pels træde ud af den … Raymon smilede over denne overtroiske svaghed og fortsatte sin gang. Ikke desto mindre var han blevet kold og hans bryst snørede sig sammen, efterhånden som han nærmede sig strømmen.

Han måtte gå over den for at komme ind i blomsterhaven, og den eneste vej der over var en lille træbro, som gik fra den ene bred til den anden. Tågen var endnu tykkere over flodsengen og Raymon holdt sig fast ved rækværket for ikke at forvilde sig ind i rørene, som voksede der ved kanten. Månen stod nu op, og idet den søgte at trænge gennem tågerne, kastede den en ubestemt glans på planter, der blev bevæget af vinden og vandet. Luftningen, som gled hen over bladene og sukkede i de lette krusninger på vandet, lød lige som menneskelige klager og afbrudte ord. En sagte hulken hørtes ved siden af Raymon, og en pludselig bevægelse rystede sivene. Det var en brokfugl, som blev opskræmt ved hans komme. Denne fugls skrig lignede nøjagtig et forladt barns klynken, og når den farer ud af fordybningerne i sivene, kunne man antage det for en druknets sidste anstrengelse. Man vil måske finde Raymon meget svag og meget forsagt. Hans tænder klaprede og han var nærved at falde, men han indså snart det latterlige i sin frygt og gik over broen.

Han var nået ud på midten af denne, da en næppe synlig menneskelig skikkelse rejste sig for enden af rækværket, som om den havde ventet på ham. Raymons tanker blev forvirrede, hans forstyrrede hjerne formåede ikke at tænke. Han vendte om og, skjult i skyggen af træerne, betragtede han med stive og forfærdede øjne det utydelige syn, som stod der bølgende og

ubestemt, lige som tågen på strømmen og månens skælvende stråler. Han begyndte alligevel at tro, at hans sindsstemning havde narret ham, og at det, han antog for en menneskelig skikkelse, kun var skyggen af et træ eller stammen af en busk, da han tydeligt så den bevæge sig og gå hen imod ham.

Hvis hans ben i dette øjeblik ikke helt havde nægtet ham deres tjeneste, ville han være flygtet lige så hurtigt, lige så fejt som et barn, der om aftenen går forbi en kirkegård og tror at høre luftige skridt løbe efter sig over græsset. Men han følte sig som lammet og omklamrede, for at holde sig oppe, stammen af det piletræ, der tjente ham som tilflugtssted. Nu gik sir Ralph, indhyllet i en kappe af lys farve, som i tre skridts afstand gav ham udseende af et spøgelse, tæt forbi ham og forsvandt på den vej, han lige var kommet fra.

"Ubehændige spion," tænkte Raymon, da han så ham søge de spor, han havde efterladt. "Jeg vil undgå din feje årvågenhed, og mens du går på vagt her, vil jeg være lykkelig der."

Han gik nu over broen med en fugls lethed og en elskers tillidsfuldhed. Det var forbi med hans skræk. Noun havde aldrig været til, det virkelige liv viste sig rundt omkring ham. Indiana ventede ham dernede, Ralph var her på sin post for at forhindre ham i at komme.

"Pas på," sagde Raymon muntert, da han bemærkede ham langt borte på den modsatte vej. "Våg for mig, gode Rodolphe Brown. tjenstvillige ven, beskyt min lykke, og hvis hundene vågner, hvis tjenerne blive urolige, så må du berolige dem og pålægge dem tavshed ved at sige: 'Det er mig, som våger, sover i fred!'"

Nu var der ingen betænkeligheder, ingen samvittighedsnag, ingen dyd mere for Raymon. Dyrt nok havde han købt den time, som nu slog for ham. Blodet, som var blevet koldt i hans årer, strømmede nu med rasende voldsomhed til hjernen. Tidligere dødens blege rædsel, gravens sørgelige drømme, nu kærlighedens stormende virkelighed, livets fyrige glæder! Raymon blev igen dristig og ung som om morgenen, når en slem drøm har indhyllet os i sit ligklæde og en munter solstråle vækker og opliver os.

"Stakkels Ralph," tænkte han, da han med dristige og lette skridt steg op ad den hemmelige trappe. "Det er dig, som vil dette!"

Tredje del

17

Da fru Delmare forlod Ralph, havde hun lukket sig inde i sit værelse, og tusinde stormende tanker opstod i hendes sjæl. Det var ikke første gang, at en ubestemt mistanke kastede sit sørgelige lys over hendes lykkes skrøbelige bygning. Allerede hr. Delmare havde i samtalens løb ladet undslippe nogle af de taktløse, spøgefulde ytringer, som gælder for komplimenter. Han havde gratuleret Raymon for hans ridderlige lykke hos damerne. Hver gang fru Delmare havde henvendt et ord til gartneren, havde Nouns navn, som en skæbnesvanger nødvendighed, blandet sig med de ligegyldigste småting, og hr. Ramière havde også indsneget sig deri ved en eller anden idéassociation, som syntes at have bemægtiget sig dette menneskes hoved og at beskæftige ham mod hans vilje. Fru Delmare var blevet frapperet over hans besynderlige og ubehændige spørgsmål. Han forviklede sig i sine egne ord ved den mindste lejlighed. Han syntes at være plaget af samvittighedsnag, som han forrådte trods al den umage, han gjorde sig for at skjule den. Til andre tider var det i Raymons egen forvirring, at Indiana havde fundet disse antydninger, som hun ikke søgte, men som forfulgte hende. En særegen omstændighed ville yderligere have åbnet hendes øjne, hvis hun ikke havde lukket sin sjæl for al mistillid. På Nouns finger havde man fundet en meget kostbar ring, som fru Delmare havde set hende bære nogen tid før hendes død, og som den unge pige påstod at have fundet. Siden tog fru Delmare ikke dette smertelige erindringstegn af og hun havde ofte set Raymon blegne i samme øjeblik, som han greb hendes hånd for at føre

den til sine læber. En gang havde han endog bedt hende om aldrig at tale til ham om Noun, fordi han betragtede sig som skyldig i hendes død, og da hun forsøgte at fratage ham denne smertelige ide ved at tage al skylden på sig, havde han svaret:

"Nej, stakkels Indiana, anklag ikke Dem selv. De ved ikke, i hvilken grad jeg er skyldig."

Disse ord, som blev udtalt i en mørk og bitter tone, havde forskrækket fru Delmare. Hun havde ikke vovet at trænge sig videre ind på ham, og nu, da hun begyndte at forklare sig alle disse stykkevise opdagelser, havde hun endnu ikke mod til at fastholde og samle dem.

Hun åbnede sit vindue, og da hun så natten så stille, månen så bleg og smuk bagved horisontens sølvskyer, og erindrede, at Raymon skulle komme, at han måske var i parken, samt tænkte på al den lykke, hun havde lovet sig af denne hemmelighedsfulde kærlighedsstund, forbandede hun Ralph, som med et ord havde forgiftet hendes håb og for stedse forstyrret hendes ro. Hun følte endog had mod ham, mod denne ulykkelige mand, som havde været en fader for hende, og som havde ofret hende hele sin fremtid. For hans fremtid var Indianas venskab, det var hans eneste glæde, og han fandt sig i at miste det for at frelse hende.

Indiana kunne ikke læse på bunden af hans hjerte, ligesom hun ikke havde kunnet gennemskue Raymons. Hun var ikke uretfærdig af utaknemmelighed, men af uvidenhed. Under indskydelse af en stærk lidenskab, måtte det slag, der var tildelt hende, ikke gøre noget svagt indtryk på hende. Et øjeblik kastede hun al skylden på Ralph, da hun hellere ville anklage ham end mistænke Raymon.

Og dernæst havde hun kun kort tid til at samle sine tanker og tage en beslutning. Raymon ville snart komme. Måske var det endog ham, som hun for nogle øjeblikke siden havde set gå omkring ved den lille bro. Hvilken afsky ville Ralph ikke have indgivet hende i dette øjeblik, hvis hun havde genkendt ham i denne utydelige skikkelse, som hvert øjeblik tabte sig i tågen og som, lig en skygge ved indgangen til Elysium, søgte at forbyde den skyldige adgangen dertil!

Pludselig fik hun en af de besynderlige, ubevidste indskydelser, som urolige og ulykkelige væsner alene er i stand til at modtage. Hun vovede hele sin skæbne på en særegen, ømfindtlig prøve, som Raymon ikke kunne være på sin post imod. Næppe havde hun gjort sine forberedelser til dette hemmelighedsfulde middel, før hun hørte Raymons skridt på den hemmelige trappe. Hun løb hen for at lukke ham ind og gik tilbage for at sætte sig, da hun var så bevæget, at hun følte sig nær ved at falde om, men som i alle sit livs afgørende øjeblikke, bevarede hun fuldkommen klart bevidsthed om, hvad der foregik og en stor åndskraft.

Raymon var stadig bleg og forpustet, da han stødte døren op, utålmodig efter at gense lyset, og gribe virkeligheden. Indiana vendte ryggen til ham og var indhyllet i en pels, der var foret med pelsværk.

Ved et besynderligt tilfælde var det den samme, som Noun havde lånt ved deres sidste stævnemøde, da hun gik ham i møde i parken. Jeg ved ikke, om læseren husker, at Raymon dengang i et øjeblik havde den usandsynlige ide, at denne indhyllede og skjulte kvindeskikkelse var fru Delmare. Da han nu atter fandt den samme åbenbaring sidde bedrøvet

hensunket på en stol ved en lampes blege, vaklende skin, på det sted hvor så mange erindringer ventede ham, i det værelse, hvor han ikke havde været siden den ulykkeligste nat i sit liv, og som var helt opfyldt af hans samvittighedsnag, veg han uvilkårligt tilbage og blev stående på dørtærsklen, med øjnene forfærdet fæstet på den ubevægelige figur, og skælvende som en kujon for, at hun, når hun vendte sig om, skulle vise ham en druknet kvindes ligblege træk ...

Fru Delmare anede intet om den virkning, som hun haft på Raymon. Hun havde omviklet sit hoved med et indisk sjal, der var skødesløst knyttet på kreolerindernes vis. Det var Nouns sædvanlige hovedpynt. Overvundet af frygt var Raymon nær ved at falde bagover, da han troede at se sine overtroiske ideer gjort til virkelighed. Men da han genkendte den kvinde, som han kom for at forføre, glemte han den, som han havde forført, og gik hen mod hende. Hendes mine var alvorlig og eftertænksom. Hun betragtede ham stift, men med mere opmærksomhed end ømhed, og gjorde ikke en bevægelse for at drage ham hurtigere hen til sig.

Forundret over denne modtagelse, anså Raymon den for en kysk betænkelighed, en fin tilbageholdenhed hos den unge kone.

"Min elskede, er De bange for mig?"

Men straks bemærkede han, at fru Delmare holdt noget i hånden, som hun syntes at lægge frem for ham med spøgefuldt alvor. Han bøjede sig frem og så en masse lange sorte hår af forskellig længde, som syntes at være afskåret i hast og som Indiana samlede og bandt sammen i sine hænder.

"Genkender De dem?" spurgte hun, idet hun fæstede sine klare øjne, hvorfra et besynderligt gennemtrængende lyn fo'r frem, på ham.

Raymon betænkte sig, fæstede sit blik på det tørklæde, hun havde om hovedet, og troede at forstå hende.

"Slemme barn!" sagde han og tog hårene i sin hånd, "hvorfor har De skåret dem af? De var så smukke og jeg elskede dem så højt."

"De spurgte mig i går," svarede hun med et smil, "om jeg mon kunne bringe Dem et offer af dem."

"O Indiana," råbte Raymon, "du ved godt, at du for fremtiden vil være endnu smukkere for mig. Giv mig dem da. Jeg vil ikke savne Dem på din pande, disse hår, som jeg hver dag beundrede, og som jeg nu vil kunne kysse frit hver dag. Giv mig dem, for at de aldrig skal forlade mig ..."

Men idet han modtog og samlede denne rige hårvækst i sin hånd, hvoraf nogle fletninger faldt helt ned til gulvet, troede Raymon at finde noget tørt og hårdt sammen med håret, som hans fingre aldrig havde bemærket på de fletninger, som dækkede Indianas hoved. Han fornemmede også en særlig nervøs gysen ved at mærke, at de var kolde og tunge, som om de var blevet afskåret for lang tid siden, og at de allerede havde mistet deres parfumerede blødhed og livsvarme. Og da han betragtede dem nøjere, savnede han desuden det blålige skær, som lignede ravnens azurfarvede vinger. Disse var negersorte, af indiansk natur og med en død tyngde ...

Indianas klare, gennemtrængende øjne fulgte hele tiden Raymons. Han kastede dem uvilkårligt fra sig på en halvåben

ibenholtskasse, hvorfra flere totter af den samme slags hår stak frem.

"Det er ikke Deres!" sagde han og løste det indiske tørklæde, som skjulte fru Delmares hår.

Det var der alt sammen og faldt ned over hendes skuldre i al deres pragt. Men hun gjorde en bevægelse for at skyde ham tilbage og viste ham atter det afskårne hår.

"Genkender De da ikke disse!" sagde hun. "Har De aldrig beundret, aldrig kærtegnet dem? Har en fugtig nat berøvet dem al deres vellugt? Har De ikke en erindring, ikke en tåre for den, som bar denne ring?"

Raymon faldt om på en stol og Nouns hår faldt ud af hans skælvende hånd. Så mange pinlige sindsbevægelser havde udtømt hans kræfter. Han var et opfarende menneske, hvis blod hurtigt kom i kog, og hvis nerver blev dybt angrebet. Han gyste fra hovedet til fødderne og rullede besvimet ned på gulvet. Da han kom til sig selv igen, lå fru Delmare på knæ ved siden af ham, vandede ham med sine tårer og bad ham om tilgivelse, men Raymon elskede hende ikke mere.

"De har behandlet mig grusomt," sagde han, "så grusomt, at det ikke står i Deres magt at genoprette det igen. De vil aldrig, det føler jeg, give mig den tillid tilbage, som jeg havde til Deres hjerte, for De har lige vist mig, hvor meget hævn og grusomhed det indeholder. Stakkels Noun! Stakkels ulykkelige pige. Det er mod hende, at jeg har gjort uret, og ikke mod Dem. Det er hende, som havde ret til at beklage sig, men hun gjorde det ikke! Hun har givet sig selv til døden for at overlade mig fremtiden. Hun har ofret sit liv for min sjælefred. De, frue, ville ikke have handlet sådan! Giv mig derfor disse hår, de er mine,

de tilhører mig. Det er det eneste, som jeg har tilbage af den eneste kvinde, som virkelig har elsket mig. Ulykkelige Noun. Du var en anden kærlighed værdig! Og det er Dem, madame, som bebrejder mig hendes død. Dem, som jeg har elsket så højt, at jeg har glemt hende, og trodset de frygteligste samvittighedspinsler. Dem, som ved tilsagn om et kys har fået mig til at gå over denne strøm og denne bro, alene med rædslen ved min side og forfulgt af min forbrydelses helvedes skuffelser. Og når De opdager, med hvilken fortærende lidenskab jeg elsker Dem, graver De Deres kvindenegle dybt ind i mit hjerte for at søge efter en levning af blod, som endnu kan flyde for Dem! Åh! Dengang jeg foragtede en så hengiven kærlighed for at søge en så grim kærlighed, var jeg lige så afsindig som skyldig!"

Fru Delmare svarede ikke. Raymon følte dog medlidenhed med hende, da han så hende ubevægelig, bleg med udslået hår og stive øjne. Han greb hendes hånd.

"Og dog," sagde han, "er den kærlighed, som jeg nærer til dig, så blind, at jeg føler, jeg endnu kan glemme både fortiden og den misgerning, som har besudlet mit liv, og den brøde, som du lige har begået. Elsk mig endnu og jeg tilgiver dig!"

Fru Delmares fortvivlelse vakte atter attrå sammen med stolthed i hendes elskers hjerte. Ved at se hende så forskrækket over at miste hans kærlighed, så ydmyg foran sig, lige så tilbøjelig til at modtage hans løfter for fremtiden, som hans retfærdiggørelser af fortiden, huskede han, i hvilken hensigt han havde skuffet Ralphs årvågenhed og indså, hvor fordelagtig hans stilling var. Han søgte i nogle øjeblikke en dyb bedrøvelse, en mørk tankefuldhed. Han besvarede næppe Indianas tårer og

kærtegn. Han ventede til hendes hjerte havde udtømt sig i gråd, til hun havde indset alt det frygtelige i sin stilling, hvis han forlod hende, og til hun havde opbrugt al sin styrke i en sønderrivende frygt. Og da han nu så hende på knæ, halvdød, udtømt, ventende døden fra et eneste ord, greb han hende i sine arme med krampagtigt raseri og trak hende til sit bryst. Hun gav efter som et svagt barn. Hun overlod ham sine læber uden modstand. Hun var næsten død. Men pludselig vågnede hun som af en drøm, rev sig løs fra hans brændende kærtegn, flygtede til den anden ende af værelset til det sted, hvor Ralphs portræt fyldte væggen, og trykkede sig, skælvende, forvildet og betaget af en forunderlig frygt, op mod billedet, som om hun ville sætte sig under den alvorlige mands beskyttelse, med den rene pande og de rolige læber. Dette bragte Raymon på den tanke, at hun var blevet urolig i hans arme, at hun var bange for sig selv, at hun tilhørte ham.

Han ilede hen mod hende, rev hende med magt bort fra hendes tilflugtssted og erklærede, at han var kommet med den hensigt at holde sine løfter, men at hendes grusomhed mod ham havde fritaget ham for at holde sit ord.

"Nu er jeg ikke længere, hverken Deres slave eller Deres forbundne," sagde han. "Jeg er nu kun en mand, som elsker Dem til det yderste og som holder Dem i sine arme, ondskabsfulde, lunefulde, grusomme, men smukke, forelskede og tilbedte kvinde. Med blide, tillidsfulde ord kunne De have behersket mit blod. Havde De været rolig og højmodig som i går, ville jeg have været blid og føjelig som sædvanlig. Men De har sat alle mine lidenskaber i bevægelse, De har forstyrret alle mine tanker. De har skiftevis gjort mig ulykkelig, fej, syg,

rasende og fortvivlet. Nu må De gøre mig lykkelig, eller jeg føler, at jeg ikke længere kan tro på Dem, at jeg ikke længere kan elske og velsigne Dem. Tilgivelse, Indiana, tilgivelse! Hvis jeg forskrækker dig, er det din egen skyld. Du har forårsaget mig så megen lidelse, at jeg har mistet forstanden."

Indiana skælvede over hele kroppen. Hun var i den grad ukendt med livet, at hun troede al modstand umulig. Hun var beredt til at give af frygt, det som hun nægtede af kærlighed, men kæmpende svagt i Raymons arme, sagde hun fortvivlet:

"Vil De da være i stand til at bruge magt mod mig?"

Raymon standsede, forbavset over denne moralske modstand, som overlevede den fysiske. Han stødte hende heftigt fra sig.

"Aldrig!" råbte han. "Hellere dø end besidde dig mod din egen vilje."

Han kastede sig på knæ, og alt hvad ånden kan sætte i stedet for hjertet, al den poesi, som indbildningskraften kan give et fyrigt blod, indesluttede han i en brændende, farlig bøn. Og da han så, at hun ikke overgav sig, gav han efter for nødvendigheden og bebrejdede hende, at hun ikke elskede ham. Et almindeligt kunstgreb, som han foragtede og som fik ham til at smile, næsten skamfuld over at have at gøre med et fruentimmer, som var uskyldig nok til ikke selv at smile over det.

Denne bebrejdelse gik Indiana mere til hjertet end alle de udråb, som Raymon havde pyntet sin tale med. Men pludselig fattede hun sig og sagde:

"Raymon, hun, som elskede Dem så højt, som vi lige talte om, ... hun har uden tvivl ikke nægtet Dem noget?"

"Intet," sagde Raymon, utålmodig over denne ubelejlige erindring. "De, som altid husker mig på hende, skulle hellere få mig til at glemme, hvor højt jeg var elsket af hende!"

"Hør," fortsatte Indiana tankefuld og alvorlig, "hav lidt tålmodighed, jeg må endnu tale lidt med Dem."

"De har måske ikke været så skyldig mod mig, som jeg troede. Det ville være mig så sødt at kunne tilgive Dem, hvad jeg anså for en dødelig fornærmelse … Sig mig derfor … dengang jeg overraskede Dem her … for hvis skyld kom De da? For hendes eller for min?"

Raymon betænkte sig. Da han troede, at sandheden snart ville blive opdaget af fru Delmare, og hun måske allerede kendte den, svarede han imidlertid hurtigt:

"For hendes!"

"Nu vel! Det ser jeg også helst," sagde hun sørgmodigt. "Jeg holder mere af utroskab end af en forhånelse. Fortsæt med at være oprigtig til enden, Raymon. Hvor længe havde De været i mit værelse, da jeg kom derind? Tænk på, at Ralph ved alt, og at, hvis jeg vil spørge ham …"

"Sir Ralphs angivelser behøves ikke, madame. Jeg havde været der siden den foregående dag."

"Og De havde tilbragt natten … i dette værelse … – Deres tavshed er mig nok."

Begge sad nogle øjeblikke uden at tale. Indiana rejste sig nu op og ville forklare sig, da et hårdt slag på døren standsede blodet i hendes årer. Raymon og hun stod ubevægelige og vovede ikke at trække vejret.

Et papir gled ind under døren. Det var et blad fra en lommebog, hvor på der var skrevet med blyant følgende næsten

ulæselige ord:

Deres mand er her.

Ralph.

18

"Dette er en elendig falskhed," sagde Raymon, så snart den sagte lyd af Ralphs skridt ikke længere kunne høres. "Sir Ralph trænger til en lektion, og den skal jeg give ham ..."

"Det forbyder jeg Dem," sagde Indiana i en kold og afgørende tone: "Min mand er her. Ralph har aldrig løjet. Vi er fortabte, De og jeg. Der var en tid, da denne tanke ville have gjort mig stiv af skræk, nu bryder jeg mig kun lidt om det."

"Nuvel," sagde Raymon og greb hende begejstret i sine arme, "efter som døden omgiver os, vær da min! Tilgiv mig alt, og lad i dette højtidelige øjeblik dit sidste ord være et kærlighedsord, mit sidste åndedrag saligt."

"Dette rædsomme øjeblik, som fordrer så meget mod, kunne have været det skønneste i mit liv," sagde hun, "men De har fordærvet det for mig."

Man hørte nu lyden af vognhjul i avlsgården, og slottets portklokke blev rystet af en stærk utålmodig hånd.

"Jeg kender denne måde at ringe på," sagde Indiana opmærksomt og koldt. "Ralph har ikke løjet, men De har tid til at flygte, gå!"

"Nej, jeg vil ikke," råbte Raymon, "jeg har mistanke om et skændigt forræderi, og De skal ikke blive det eneste offer for det. Jeg bliver, og mit bryst skal beskytte Dem ..."

"Der er intet forræderi ... De ser vel, at tjenerne er blevet vækkede og at gitterporten bliver åbnet ... Flygt. Træerne i blomsterhaven vil skjule Dem, og månen skinner heller ikke længere. Ikke et ord mere, gå."

Raymon blev nødt til at adlyde, men hun ledsagede ham helt ned ad trappen og kastede et undersøgende blik på blomsterhavens trægrupper. Alt var stille og roligt. Hun blev stående længe på det nederste trin for at lytte med skræk efter hans fodtrin på gangenes grus, og tænkte ikke mere på sin mand, som nærmede sig. Hvad brød hun sig om hans mistanke og vrede, forudsat at Raymon var uden for al fare.

Han derimod gik hurtigt og let over strømmen og gennem parken. Han nåede den lille dør, og havde i sin forvirring noget besvær med at få den op. Næppe var han kommet ud, før sir Ralph stillede sig foran ham og sagde med den samme koldblodighed, som om han havde tiltalt ham i et stort aftenselskab:

"Gør mig den fornøjelse at betro mig denne nøgle. Hvis man søger efter den, vil der ikke være videre ubehageligheder forbundet med, at den findes i mine hænder."

Raymon ville have foretrukket den dødeligste fornærmelse mod denne ironiske ædelmodighed.

"Jeg vil ikke være den mand, der kan glemme en oprigtig tjeneste," sagde han, "men jeg er mand for at hævne en forhånelse og straffe en troløshed!"

Sir Ralph skiftede hverken tone eller ansigt. "Jeg bryder mig ikke om Deres taknemmelighed," svarede han, "og jeg venter roligt Deres hævn, men dette er ikke øjeblikket til at passiare sammen. Se, der går Deres vej, tænk på fru Delmares ære!"

Og han forsvandt.

Denne nats sindsbevægelser havde således forvirret Raymons hoved, at han i dette øjeblik gerne ville have troet på trolddom. Han ankom ved daggry til Cercy og gik til sengs med feber.

Fru Delmare derimod fremstod ved frokosten for sin mand og sin fætter med megen rolighed og værdighed. Hun havde endnu ikke tænkt over sin stilling, så det alene var en instinktmæssig følelse, som pålagde hende koldblodighed og åndsnærværelse. Obersten var mørk og bekymret, men hans affærer optog alle hans tanker og ingen skinsyg mistanke fandtes hos ham.

Raymon følte sig hen imod aften atter stærk nok til at beskæftige sig med sin kærlighed, men denne kærlighed var aftaget meget. Han holdt meget af forhindringer, men han gik af vejen for fortrædeligheder, og af dem forudså han utallige, nu da Indiana havde ret til at gøre ham bebrejdelser. Endelig huskede han på, at hans ære fordrede, han skulle tilhøre hende, og han sendte derfor sin tjener ud på opdagelse omkring Lagny, for at få at vide, hvad der foregik. Dette bud bragte ham følgende brev, som fru Delmare havde givet ham:

> Jeg håbede i nat, at jeg skulle miste fornuften eller livet. Til min ulykke har jeg beholdt begge dele, men jeg vil ikke beklage mig. Jeg har fortjent de lidelser, som jeg føler. Jeg har villet leve dette stormfulde liv, nu vil det være fejhed at vige tilbage. Jeg ved ikke, om De er skyldig, jeg vil ikke vide det. Vi vil aldrig komme tilbage til denne genstand, ikke sandt? Det smerter os alt for meget, begge to. Lad det nu være sidste gang, at vi taler om det. De har sagt mig nogle ord, som jeg følte en grusom glæde for. Stakkels Noun! Fra din himmel må du tilgive mig. Du lider ikke længere, du elsker ikke længere. Du beklager mig måske … De sagde, Raymon, at De havde ofret mig den ulykkelige, at De elskede mig højere end hende … Oh! genkald det ikke. De

har sagt det. Jeg trænger så meget til at tro det, at jeg tror det. Og dog kan Deres opførsel i nat, Deres påtrængende bønner, Deres forvildelse, have bragt mig til at tvivle på det! Jeg har tilgivet Dem den forstyrrelse, som De et øjeblik stod under, nu har De haft tid til at overveje og komme til Dem selv igen. Sig mig, vil De give afkald på at elske mig på den måde? Jeg, som elsker Dem af hjertet, har hidtil troet, at jeg kunne indgive Dem en kærlighed, der var lige så ren som min egen. Og dertil kom, at jeg ikke havde tænkt synderligt på fremtiden. Mine blikke havde ikke set så langt fremad, og jeg har aldrig forfærdet mig selv med den tanke, at jeg en dag, overvundet af Deres kærlighed, kunne ofre Dem mine betænkeligheder, og min modstand. Men nu kan det ikke længere være sådan. Jeg kan nu kun i denne fremtid se en skrækkelig lighed med Noun. Oh! Ikke mere at være elsket, sådan som hun ikke var det! Hvis jeg kunne tro det! … Og dog var hun smukkere end jeg, meget smukkere! Hvorfor har De foretrukket mig? De må dog have elsket mig på en anden og bedre måde … Det var det, som jeg ville sige Dem. Vil De give afkald på at være min elsker, sådan som De har været hendes? I så fald kan jeg endnu agte dem, tro på Deres samvittighedsnag, på Deres oprigtighed, på Deres kærlighed, ellers må De ikke tænke mere på mig, aldrig gense mig mere. Jeg vil måske dø, men jeg vil hellere dø end stige ned til kun at være Deres elskerinde.

Raymon følte sig forlegen for, hvad han skulle svare. Denne stolthed fornærmede ham. Han havde hidtil ikke troet, at et

kvindemenneske, som havde kastet sig i hans arme, kunne modstå ham åbenlyst og give grunde for sin modstand.

"Hun elsker mig ikke," sagde han ved sig selv. "Hendes hjerte er hårdt, hendes karakter hovmodig."

Fra dette øjeblik af elskede han hende ikke mere. Hun havde såret hans egenkærlighed. Hun havde skuffet hans håb om en triumf, bedraget hans forventning om en fornøjelse. For ham var hun ikke engang længere, hvad Noun havde været. Stakkels Indiana! Hun, som ville være mere! Hendes lidenskabelige kærlighed blev miskendt, hendes blinde tillid foragtet. Raymon havde aldrig forstået hende: Hvorledes skulle han kunne elske hende længere?

Da svor han, i sin ærgrelse, at han ville sejre over hende. Han svor ikke mere af stolthed, men af hævn. For ham handlede det ikke mere om at erobre en lykke, men om at straffe en forhånelse. Ikke om at besidde en kvinde, men om at betvinge hende. Han svor, at han ville være hendes herre, om også kun for en dag, og at han derpå ville forlade hende for at have den fornøjelse at se hende for sine fødder.

I sin første bevægelse skrev han følgende brev:

> Du vil, at jeg skal give dig løfter … Afsindige, hvad tænker du på? Jeg tror alt, hvad du vil have, fordi jeg ikke kan andet end adlyde dig, men hvis jeg bryder mit ord, vil jeg hverken blive skyldig mod Gud eller mod dig. Hvis du elskede mig, Indiana, ville du ikke pålægge mig disse grusomme pinsler. Du ville ikke udsætte mig for at bryde mit ord. Du ville ikke rødme over at være min elskerinde … men du tror, at du vil nedværdige dig i mine arme …

Raymon mærkede, at hans bitterhed stak igennem mod hans vilje. Han sønderrev denne begyndelse og efter at have givet sig tid til at tænke efter, begyndte han igen:

> De tilstår, at De har været nær ved at miste forstanden i nat, men jeg har aldeles mistet den. Jeg har været skyldig … men nej, jeg har været gal. Glem disse timers lidelser og afsindighed. Nu er jeg rolig. Jeg har nu overvejet alt, og er Dem atter værdig … Velsignet være du, engel fra Himlen, fordi du har frelst mig fra mig selv og husket mig på, hvordan jeg burde elske dig. Befal nu, Indiana! Jeg er din slave, du ved det godt, jeg vil give mit liv for en time tilbragt i dine arme, men jeg kan lide et helt liv for et smil fra dig! Jeg vil være din ven, din broder, og intet mere. Når jeg lider, skal du ikke få det at vide. Når mit blod antændes i din nærhed, når mit bryst kommer i brand, når en sky går over mine øjne ved at berøre din hånd, når et blødt kys, et søsterligt kys fra dine læber brænder min pande, da vil jeg befale mit blod at blive roligt, mit hoved at være koldt, min mund at respektere dig. Jeg vil være blid, jeg vil være føjelig, jeg vil være ulykkelig, hvis du kan være lykkeligere, og glæde mig over mine ængstelser, forudsat at jeg kan høre dig sige, at du elsker mig endnu. Oh! Sig det: Giv mig igen din tillid og min glæde. Sig mig, hvornår vi atter skal se hinanden. Jeg kender ikke følgerne af denne nats begivenheder. Hvordan går det til, at du ikke taler om det? At du har ladet mig lide siden i morges? Carl har set Dem alle tre spadsere i parken. Obersten var syg eller bedrøvet, men ikke forbitret. Skulle denne Ralph da ikke have forrådt os? Forunderlige menneske! Men hvilken regning

kan vi gøre på hans tavshed, og hvordan skal jeg vove at vise mig igen på Lagny, når vores skæbne er i hans hænder? Jeg vil dog vove det! Hvis jeg end skal nedlade mig til at bede ham, vil jeg ydmyge min stolthed, overvinde min afsky, gøre alt hellere end at miste dig. Et ord af dig, og jeg vil tynge mit liv med lige så mange selvbebrejdelser, som jeg kan bære. For din skyld vil jeg endog forlade min moder. For din skyld vil jeg begå alle forbrydelser. Ak! Hvis du fattede min kærlighed, Indiana …!

Pennen faldt Raymon ud af hånden. Han var frygtelig træt, og nær ved at falde i søvn. Han gennemlæste dog sit brev for at forvisse sig om, at hans tanker ikke var blevet påvirket af hans søvnighed, men det var ham ikke muligt at forstå sig selv, så meget led hans hoved, så udtømte var hans kræfter. Han ringede på sin tjener, overdrog ham at gå til Lagny, før det blev dag og sov den dybe, kostelige søvn, hvis fredelige vellyst kun folk, som er tilfredse med sig selv, kender til.

Fru Delmare gik ikke til sengs. Hun mærkede ikke noget til træthed, men tilbragte natten med at skrive, og da hun modtog Raymons brev, svarede hun i al hast på det:

Tak, Raymon, tak! De gengiver mig styrke og liv. Nu kan jeg trodse alt, udholde alt. For De elsker mig og de hårdeste prøver afskrækker Dem ikke. Ja, vi vil ses igen, vi vil trodse alt! Lad Ralph gøre med vores hemmelighed, hvad han vil. Jeg bryder mig ikke mere om noget. Du elsker mig jo! Jeg er ikke engang længere bange for min mand. De vil vide, hvordan det står med vores affærer … Jeg glemte i går at fortælle om det, og dog har det taget en

meget truende vending for min formue. Vi er ruinerede! Der er spørgsmål om at sælge Lagny. Der er endog spørgsmål om at rejse til Kolonierne ... Men hvad angår alt dette mig? jeg kan ikke bestemme mig til at tænke på det. Jeg ved godt, at vi aldrig vil skilles fra hinanden ... Du har svoret mig det, Raymon. Jeg stoler på dit løfte! Stol på mit mod! Intet vil skræmme mig. Intet vil afskrække mig. Min plads er ved din side, og døden alene vil kunne rive mig bort derfra.

"Fruentimmerforskruethed!" sagde Raymon og krøllede denne billet sammen. "Romantiske forsætter, farlige foretagender smigrer deres svage indbildning, lige som skarpe næringsmidler vækker de syges appetit. Det er lykkedes mig, jeg har genvundet mit herredømme, og hvad den dumme uforsigtighed angår, som hun truer mig med, det må vi se til! Disse letsindige, løgnagtige væsener er da også altid klar til at foretage det umulige og gøre højmodigheden til en pralende dyd, der trænger til skandale. Når man ser dette brev, hvem skulle da tro, at hun tæller sine kys og sparer på sine kærtegn!"

Samme dag begav han sig til Lagny. Ralph var der ikke. Obersten modtog Raymon venskabeligt og talte fortroligt med ham. Han førte ham ned i parken, for at være mere ugenert, og underrettede ham om, at han var fuldkommen ødelagt, og at fabrikken ville blive udbudt til salg allerede den næste dag. Raymon tilbød sin tjeneste, men obersten afslog den.

"Nej, min ven," sagde han, "jeg har lidt alt for meget ved den tanke, at jeg skyldte Ralphs velvilje hele min stilling. Jeg længes efter at betale min gæld. Salget af denne ejendom vil sætte mig i stand til at betale al min gæld på en gang. Rigtig nok vil jeg intet

få til overs, men jeg har mod, virksomhed og forretningsdygtighed! Fremtiden står åben for os. Jeg har allerede en gang opbygget min formue, jeg kan gøre det igen. Det skylder jeg min kone, som er ung, og som jeg ikke vil efterlade i trange kår. Hun ejer endnu en ubetydelig ejendom på øen Bourbon. Der vil jeg rejse til for atter at tage fat på handelen. Om nogle år, om højst ti år, håber jeg, skal vi genses ..."

Raymon trykkede oberstens hånd, Smilede ved sig selv over hans tillid til fremtiden, og ved at høre ham tale om ti år som om en dag, mens hans skaldede pande og svage legeme forrådte en vaklende sundhed og en opslidt livskraft. Ikke desto mindre lod han, som om han delte hans forhåbninger.

"Jeg ser med glæde," sagde han, "at De ikke lader Dem nedslå af disse uheld. Jeg genkender Deres mandige hjerte og Deres uforfærdede karakter, men viser fru Delmare det samme mod? Frygter De ikke for, at hun skal sætte sig mod Deres forvisningsplaner?"

"Det gør mig ondt," svarede obersten, "men fruentimmerne er skabt til at adlyde og ikke til at give råd. Jeg har endnu ikke endelig tilkendegivet Indiana min beslutning. Når jeg ser bort fra Dem, min ven, ser jeg heller ikke, hvad hun kan savne her, og dog forudser jeg tårer og nervetilfælde, om ikke for andet, af lyst til modsigelse ... Fanden står i de fruentimmer ... Men det er nu lige meget. Jeg stoler på Dem, min kære Raymon, til at få min kone til at være fornuftig. Hun har tillid til Dem. Anvend Deres indflydelse til at forhindre hende i at græde. Jeg kan ikke fordrage tårer."

Raymon lovede at komme igen den næste dag, for at forkynde fru Delmare hendes mands bestemmelse.

"De vil yde mig en sand tjeneste," sagde obersten. "Jeg vil tage Ralph med til avlsgården, så De frit kan tale med hende."

"Nu vel. Lad gå da," tænkte Raymon, i det han gik bort.

19

Hr. Delmares planer passede fint med Raymons ønske. Han forudså, at denne kærlighed, som fra hans side snart var forbi, nu næsten ikke kunne skaffe ham andet end besværligheder og stridigheder. Han var meget glad ved at se begivenhederne ordne sig sådan, at de kunne frelse ham fra alle de uundgåelige og fortrædelige følger efter en udtømt kærlighedsintrige. Han havde kun tilbage at benytte sig af fru Delmares sidste eksalterede øjeblikke, og derefter at overlade en gunstig skæbne omsorgen for at fritage ham for hendes tårer og bebrejdelser.

Han begav sig altså til Lagny den næste dag, med den hensigt at bringe den ulykkelige kvindes sværmeri til kulminationspunktet.

"Ved De, Indiana," sagde han, da han var kommet, "hvilken rolle Deres mand har tildelt mig hos Dem? I sandhed en besynderlig kommission! Jeg skal bede Dem om at rejse til øen Bourbon, til at forlade mig, til at berøve mig hjertet og livet. Tror De, at han har valgt en god advokat?"

Fru Delmares tungsindige alvor pålagde Raymons kunstgreb en form for respekt.

"Hvorfor taler De til mig om det?" spurgte hun. "Frygter De for, at jeg skal lade mig rokke? Er De bange for, at jeg skal adlyde? Vær rolig, Raymon, min beslutning er taget. jeg har tilbragt to nætter med at vende spørgsmålet til alle sider, og ved nu, hvad jeg udsætter mig for. Jeg ved, hvad jeg har at trodse, hvad jeg må ofre, hvad jeg må foragte. Jeg er beredt til at gå min skæbnes hårde vej. Vil De ikke være min støtte og min vejleder?"

Raymon blev næsten fristet til at blive bange for denne koldblodighed og tage disse tossede trusler bogstaveligt, men derefter forskansede han sig bag den mening, at Indiana ikke elskede ham, men at hun nu anvendte sådanne overdrevne følelser, som hun havde fundet i bøger, på sin egen stilling. Han anstrengte sig for at hæve sig til en lidenskabelig veltalenhed og dramatiske taler, for at holde sig på samme højde som hans romantiske elskerinde, og det lykkedes ham at forlænge hendes vildfarelse. Men en rolig og upartisk tilhører ville i denne kærlighedsscene have set teatereffekterne kæmpe med virkeligheden. Raymons svulstige følelser og poetiske tanker ville have forekommet ham som en kold, grusom parodi på de virkelige følelser, som Indiana udtrykte så simpelt: Hos den ene var det ånd, hos den anden hjerte.

Raymon, som dog troede lidt på, at hun ville holde sine løfter, hvis han ikke med behændighed underminerede den plan til modstand, som hun havde anlagt, overtalte hende til at vise en forstilt underkastelse eller ligegyldighed indtil det øjeblik, hun åbenlyst kunne gøre oprør. Førend hun udtalte sig, sagde han, måtte de have forladt Lagny, for at undgå skandale overfor tjenerskabet, og Ralphs farlige indblanding i deres affærer.

Men Ralph forlod ikke sine ulykkelige venner. Forgæves tilbød han hele sin formue, både slottet Bellerive, og sin kapital i England, og at sælge sine plantager i Kolonierne. Obersten var ubøjelig. Hans venskab for Ralph var aftaget meget. Han ville ikke skylde ham noget. Med Raymons ånd og behændighed ville Ralph måske have kunnet bevæge ham, men når han tydeligt havde fremsat sine meninger og erklæret sine følelser, troede den stakkels baronet at have sagt alt, og han håbede aldrig på,

at et afslag kunne blive tilbagekaldt. Da lukkede han Bellerive af og rejste med hr. og fru Delmare til Paris, for at blive hos dem indtil de skulle rejse til øen Bourbon.

Lagny blev sat på auktion sammen med fabrikken og dens tilliggende. Vinteren forløb sørgeligt og trist for fru Delmare. Raymon var godt nok i Paris, og besøgte hende næsten hver dag. Han var opmærksom og kærlig, men han blev sjældent en time hos hende. Han kom straks efter middagsmåltidet, og på samme tid, som obersten gik ud for sine forretningers skyld, gik han også for at deltage i selskabslivet. Man ved, at dette var Raymons element og liv. Han behøvede denne larm, denne bevægelse, denne mængde for at trække vejret, for at bevare al sin ånd, al sin overlegenhed. I det daglige liv viste han sig elskværdig, i verdenslivet glimrende. Og da var det ikke længere et menneske, som tilhører et eller andet parti, eller var en eller andens ven, men det var den åndrige mand, som tilhører alle og for hvem selskabet er et fædreneland.

Og dernæst har vi allerede sagt, at Raymon havde moral. Da han så, at obersten viste ham så meget tillid og venskab, betragtede ham som en type på ære og oprigtighed, og brugte ham som mellemmand mellem sin kone og sig selv, besluttede han at retfærdiggøre denne tillid, at fortjene dette venskab, at forsone denne mand med hans kone, at tilbagevise fra den enes side enhver forkærlighed, som havde kunnet skade den andens ro. Han blev atter moralsk dydig og filosofisk. Man vil få at se, hvor længe det varede.

Indiana, der ikke fattede denne forandring, led grueligt ved at se sig forsømt. Imidlertid var denne dog så lykkelig, at hun ikke troede, at hendes forhåbninger var fuldstændig ødelagte.

Det var let at bedrage hende. Hun forlangte det selv, så bittert og fortvivlet var hendes virkelige liv. Hendes mand blev næsten uomgængelig. Offentligt viste han en behjertet mands mod og stoiske ligegyldighed, men i sit eget private hus var han kun barnagtig vanskelig, streng og latterlig.

Indiana var offeret for hans fortrædelige stemning, og det var for en stor del, for at være retfærdig, hendes egen skyld. Hvis hun havde hævet stemmen, hvis hun var venligt, men bestemt, havde beklaget sig, ville Delmare, som kun var rå, have skammet sig ved at gå for at være ond. Intet var lettere end at røre hans hjerte og beherske hans karakter, hvis man ville gå ind på hans synspunkter og gå ind på de ideer, som hans ånd kunne nå. Men Indiana var stiv og stolt i sin underkastelse. Hun adlød altid i tavshed, men det var den samme tavshed og underkastelse, som en slave viser, som har gjort sig en dyd af hadet og en fortjeneste af ulykken. Hendes resignation var, som når en konge med værdighed modtager lænker og fængsel hellere end at frasige sig sin krone og aflægge en tom titel. En almindelig kone ville have behersket denne almindelige mand. Hun ville have sagt det samme som han og forbeholdt sig den fornøjelse at tænke anderledes. Hun havde anstillet sig, som om hun respekterede hans fordomme og hun ville hemmeligt have trådt dem under fode. Hun ville have kærtegnet og bedraget ham. Indiana så mange koner handle sådan, men hun følte, at hun stod så langt over dem, at hun ville have rødmet ved at efterligne dem. Dydig og kysk, troede hun sig fritaget for at smigre sin herre med sine ord, forudsat at hun respekterede ham i sine handlinger. Hun brød sig ikke om hans ømhed, fordi hun ikke kunne besvare den. Hun ville have anset sig for langt

mere skyldig ved at vise denne mand kærlighed, som hun ikke elskede, end at tilstå en elsker den, som hun elskede. At bedrage var en forbrydelse i hendes øjne, og tyve gange om dagen følte hun sig rede til at erklære, at hun elskede Raymon, alene frygten for at styrte Raymon i ulykke holdt hende tilbage. Hendes kolde lydighed opbragte obersten langt mere end en behændig opsætsighed ville have gjort. Hvis hans egenkærlighed ville have lidt ved ikke at være uindskrænket herre i sit hus, led han endnu mere ved at være det på en forhadt eller latterlig måde. Han ville overbevise, men kunne kun befale. Råde, men kunne kun herske. Undertiden gav han hjemme en uheldig udtrykt ordre, eller dikterede uden overlæg befalinger, som ikke var til hans egen fordel. Fru Delmare lod dem udføre uden undersøgelse, uden indsigelse, ligesom en hest trækker vognen i hvilken som helst retning. Når Delmare så så resultatet af sine forkert opfattede ideer og af sin misforståede vilje, blev han rasende, men når hun med rolige og kolde ord havde bevist ham, at hun helt nøjagtigt havde adlydt hans ordre, var han nødsaget til at vende sin vrede mod sig selv. Dette var en gruelig lidelse, en blodig fornærmelse for dette menneske, som var så smålig i sin egenkærlighed og så voldsom i sine sindsbevægelser.

Hvis han havde været i Smyrna eller i Kairo, ville han i sådanne tilfælde have dræbt sin kone. Og dog elskede han af ganske hjerte denne svage kvinde, som levede afhængig af ham og med from klogskab tav om hans uretfærdigheder. Han elskede hende eller han beklagede hende, hvad man vil kalde det. Han ville gerne have været elsket af hende, for han var forfængelig over hendes opdragelse og af hendes overlegenhed.

Det ville have hævet ham i hans egne øjne, hvis hun havde villet nedlade sig til at rette sig efter hans ideer og principper. Når han om morgenen kom ind til hende med den hensigt at skænde på hende, fandt han hende undertiden sovende og vovede ikke at vække hende. Han betragtede hende i tavshed. Han blev forskrækket over hendes svage legemsbygning, over hendes blege kinder, over det rolige, melankolske, hengivne udtryk i hendes ubevægelige, stumme ansigt. I hendes træk fandt han tusinde anledninger til bebrejdelse, samvittighedsnag, vrede og frygt. Han skammede sig ved at mærke den indflydelse, som et så skrøbeligt væsen havde udøvet på hans tilværelse, han, et jernmenneske, som var vant til at befale over andre, til at se tunge eskadroner, fyrige heste, krigsmænd marchere på et ord af sin mund.

En kvinde, som næsten var et barn, havde altså gjort ham ulykkelig. Hun tvang ham til at gå i sig selv, at undersøge sin vilje, at forandre den i meget, at tage den tilbage, og alt dette uden engang at ville sige: "De har uret. Jeg beder Dem om at handle således." Aldrig havde hun bedt ham om noget, aldrig havde hun værdiget ham ved at vise sig som hans lige og at tilstå, at hun var hans hustru. Denne kone, som han kunne knuse med sin hånd, hvis han ville, hun lå der svag og udmattet og drømte måske i hans påsyn om en anden, og trodsede ham endog i sin søvn. Han var fristet til at kvæle hende, at træde hende under fode for at tvinge hende til at råbe om barmhjertighed, at bede ham om nåde, men hun var så smuk, så fin og så hvid, at han måtte føle medlidenhed med hende, ligesom et barn formildes ved at betragte den fugl, som det ville dræbe. Og han græd som en kvinde, denne bronzemand, og han

gik bort, for at hun ikke skulle have den triumf at se ham græde.

Jeg ved virkelig ikke, hvem der var mest ulykkelig, hun eller han. Hun var grusom af dyd, ligesom han var god af svaghed. Hun havde for meget af den tålmodighed, som han ikke havde nok af. Hun havde sine egenskabers fejl, og han sine fejls egenskaber.

Omkring disse to væsener, der passede så dårligt til hinanden, forsamlede sig en mængde venner, hvoraf nogle søgte at nærme sig til dem af mangel på åndsbeskæftigelse, andre af vigtighedsfølelse, andre som følge af en forkert hengivenhed. Nogle tog parti for konen, andre for manden. Disse folk trættedes indbyrdes med hensyn til hr. og fru Delmare, mens disse aldeles ikke trættedes. For med Indianas systematiske underkastelsessystem kunne obersten aldrig, hvad han end gjorde, komme i diskussion med hende. Og dertil kom endvidere de, som intet forstod og som ville gøre sig nyttige. Disse tilrådede fru Delmare lydighed, og så ikke, at hun havde for meget af det. Andre rådede manden at være streng og ikke at finde sig i skørteregimet. Disse sidste, vigtige folk, som følte sig selv så ubetydelige, at de altid frygtede for, at man skulle træde dem på fødderne, og som gjorde fælles sag med hinanden, udgjorde en slags mennesker, som man kan træffe overalt, som bestandig går andre i vejen og som laver megen støj for at blive bemærket.

Hr. og fru Delmare havde især gjort bekendtskaber i Melun og Fontainebleau. De traf disse mennesker igen i Paris, og det var netop dem, som var hidsigst med den sladder, de gav anledning til. Det er almindelig bekendt, at ånden i småbyerne

er den mest ondskabsfulde, der findes i verden. Der bliver retskafne folk altid miskendte, og overlegne ånder er fødte fjender af publikum. Når der er tale om at tage parti for en tosse eller for en klodrian, da strømmer alle til. Har man en kontrovers med nogen, kommer de til for at overvåge den, som en forestilling. De indgår væddemål og kaster sig helt ned under vores fødder, så begærlige er de efter at se og høre. Den, som falder, vil de overdænge med snavs og forbandelser. Den, som altid har uret, er netop den svageste. Når man angriber fordomme, småligheder, laster, da fornærmer man dem personligt. Man angriber dem i det, som de har kærest, man er troløs og farlig. Man vil blive kaldt for retten for at give oprejsning til folk, hvis navne man ikke kender, men som man dog vil have overbevist om at have udpeget i sine skændige sigtelser. Hvad skal jeg sige mere? Hvis du møder en eneste, undgå da at træde på hans skygge, selv ved solnedgang, når et menneskes skygge er tredive fod lang. Hele dette rum tilhører småkøbstadsmanden, du har ingen ret til at sætte din fod derpå. Hvis du indånder den luft, han indånder, gør du ham fortræd, du ødelægger hans sundhed. Hvis du drikker af hans kilde, udtørrer du den. Hvis du opliver handelen i hans provins, fordyrer du de varer, som han køber. Hvis du byder ham tobak, vil du forgifte ham. Hvis du finder hans datter smuk, vil du forføre hende. Hvis du roser hans kones huslige dyder, er det kun en kold ironi, i dit inderste hjerte foragter du hende for hendes uvidenhed. Hvis du er så uheldig at finde på at give ham et kompliment, vil han ikke forstå den, men sige over alt, at du har fornærmet ham. Tag dine husguder og flyt dem til skovens

dyb, til de øde heders skød. Der alene vil købstadsmennesket lade dig i fred.

Selv bag Paris' mangedobbelte mure, forfulgte småkøbstaden den ulykkelige familie. Velhavende familier fra Fontainebleau og Melun bosatte sig om vinteren i hovedstaden og indførte der deres velsignede provinsvaner. Partier dannede sig om Delmare og hans kone, og alt, hvad der står i menneskers magt, blev forsøgt for at forværre deres gensidige stilling. Deres ulykke tiltog derved og deres indbyrdes hårdnakkethed blev ikke formindsket.

Ralph besad så megen takt, at han ikke blandede sig i deres uenighed. Fru Delmare havde mistænkt ham for at ægge hendes mand mod hende, eller i det mindste for at ville berøve Raymon hans fortrolighed, men hun erkendte snart det uretfærdige i sin anklage. Oberstens totale rolighed med hensyn til hr. de Ramière var hende et uimodsigeligt vidnesbyrd om hendes fætters tavshed. Hun følte derfor trang til at takke ham, men hun undgik omhyggeligt enhver forklaring i denne henseende. Hver gang, hun befandt sig alene med ham, undveg han hendes forsøg og lod, som om han ikke forstod dem. Det var et så ømfindtligt tema, at fru Delmare ikke havde mod til at presse Ralph ind på emnet. Hun forsøgte derfor kun ved kærlig omhyggelighed og sine opmærksomheder at lade ham forstå sin taknemmelighed, men Ralph syntes ikke at lægge mærke til det, og Indianas stolthed led ved den stolte højmodighed, som blev vist hende. Hun frygtede for at spille en skyldig kones rolle, der anråber et strengt vidne om overbærenhed. Derfor blev hun atter stiv og afmålt mod den stakkels Ralph. Det forekom hende, at hans opførsel ved denne lejlighed var den højeste

egoisme, at han elskede hende endnu, trods han ikke agtede hende længere. At han kun trængte til hendes selskab for at adsprede sig, til den vante hyggelighed, som hun havde skaffet ham i sit hjem, til den omsorg, hun var utrættelig i at vise ham. Hun indbildte sig, at hun for resten ikke brød sig om, at han fandt hende skyldig mod hendes mand eller mod hende selv. "Det er nu hans foragt for kvinder," tænkte hun. "I hans øjne er de kun husdyr, tjenlige til at holde huset i orden, tilberede måltiderne og skænke te. Han gør dem ikke den ære at indlade sig på nogen afhandling med dem. Deres fejl kan ikke nå ham, forudsat at de ikke viser sig for hans person, forudsat at de ikke forstyrrer hans vante levemåde. Ralph trænger ikke til mit hjerte, når blot mine hænder ved at lave hans budding og få harpens strenge til at lyde for ham. Hvad angår da min kærlighed til en anden ham? Min hemmelige angst, min dødelige utålmodighed under det åg, som knuser mig? Jeg er hans tjenestepige, mere forlanger han ikke af mig."

20

Indiana gjorde ikke længere Raymon bebrejdelser. Han forsvarede sig så dårligt, at hun var bange for at finde ham alt for skyldig. Der var en ting, som hun frygtede meget mere for end at blive bedraget, nemlig at blive forladt. Hun kunne ikke undvære at tro på ham, at håbe på den fremtid, som han havde lovet hende. For det liv, som hun førte mellem hr. Delmare og hr. Ralph, var blevet hende forhadt, og hvis hun ikke havde stolet på, at hun snart ville unddrage sig disse to mænds herredømme, ville hun også have druknet sig. Hun tænkte ofte over det. Hun sagde til sig selv, at hvis Raymon behandlede hende som Noun, havde hun ingen anden udvej for at undgå en uudholdelig fremtid, end at følge efter Noun. Denne tungsindige tanke fulgte hende overalt og hun fandt et vist behag i det.

Tidspunktet for afrejsen nærmede sig. Obersten syntes slet ikke at vente den modstand, som hans kone pønsede på. Hver dag bragte han orden i sine affærer, hver dag befriede han sig for en af sine kreditorer. Der var lige så mange forberedelser, som fru Delmare betragtede med et roligt blik, så sikker var hun på sit mod. Hun beredte sig også på sin side til at kæmpe mod vanskelighederne. Hun søgte i forvejen at skaffe sig en støtte i sin tante, fru Carvajal, ved at forklare hende sin modbydelighed mod denne rejse. Og den gamle markise, der nærede et stort håb om gevinst for sit selskab på sin nieces skønhed, erklærede, at det var oberstens pligt at lade sin kone blive i Frankrig. At det ville være barbarisk at udsætte hende for rejsens anstrengelser og farer, da hendes sundhed kun havde

været bedre så kort tid. Med et ord, at det tilkom ham at rejse bort for at arbejde for sin formue, men Indiana at blive for at pleje sin gamle tante. Hr. Delmare betragtede i begyndelsen disse udtalelser som en gammel kones passiar, men han blev nødt til at lægge mere mærke dertil, da fru Carvajal tydeligt lod ham forstå, at han kun for denne pris kunne vente at arve hende. Skønt Delmare holdt meget af penge, som en mand, der havde arbejdet på at samle formue sit hele liv, besad han dog også stolthed i sin karakter. Han udtalte sig med bestemthed, og erklærede, at hans kone skulle følge ham i alle tilfælde. Markisen, som ikke kunne tro, at penge ikke var hovedformålet for ethvert fornuftigt menneske, anså ikke dette svar for hr. Delmares sidste ord. Hun fortsatte med at opmuntre sin niece til modstand og foreslog at dække hende i verdens øjne ved at tage ansvaret på sig. Der behøvedes al den taktløshed fra en mand, som er fordærvet af intriger og ærgerrighed, fine løgne fra et hjerte sammensnerpet af hykleri, for sådan at kunne lukke øjnene for de sande bevæggrunde til Indianas opsætsighed. Hendes lidenskab for Raymon var kun en hemmelighed for hendes mand, men da Indiana endnu ikke havde givet nogen anledning til skandale, talte man kun ganske sagte om hemmeligheden, og mere end tyve personer havde betroet den til fru de Carvajal. Den gamle tosse blev smigret ved det. Alt, hvad hun ønskede var at bringe sin niece "i mode" i den fine verden, og Raymons kærlighed var en smuk begyndelse. Fru de Carvajals karakter var dog ikke fra regentskabets tid. Restaurationen havde givet den slags ånder et dydigt anstrøg, og da der fordredes "konduite" ved hoffet, hadede markisen intet så meget som den skandale, der styrter i fordærvelse og

ødelæggelse. Under madame Dubarry ville hun have været mindre streng i sine principper. Under dauphinen ville hun have båret stiv halskrave. Men alt dette var kun for det ydre, for skinnets skyld. Hun bevarede sin misbilligelse og foragt for de fejltrin, som vakte opsigt, og afventede altid udfaldet, inden hun fordømte en intrige. Den utroskab, som ikke overskred dørtærsklen, fandt nåde for hende. Hun blev atter spanioler, når hun skulle dømme om lidenskaber indenfor jalousierne. Kun det, som slog sig op på gadehjørnerne for de forbipasserende blikke, var skyldigt i hendes øjne. Den lidenskabelige og kyske, forelskede og ærbare Indiana var også en kostelig genstand til at fremvise og bearbejde. En kvinde som hun kunne fængsle denne hykleriske verdens svimle hoveder og modstå farerne ved de ømfindtligste missioner. Med en så ren sjæl og et så fyrigt hoved kunne hun lægge herlige spekulationer. Stakkels Indiana. Lykkeligvis overgik hendes livs skæbne alle hendes forhåbninger og trak hende ind på en elendighedens vej, hvor hendes tantes frygtelige beskyttelse ikke kunne opsøge hende.

Raymon var ikke urolig for, hvad der skulle blive af hende. Han følte allerede den sidste grad af væmmelse og kedsomhed ved denne kærlighed. At kede er at falde så lavt som muligt i dens hjerte, som man elsker. Til al held for de sidste dage, som hendes illusion skulle vare, havde Indiana ingen anelse om dette. En morgen, da han kom hjem fra bal, fandt han fru Delmare i sit værelse. Hun var kommet der ved midnatstid. I fire lange timer havde hun ventet på ham. Man var netop i de koldeste dage af året. Hun sad der, uden ild i kaminen, med hovedet støttet i hænderne, og led både af kulde og uro med

den mørke tålmodighed, som hendes livsløb havde lært hende. Hun løftede hovedet, da hun så ham træde ind, og Raymon, som var forstenet af overraskelse, fandt intet udtryk af fortrædelighed eller bebrejdelse i hendes ansigt.

"Jeg har ventet på Dem," sagde hun blidt. "Da De ikke har været hos os i tre dage, og da der i dette mellemrum er foregået ting, som De snart skal blive underrettet om, har jeg forladt mit hjem i går aftes, for at meddele Dem dem."

"Det er en utrolig uforsigtighed," sagde Raymon og lukkede omhyggeligt døren efter sig, "og mine folk, som ved, at De er her, har fortalt mig det!"

"Jeg har ikke skjult mig," svarede hun koldt, "og det ord, som De betjente Dem af, tror jeg er slet valgt."

"Jeg sagde uforsigtighed, men jeg burde have sagt galskab!"

"Jeg ville have sagt mod, Men det er lige meget. Hør efter: Hr. Delmare vil rejse til Bordeaux om tre dage, og derfra til kolonierne. Det har været afgjort mellem Dem og mig, at De skulle beskytte mig fra den voldsomhed, som han muligvis vil anvende. Det er uden for al tvivl, at det vil ske, for jeg har udtalt mig i går aftes og er blevet lukket inde på mit værelse. Jeg er flygtet gennem vinduet. Se, mine hænder er ganske blodige. I dette øjeblik søger man måske efter mig, men Ralph er på Bellerive, og han vil derfor ikke kunne sige, hvor jeg er. Jeg har besluttet at holde mig skjult, indtil hr. Delmare har bestemt sig til at forlade mig. Har De tænkt på at sikre mig et tilflugtssted, at forberede min flugt? Det er så længe siden, at jeg har kunnet være alene med Dem, at jeg slet ikke kender Deres planer. Men en dag, da jeg udtalte tvivl om Deres beslutsomhed, sagde De, at De ikke kunne forstå kærlighed uden tillid. De bad mig

bemærke, at De aldrig havde tvivlet på mig. De overbeviste mig om, at jeg var uretfærdig, og derfor har jeg været bange for at stå tilbage for Dem, hvis jeg ikke aflagde denne barnagtige mistanke og de utallige kvindefordringer, som gør de almindelige kærlighedsforhold så smålige! Jeg har med tålmodighed udholdt, at Deres besøg var så korte, at Deres samtale var så tvungen, den ængstelighed, hvormed De syntes at undgå enhver forklaring, og jeg har bevaret min tillid til Dem. Himlen er mit vidne, at når uro og forfærdelse gnavede mit hjerte, stødte jeg dem tilbage som forbryderiske tanker. Nu kommer jeg for at hente belønningen for min tillid. Øjeblikket er kommet: Sig, vil De modtage mit offer?"

Faren var så påtrængende, at Raymon ikke følte mod til at forstille sig. Fortvivlet og rasende over at se sig fanget i sin egen snare, mistede han fornuftens brug og udbrød i heftige, rå forbandelser.

"De er gal!" råbte han og kastede sig i en lænestol. "Hvor har De drømt om kærlighed? Fortæl mig, i hvilken roman for kammerjomfruer har De studeret det selskabelige liv?"

Derpå standsede han, da han bemærkede, at han havde været alt for hård, og søgte at udtænke en måde at sige det samme på med andre udtryk, for at få hende bort med det gode.

Men hun var rolig som en, der er beredt til at høre alt.

"Bliv kun ved," sagde hun og foldede armene over brystet, hvis bevægelse gradvis aftog. "Jeg hører Dem, uden tvivl har De mere end et ord at sige mig?"

"Igen en virkning af indbildningen, igen en kærlighedsscene," tænkte Raymon, og råbte heftigt, i det han rejste sig:

"Aldrig, aldrig vil jeg modtage sådanne ofre! Når jeg sagde, at jeg ville have kraft dertil, har jeg pralet af min styrke, Indiana, eller rettere sagt jeg har bagvasket mig selv. For kun en fej usling kan samtykke i at vanære den kvinde, han elsker. I dit ukendskab med livet har du ikke fattet alt det, som en sådan plan måtte medføre, og i min fortvivlelse over at miste dig, har jeg ikke villet tænke nøjere over det ..."

"De er kommet meget hurtigt til eftertanke!" sagde hun og trak sin hånd tilbage, som han ville tage.

"Indiana," vedblev han, "indser du ikke, at du pålægger mig vanære, mens du forbeholder dig selv heltemodet, og at du fordømmer mig, fordi jeg vil vedblive at være din kærlighed værdig! Kan du elske mig endnu, uvidende og enfoldige kvinde, hvis jeg ofrede dit liv for min fornøjelse, dit rygte for mine interesser?"

"De modsiger Dem selv," Sagde Indiana, "hvis jeg gør Dem lykkelig ved at blive hos Dem, hvordan kan De da frygte, hvad andre folk mener om Dem? Bryder De Dem mere om det end om mig?"

"Det er ikke for min egen skyld, Indiana, at jeg tager mig af det ..."

"Altså er det for min skyld! Jeg har forudset Deres betænkeligheder og for at befri Dem for enhver selvbebrejdelse, har jeg taget første skridt! Jeg har ikke ventet på, at De skulle komme og rive mig bort fra mit hus, jeg har ikke engang spurgt Dem til råds, før jeg for altid overskred tærsklen dertil. Dette afgørende skridt er gjort, og Deres samvittighed kan ikke bebrejde mig det. I dette øjeblik, Raymon, er jeg vanæret! I Deres fravær har jeg på dette ur talt timerne, som fuldendte

min skændsel, og skønt den gryende dag finder min pande lige så ren, som den var det i går, er jeg dog nu en falden kvinde i den offentlige mening. I går kunne fruentimmernes hjerter endnu nære medfølelse for mig. I dag vil de kun nære foragt. Alt dette har jeg overvejet, inden jeg handlede."

"Afskyelige kvindebetænksomhed!" tænkte Raymon, og kæmpede mod hende. Som om det havde været mod en retstjener, der ville lægge beslag på hans møbler, sagde han i en indsmigrende og faderlig tone: "De overdriver følgerne af Deres skridt. Nej, min veninde, alt er ikke tabt, fordi De har begået en ubesindighed. Jeg vil pålægge mine folk tavshed ..."

"Vil De også pålægge mine folk tavshed, der i dette øjeblik uden tvivl med ængstelse søger efter mig? Og min mand, tror De, at han også er så fredelig at tie? Tror De, at han vil modtage mig i morgen, når jeg har tilbragt en hel nat under Deres tag? Vil De råde mig til at vende tilbage for at kaste mig for hans fødder og bede ham om, til tegn på hans nåde, atter at lægge den lænke om min hals, under hvilken mit liv er blevet knust og min ungdom spildt? Vil De uden beklagelse acceptere at den kvinde, som De elskede så højt, vender tilbage under en andens herredømme, når De er herre over hendes skæbne, når De hele Deres liv kan beholde hende i Deres arme, når hun er i Deres magt og tilbyder Dem altid at blive hos Dem! Vil De ikke føle afsky, skræk ved tanken om straks igen at overgive hende til den uforsonlige herre, som måske kun venter på hende, for at dræbe hende?"

En pludselig ide fo'r gennem Raymons hjerne. Øjeblikket var kommet til at tæmme denne kvindes overmod, eller også ville det aldrig komme. Hun kom for at tilbyde ham alle de ofre, som

han ikke ville modtage, og hun sad foran ham med den hovmodige tro, at hun ikke var udsat for andre farer, end dem, hun havde forudset. Raymon tænkte på et middel til at befri sig for hendes besværlige kærlighed eller til at få noget ud af den. Han var alt for meget Delmares ven. Han skyldte denne mands tillid alt for meget hensyn til, at han skulle berøve ham hans kone. Han måtte lade sig nøje med at forføre hende.

"Du har ret, min Indiana," udbrød han fyrigt, "du kalder mig atter tilbage til mig selv. Du vækker igen min henrykkelse, som tanken om din fare og frygten for at skade dig havde standset. Tilgiv min barnagtige bekymring og forstå al den ømhed og virkelige kærlighed, som der ligger i det. Men din blide stemme får alt mit blod til at koge, dine brændende ord tænder ild i mine årer. Tilgiv, tilgiv mig, at jeg har kunnet tænke på andet end på det uudsigeligt lykkelige øjeblik, hvor jeg besidder dig. Lad mig glemme alle de farer, som truer os, og takke dig på mine knæ for den lykke, du bringer mig. Lad mig leve helt i denne salige time, som jeg tilbringer ved dine fødder, og som alt mit blod ikke vil kunne betale. Lad ham da komme at rive dig fra mig lykkelige, denne dumme ægtemand, som lukker dig inde og lægger sig til at sove oven på sin rå voldsomhed! Lad ham komme for at rive dig ud af mine arme, du mit alt, mit liv! For fremtiden tilhører du ikke ham mere. Du er min elskede, min hustru, min herskerinde ..."

Mens Raymon således talte sin sag, blev han stadig mere begejstret, som han plejede, når han talte sine lidenskabers sag. Situationen var mægtig, romantisk. Der var farer forbundet med det. Raymon elskede faren som en sand ætling af ridderlig slægt. Hver lyd, som han hørte på gaden, troede han var

ægtemanden, som kom for at fordre sin kone og sin rivals blod. At søge kærligheds lyst under indtrykket af den ophidsede stemning, som en sådan stilling forårsagede, var en fornøjelse, der var Raymon værdig. I et kvarter elskede han fru Delmare lidenskabeligt. Med brændende veltalenhed søgte han at forføre hende. Han var virkelig mægtig i sit sprog og sand i sit spil, denne mand, hvis fyrige hoved behandlede kærlighed som en kunstfærdig forlystelse. Han spillede den lidenskabelige elsker med skuffende lighed. Ve denne svage, tåbelige kvinde. Hun hengav sig med salig glæde til hans bedrageriske forsikringer. Hun følte sig lykkelig, hun strålede af håb og fryd. Hun tilgav alt og var nær ved at tilstå alt.

Men Raymon tabte sit spil ved alt for stort hastværk. Hvis han havde drevet sin kunst til med fireogtyve timer at forlænge den situation, hvor Indiana selv havde vovet sig, ville hun måske have været hans. Men dagen hævede sig rød og glimrende. Den kastede strømme af lys ind i værelset, og støjen udenfor tiltog for hvert øjeblik. Raymon kastede et blik på uret, der viste, at klokken var syv.

"Det er på tide at få en ende på det," tænkte han. "Delmare kan komme hvert øjeblik, og jeg må først have hende til at følge godvilligt tilbage med ham." Han blev mere påtrængende og mindre kærlig. Hans blege læber forrådte, at han pintes af en mere bydende end fintfølende utålmodighed. Der var noget voldsomt, næsten vredt i hans kys. Indiana blev bange. En god engel bredte sine vinger over denne vaklende forvirrede sjæl. Hun vågnede og stødte den kolde, egoistiske lasts angreb tilbage.

"Lad mig være," sagde hun. "Jeg vil ikke give af svaghed, hvad jeg vil kunne tilstå af kærlighed eller taknemmelighed. De behøver ingen beviser på min kærlighed. Min nærværelse her er tilstrækkeligt bevis, og jeg bringer fremtiden med mig. Men lad mig bevare hele min samvittigheds kraft for at kunne kæmpe mod de mægtige hindringer, som adskiller os endnu. Jeg behøver uforstyrret ro."

"Hvad siger De?" udbrød Raymon med vrede. Han havde ikke hørt på hende og var forbitret over hendes modstand.

Lidende og ærgerlig, mistede han i dette øjeblik fuldstændigt overtaget, stødte hende hårdt tilbage og gik frem og tilbage i værelset med sammenpresset bryst og blussende ansigt, derpå tog han en karaffel og slugte et stort glas vand, der pludselig beroligede hans raseri og kølnede hans kærlighed.

Nu betragtede han hende ironisk og sagde:

"Nå, madame! Det er på tide, at De tager bort."

En lysstråle viste nu endelig Indiana Raymons sjæl i al dens nøgenhed.

"De har ret," sagde hun, og gik hen mod døren.

"Tag da Deres kåbe og Deres boa," sagde han, idet han standsede hende.

"Det er sandt," svarede hun, "disse spor af min tilstedeværelse kunne kompromittere Dem."

"De er et barn," sagde han i en kælen tone og gav hende kåben på med barnagtig omhyggelighed. "De ved godt, at jeg elsker Dem, men De finder sandelig fornøjelse i at pine mig og De gør mig afsindig. Vent, så jeg kan skaffe Dem en hyrevogn. Hvis jeg kunne, ville jeg ledsage Dem til Deres hjem, men det vil være at styrte Dem i fordærvelse."

"Og tror De da, at jeg ikke allerede er fortabt?" sagde hun bittert.

"Nej, min elskede," svarede Raymon, som kun ønskede at få hende overtalt til at lade sig være i fred. "Man vil ikke have bemærket Deres fravær, eftersom man endnu ikke har været her for at spørge efter Dem. Skønt man sidst ville have mistænkt mig, er det dog naturligt at efterspørge hos alle personer af Deres bekendtskab. Og dernæst kan De sætte Dem under Deres tantes beskyttelse. Det er endog den beslutning, som jeg vil råde Dem til at tage. Hun vil gøre alt godt igen. Man vil antage, at De har tilbragt natten hos hende ..."

Fru Delmare hørte ikke efter. Hun betragtede sløvt den store, røde sol, som stod op over de glinsende tage i horisonten. Raymon forsøgte at vække hende af denne sløvhed. Hun fæstede atter sine øjne på ham, men syntes ikke at genkende ham. Hendes kinder havde et grønligt skær, og hendes tørre læber syntes lammede.

Raymon blev bange. Han huskede den andens selvmord, og da han i sin skræk ikke vidste, hvad han skulle gøre, og frygtede for at blive to gange brødefuld i sine egne øjne, men følte sin åndskraft alt for udtømt, til at det kunne lykkes ham at skuffe hende igen, satte han hende i sin lænestol, lukkede hende inde og gik op til sin moders lejlighed.

21

Han fandt sin moder vågen. Hun plejede at stå tidligt op, en følge af den arbejdsomhed, hun havde vænnet sig til under emigrationen og ikke havde aflagt, efter at hun igen var kommet i besiddelse af sin formue.

Da hun så Raymon, bleg og bevæget, træde så tidligt ind i baldragt, indså hun straks, at han kæmpede mod en af sit stormombruste livs hyppige farer. Hun var altid hans tilflugt og støtte i sådanne bevægede øjeblikke, hvis smertelige, dybe spor kun var blevet tilbage i hendes moderhjerte. Hendes liv var blevet fortæret og afstumpet ved alt det, som Raymons liv havde vundet. Denne søns snart voldsomme, snart kolde, snart betænksomme, snart lidenskabelige karakter var en følge af hendes uudtømmelige kærlighed og højmodige ømhed mod ham. Han ville have været bedre, hvis hans moder havde været mindre god, men hun havde vænnet ham til at benytte sig af alle de ofre, hun gjorde for hans skyld. Hun havde lært ham at sørge lige så ivrigt for sin egen velvære og stræbe lige så stærkt efter det, som hun selv gjorde. Fordi hun troede sig bestemt til at beskytte ham fra al sorg og til at ofre alt for ham, havde han vænnet sig til at tro, at hele verden var til for hans skyld, og at alting stod til hans rådighed på et ord fra hans mor. Ved sin ædelmodighed havde hun kun opnået at skabe et egoistisk hjerte.

Hun blegnede, den stakkels moder, rejste sig op i sengen og så ængsteligt på ham. Hendes blik sagde allerede: "Hvad kan jeg gøre for dig? Hvor skal jeg ile hen?"

"Moder," sagde han og greb den tørre, gennemsigtige hånd, som denne rakte ham, "jeg har det frygteligt og trænger til Dem. Befri mig fra de ulykker, som bestormer mig. Jeg elsker fru Delmare, ved De ..."

"Det vidste jeg ikke," sagde fru de Ramière i en ømt bebrejdende tone.

"Søg ikke at nægte det, gode moder," sagde Raymon, som ingen tid havde at give bort. "De vidste det, og Deres beundringsværdige takt forhindrede Dem fra først færd at tale om det til mig! Nu vel. Denne kvinde bringer mig til fortvivlelse, og jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre."

"Tal dog," sagde fru de Ramière med den ungdommelige livlighed, som hendes moderlige kærlighedsiver gav hende.

"Jeg vil ikke skjule noget for Dem, så meget mere som jeg ikke er skyldig denne gang. I flere måneder har jeg søgt at berolige hendes romantiske hoved ... føre hende tilbage til pligten, men alle mine bestræbelser har kun tjent til at ægge den tørst efter farer, den trang til eventyr, der gærer i fruentimmernes hjerne, som er fra samme land, som hun. I denne time er hun her, i mit værelse, mod min vilje, og jeg ved ikke, hvordan jeg skal formå hende til at gå bort."

"Det ulykkelige barn," sagde fru de Ramière og klædte sig hurtigt på. "Hun, så frygtsom og så blid. Jeg vil se hende og tale med hende, Det er vel det, som du er kommet for at bede mig om, ikke sandt?"

"Ja. Ja!" sagde Raymon, rørt over sin moders ømhed. "Lad hende høre fornuftens og godhedens sprog. Uden tvivl vil hun elske dyden i Deres mund, måske vil hun give efter for Deres

kærtegn. Hun vil genvinde herredømmet over sig selv, den ulykkelige. Hun lider så meget."

Raymon kastede sig i en lænestol og gav sig til at græde, så rystet var hans nerver blevet af denne morgens forskellige sindsbevægelser. Hans moder græd med ham, og kunne ikke bestemme sig til at gå ned, før hun havde nødet ham til at tage nogle dråber æter.

Hun fandt Indiana, som ikke græd, men rejste sig roligt og værdigt, da hun genkendte hende. Hun ventede slet ikke denne ædle, stærke holdning, og hun følte sig forlegen over for den unge kvinde, som om hun handlede hensynsløst ved at overraske hende i sin søns værelse.

Nu gav hun efter for sit hjertes sande, dybe følsomhed og strakte hjerteligt sine arme mod hende. Fru Delmare kastede sig i dem. Hendes fortvivlelse opløste sig i en bitter gråd, og begge kvinder græd længe ved hinandens bryst.

Men da fru de Ramière ville tale, standsede Indiana hende.

"Sig intet, madame," sagde hun, og tørrede sine tårer. "De vil ikke kunne finde noget ord, som ikke smerter mig. Deres deltagelse og kærtegn er nok til at vise mig Deres ædle følelser. Mit hjerte har De lindret, så meget det kunne blive det. Nu går jeg – behøver ikke Deres anmodninger for at indse, hvad jeg har at gøre."

"Jeg er heller ikke kommet for at sende Dem bort, men for at trøste Dem," sagde fru de Ramière.

"Jeg kan ikke modtage nogen trøst," svarede hun og omfavnede hende. "Elsk mig, det vil gøre mig godt, men tal ikke til mig. Farvel, madame. De tror på Gud, bed til ham for mig!"

"De må ikke tage alene bort!" råbte fru de Ramière. "Jeg vil selv føre Dem tilbage til Deres mand, retfærdiggøre Dem, forsvare Dem og beskytte Dem!"

"Højmodige kvinde," sagde Indiana og trykkede hende til sit hjerte. "De formår det ikke. De er den eneste, som ikke kender Raymons hemmelighed. I aften vil hele Paris tale om det, og De vil spille en forkert rolle i denne historie. Lad mig alene bære skandalen ved det. Jeg vil ikke lide længe!"

"Hvad mener De? Skulle De ville begå den forbrydelse at forgribe Dem på Deres liv? Kære barn! Også De tror dog på Gud?"

"Ja, madame, jeg rejser til øen Bourbon om tre dage."

"Kom i mine arme, min kære datter. Kom, så jeg kan velsigne dig. Gud vil belønne dit mod ..."

"Det håber jeg," sagde Indiana med blikket vendt mod himlen.

Fru de Ramière ville i det mindste sende bud efter en vogn, men Indiana satte sig i mod det. Hun ville vende tilbage alene og uden opsigt. Forgæves udtalte Raymons moder sin frygt ved at se hende, der var så afkræftet og rystet, gå så langt til fods.

"Jeg er stærk," svarede hun, "Et ord fra Raymon har været tilstrækkeligt til at give mig kraft."

Hun indhyllede sig i sin kåbe, slog sit sorte kniplingsslør ned og gik bort ad en hemmelig udgang, som fru de Ramière viste hende. Ved de første skridt på gaden følte hun, at hendes skælvende ben var nær ved at nægte hende deres tjeneste. Hun syntes hvert øjeblik at føle sin rasende mands hårde hånd gribe hende, styrte hende om og slæbe hende i rendestenen. Men snart gav støjen på gaden, de ligegyldige ansigter, som

krydsede hinanden omkring hende, og den gennemtrængende morgenkulde hende styrke og ro, men det var den styrke, som smerten giver og en dødelig ro, som den der undertiden breder sig over havets bølger, men som forskrækker den klartseende sømand mere end det stormfulde, bølgende hav. Hun gik ned af kajen fra "Instituttet" indtil Corps-Legislatif, men hun glemte at gå over broen og fortsatte at følge floden, hensunket i et sløvt drømmeri og en tankeløs adspredthed, uden at have noget mål for sin gang.

Uden at mærke det befandt hun sig ved kanten af vandet, som kastede isstumper op for fødderne af hende, og sønderslog dem med en tør og kold lyd mod breddens sten. Dette grønlige vand havde en stærk tiltrækningskraft over Indianas sanser. Man vænner sig til sørgelige tanker. Ved at give dem adgang, kommer man til at finde behag i dem. Det eksempel på selvmord, som Noun havde givet, havde så længe beroliget hende i hendes fortvivlede timer, at hun følte en slags fristende velbehag ved tanken om selvmord. En eneste tanke, en gudfrygtig tanke, havde forhindret hende fra endeligt at bestemme sig til det, men i dette øjeblik herskede ingen fuldstændig tanke mere i hendes tomme hjerne. Hun huskede næppe, at Gud eksisterede, at Raymon havde eksisteret, og mens hun kun adlød ulykkens instinkt og lidelsens magnetisme, nærmede hun sig stadig mere til flodbredden.

Da hun allerede følte vandets isnende kulde bade sine sko, vågnede hun op som en søvngængerske, undersøgte med øjnene, hvor hun var, og så Paris bagved sig og Seinen flyde forbi under sine fødder, og i det olieagtige vand så hun spejlinger af de hvide huse og den gråblå himmel. Vandets

bestandige bevægelse og jordens ubevægelighed blandede sig i hendes forvirrede forestillinger, og det forekom hende, at vandet sov og at jorden flygtede. I et øjebliks svimmelhed støttede hun sig mod en mur og lænede sig som fortryllet ud mod det, som hun antog for en fast masse … Men en gøende hund, der sprang omkring hende, trak hendes opmærksomhed væk og fik hende til at tøve med fuldførelsen af hendes plan. Nu greb en mand, tilkaldt af hundens gøen, hende om livet, bar hende bort og lagde hende ned på en gammel båd, der lå optrukket på bredden. Hun så ham i ansigtet, men kendte ham ikke. Han lagde sig ved hendes fødder, tog sin kappe for at indhylle hende i den, tog hendes hænder i sine for at varme dem og kaldte hende ved navn. Men hendes hjerne var alt for svag til at kunne gøre nogen anstrengelse. I otteogfyrre timer havde hun glemt at spise.

Da varmen imidlertid vendte lidt tilbage i hendes stivnede lemmer, så hun Ralph på knæ foran sig. Han holdt hendes hænder og spejdede efter hendes tilbagevendende bevidsthed.

"Har De mødt Noun?" spurgte hun til ham. Derpå fortsatte hun, forvirret af sin fikse ide: "Jeg har set hende gå forbi på denne vej" (og hun pegede på floden). "Jeg ville følge hende, men hun gik alt for hurtigt og jeg havde ikke kræfter til at gå. Det var lige som en slem drøm."

Ralph betragtede hende bedrøvet. Også han følte ligesom sit hoved briste og sin hjerne springe itu.

"Lad os gå væk," sagde han.

"Lad os gå væk," svarede hun, "men søg først efter mine fødder, som jeg har tabt på disse flintesten."

Ralph bemærkede, at hendes fødder var våde og lammede af kulde. Han bar hende i sine arme til et gæstfrit hus, hvor en god kones omhu atter bragte hende til bevidsthed. Imidlertid sendte Ralph bud til hr. Delmare, at hans kone var blevet fundet, men obersten var ikke kommet hjem, da denne efterretning blev bragt ham. Han fortsatte at søge med rasende uro og vrede. Ralph, som var bedre underrettet, havde straks begivet sig til hr. de Ramière, men han havde truffet Raymon ironisk og kold og lige gået i seng. Derpå havde han tænkt på Noun, og havde fulgt floden i den ene retning, mens hans tjener gik i den anden. Ophelia havde straks fundet sporet af sin herskerinde, og havde hurtigt vejledt Ralph til det sted, hvor han fandt hende.

Da Indiana igen kunne huske, hvad der var foregået i denne elendige nat, søgte hun forgæves at huske, hvad hun havde foretaget sig og tænkt i sine afsindige øjeblikke. Hun ville altså ikke have kunnet forklare sin fætter, hvilke tanker, der havde behersket hende en time i forvejen, men han gættede dem og forstod hendes hjertes tilstand uden at behøve at spørge om det. Han tog kun hendes hånd, og sagde i en blid, men højtidelig tone:

"Min kusine, jeg fordrer et løfte af Dem. Det er det sidste bevis på venskab, som jeg skal besvære Dem med."

"Tal." svarede hun. "At rette mig efter Deres ønske er den eneste lykke, som der er tilbage for mig."

"Nuvel, sværg da, at De ikke mere vil gribe til selvmord uden at underrette mig om det. Jeg sværger Dem på min ære, at jeg ikke på nogen måde skal sætte mig i mod det. Jeg vil kun vide

det. For resten bryder jeg mig lige så lidt om det som De, og De ved, at jeg ofte har haft den samme ide ..."

"Hvorfor taler De om selvmord?" spurgte fru Delmare. "Jeg har aldrig villet forgribe mig på mit liv. Jeg frygter Gud! Uden dette ..."

"Da jeg for nylig greb Dem i mine arme, Indiana, da dette stakkels dyr," han kærtegnede Ophelia, "holdt Dem tilbage ved Deres kjole, havde De glemt Gud og hele verden, Deres fætter Ralph, ligesom alle andre ..."

En tåre vædede Indianas øjenlåg. Hun trykkede sir Ralphs hånd.

"Hvorfor har De standset mig?" spurgte hun bedrøvet. "Jeg ville da nu være hos Gud, for jeg var ikke skyldig, jeg havde ingen bevidsthed om, hvad jeg gjorde!"

"Det så jeg godt, men jeg tænkte, at det var bedre at gå i døden med fuldt overlæg. Vi vil tale om det igen, når De vil ..."

Indiana for sammen. Vognen standsede foran det hus, hvor hun skulle genfinde sin mand. Hun var ikke stærk nok til at kunne gå op af trapperne. Ralph bar hende op til hendes værelse. Deres tyende indskrænkede sig til en pige, som var gået ud i nabolaget for at meddele sine formodninger om fru Delmares flugt, og Lelièvre, som i begrundet fortvivlelse var ilet til lighuset for at undersøge, hvilke lig der var bragt dertil om morgenen. Ralph blev derfor hos fru Delmare for at pleje hende. Hun var bytte for heftige lidelser, da en voldsom ringen meldte oberstens tilbagekomst. Skræk og had for som en gysen gennem hendes blod, og hun greb heftigt fat i sin fætters arm.

"Hør, Ralph," sagde hun, "hvis De har den ringeste hengivenhed for mig, må De forskåne mig for synet af dette

menneske i den forfatning, som jeg er i. Jeg vil ikke vække hans medlidenhed, jeg holder mere af hans vrede end af hans deltagelse. Luk ikke op, men få ham til at gå væk. Sig til ham, at man ikke har fundet mig ..."

Hendes læber bævede og hendes arme anstrengte sig krampagtigt for at holde Ralph tilbage. Delt mellem to modstridende følelser, vidste den stakkels baronet ikke, hvilken beslutning han skulle tage. Delmare rev i klokken, som om han skulle trække den itu og hans kone sad halvdød i sin lænestol.

"De tænker kun på hans vrede," sagde Ralph endelig. "De tænker ikke på hans lidelser og uro. De tror altid, at han hader Dem ... Hvis De havde set hans smerte i morges ..."

Indiana lod overvældet sine arme synke og Ralph gik hen for at lukke op.

"Er hun her?" skreg obersten, i det han trådte ind. "Bomber og granater! Hvor jeg har løbet omkring for at søge efter hende. Jeg er hende meget taknemmelig for den smukke bestilling, hun har givet mig. Føj for Satan! Jeg vil ikke se hende, for jeg vil dræbe hende!"

"De tænker ikke på, at hun kan høre Dem," svarede Ralph sagte. "Hun er i en sådan tilstand, at hun ikke kan udholde nogen smertelig sindsbevægelse. Læg bånd på Dem selv."

"Femogtyve tusind forbandelser!" hylede obersten. "jeg har også lidt nok siden i morges. Det er godt, at jeg har nerver som ankertov! Hvem er, spørger jeg Dem, mest plaget, mest træt, mest syg? Enten hun eller jeg? Og hvor har De fundet hende? Hvad foretog hun sig? Hun er skyldig i, at jeg har skældt den gamle tosse voldsomt ud, de Carvajal, som gav mig tvetydige

svar, og gav mig skylden for denne dumme streg ... Åh! min ryg!"

Mens obersten talte sådan med rå og hæs stemme, havde han kastet sig på en stol i forværelset. Han tørrede sin pande, som var badet i sved trods årstidens strenge kulde. Han fortalte bandende om sine anstrengelser, sin angst og sine lidelser. Han stillede tusinde spørgsmål, men lykkeligvis forventede han intet svar. For den stakkels Ralph kunne ikke lyve og indså ikke, at han kunne fortælle noget, som kunne berolige obersten. Han vedblev siddende stum og ubevægelig ved et bord, som om han havde været aldeles fremmed for de to andres sjæleangst, og dog var han ulykkeligere ved deres bekymringer end de selv.

Da fru Delmare hørte sin mands forbandelser, følte hun sig stærkere, end hun havde ventet. Hun foretrak langt denne vrede, som forsonede hende med sig selv, frem for en ædelmodighed, som ville have forårsaget hende selvbebrejdelser. Hun tørrede det sidste spor af sine tårer væk og samlede al den styrke, hun havde til overs, da hun ikke brød sig om at tømme den på én dag, så meget tyngede livet på hende. Da hendes mand gik hen i mod hende med en hård bydende mine, forandrede han pludselig ansigt og tone og følte sig forlegen over for hende, afvæbnet ved hendes overlegne karakter. Han forsøgte dog at være værdig og kold, ligesom hun, men det ville ikke lykkes ham.

"Vil De være så god, madame," sagde han, "at meddele mig, hvor De har tilbragt morgenen og måske natten?"

Dette "måske" underrettede fru Delmare om, at hendes fravær var blevet temmelig sent bemærket. Dette forøgede hendes mod.

"Nej, min herre," svarede hun, "det er ikke min hensigt at fortælle Dem det."

Delmare blev gul af vrede og forbavselse.

"I sandhed," sagde han med rystende stemme, "håber De at kunne skjule det for mig?"

"det er mig temmelig ligegyldigt," svarede hun i en iskold tone, "når jeg nægter at svare Dem, er det alene for formens skyld. Jeg vil overbevise Dem om, at De ingen ret har til at stille mig dette spørgsmål!"

"Har jeg ingen ret dertil, for tusind djævle! Hvem er da herre her, De eller jeg? Hvem bærer skørter og burde spinde på en rok? Har De i sinde at rive mig skægget af hagen? Det klæder Dem godt, dumme kælling!"

"Jeg ved, at jeg er slavinden og De herren! Dette lands lov har gjort Dem til min herre! De kan binde mit legeme og lænke mine hænder, regere over mine handlinger. De besidder den stærkeres ret, og samfundet bekræfter Dem i den, men over min vilje, min herre, formår De intet, Gud alene kan bøje og styre den. Opsøg en lov, et fængsel, et torturredskab, som kan give Dem magt over dén! De kan lige så godt forsøge at gribe fat på og holde den tomme luft."

"Ti stille, dumme, uforskammede skabning! Deres romanfraser keder mig."

"De kan pålægge mig tavshed, men ikke forhindre mig i at tænke!"

"Tossede stolthed, ormetrods! De misbruger den medlidenhed, som man har med Dem. Men De skal få at se, at man kan tæmme denne stive karakter uden synderlig ulejlighed."

"Jeg råder Dem ikke til at prøve på det. Deres sjælero kunne lide derved, og Deres værdighed vil intet vinde."

"Tror De," sagde han og klemte hendes hånd mellem sin tommel- og pegefinger.

"Ja, jeg tror," sagde hun, uden at forandre sit ansigt.

Ralph gjorde et par skridt fremad, greb fat i oberstens arm med sin jernhånd, og bøjede den som et siv, mens han i en fredelig tone sagde:

"Jeg beder Dem om ikke at røre et hår på denne kvindes hoved."

Delmare havde lyst til at kaste sig over ham, men han følte, at han havde uret, og han frygtede intet så meget i verden, som at måtte rødme over sig selv. Han stødte ham derfor tilbage og lod sig nøje med at sige:

"Pas De Dem selv!"

Derpå vendte han sig atter mod sin kone og sagde, idet han lagde armene fast over kors på brystet for at modstå fristelsen til at slå hende:

"Altså gør De åbenbart oprør mod mig! De nægter at følge mig til øen Bourbon. De vil have skilsmisse? Nå! Guds død også jeg ..."

"Det vil jeg ikke længere," svarede hun. "Jeg ønskede det i går, det var min vilje, men i dag ønsker jeg det ikke mere. De brugte vold ved at lukke mig inde i mit værelse. Jeg gik ud gennem vinduet for at bevise Dem, at når man ikke regerer over en kvindes vilje, udøver man kun et latterligt herredømme. Jeg har tilbragt nogle timer uden for Deres bolig. Jeg har indåndet frihedens luft for at vise Dem, at De ikke er min herre i moralsk henseende, og at jeg kun er afhængig af mig selv her på jorden.

Undervejs har jeg tænkt på, at jeg skyldte min pligt og min samvittighed igen at stille mig under Deres formynderskab. Jeg har gjort det af min egen vilje. Min fætter har *ledsaget* mig hertil, han har ikke *bragt mig tilbage*. Hvis jeg ikke havde villet følge ham, ville han ikke have kunnet tvinge mig, vil De nok kunne begribe. Spild derfor ikke tiden med at prøve at overbevise mig. De vil aldrig få nogen indflydelse over mig, De har mistet Deres ret til det, da De har villet tiltvinge Dem den med magt. Tænk på Deres rejse. Jeg er klar til at hjælpe Dem og følge Dem, ikke fordi det er Deres vilje, men fordi det er min egen hensigt. De kan befale over mig, men jeg vil aldrig adlyde nogen uden mig selv."

"Jeg ynkes over Deres forstyrrede fornuft," sagde obersten og trak på skuldrene.

Derpå trak han sig tilbage til sit eget værelse for at ordne sine papirer, meget tilfreds ved sig selv over fru Delmares beslutning, og frygtede ikke flere hindringer. For han ærede denne kvindes ord lige så meget som han foragtede hendes ideer.

22

Raymon var faldet i en dyb søvn af træthed, efter han meget tørt havde modtaget sir Ralph, som var kommet til ham for at indhente oplysninger. Da han vågnede, gennemstrømmede en behagelig fornemmelse hans sjæl. Han tænkte, at det farligste ved dette eventyr endelig var forbi. Han havde længe forudset, at han engang ville komme i strid med denne kvindekærlighed, at han måtte forsvare sin frihed mod en romantisk lidenskabs fordringer, og han samlede i forvejen mod til at bekæmpe sådanne fordringer. Han havde altså nu endelig taget dette vanskelige skridt. Han havde sagt: Nej! Han behøvede ikke oftere at gøre det, for alt var forløbet meget heldigt. Indiana havde ikke grædt synderligt, var ikke trængt videre ind på ham. Hun havde vist sig fornuftig. Hun havde straks forstået ham og havde hurtigt og stolt fattet sin beslutning.

Raymon var meget fornøjet med sit forsyn, for han havde et sådant for sig selv, på hvilket han troede som god søn, og på hvilket han stolede på at indrette alt hellere til skade for andre end for ham selv. Det havde hidtil behandlet ham så godt, at han ikke ønskede noget andet. At forudse resultatet af hans fejltrin og blive urolig over det, ville i hans øjne have været at vise utaknemmelighed mod den gode Gud, som vågede over ham.

Han stod op meget mere træt af de åndsanstrengelser, som denne besværlige scene havde påtvunget ham. Hans moder kom hjem. Hun havde været hos fru de Carvajal for at forhøre sig om fru Delmares sundhed og sindstilstand. Markisen var ikke urolig for hende. Hun var dog meget fortrædelig stemt, da

fru de Ramière kom for behændigt at udspørge hende. Hun beklagede sig meget bittert over sin niece, som hun den foregående dag havde hævet til skyerne, og fru de Ramière indså, at den ulykkelige Indiana ved dette skridt havde fjernet sig for stedse fra sin slægtning og mistet den eneste naturlige støtte, som hun havde tilbage.

For den der kendte markisens inderste sjæl, var dette intet stort tab, men fru de Carvajal gik, endog i fru de Ramières øjne, for at besidde en dadelfri dyd. Hendes ungdom havde været indhyllet i en klog hemmelighedsfuldhed eller havde tabt sig i revolutionernes hvirvel. Raymons moder græd over Indianas skæbne og søgte at undskylde hende, men fru de Carvajal sagde bittert, at hun måske ikke var upartisk nok i denne sag til at kunne dømme om det.

"Men hvad skal der blive af den ulykkelige unge kvinde," sagde fru de Ramière, "hvis hendes mand undertrykker hende? Hvem skal da beskytte hende?"

"Lad der ske med hende, hvad Gud vil!" svarede markisen. "*Jeg* vil ikke mere blande mig i det, og jeg vil aldrig gense hende."

I sin uro besluttede den gode fru de Ramière for enhver pris at skaffe sig underretning om fru Delmare. Hun lod sig føre til enden af den gade, hvor hun boede og sendte en tjener for at udspørge portneren, samt pålagde ham at se at få sir Ralph i tale, hvis han var der. Hun ventede på udfaldet af dette forsøg i sin vogn, og snart opsøgte Ralph hende selv der.

Den eneste person måske, som bedømte Ralph rigtigt, var fru de Ramière. Nogle ord var tilstrækkeligt mellem dem, for at de gensidigt kunne forstå den oprigtige, uegennyttige interesse, som de nærede for denne sag. Ralph fortalte, hvad

der var foregået om morgenen, og da han ingen mistanke havde om nattens tildragelser, søgte han heller ingen bekræftelse på dem. Men fru de Ramière mente at burde underrette ham om, hvad hun vidste, og meddelte ham delvist sit ønske om at bryde denne sørgelige og umulige forbindelse. Ralph, som følte sig mere fri over for hende end over for noget andet menneske, viste i sit ansigt en dyb sjælssorg, da han modtog hendes fortrolige meddelelse.

"De siger, madame," mumlede han og undertrykte på samme tid en nervøs febergysen, som løb gennem hans årer. "De siger, at hun har tilbragt natten i Deres hus?"

"En nat i ensomhed og smerte, uden tvivl!"

"Raymon, som sikkert ikke var hendes medskyldige, kom først hjem klokken seks, og klokken syv kom han til mig for at opfordre mig til at berolige det ulykkelige barns sind."

"Hun ville forlade sin mand! Hun ville forspilde sit gode rygte!" sagde Ralph med stive øjne og i en besynderlig hjerteangst. "Hun elsker ham altså meget, denne mand, der er hende så uværdig!"

Ralph glemte, at han talte til Raymons moder.

"Jeg har længe formodet det," fortsatte han. "Hvorfor har jeg ikke forudset den dag, da hun skulle fuldkommengøre sin undergang. Jeg ville have dræbt hende først!"

Dette sprog i Ralphs mund forbavsede fru de Ramière overordentligt. Hun troede at tale med en rolig og overbærende mand, og angrede, at hun havde troet på det ydre skin.

"Min Gud!" sagde hun forskrækket. "Vil De dømme hende sådan uden barmhjertighed? Vil De forlade hende ligesom hendes tante? Er da alle uden medlidenhed og uden tilgivelse?

Vil hun ikke beholde en ven tilbage efter et fejltrin, som hun allerede har lidt så meget for?"

"Frygt intet sådant fra min side, madame," svarede Ralph. "Jeg har vidst det hele i et halvt år og har intet sagt. Jeg har overrasket deres første kys og har ikke kastet hr. de Ramière ned af hans hest. Jeg har ofte mødt deres kærlighedsbud i skoven og har ikke slået det ned med piskeslag. Jeg har mødt hr. de Ramière på broen, som han gik over for at træffe hende. Det var om natten, vi var alene og jeg er mange gange så stærk som han, og dog har jeg ikke kastet dette menneske ud i strømmen. Og da jeg opdagede, efter at have ladet ham flygte, at han havde narret min årvågenhed og havde sneget sig ind hos hende, underrettede jeg dem fredeligt om ægtemandens tilbagekomst, i stedet for at støde døren ind og kaste ham ud af vinduet, og frelste den enes liv for at kunne redde den andens ære. De ser således, madame, at jeg er blid og barmhjertig. I morges holdt jeg dette menneske under min hånd. Jeg vidste godt, at han var årsag til al vor ulykke, og hvis jeg ingen ret havde til at anklage ham uden beviser, havde jeg i det mindste magt til at søge en strid med ham for hans hovmodige, spottende mine. Nu vel! Jeg tålte hans fornærmende foragt, fordi jeg vidste, at hans død ville dræbe Indiana. Jeg lod ham lægge sig om på den anden side, mens Indiana stod udmattet og afsindig på bredden af Seinen, i færd med at følge det andet offer ... De ser, madame, at jeg er tålmodig mod de folk, som jeg hader og overbærende med dem, som jeg elsker."

Fru de Ramière sad i sin vogn over for Ralph og betragtede ham med en frygtblandet forbavselse. Han var så forskellig fra,

hvad hun tidligere havde set, at hun næsten tænkte på en pludselig sindsforvirring.

Den hentydning, som han havde gjort til Nouns død, bestyrkede hende i denne tanke, for hun var fuldstændig uvidende om denne historie, og antog de ord, som var undsluppet Ralph i hans forbitrelse, for en tanke, der var aldeles fremmed for den sag, talen var om. Han befandt sig virkelig i et af de voldsomme sindsoprør, der i det mindste engang forekom i de fornuftigste menneskers liv, og som grænse så nær til galskab, at en grad mere ville bringe dem til raseri. Hans vrede var imidlertid bleg og sammentrængt, som kolde temperamenter plejer at være, men den var dyb, som alle ædle sjæles, og det ualmindelige i denne stemning, som hos ham næsten var vidunderlig, gjorde den frygtelig at se på.

Fru de Ramière tog hans hånd og sagde blidt:

"De lider meget, min kære hr. Ralph, for De smerter mig uden at tænke derved. De glemmer, at den, som De taler om, er min søn, og at hans brøde, hvis han har begået nogen, må smerte mit hjerte endnu mere end Deres."

Ralph kom straks til besindelse og kyssede fru de Ramières hånd med en venskabelig inderlighed, som han viste lige så sjældent som vrede.

"Tilgiv mig, madame," sagde han. "De har ret, jeg lider meget og glemmer, hvad jeg burde respektere. Glem De den bitterhed, som jeg lige har vist. Mit hjerte skal da vide at indeslutte den i sig selv."

Fru de Ramière beholdt dog, skønt beroliget ved dette svar, en hemmelig uro ved at se det dybe had, som Ralph nærede til

hendes søn. Hun forsøgte at undskylde ham i hans fjendes øjne, men han standsede hende.

"Jeg gætter Deres tanker, madame, men vær kun rolig, hr. de Ramière og jeg er ikke bestemt til at gense hinanden så snart. Hvad min kusine angår, da skal De ikke angre, at De har givet mig oplysninger. Om også hele verden forlader hende, sværger jeg, at hun i det mindste skal beholde en ven tilbage."

Da fru de Ramière kom hjem hen i mod aften, fandt hun Raymon siddende med fødderne behageligt indsvøbt i kashmirstøfler og i færd med at drikke te, for fuldkommen at forjage morgenens nervøse angreb. Han var endnu nedslået af sin indbildte sindsbevægelse. Mere behagelige tanker om fremtiden opmuntrede hans sjæl: han følte sig endelig fri igen og overgav sig helt til salige betragtninger over denne herlige tilstand, som han dog plejede at bevare så slet.

"Hvorfor," sagde han til sig selv, "er jeg dog bestemt til så hurtigt at kede mig ved denne herlige frihed, som jeg altid må købe så dyrt tilbage? Når jeg føler mig fanget i en kvindes snarer, længes jeg efter at bryde dem, for igen at erobre min hvile og sjælero tilbage. Forbandet være jeg, hvis jeg så hurtigt igen ofrer den. De bekymringer, som disse to kreolerinder have givet mig, skal tjene mig til advarsel, og jeg vil herefter kun have at gøre med de besindige, spotske pariserinder ... sande verdensdamer! Måske vil det være bedst, hvis jeg gifter mig for at få en ende på det hele, som man siger ..."

Han var fordybet i disse borgerlige og magelige tanker, da hans moder, træt og bevæget, trådte ind.

"Hun befinder sig bedre," sagde hun til ham, "alt er gået godt og jeg håber, at hun vil blive roligere ..."

"Hvem?" spurgte Raymon, som pludselig blev vækket af sine luftkasteller.

Imidlertid tænkte han dog den næste dag på, at han endnu havde en pligt at opfylde, nemlig at genvinde Indianas agtelse, om ikke kærlighed. Han ønskede ikke, hun skulle kunne rose sig af at have forladt ham. Han ønskede, hun skulle tro, at hun havde givet efter for fornuftens og højmodighedens stemme. Han ville endnu beherske hende efter at have forstødt hende, og han skrev til hende:

> Det er ikke min hensigt, madame, at bede Dem om tilgivelse for nogle grusomme eller dristige ord, som er undsluppet mig under mine sansers afsindige tilstand. I en feberagtig tilstand kan man ikke fatte nogen ordentlig tanke eller udtrykke den på passende vis. Det er ikke min skyld, at jeg ingen gud er, at jeg ikke i Deres nærvær kan beherske mit fyrige, kogende blod, at mine tanker forvirres, at jeg bliver gal! Måske ville jeg have ret til at beklage mig over den grumme koldblodighed, hvormed De har fordømt mig til frygtelige pinsler uden nogensinde at have medlidenhed med mig, men dette er heller ikke Deres skyld. De er alt for fuldkommen til at spille den samme rolle i denne verden som vi andre almindelige skabninger, der er underkastet menneskelige lidenskaber, slaver af vores grove fysik. Jeg har ofte fortalt Dem, Indiana, at De ikke er nogen kvinde, og når jeg tænker roligt over det, er De en engel. Jeg tilbeder Dem i mit hjerte som en guddom. Men, ak! I Deres nærvær har det gamle menneske ofte taget sine rettigheder tilbage. Berørt af Deres læbers balsamiske ånde, er mine ofte blevet fortærede af en

brændende ild. Når jeg bøjede mig over Dem og mit hår kom til at berøre Deres, har en usigelig salig gysen ofte gennemløbet mine årer, og da glemte jeg, at De var en stråle fra Himmelen, en drøm om den evige lyksalighed, en engel fra Guds storhed, som var kommet for at vejlede mine skridt i denne verden og for at fortælle mig om et andet livs glæder. Hvorfor har du rene ånd påtaget dig en kvindes lokkende skikkelse? Hvorfor har du lysets engel iført dig Helvedes forføreriske dragt? Ofte troede jeg at holde lykken i mine arme og du var kun dyden.

Tilgiv mig disse skyldige klager, min veninde. Jeg var Dem ikke værdig, og hvis De havde samtykket i at stige ned til mig, kunne vi måske været blevet lykkelige begge to. Men min ringhed har givet Dem stadige lidelser og Deres dyder har gjort mig brødefuld.

Nu, da De tilgiver mig, og det er jeg vis på, at De gør, for fuldkommenhed medfører barmhjertighed, lad mig endnu engang opløfte min stemme for at takke og velsigne Dem. Takke Dem! ... oh nej. Mit liv! det er ikke det rette ord: For min sjæl er mere sønderrevet end Deres af det mod, som river Dem ud af mine arme. Men jeg beundrer Dem! Og, mens jeg græder, lykønsker jeg Dem. Ja, min Indiana, De har fundet kraft til at fuldbringe dette heltemodige offer. Det berøver mig hjertet og livet, det forstyrrer min fremtid og ødelægger min tilværelse. Nu vel, jeg elsker Dem endnu nok til at bære det uden at beklage mig; for min lykke betyder intet. Det er Dem, som er alt. Min ære vil jeg ofre tusinde gange for Dem, men Deres er mig mere dyrebar end alle glæder, som De kunne have givet mig. Oh nej! Jeg

kunne ikke have benyttet mig af et sådant offer. Forgæves ville jeg have forsøgt at bedøve mig ved beruselse og henrykkelse. Forgæves ville De have åbnet Deres arme for mig for at beruse mig med himmelsk vellyst. Angeren ville dog have nået mig der. Den ville have forgiftet mine dage og jeg ville have været mere ydmyget af menneskenes foragt end De. Oh Gud! at se Dem vanæret og besmittet af mig! At se Dem nedstyrtet fra den ærefrygt, som omgiver Dem! At se Dem forhånet i mine arme, og ikke kunne afvaske denne fornærmelse! Forgæves ville jeg have udgydt alt mit blod for Dem. Jeg ville måske have hævnet Dem, men aldrig kunnet retfærdiggøre Dem. Min iver for at forsvare Dem, ville været en anklage mere mod Dem. Min død et uigendriveligt bevis på Deres brøde. Stakkels Indiana, jeg ville have styrtet Dem i ulykke! Og hvor ville jeg have været ulykkelig!

Rejs da, min højtelskede! Drag bort til en anden himmelegn for at høste frugterne af Deres dyd og fromhed. Gud vil belønne os for en sådan anstrengelse. For Gud er god! Han vil forene os i et lykkeligere liv, ja måske endog … Men denne tanke er igen en forbrydelse, og dog kan jeg ikke lade være at håbe. Farvel, Indiana, farvel! De indser nok, at vores kærlighed er en misgerning … Ak, min sjæl er knust! Hvor skal jeg finde styrke til at sige Dem farve!

Raymon bragte selv dette brev til fru Delmare, men hun lukkede sig inde i sit værelse og nægtede at se ham. Han forlod altså dette hus efter hemmeligt at have givet pigen brevet og efter at have omfavnet manden. Da han var kommet ned af det

sidste trappetrin, følte han sig lettere end sædvanlig. Vejret var mildere, kvinderne smukkere, butikkerne mere glimrende: Det var en smuk dag i Raymons liv.

Fru Delmare gemte brevet i en kuffert, som hun først skulle åbne i kolonierne uden at bryde seglet. Hun ville tage afsked med sin tante, sir Ralph satte sig imod det med stor bestemthed. Han havde set fru de Carvajal og vidste, at hun ville overvælde Indiana med bebrejdelser og foragt. Han harmedes over denne hykleriske strenghed og kunne ikke udholde den tanke, at fru Delmare skulle udsætte sig for det.

Den følgende dag, da Delmare og hans kone var ved at stige ind i diligencen, sagde sir Ralph til dem med sin sædvanlige fasthed:

"Jeg har ofte ladet Dem forstå, mine venner, at jeg ønskede at følge Dem, men De har ikke villet forstå mig eller svare mig! Vil De tillade mig at rejse med Dem?"

"Til Bordeaux?" spurgte hr. Delmare.

"Til Bourbon!" svarede hr. Ralph.

"Det må De ikke tænke på," indvendte hr. Delmare. "De kan ikke sådan skifte opholdssted efter en families lykke, hvis fremtid er usikker og hvis stilling er farlig. Det ville være fejt at misbruge Deres venskab, hvis vi modtog denne opofrelse af hele Deres liv og af Deres stilling i samfundet! De er rig, ung og fri. De må gifte Dem igen, skabe Dem et familieliv ..."

"Det kan der ikke være tale om," svarede sir Ralph koldt. "Da jeg ikke forstår at indpakke mine ideer i ord, som giver dem en anden betydning, må jeg sige Dem lige ud, hvad jeg mener. Det forekommer mig, at Deres venskab er blevet koldere mod mig i løbet af de sidste seks måneder. Måske har jeg begået forseelser,

som min indskrænkede dømmekraft har forhindret mig i at bemærke. Hvis jeg tager fejl, vil et ord være tilstrækkeligt til at berolige mig! Tillad mig at følge med Dem. Hvis jeg har forset mig mod Dem, er det på tide at sige mig det. De bør ikke forlade mig med selvbebrejdelser over ikke at have rettet mine fejl."

Obersten blev rørt over denne ædle, oprigtige fremgangsmåde, så han glemte al sin egenkærlige ømfindtlighed, der havde fjernet ham fra hans ven. Han rakte ham hånden, svor, at hans venskab var mere oprigtigt end nogen sinde, og at han kun afslog hans tilbud af beskedenhed.

Fru Delmare tav. Ralph gjorde en anstrengelse for at få et ord af hendes mund.

"Og De, Indiana," sagde han med kvalt stemme. "Har De endnu venskab for mig?"

Disse ord vakte hele hendes barnlige hengivenhed, alle hendes barndomserindringer, alle de fortrolige følelser, som forenede deres hjerter. De kastede sig grædende i hinandens arme, og Ralph var nærved at besvime, for i dette kraftfulde legeme, under dette rolige, indesluttede temperament, gærede stærke følelser. Han måtte sætte sig for ikke at falde om, og sad i nogle øjeblikke tavs og bleg. Derpå greb han oberstens hånd i en af sine og hans kones i den anden.

"Vær oprigtige mod mig i denne stund, da vi måske skilles for stedse," sagde han. "Afslår De mit forslag om at ledsage Dem af hensyn til mig og ikke for Deres egen skyld?"

"Jeg sværger Dem på min ære," sagde Delmare, "at ved at afslå det, ofrer jeg min egen lykke for Deres!"

"Hvad mig angår," sagde Indiana, "ved De nok, at jeg helst aldrig ville forlade Dem!"

"Gud forbyde, at jeg skulle tvivle på Deres oprigtighed i et sådant øjeblik!" svarede Ralph, "Deres ord er mig nok, jeg er tilfreds med Dem begge."

Og han forsvandt.

Seks uger efter gik briggen *La Coraly* under sejl ind i Bordeaux' havn. Ralph havde skrevet til sine venner, at han ville være i denne by i de sidste dage af deres ophold der, men efter sædvane i en så lakonisk stil, at det var umuligt at vide, om han havde til hensigt at sige dem det sidste farvel eller at ledsage dem. De ventede ham forgæves til den sidste time, og kaptajnen gav signal til afrejse, uden at Ralph havde ladet sig se. Nogle sørgelige anelser forøgede den tungsindige smerte, som tyngede Indianas sjæl, da de sidste huse i havnen forsvandt bag kystens grønne træer. Hun gyste ved at tænke, at hun for fremtiden var alene i verden med den mand, som hun hadede, at hun måtte leve og dø med ham uden en ven til at trøste sig, uden en slægtning til at beskytte sig mod hans voldsomme tyranni ...

Men da hun vendte sig om, så hun på dækket bag ved sig Ralphs fredelige, venlige ansigt smile til sig.

"Du forlader mig altså ikke, du?" sagde hun og kastede sig, badet i tårer om hans hals.

"Aldrig!" svarede Ralph og trykkede hende til sit hjerte.

23

Brev fra fru Delmare til hr. de Ramière:

Øen Bourbon, 3. juli 18..

Jeg havde besluttet ikke mere at trætte Dem med erindringen om mig, men da jeg var kommet hertil, læste jeg det brev, som De skrev til mig dagen før min afrejse fra Paris, og føler, at jeg skylder Dem et svar. For under indtrykket af en rædsom smerte, var jeg gået alt for vidt. Jeg havde taget fejl af Dem og skylder Dem oprejsning, ikke som *elsker*, men som *menneske*.

Tilgiv mig, Raymon, at jeg i dette frygtelige øjeblik af mit liv antog Dem for et uhyre. Et eneste ord, et eneste blik fra Dem forjog for stedse al tillid, alt håb fra min sjæl. Jeg ved, at jeg ikke mere kan blive lykkelig, men jeg håber endnu, at jeg ikke skal blive nødt til at foragte Dem: Det ville være det sidste stød for mig!

Ja, jeg antog Dem for fej! Ja, hvad der er endnu værre, for egoistisk. Jeg følte afsky for Dem. Jeg beklagede, at Bourbon ikke var langt nok borte til at undfly Dem, og harmen gav mig styrke til at tømme livets bitre kalk lige til bærmen.

Men, efter jeg har læst Deres brev, føler jeg mig bedre til mode. Jeg sørger ikke mere over at have mistet Dem, men jeg hader Dem heller ikke mere, og jeg vil ikke i Deres liv efterlade noget samvittighedsnag over at have forstyrret mit! Vær lykkelig, vær uden bekymring. Jeg lever endnu, og måske vil jeg leve længe …

I sandhed, De er ikke skyldig! Det var mig, som var afsindig. Deres hjerte var ikke følelsesløst, men det var lukket for mig. De har ikke løjet for mig, men det er mig, som har bedraget mig selv. De var hverken løgner eller ufølsom, men De elskede mig blot ikke.

Oh, min Gud! De elskede mig ikke. Hvorfor skulle jeg dog elske dem? … Men jeg vil ikke nedlade mig til at beklage mig. Jeg skriver ikke for at forgifte Deres nuværende livsro ved en forbandet erindring. Jeg gør det heller ikke for at anråbe Dem om at have medlidenhed med ulykker, som jeg har kraft til at bære alene. Jeg kender bedst den rolle, som anstår mig, og skriver tværtimod for at frikende Dem og tilgive Dem.

Jeg vil ikke more mig med at gendrive Deres brev, det ville være alt for let! jeg vil ikke svare på deres bemærkninger om, hvad der er min pligt. Vær rolig, Raymon, jeg kender den, og jeg elskede Dem ikke lidt nok til at krænke den uden eftertanke. Det er ikke nødvendigt at belære mig om, at menneskenes foragt vil være prisen for mit fejltrin! Jeg ved det godt. Jeg var ikke uvidende om, at skampletten ville være dyb, uudslettelig og brændende, at jeg ville blive udstødt alle steder, forbandet, dækket med skændsel, og at jeg ikke ville finde en eneste ven til at beklage mig og trøste mig. Den eneste vildfarelse, jeg var faldet for var, at jeg troede på, at De ville åbne Deres arme for mig, og at De ville hjælpe mig til at glemme foragt, elendighed og forglemmelse! Det eneste, som jeg ikke havde forudset var, at De måske ville afslå mit offer, efter at have ladet mig fuldbyrde det. Jeg havde bildt mig ind, at

dette ikke kunne ske. Da jeg gik til Dem, forudså jeg nok, at De i begyndelsen ville støde mig bort af princip og pligt, men var overbevist om, at når De lærte de uundgåelige følger af mit skridt, ville De anse Dem for nødsaget til at hjælpe mig at bære dem. Jeg ville, i sandhed, aldrig have tænkt, at De ville overlade mig til følgerne af en så farlig beslutning, og at De ville lade mig høste de bitre frugter deraf, i stedet for at modtage mig i Deres favn og danne mig en vold af Deres kærlighed.

Hvor jeg dengang ville have udfordret den afmægtige verdens fjerne bagtalelse. Hvor jeg, stærk ved Deres kærlighed, ville have trodset hadet! Hvor angeren ville være svag, og hvor den lidenskab, som De indgav mig, ville have kvalt dens røst. Alene beskæftiget med Dem, ville jeg have forglemt mig selv. Stolt ved at besidde Deres hjerte, ville jeg ikke have fået tid til at rødme over mit eget. Et ord, et blik, et kys af Dem, ville have været nok til at retfærdiggøre mig og erindringen om menneskene og deres love ville ikke have kunnet finde nogen plads i et sådant liv! Det var, fordi jeg var afsindig. Fordi jeg efter Deres kyniske udtryk, havde lært livet at kende gennem romaner for kammerjomfruer! Af disse smilende og barnlige fremstillinger, hvor man interesserer hjertet for det heldige udfald af afsindige foretagender og umulig kærlighedslykke. Det er den frygtelige sandhed, Raymon, som De der sagde mig! Hvad der forfærder mig og tilintetgør mig er, at De har ret!

Hvad jeg derimod ikke så godt kan forklare mig er, at umuligheden ikke har været lige stor for os begge. Det er,

at jeg svage kvinde i mine ophidsede følelser har øst styrke til at bringe mig selv alene i en sandsynlig og romantisk stilling, og at De, behjertede mand, ikke i Deres vilje har kunnet finde kraft til at følge mig i det. Og dog havde De delt disse fremtidsdrømme, De havde samtykket i disse illusioner, De havde næret dette håb, som det var umuligt at virkeliggøre. Længe havde De lyttet til mine barnagtige planer, min dværgeærgerrighed med et smil på læberne og glæde i øjnene, og Deres ord var alle kærlighedsfulde og taknemmelige. Også De var blind, kortsynet og indbildsk. Hvordan gik det til, at De først kom til fornuft igen ved synet af faren? Jeg troede, at faren fortryllede øjnene, opflammede bestemtheden, berusede frygten. Og Se! De skælvede i det betydningsfulde øjeblik. Besidder I mænd da kun det fysiske mod, som trodser døden? Er I ikke i stand til at føle det åndelige mod, som modtager ulykken? De, som forklarer alt så udmærket, forklar mig dette, jeg beder Dem.

Det er måske fordi Deres drøm ikke var som min. Det er fordi mit mod var kærlighed. De havde indbildt Dem, at De elskede mig, og De vågnede, overrasket over en sådan vildfarelse den dag, da jeg tillidsfuld gik fremad under min vildfarelses beskyttelse. Store Gud! Hvilken besynderlig skuffelse Deres dog må have været, eftersom De dengang ikke forudså alle de hindringer, som De måtte træffe på det øjeblik, da der skulle handles! Eftersom De først talte til mig om det, da det var alt for sent!

Hvorfor skulle jeg nu gøre Dem bebrejdelser? Er man ansvarlig for sit hjertes fornemmelser? Var det afhængigt

af Deres vilje at elske mig for bestandigt? Nej, sikkert ikke! Min uret består i, at jeg ikke har forstået at behage Dem længere og stærkere! Jeg søger efter grunden til det, men kan ikke finde den i mit hjerte, og dog eksisterer den øjensynlig. Måske har jeg elsket Dem alt for meget, måske var min ømhed påtrængende og trættende. De var en mand og elskede uafhængighed og fornøjelse. Jeg var en byrde for Dem. Jeg forsøgte undertiden at beherske Deres liv. Ak! Det var dog en meget ringe fejl til at retfærdiggøre, at De så grusomt forlod mig!

Nyd da den frihed, som De har købt på min tilværelses bekostning! Jeg skal ikke forstyrre Dem mere. Hvorfor har De ikke tidligere givet mig denne lektion? Ulykken havde da været mindre stor for mig, og måske også for Dem.

Vær lykkelig, det er det sidste ønske, som mit sønderknuste hjerte vil gøre. Forman mig ikke mere til at tænke på Gud. Overlad denne omsorg til præsterne, hvis sag det er at bevæge de skyldiges forhærdede hjerter. Jeg har mere tro end De! Jeg tjener ikke den samme Gud, men jeg tjener ham bedre og renere. Deres er menneskenes Gud, det er kongen, grundlæggeren af Deres alt og Deres støtte. Min er universets Gud, skaberen, alle væsners forsyn og håb. Deres har skabt alt for Dem alene! Min har skabt alle slags for hinandens skyld! De tror Dem og Deres lige verdens herrer. Jeg tror, at De kun er dens tyranner. De mener, at Gud beskytter Dem, og bemyndiger Dem til at gribe efter herredømmet over jorden. Jeg tror, at han tåler det for en kort tid, men at der vil komme en dag, da hans åndepust vil sprede Dem, som sandskorn. Nej, Raymon,

De kender ikke Gud, eller bed mig hellere gentage, hvad Ralph engang sagde til Dem på Lagny: De tror ikke på noget! Deres opdragelse og den trang De har til en uforkastelig magt for at kunne sætte den mod folkets rå magt, har ladet Dem optage Deres fædres anskuelser, men følelsen af Guds tilværelse er ikke gået gennem Deres hjerte. De har måske aldrig bedt til ham? Jeg har derimod kun én tro, uden tvivl den eneste, som De ikke har: Jeg tror på ham, men den religion, som De har opfundet, den støder sig fra mig: Al Deres moral, alle Deres udtalelser, er kun Deres samfundsinteresser, som De har hævet til love og som De påstår er udgået fra Gud selv, ligesom Deres præster har oprettet de ydre kirkeskikke for at virke på nationen med deres magt og rigdom. Men alt dette er løgn og ugudelighed. Jeg, som påkalder Gud og forstår ham, jeg ved godt, at der er intet fælles er mellem ham og Dem, og det er ved at holde mig til ham med al min styrke, at jeg afsondrer mig fra Dem, som uophørligt stræber at omstyrte hans værker og besmitter hans gaver. Det klæder Dem dårligt at påkalde hans navn for at tilintetgøre en svag kvindes modstand, for at undertrykke et sønderrevet hjertes klage. Gud vil ikke, at man skal undertrykke og knuse hans hænders skabninger. Hvis han ville nedlade sig til at blande sig i vores ubetydelige anliggender, da ville han knuse den stærke og genoprejse den svage. Han ville lade sin mægtige hånd gå hen over vores ulige hoveder og udjævne forskellen, som han gør ved havets bølger. Han ville sige til slaven: "Bortkast din lænke. Flygt til bjergene, som jeg for din skyld har givet nåde, blomster og sol." Han

ville sige til kongerne: "Kast Deres purpur til tiggerne for at tjene dem til måtte, og gå hen at sove i dalene, hvor jeg har bredt tæpper ud af mos og lyng for Dem." Han ville sige til de mægtige: "Bøj knæ og bær Deres svage brødres byrde. For for fremtiden vil I trænge til dem, og jeg giver dem kraft og mod." Ja se, dette er mine drømme. Det er alle om et andet liv, om en anden verden, hvor den brutale krafts lov ikke vil herske over den fredelige, hvor i det mindste modstand og flugt ikke vil være forbrydelser, hvor mennesket vil kunne undgå mennesket, som gazellen undflyr panteren, uden at lovenes kæde bliver lagt om ham for at tvinge ham til at kaste sig for sine fjenders fødder, uden at fordommenes røst hæver sig i hans nød for at håne lidelser og sige til ham: "Du skal være fej og nederdrægtig, fordi du ikke har villet bøje dig og krybe."

Nej, tal ikke til mig om Gud! De især, Raymon, påkald ikke Hans navn for at sende mig i landflygtighed eller bringe mig til tavshed! Når jeg underkaster mig, er det kun menneskenes magt, som jeg giver efter for! Hvis jeg lyttede til den stemme, som Gud har lagt i mit hjerte, og til en stærk og dristig naturs instinkt, der måske er den sande samvittighed, da ville jeg flygte til ørkenen, jeg ville vide at undvære hjælp, beskyttelse og kærlighed! Jeg ville leve for mig selv alene dybt inde i vores skønne bjerge. Jeg ville glemme tyrannerne, de uretfærdige og utaknemmelige. Men ak! Mennesket kan ikke undvære sine lige, og ikke engang Ralph kan leve alene. Farvel, Raymon! Gid De må leve lykkelig uden mig! Jeg tilgiver Dem det onde, De gør mig. Tal undertiden om mig med

Deres moder, den bedste kone, som jeg har kendt. Vær overbevist om, at der i mit hjerte hverken findes fortrydelse eller hævngerrighed. min smerte er værdig den kærlighed, som jeg føler for Dem.

Indiana.

Den ulykkelige roste sig selv for meget af sin kraft. Hendes dybe og rolige smerte var kun følelse af egen værdighed, når hun henvendte sig til Raymon, men når hun var alene, overgav hun sig frit til dens fortærende voldsomhed. Undertiden glimtede dog et vist blidt håb for hendes forvirrede øjne. Måske tabte hun aldrig helt sin tro på Raymons kærlighed, trods de frygtelige tanker, som hver dag forestillede hende dette menneskes kulde og ligegyldighed, når det ikke angik hans egen fordel eller fornøjelse. Jeg tror, at hvis Indiana havde villet indse den tørre sandhed, ville hun ikke have båret på et levn af sit udtømte og henvisnede liv så længe.

Kvinden er skrøbelig af naturen, men det synes som om, Himlen med forsæt har nedlagt en blind forfængelighed, en tåbelig lettroenhed i hendes hjerte for at danne en modvægt mod den betydelige overlegenhed, som hendes fine fornemmelser giver hende over os. For at bemægtige sig dette sit smidige, indtrængende væsen, gælder det måske kun om at forstå at smigre og kildre egenkærligheden. Under tiden udøver mænd, som er allermindst skikkede til at indvirke på andre mænd, en ubegrænset indflydelse over fruentimmernes ånd. Smigeren er det åg, som bøjer disse fyrige og letsindige hoveder så dybt.

Ve det menneske, som vil være oprigtig i sin kærlighed! Han vil få samme skæbne som Ralph.

Dette er det, som jeg vil svare enhver, der siger til mig, at Indianas karakter er en undtagelse, og at de sædvanlige fruentimmer i deres ægteskabelige modstand hverken besidder denne stoiske kulde eller denne fortvivlende tålmodighed. Jeg vil opfordre dem til at se bagsiden af medaljen og betragte den ynkelige svaghed, den tåbelige forblindelse, som hun gav bevis på over for Raymon. Jeg vil spørge om man kan finde et fruentimmer, der ikke ville være lige så god til at bedrage, som lige så let kan blive bedraget. Som gennem ti år gemte en forhåbning i sit hjertes dyb, som hun på en dag letsindigt satte på spil, og som ikke i en mands arme blev ligeså barnagtig svag, som hun kan være stærk og uovervindelig i en andens.

24

Fru Delmares huslige liv var imidlertid blevet mere fredeligt. Med de falske venner var mange vanskeligheder forsvundet, som under disse tjenstagtige mægleres frugtbare hånd tidligere trak giftig næring af deres brændende iver. Sir Ralph var, med sin tavshed og tilsyneladende ligegyldighed, bedre egnet end dem alle til at forjage sådanne intetsigende hændelser fra det huslige liv som kun svulmer op ved sladderens tjenstvillige pust. Indiana levede for resten næsten hele tiden alene. Hendes bolig lå i bjergene ovenfor byen, og hr. Delmare, som havde et varemagasin ved havnen, var beskæftiget der hele dagen med sin handel med Indien og Frankrig. Sir Ralph, som ikke havde anden bolig end deres, men som fandt midler til at gøre den hyggelig og bekvem, uden at man lagde mærke til hans gaver, beskæftigede sig med at studere naturhistorie eller holde opsigt med plantagerne. Indiana havde igen vænnet sig til det magelige kreolske liv og tilbragte dagens brændende timer i sin hængekøje og de lange aftener i bjergenes ensomhed. Bourbon er, sandt at sige, kun en umådelig kegle, hvis grundflade indtager en omkreds af omtrent fyrretyve mil og hvis kæmpemæssige spidser, der er dækket med evig sne, hæver sig til en højde af 1600 favne. Fra næsten alle punkter af denne imponerende masse opdager øjet langt borte bag de spidse klipper, snævre dale og lodrette skove, den ensformige horisont, som havet omkranser med sit blå bælte. Fra vinduerne i sit værelse kunne Indiana mellem to klippespidser, ved hjælp af et bueformet udsnit på det skovbevoksede bjerg, hvis skråning svarede til den, deres bolig lå på, opdage de hvide

sejl, som krydsede på det Indiske Ocean. I dagens tavse timer fængslede dette syn hendes blik og gav hendes melankoli et anstrøg af ensformig, ubevægelig fortvivlelse. Dette prægtige syn gjorde hendes drømmerier bitre og mørke, i stedet for at øve en poetisk indflydelse på det. Så rullede hun det raffia-forhæng ned, som hendes vindue var forsynet med, og undgik endog dagens lys for hemmeligt at græde bitre, brændende tårer.

Men hen imod aften når havets luftninger begyndte at hæve sig og krydre luften med duften af de blomstrende rismarker, fordybede hun sig i vildnisset og overlod til Delmare og Ralph at nyde deres aromatiske "fahams" og langsomt suge røgen af deres cigarer. Da gik hun op på en tilgængelig klippetop, en udbrændt vulkans krater, for derfra at betragte den nedgående sol, der antændte atmosfærens røde dampe og udbredte ligesom et slør af guld og rubiner over sukkerrørenes hviskende toppe, over klipperevnens glinsende sider. Sjældent steg hun ned i fordybningerne ved Galets-floden, fordi synet af havet fortryllede hende med sit magnetiske spejl. Det forekom hende, som om en anden jord måtte åbenbare sig for hendes blik på denne side af disse fjerne tåger, som et magisk syn. Undertiden antog kystens skyer besynderlige skikkelser i hendes øjne. Snart så hun en hvid stribe hæve sig over bølgerne og danne en kæmpemæssig linje, som hun antog for facaden af Louvre. Snart var det to firkantede sejl, der pludselig dukkede frem af søtangen og erindrede hende om Notre-Dame kirkens tårne, når Seinen udsender en tyk tåge, der indhyller deres fod, og giver dem udseende af at svæve i luften. Til andre tider var det rosenrøde småskyer, der i deres vekslende former fremstillede

en stor bys lunefulde arkitektur. Denne kvindes ånd levede altså i indbildte billeder af fortiden, og hun bævede af glæde ved synet af dette fingerede Paris, som hun i virkeligheden havde set på den ulykkeligste tid af sit liv. En forunderlig svimmelhed bemægtigede sig da hendes hoved. Mens hun svævede højt oven over strandbredden, og så de svælg, som adskilte hende fra oceanet, forsvinde bort under sine øjne, syntes hun, ved en pludselig bevægelse at blive kastet ud i dette rum, og vandre i luften hen mod den fortryllede by, som hendes indbildningskraft havde frembragt. I denne drøm klamrede hun sig fast til klippen, som tjente hende til støtte, og for den, der iagttog hendes begærlige øjne, hendes barm, der bølgende af utålmodighed og det gyselige udtryk af glæde, der bredte sig over hendes ansigtstræk, ville hun have vist alle symptomer på galskab. Dette var dog hendes gladeste timer og de eneste lykkelige øjeblikke, som hendes forhåbninger om dagen rettede sig hen mod. Hvis hendes mands luner havde forhindret disse ensomme aftenvandringer, ved jeg ikke, hvilke tanker der kunne have udfyldt hendes liv, for hos hende var alt nu rettet mod en vis indbildningsevne, mod en inderlig higen mod et enkelt punkt, som hverken var erindringen, eller forventningen, eller håbet eller savnet, men ønsket, i al sin fortærende indre styrke. Hun levede sådan gennem uger og måneder under den tropiske himmel, kun elskende, kendende og kærtegnende en skygge, kun grublende over et hjernespind.

Ralph derimod søgte på sine spadsereture de dunkle, beskyttede steder, hvor vinden fra havet ikke kunne nå ham, for synet af oceanet var blevet ham lige så forhadt som tanken om på ny at rejse over det. Frankrig indtog kun en forbandet plads i

hans hjertes erindring. Det var der, at han havde været så ulykkelig, at han var nær ved at tabe modet, han som var vant til ulykken og som kunne lide med så megen tålmodighed. Han søgte at glemme det af al sin magt, for så ked af livet som han var, ville han leve så længe, som han anså sig for nødvendig. Han vogtede sig derfor omhyggeligt for at udtale et ord, som kunne hentyde til hans ophold i dette land. Hvad ville han ikke have givet for at fratage fru Delmare denne gruelige erindring! Men han havde ikke høje tanker om sig selv. Han følte så stor mangel på dygtighed og veltalenhed, at han snarere undgik end søgte at adsprede hende. I sin overdrevne tilbageholdenhed vedblev han at give sig al muligt udseende af at være kold og egoistisk. Han gik langt bort for at lide alene, og når man så ham så ivrigt strejfe om i skoven og bjergene, for at søge fugle og insekter, skulle man have troet, at det var en naturforsker, der var helt optaget af sin uskyldige tilbøjelighed, og som helt havde løsrevet sig fra al deltagelse i de hjertets interesser, der rørte sig rundt omkring ham. Og dog var jagt og studium kun et påskud, hvorunder han skjulte sine bitre, stadige grublerier.

Denne kegleformede ø er kløvet til grunden i hele sit omfang og frembyder i disse fordybninger dybe svælg, hvor floder bruser med deres rene boblende vand. Et af disse svælg kaldes Bernica. Det er et malerisk sted, en snæver, dyb dal, skjult mellem to lodrette klippevægge, hvis overflade er dækket med småtræer, som kunne vokse i stenbund og med buske af bregner.

En bæk løber i den rende, som dannes der, hvor de to sideflader mødes. På det punkt, hvor de atter går sammen, styrter den sig ned i gyselige afgrunde, og danner neden for

faldet en lille sø, der er omgivet af siv og dækket med en fugtig damp. Omkring dens bredder og på kanten af den vandstrimmel, som danner søens afløb, vokser bananer, tamarinder og orangetræer, hvis stærke, mørkegrønne blade dækker det indre af grotten. Det var her, at Ralph flygtede til for varmen og menneskenes selskab. Alle hans spadsereture førte ham til dette yndlingssted. Vandfaldets ensformige lyd dyssede hans melankoli. Når hans hjerte var oprørt af de hemmelige sjælslidelser, han så længe havde ruget over, og som var blevet så misforstået, var det her, at han med usete tårer og i tavse klager fortærede sin unyttige sjælskraft og sin indesluttede ungdomsstyrke.

For at man bedre kan forstå Ralphs karakter, er det måske nødvendigt at sige, at han havde tilbragt mindst halvdelen af sit liv i denne kløft. Der gik han hen i sine første barndomsdage, for at hærde sit mod overfor de uretfærdigheder, som han hjemme var offer for. Der havde han spændt alle sin sjæls fjedre mod sin ulykkelige skæbne og havde vænnet sig til den stoiske rolighed, som var blevet ham til en anden natur. Der havde han også som yngling båret den lille Indiana hen på sine skuldre, han havde lagt hende på græsset ved bredden, mens han fiskede i det klare vand eller forsøgte at klatre op ad klippen for at finde fuglereder.

De eneste gæster på dette ensomme sted var måger, stormfugle, vandhøns og havsvaler. Disse vandfugle, der havde valgt huller og revner i de utilgængelige klippevægge til at lægge deres æg, så man uophørligt stige op og ned i klippesvælget eller svæve kredsende over det. Hen imod aften samlede de sig i urolige flokke, og fyldte den rene luft med deres hæse, vilde

skrig. Ralph fandt fornøjelse i at følge deres majestætiske flugt, og høre på deres melankolske skrig. Han lærte sin lille elev deres navne og sædvaner. Han viste hende den smukke krikand fra Madagaskar med den orangefarvede bug og den smaragdfarvede ryg. Han lod hende beundre den tropiske fugl med den røde fjerbusk, som undertiden forvilder sig til disse bredder og i nogle timer tilbagelægger rejsen fra Ile de France til øen Rodriguez, hvor den vender tilbage til hver aften efter en flugt på to hundrede mil over havet for at lægge sig til hvile under det fløjlstræ, som skjuler dens rede. Petrellen, stormenes fugl, udfoldede også sine frynsede vinger over disse klipper, og havets dronning, den store fregatfugl, med sin kløftede hale, sin skiferfarvede kjole og glatte næb, der sætter sig så sjældent, at luften synes at være dens fædreland og bevægelse dens natur, hævede sit nødskrig over alle de andres. Disse vilde gæster havde synligt vænnet sig til at se de to børn færdes omkring deres boliger, for de blev næppe engang forskrækket, når de kom, og når Ralph nåede den klippe, hvor de havde indrettet sig, hævede de sig i sorte hvirvler for at nedlade sig ligesom af spot nogle fod oven over ham. Indiana lo ad deres vendinger, og hjembragte med forsigtighed i sin stråhat de æg, som Ralph havde været så heldig at stjæle til hende, og for hvilke han ofte havde måttet kæmpe mod de store vandfugles kraftige vingeslag.

Disse erindringer vendte i stort antal tilbage til Ralphs sjæl, men med overordentlig bitterhed, for tiderne var så forandrede, og den lille pige, som altid havde ledsaget ham, havde ophørt at være hans veninde, eller var det i det mindste ikke nu, som tidligere, med al sit hjertes hengivenhed. Skønt

hun atter havde skænket ham sin velvilje, sin hengivenhed og sin omhyggelighed, var der dog et punkt, som forhindrede et fortroligt forhold mellem dem, en erindring, om hvilken alle deres følelser drejede sig, som om en længsel. Ralph følte, at han ikke kunne røre derved, han havde vovet det en eneste gang, på farens dag, og denne modige handling havde været uden virkning. Nu at komme tilbage dertil, ville have været et følelsesløst barbari, og Ralph havde bestemt sig til hellere at undskylde Raymon, det menneske, som han agtede mindst i verden, end at han skulle forøge Indianas lidelser ved at dømme ham, efter hvad han anså for retfærdighed.

Han tav altså, ja undgik hende endog. Skønt han levede under det samme tag, havde han dog indrettet det sådan, at han kun så hende ved spisetiderne, og dog vågede han over hende som et hemmeligt forsyn. Han fjernede sig kun fra deres bolig på de tider, hvor heden fængslede hende til hængekøjen, men om aftenen, når hun var gået ud, forlod han behændigt Delmare under verandaen og indhentede hende ved foden af de klipper, hvor han vidste, at hun plejede at sidde. Han blev der hele timer og betragtede hende gennem grene forsølvet af månen, men respekterede det smalle rum, som adskilte ham fra hende og vovede ikke at forkorte hendes sørgmodige drømmerier et minut. Når hun atter steg ned i dalen, fandt hun ham altid ved en lille bæk, som løb langs med stien, der førte til deres bolig. Nogle store sten, omkring hvilke vandet rislede som sølvstråler, tjente ham til sæde.

Når Indianas hvide kjole kom til syne, rejste Ralph sig og tilbød hende tavs sin arm for at føre hende tilbage til huset, men han henvendte ikke et ord til hende, hvis hun, mere

bedrøvet og nedslået end sædvanlig, ikke selv begyndte samtalen. Når han derefter havde forladt hende, trak han sig tilbage til sit værelse, og ventede med at gå i sengs, til alle mennesker i huset var faldet i søvn. Hvis Delmare hævede sin stemme for at skænde, gik Ralph med det påskud, som først faldt ham ind, til ham, og det lykkedes ham at berolige eller adsprede ham, uden nogen sinde at lade ham gætte, at dette havde været hans hensigt. Denne bolig, der så at sige var gennemsigtig i sammenligning med vort klimas og nødvendigheden af altid at være samlet, pålagde obersten mere mådehold, når han blev opbragt. Ralphs uundgåelige ansigt, der ved den mindste støj stillede sig mellem ham og hans kone, nødte ham til at lægge bånd på sig selv, for Delmare havde selvfølelse nok til at overvinde sig selv i denne på en gang stumme og strenge dommers nærværelse. Derfor ventede han med at udøse det onde lune, som hans forretningsproblemer havde samlet hele dagen, til han ved sengetid var blevet befriet for sin dommer. Men det var forgæves. En hemmelig indskydelse vågede over ham, og ved det første bitre ord, ved den første forstærkede lyd af hans stemme, som genlød over hele huset, syntes en skraben eller trampen, der en gang i mellem kom fra Ralphs værelse, at pålægge ham tavshed og at forkynde ham, at beskytterens tavse, tålmodige omhyggelighed ikke sov.

Fjerde del

25

Imidlertid skete der det, at ministeriet af 8. august, som bragte så meget fortrydelse i Frankrig, gav Raymons tryghed et andet stød. Hr. de Ramière var ikke en af disse blinde forfængeligheder, der triumferer over en dags sejr. Han havde gjort politikken til sjælen i alle sine tanker, grundvolden for alle sine fremtidsdrømme. Han havde smigret sig med, at kongen ved at slå ind på de behændige indrømmelsers vej, endnu længe ville vedligeholde den ligevægt, som sikrede de adelige familiers tilværelse. Men fyrst Polignacs fremkomst ødelagde hans håb. Raymon så alt for langt frem, han var alt for nøje kendt med verden til ikke at vogte sig for det øjeblikkelige held. Han indså, at hele hans stilling vaklede med monarkiets, og at hans formue, ja måske hans liv kun hang i en tråd.

Nu befandt han sig i en ømfindtlig og vanskelig stilling. Æren bød ham at ofre sig selv, trods alle de farer, der var forbundet med det, for den familie, hvis interesser hidtil havde været så tæt knyttede til hans egne. Med dette hensyn for øje kunne han ikke så godt narre sin egen samvittighed og erindringen om hans nærmeste, Men som tingenes orden var – denne stræben efter den absolutte regeringsform stred mod hans klogskab, hans fornuft og, som han sagde, hans indre overbevisning. Den bragte hele hans tilværelse i fare. Ja, hvad der var endnu værre, den gjorde ham latterlig! Ham, den kendte skribent, som så mange gange i tronens navn havde lovet retfærdighed for alle og troskab mod den svorne forfatning. Nu modsagde alle regeringens handlinger tydeligt den unge eklektikers uforsigtige forsikringer. Alle rolige og lade ånder, som for to

dage siden kun ønskede at knytte sig til den konstitutionelle trone, begyndte at kaste sig i oppositionens arme og at kalde Raymons og hans liges anstrengelser for underfundigheder. De mest heftige beskyldte dem for kortsynethed og udygtighed. Raymon følte, at det var ydmygende at gå for at være blevet narret, efter at have spillet en så glimrende rolle i partiet. Hemmeligt begyndte han at forbande og foragte dette kongedømme, som forfaldt og trak ham med i sit fald. Han ønskede at kunne løsrive sig uden skam fra det, før kampen begyndte. I nogen tid gjorde han sig utrolige anstrengelser for at forskaffe sig begge lejres tillid. Den tids opposition var ikke vanskelig med at optage nye tilhængere. De trængte til rekrutter, og fik mange på grund af de få prøver, som de forlangte af dem. De foragtede i øvrigt heller ikke den nytte, som store navne kunne yde, og hver dag havde de smigrerier, som de strøede rundt om i deres blade, til hensigt at røve de skønneste klenodier fra den forslidte krone. Raymon lod sig ikke narre af disse agtelsesforsikringer, men han tilbageviste dem heller ikke, sikker på deres nytte, som han var. På den anden side viste tronens forkæmpere sig mindre overbærende, efterhånden som deres stilling blev mere fortvivlet. De bortjog uden klogskab og uden hensyn deres nyttigste forsvarere fra deres rækker. Snart begyndte de også at vise Raymon deres misfornøjelse og mistillid. Denne, der elskede sin anseelse som sit livs hovedfordel, kom i forlegenhed, men blev meget belejligt angrebet af en stærk reumatisme, som nødte ham til for øjeblikket at give afkald på al slags arbejde og tage på landet med sin moder.

I denne afsondrede stilling led Raymon virkelig meget ved at finde sig bortkastet som et lig midt under den fortærende virksomhed som et samfund, der er i begreb med at opløse sig, udfolder, at føle sig, lige så meget ved forlegenhed om, hvilken side han ville vælge, som ved sygdom, forhindret fra at lade sig indskrive under de krigerske bannere, der flagrede overalt og kaldte de mindst kendte og mindst dygtige mænd til den store kamp. Sygdommens stikkende smerte, hans forladte tilstand, kedsomhed og feber gav umærkeligt hans tanker en anden retning. Han spurgte sig selv, måske for første gang, om verdenslivet fortjente al den umage, han havde gjort sig for at behage det, og han fordømte verden, da han så den så ligegyldig mod ham, så fuldstændig forglemmende hans talenter og anseelse. Dernæst trøstede han sig over at være blevet bedraget af den ved at give sig selv det vidnesbyrd, at han altid kun havde søgt sin egen persons fordele og at han havde fundet dem, takket være ham selv. Intet bestyrker os så meget i egoisme som eftertanke. Raymon kom til den slutning, at mennesket i selskabelig henseende behøvede to slags lykke, en i det offentlige og en i det private liv, triumfer i verden og familielivets behageligheder.

Hans moder, som havde plejet ham uafbrudt, blev alvorligt syg. Det var nu hans tur at glemme sine egne lidelser og våge over hende, men hans kræfter var ikke tilstrækkelige til det. Fyrige, lidenskabelige sjæle så en vedholdende, næsten vidunderlig sundhed i farens dage, men de lunkne og lade kunne ikke give legemet denne overnaturlige spændkraft. Raymon var en god søn, sådan som man almindeligvis forstår det, men han bukkede dog i fysisk henseende under for vægten

af udmattelsen. Som han nu lå udstrakt på sit smertensleje og kun havde lejede folk eller nogle få venner ved sit hovedgærde, der var begærlige efter at vende tilbage til det selskabelige livs tummel, gav han sig til at tænke på Indiana, og savnede hende oprigtigt, for nu ville hun have været ham nødvendig. Han huskede den trofaste pleje, som hun havde vist sin gamle, knarvorne mand, og han forestillede sig, hvilke behageligheder og velgerninger, hun ville havde vidst at omgive sin elsker med.

"Hvis jeg havde modtaget hendes offer," tænkte han, "ville hun have været vanæret, men hvad ville jeg bryde mig om det nu! Forladt af den letsindige, egenkærlige verden, ville jeg ikke have været alene. Hun, som alle stødte bort med foragt, ville kærligt ligge ved mine fødder. Hun ville græde over mine lidelser, hun ville vide at formilde dem. Hvorfor har jeg dog sendt hende bort? Hun elskede mig så højt, at hun kunne have trøstet sig over menneskenes forhånelser, ved at sprede lidt lykke over mit huslige liv."

Han besluttede at gifte sig, når han var blevet helbredet, og han gennemgik i tankerne de navne og ansigter, som han havde lagt mærke til i begge selskabsklassers saloner. Fortryllende syn viste sig for ham i hans drømme. Blomstersmykket hår, skuldre af sne, indhyllede i boaer af svanedun, smidige figurer i musselin eller atlask. Disse tiltrækkende åbenbaringer udfoldede deres gazevinger over Raymons tunge, brændende øjne, men han havde aldrig set disse perler uden for ballets parfumerede hvirvel. Når han vågnede, spurgte han sig selv om deres rosenlæber havde andre smil end koketteriets? Om deres hvide hænder kunne forbinde smertens sår? Om deres fine, glimrende ånd forstod at nedlade sig til den besværlige

bestilling at trøste og adsprede en vranten syg? Raymon var et menneske med skarpsindig dømmekraft, og han nærede mere mistillid end nogen anden til fruentimmernes koketterier. Mere end nogen anden hadede han egoisme, fordi han vidste, at den intet havde til overs for hans lykke. Og Raymon var således lige så meget i forlegenhed med at vælge en kone, som med at vælge en politisk farve. De samme grunde pålagde ham forsigtighed og ikke at forhaste sig. Han tilhørte en fornem, stolt familie, der ikke ville tåle nogen mesalliance, og dog var det nu kun plebejerne, hvis formue var sikker. Efter al sandsynlighed var det denne klasse, som ville hæve sig på den andens ruiner, og for at holde sig på overfladen i den store bevægelse, var det nødvendigt at være svigersøn af en fabrikant eller pengemand. Raymon tænkte altså, at det var klogest at vente og se, fra hvilken side vinden ville komme, inden han indlod sig på et skridt, der ville afgøre hele hans fremtid.

Disse positive betragtninger viste ham i al deres nøgenhed det hjertets tørhed, som hersker ved alle fornuftsægteskaber, og håbet om engang at få en hustru, som var hans kærlighed værdig, fremkom kun hændelsesvis i hans lykkeberegninger. Imidlertid kunne hans sygdom blive langvarig, og håbet om bedre dage udsletter ikke den smertelige fornemmelse af nuværende lidelser. Han kom atter tilbage til den pinlige tanke om sin forblindelse, den dag da han havde afslået at bortføre fru Delmare, og han forbandede sig selv, fordi han så dårligt havde forstået sin egen sande fordel.

På denne tid modtog han det brev, som Indiana skrev til ham fra øen Bourbon. Den tungsindige, men ubøjelige kraft, som

hun bevarede under så mange ulykker, der måtte have knust hendes sjæl, forbavsede Raymon.

"Jeg har bedømt hende forkert," tænkte han. "Hun elskede mig virkelig, hun elsker mig endnu! For min skyld ville hun have været i stand til sådanne heltemodige anstrengelser, som jeg troede oversteg en kvindes kræfter, og endnu behøver jeg måske kun at sige et ord, for som en uovervindelig elsker at drage hende til mig fra den anden ende af verden. Hvis det ikke tog seks, ja måske otte måneder for at opnå dette resultat, ville jeg gerne forsøge på det."

Han sov ind med denne tanke, men blev snart vækket ved en usædvanlig uro i det tilstødende værelse. Han stod op med besvær, iførte sig en slåbrok og slæbte sig hen til sin moders værelse. Hun havde det meget dårligt.

Hen mod morgenstunden fik hun igen så megen styrke, at hun kunne tale med ham. Hun indså selv, at hun kun havde kort tid at leve i og beskæftigede sig derfor kun med sin søns fremtid.

"Du mister," sagde hun, "din bedste veninde. Gid Himlen vil erstatte hende ved en dem værdig hustru. Men vær forsigtig, Raymon, og bring ikke hele din livsro i fare for et ærgerrigt hjernespind. Ak! Jeg kender kun en kvinde, som jeg har ønsket at kalde datter, men Himlen havde truffet en anden bestemmelse med hende. Hør dog alligevel efter, min søn. Hr. Delmare er gammel og svag. Hvem ved, om denne lange rejse ikke helt har udtømt hans kræfter? Respekter hans kones ære, så længe han lever, men hvis han, som jeg tror, snart bliver kaldt til at følge mig i graven, husk så på, at der er en kvinde i verden,

som elsker dig næsten lige så meget, som din moder har elsket dig."

Om aftenen døde fru de Ramière i sin søns arme. Raymons smerte var bitter og dyb. Ved et sådant tab kunne der hverken være falsk overspændthed eller beregning. Hans moder var ham virkelig nødvendig, med hende mistede han hele sit livs moralske velbefindende. Hans fortvivlede tårer flød over hendes blege pande og brustne øjne. Han anklagede Himlen, han forbandede sin skæbne, han begræd også Indiana. Han fordrede regnskab af Gud for den lykke, han skyldte ham! Han bebrejdede Ham, at Han behandlede ham ligesom enhver anden og berøvede ham alt på en gang! Derefter tvivlede han på den Gud, som tugtede ham. Han ville hellere fornægte ham end underkaste sig hans bestemmelser. Han mistede alle illusioner sammen med alle livets reelle goder, og han vendte tilbage til sit smertelige feberleje, sønderknust som en afsat konge, som en forbandet engel.

Da han næsten var kommet sig, kastede han et blik på Frankrigs stilling. Det onde blev forværret. Fra alle sider truede man med at nægte skatter. Raymon blev forbavset over sit partis tåbelige tryghed, og da han anså det for rigtigst endnu ikke at blande sig i håndgemænget, lukkede han sig inde på Cercy med den sørgelige erindring om sin moder og fru Delmare.

Ved nærmere at bearbejde den tanke, som i begyndelsen løseligt var faldet ham ind, vænnede han sig til at tænke, at Indiana ikke var tabt for ham, hvis han blot ville gøre sig den ulejlighed at kalde hende tilbage. Han så mange ubehageligheder, men endnu flere fordele ved denne

beslutning. Det stemte ikke overens med hans interesse at vente til hun blev enke, for at ægte hende, som fru de Ramière havde ment. Delmare kunne leve tyve år endnu, og Raymon ville ikke for bestandig give afkald på udsigten til et godt giftermål. Hans smilende og frugtbare indbildningskraft udtænkte noget bedre. Han kunne med en smule umage udøve en ubegrænset indflydelse over Indiana. Han følte, at hans ånd besad behændighed og snedighed nok til at gøre denne fyrige og ophøjede kvinde til en ydmyg og opofrende maitresse. Han kunne unddrage hende den offentlige menings harme, skjule hende bag sit private livs uigennemtrængelige mur, bevogte hende som en skat i sit hemmeligste gemak, og benytte hende til at udbrede en ren og højmodig kærligheds lykke over hans ensomme hviletimer. Der behøvedes ikke meget for at undgå mandens vrede. Han ville ikke rejse tre tusinde mile for at søge efter sin kone, når hans interesser afgørende fængslede ham til en anden verdensdel. Indiana ville kun fordre lidt glæde og frihed efter de hårde prøvelser, som var påtvunget hende. Hun begærede kun kærlighed og Raymon følte, at han ville elske hende af taknemmelighed, så snart hun var blevet ham nyttig. Han mindedes også den standhaftighed og blidhed, som hun havde vist i de dage, da han viste hende kulde og forlod hende. Han lovede sig selv snildt at bevare sin frihed, uden at hun vovede at beklage sig over det. Han smigrede sig med at han ville få herredømme nok over hende til at få hende til at samtykke i alt, selv i at se ham gifte sig, og han støttede denne forhåbning på de talrige eksempler på fortrolige kærlighedsforhold, som han havde set bestå, til trods for de selskabelige love, ved hjælp af den klogskab og dygtighed,

hvormed man vidste at undgå den offentlige menings fordømmelse.

"Desuden," sagde han videre, "vil denne kvinde have gjort et offer for mig, som er uden grænse, og ikke kan tages tilbage. For min skyld vil hun have gennemrejst verden og opgivet ethvert middel til at kunne leve, enhver mulighed for tilgivelse. Verden er kun streng mod de snæverhjertede, almindelige fruentimmer. En sjælden dristighed forbavser den, en opsigtvækkende ulykke afvæbner den. Den vil beklage hende, måske beundre hende, som ville have gjort det for mig, som ingen anden ville vove at prøve på. Den vil dadle hende, men vil ikke le af hende, og jeg vil ikke blive anset for skyldig, fordi jeg modtager og beskytter hende efter et så stort bevis på hendes kærlighed. Måske vil man tværtimod rose mit mod. I det mindste vil jeg finde forsvarere og min anseelse vil underkastes en hæderlig og ubedømmelig proces. Samfundet ønsker undertiden, at man trodser det, det tilstår ikke dem sin beundring, som kryber frem ad de slagne landeveje. På den tid, hvor vi lever, må man lede den offentlige mening med piskeslag."

Under indflydelse af sådanne tanker skrev han til fru Delmare. Hans brev var, hvad det måtte være fra en så behændig og øvet mands hånd. Det åndede af kærlighed, smerte og især sandhed. Ak! Hvilket bevægeligt siv sandheden dog er, at den kan bøje sig sådan for ethvert pust!

Imidlertid var Raymon dog så klog, at han ikke udtrykte hensigten med sit brev ligeud. Han lod, som om han anså Indianas tilbagekomst som en lykke, der ikke var til at håbe på, men denne gang talte han kun svagt til hende om hendes

pligter. Han fortalte hende sin moders sidste ord. Han fremmalede med varme den fortvivlelse, som dette tab havde styrtet ham i, sin kedelige ensomhed og det farlige i hans stilling. Han dannede et mørkt og skrøbeligt maleri af den revolution, som trak op over Frankrig i horisonten, og mens han vel lod, som han var glad over, at han alene var udsat for dens stød, lod han dog Indiana forstå, at det øjeblik var kommet, hvor hun kunne øve den begejstrede troskab, den farlige opofrelse, som hun havde rost sig af. Raymon anklagede sin skæbne, og sagde, at han havde måttet betale dyrt for dyden, at hans åg var meget tungt, at han havde holdt lykken i sin hånd, og at han havde haft kraft til at fordømme sig selv til evig afsondring. "*Sig ikke mere,*" tilføjede han, "*at De har elsket mig. Jeg er nu så svag og modløs, at jeg forbander mit mod og hader mine pligter. Sig, at De er lykkelig, at De har glemt mig, så det kan stå i min magt ikke at drage hen for at rive Dem løs fra de bånd, som adskiller os.*"

Med andre ord, han sagde, at han var ulykkelig. Det var det samme som at fortælle Indiana, at han ventede hende.

26

I løbet af de tre måneder, som gik mellem afsendelsen af dette brev og dets ankomst til øen Bourbon, var fru Delmares forhold blevet nærmest utålelige, som en følge af en huslig begivenhed, der var af største vigtighed for hende. Hun havde fået den sørgelige vane hver aften at skrive en beretning om dagens sorger. Denne dagbog over hendes lidelser var henvendt til Raymon, og skønt hun ikke havde til hensigt at lade den komme ham i hænde, underholdt hun sig dog med ham, snart lidenskabeligt, snart bittert, om sit livs ulykke og de følelser, som hun ikke kunne undertrykke. Disse papirer faldt i Delmares hænder, det vil sige, at han brød den kuffert op, som indeholdt papirerne så vel som Raymons gamle breve, og han slugte dem med skinsyge og rasende øjne. I sin første vrede mistede han aldeles sin selvbeherskelse og ventede med bankende hjerte og sammenknyttede hænder på, at hun skulle komme tilbage fra sin spadseretur. Hvis den havde varet nogle minutter længere, ville den ulykkelige mand måske have fået tid til at genvinde sin besindelse, men begges onde stjerne ville, at hun næsten øjeblikkeligt skulle vise sig for ham. Uden at kunne udtale et ord, greb han hende nu ved hårene, stødte hende omkuld og sparkede hende i panden med hælen af sin støvle.

Næppe havde han givet det så svage væsen dette blodige bevis på sin råhed, før han skammede sig over sig selv. Han flygtede, forfærdet over hvad han havde gjort, og lukkede sig inde på sit værelse, hvor han ladede sine pistoler for at skyde sig en kugle for panden, men i det øjeblik, han ville udføre denne handling, så han Indiana under verandaen. Hun havde rejst sig

op og tørrede med en rolig og kold mine det blod af, der strømmede ned over hendes ansigt. Da han troede at have dræbt hende, følte han i begyndelsen en slags glæde over at se hende rejse sig op, men straks efter blussede hans vrede op på ny.

"Det er kun en lille skramme," skreg han, "og du fortjente tusinde gange døden! Nej, jeg vil ikke dræbe mig selv, for da ville du drage hen til din elsker og fryde dig i hans arme! Jeg vil leve, for at du skal lide! for at se dig omkomme af længsel og kedsomhed, for at vanære den skændige, som har leget med mig." Han kæmpede med alle raseriets kvaler, da Ralph trådte ind på verandaen og traf Indiana i den forstyrrede tilstand, som denne rædsomme scene havde efterladt hende i. Men hun havde ikke vist den mindste frygt, hun havde ikke udstødt et eneste skrig, hun havde ikke løftet sine hænder for at bede om nåde. Det syntes, som om hun, ked af livet, havde næret det grusomme ønske at give Delmare tid til at begå et mord ved ikke at kalde nogen til hjælp. Sikkert er det, at i det øjeblik denne begivenhed fandt sted, var Ralph tyve skridt derfra og havde ikke hørt den mindste støj.

"Indiana!" udbrød han og veg tilbage af skræk og forbavselse. "Hvem har såret Dem sådan?"

"Kan De spørge om det?" svarede hun med et bittert smil. "Hvem andre end *Deres ven* har ret og vilje til det?"

Ralph kastede den spanskrørsstok, som han holdt i hånden. Han behøvede ikke andre våben for at myrde Delmare end sine store hænder. I to spring nåede han hans værelse, slog døren ind med et slag af sin næve … men fandt Delmare liggende på

gulvet med violet ansigt, opsvulmet hals og halvkvalt af kramper.

Han samlede de papirer, der lå spredt på gulvet. Da han genkendte Raymons skrift og gennemså resten af kassen, gættede han, hvad der var foregået. Han samlede omhyggeligt disse anklagende dele op og løb hen til fru Delmare, for at opfordre hende til straks at brænde dem. Delmare havde sandsynligvis ikke givet sig tid til at læse det hele. Han bad hende endelig om at trække sig tilbage til sit værelse, mens han kaldte på slaverne for at hjælpe obersten, men hun ville hverken brænde papirerne eller skjule sit sår.

"Nej," sagde hun stolt. "Det vil jeg ikke! Denne mand har tidligere ikke villet skjule min flugt for fru de Carvajal. Han skyndte sig at bekendtgøre, hvad han kaldte min vanære. Jeg vil vise alle øjne dette mærke på hans vanære, som han har sørget for at påtrykke mit ansigt. Det er en besynderlig retfærdighed, som pålægger den ene at holde den andens forbrydelser hemmelige, når denne anmasser sig ret til uden barmhjertighed at brændemærke denne!"

Da Ralph så obersten i stand til at røre på sig, overvældede han ham med kraftigere og hårdere bebrejdelser, end man skulle have troet ham i stand til. Delmare, som sikkert ikke var ond, begræd sin fejl som et barn, men han græd uden værdighed, som man gør det, når man overlader sig til øjeblikkets følelser uden at tænke over årsager og virkninger.

Da han hurtigt gik fra den ene yderlighed til den anden, ville han kalde på sin kone og bede hende om tilgivelse, men Ralph satte sig imod det og søgte at gøre ham begribeligt, at denne barnagtige forsonlighed ville skade hans anseelse uden at

udslette den fornærmelse, han havde begået mod hende. Han vidste vel, at der findes uret, som man ikke tilgiver, og ulykker, som man ikke kan glemme.

Fra dette øjeblik af blev mandens person forhadt i hans kones øjne. Alt, hvad han gjorde for at gøre det godt igen, berøvede ham kun den smule agtelse, som han hidtil havde bevaret. Hans forseelse var virkelig også umådelig. Det menneske, som ikke føler sig stærk nok til at være kold og uforsonlig i sin hævn, bør afsværge al utålmodighed og vrede. Der findes ingen mellemvej mellem at være en kristen, som tilgiver alt og en verdensmand, som forstøder den fejlende. Men Delmare havde også sin part af egoisme. Han følte sig gammel, og hans kones pleje blev ham med hver dag mere nødvendig. Han havde en gyselig frygt for ensomhed, og når han i sin opblussende vrede vendte tilbage til sine soldatermanerer og mishandlede hende, bragte eftertanken ham snart tilbage til den svaghed, som oldinge, der forfærdes over at blive forladt, udviser. Alt for svækket af alder og besværligheder til at kunne tænke på at blive familiefader, var han forblevet en gammel ungkarl i sit ægteskab, og han havde taget sig en kone, som han ville have antaget sig en husholderske. Det var altså ikke af kærlighed til hende, at han tilgav hende, at hun ikke elskede ham, men af interesse for sig selv, og hvis han var bedrøvet over ikke at råde over hendes følelser, var det, fordi han frygtede for at blive mindre godt plejet på sine gamle dage.

Da fru Delmare, dybt såret af samfundets love, på sin side opfordrede alle sin sjæls kræfter til at hade og foragte dem, var der også i hendes tanker en aldeles personlig følelse. Men måske er den trang til lykke, som fortærer os, det had til

uretfærdighed og den tørst efter frihed, som først udslukkes med livet, netop de evner, som danner *egoismen*, en benævnelse, hvormed englænderne betegner egenkærligheden, betragtet som en menneskerettighed og ikke som en last. Det forekommer mig, at det individ, som er udkåret blandt alle til at lide under de indretninger, som gavner hans medmennesker, må, dersom han har nogen energi i sjælen, stride mod dette uvilkårlige åg. Jeg tror også, at jo større og ædlere hans sjæl er, desto mere må den lide under uretfærdighedens slag. Hvis den havde drømt, at lykken bør belønne dyden, i hvilke frygtelige tvivl, i hvilke fortvivlede forlegenheder må da ikke de skuffelser, som erfaringen medfører, bringe ham.

Alle Indianas betragtninger, alle hendes skridt, alle hendes lidelser, fremgik også af denne store, frygtelige kamp mellem naturen og civilisationen. Hvis hun havde kunnet holde sig længe skjult mellem øens øde bjerge, ville hun ufejlbarligt være flygtet dertil på den dag, da anslaget mod hende blev begået, men Bourbon var ikke stor nok til, at den kunne unddrage hende eftersøgningerne, og hun besluttede at lægge havet og uvisheden om hendes tilflugtssted mellem sig og sin tyran. Efter at have taget denne beslutning, følte hun sig mere rolig og viste hjemme næsten ligegyldighed og munterhed. Delmare blev meget forundret over det, og så henrykt, at han ved sig selv kom til den rå slutning, at det var godt at lade fruentimmerne engang imellem føle den stærkeres ret.

Nu drømte Indiana kun om flugt, ensomhed og uafhængighed. Hendes plagede, forpinte hjerne lagde tusinde romantiske planer om at bosætte sig i Indiens eller Afrikas ubeboede egne. Om aftenen fulgte hendes øjne fuglenes flugt,

når de drog bort til øen Rodriguez for der at begive sig til ro. Denne forladte ø lovede hende al ensomhedens behageligheder, som en knust sjæl føler mest trang til. Men de samme bevæggrunde, der forbød hende at flygte til det indre af Bourbon, lod hende også opgive tanken om at søge tilflugt på de nærliggende øer.

Hun så ofte i sit hjem tykke forpagtere fra Madagaskar, der havde handelsforbindelser med hendes mand. Velnærede, kobberfarvede, udannede mænd, der kun viste takt og kløgt i deres handelsforetagender. Deres fortællinger tiltrak dog fru Delmares opmærksomhed. Hun morede sig ved at udspørge dem om deres øs vidunderlige frembringelser, og det, som de fortalte hende om dette lands underværker opflammede mere og mere hendes ønske om at skjule sig der. Landets store udstrækning og den lille del, som var i europæernes besiddelse, lod hende håbe aldrig at blive opdaget der. Hun standsede altså ved denne plan, og nærede sin ørkesløse ånd med drømme om en fremtid, som hun mente, hun kunne skabe sig selv. Hun opførte allerede i tankerne sin ensomme hytte i læ af en uberørt skov på bredden af en navnløs flod. Hun tog sin tilflugt til de vilde folkeslags beskyttelse, som vores love og fordomme endnu ikke havde skændet med deres åg. I sin uvidenhed håbede hun der at finde de dyder, som er fordrevet fra den gamle verden, og at kunne leve i fred, fremmed for alle samfundsbånd. Hun indbildte sig, at hun kunne undgå farerne ved at stå alene, og modstå klimaets ødelæggende sygdomme. Den svage kvinde, som ikke kunne udholde et enkelt menneskes vrede, smigrede sig med at kunne trodse et helt vildt folkeslags vrede.

Under sådanne romantiske tanker og overspændte forsætter, glemte hun sine nærværende lidelser. Hun skabte sig en egen verden, og vænnede sig til at tænke mindre på Raymon, der snart ikke længere skulle betyde noget i hendes ensomme, filosofiske tilværelse. Mens hun byggede sig en fremtid efter sit hoved, lod hun fortiden hvile, og da hun allerede følte sit hjerte friere og modigere, bildte hun sig ind, at hun allerede i forvejen kunne nyde frugterne af sit eremitliv. Men da kom Raymons brev, og hele luftkastellet forsvandt som et vindpust. Hun følte, eller hun troede at føle, at hun elskede ham endnu mere end tidligere. Jeg derimod finder for godt at tro, at hun aldrig elskede ham af hele sin sjæl. Jeg mener, at den ubesvarede kærlighed er lige så forskellig fra den besvarede, som en drøm fra virkeligheden. Jeg mener, at når vores følelsers overspændte varme narrer os i den grad, at vi tror, at det er kærligheden i al sin styrke, da lærer vi senere ved at nyde en sand kærligheds lykke, hvor meget vi har bedraget os selv.

Men den stilling, som Raymon sagde, at han befandt sig i, genopvakte i Indianas hjerte den højmodighed, som var blevet hendes natur. Da hun så ham ene og ulykkelig, gjorde hun det til sin pligt at glemme fortiden og ikke se ind i fremtiden. Den foregående dag ville hun forlade sin mand af had og vrede. Nu beklagede hun, at hun ikke kunne agte ham, for at kunne gøre Raymon et virkeligt offer. Hendes begejstring var så stor, at hun frygtede for at gøre alt for lidt for hans skyld, ved at flygte fra en opbragt herre med fare for sit liv og ved at underkaste sig kvalerne ved en fire måneders rejses kvaler. Hun ville have givet sit liv, uden at mene, at det var at betale et smil fra Raymon dyrt nok. Sådan er kvinder!

Nu var der altså ikke tale om andet end at rejse. Det var meget vanskeligt at narre Delmares mistænkelighed og Ralphs klarsynethed, men dette var ikke den eneste hindring. Hun måtte undgå den offentlighed, som enhver passager efter lovene er nødt til at give sin afrejse gennem journalerne.

Blandt de få fartøjer, der lå for anker på Bourbons red, var skibet *Eugène* lige bestemt til at afgå til Europa. Indiana søgte længe lejlighed til at tale med kaptajnen uden at blive bemærket af sin mand, men hver gang hun fremsatte sit ønske om at spadsere ved havnen, lod han, som om han satte hende under Ralphs bevogtning, og fulgte dem selv med øjnene med en fortvivlet udholdenhed. Da Indiana imidlertid med den omhyggeligste opmærksomhed samlede på alle tegn, der kunne fremme hendes planer, erfarede hun, at kaptajnen på dette skib, der snart skulle sejle til Frankrig, havde en slægtning i landsbyen Sainte-Rose i det indre af øen, og at han ofte vendte tilbage til fods derfra om aftenen til sit skib. Fra dette øjeblik af forlod hun ikke den klippe, som tjente hende til observationspunkt. For at fjerne al mistanke, begav hun sig dertil ad afsides stier, og gik samme vej tilbage, når hun ikke inden nattens frembrud havde opdaget den vandringsmand, som interesserede hende, på vejen fra bjerget.

Der var nu kun to dage tilbage at håbe i, for vinden havde allerede blæst fra land. Ankergrunden truede med at blive farlig og kaptajn Random var utålmodig efter at komme i rum sø.

Endelig henvendte hun en brændende bøn til de undertryktes og svages Gud, og satte sig ved selve vejen til Sainte-Rose, og trodsede faren for at blive set. Det var hendes sidste håb. Hun havde ikke ventet en time, da kaptajn Random

kom ned ad stien. Det var en rigtig sømand, altid rå og vellystig, enten han var i ondt eller godt humør. Den alvorlige Indiana gyste af skræk ved hans blik. Hun samlede imidlertid alt sit mod og gik ham i møde med værdig og bestemt mine.

"Min herre," sagde hun, "jeg kommer for at lægge min ære og mit liv i Deres hænder. Jeg vil forlade kolonien og vende tilbage til Frankrig. – Hvis De, i stedet for at tilstå mig Deres beskyttelse, forråder den hemmelighed, som jeg betror Dem, har jeg ingen anden udvej end at styrte mig i havet!"

Kaptajnen svarede bandende, at havet ikke kunne opsluge en så net skude, og at han ville sørge for at bugsere den til den anden ende af verden, hvis den selv var faldet af i læ af ham.

"De samtykker altså, min herre?" spurgte fru Delmare uroligt. "I så fald vil jeg betale Dem forud for min rejse."

Dermed gav hun ham et skrin, som indeholdt de juveler, fru de Carvajal tidligere havde givet hende. Det var den eneste formue, hun endnu besad. Men sømanden forstod det anderledes, og gav hende juvelskrinet tilbage med ord, der fik blodet til at stige op i hendes kinder.

"Jeg er meget ulykkelig, min herre," svarede hun ham, og holdt de vredestårer tilbage, som glimtede i hendes lange øjenvipper. "Det skridt, som jeg har gjort, berettiger Dem til at fornærme mig, og hvis De dog vidste, hvor fortvivlet min stilling er i dette land, ville De føle mere medlidenhed end foragt for mig."

Indianas ædle, rørende holdning imponerede kaptajn Random. De mennesker, som ikke ofte bruger deres følsomhed, finder den ved enkelte lejligheder hel og velbeholden. Han huskede straks oberst Delmares forhadte ansigt og den opsigt,

hans eventyr havde vakt i kolonien. Ved at betragte denne spinkle, yndige skabning med sit frække øje, blev han frapperet af hendes rene, uskyldige udseende. Han blev især heftig bevæget ved at se et hvidt mærke på hendes pande, som hendes rødme gjorde endnu tydeligere. Han havde handlet med Delmare, og havde i denne forbindelse opdaget hvor streng og nøjeregnende en mand, han var.

"Fordømt!" råbte han. "Jeg foragter kun den mand, som er i stand til med spark at sønderslå en så smuk kvindes pande. Delmare er en røver, som det ikke vil være mig ukært at kunne spille et puds, men vær forsigtig, madame, og tænk på, at jeg her let kan udsætte mig for ubehageligheder. De må flygte ganske hemmeligt, når månen er gået ned, og som en stakkels stormfugl flyve bort fra et dunkelt skær ..."

"Jeg ved, min herre," svarede hun, "at De ikke kan vise mig denne vigtige tjeneste uden at overtræde lovene. De løber måske fare for at måtte betale bøder. Derfor tilbyder jeg Dem dette juvelskrin, hvis værdi mindst kan betale overrejsen to gange."

Kaptajnen tog smilende juvelskrinet.

"Dette er ikke øjeblikket til at afgøre vort mellemværende," sagde han. "Jeg vil gerne opbevare Deres lille formue. Formodentlig er Deres bagage i betragtning af omstændighederne, ikke særlig omfangsrig. Begiv Dem om natten til klipperne ved palmegrotten. De vil da se en båd med to gode rorkarle komme til Dem, og De vil straks blive bragt ombord mellem klokken et og to om morgenen."

27

Dagen før afrejsen forløb som en drøm. Indiana havde frygtet for at finde den lang og pinlig, men den gik som et minut. Det stille landskab og den rolige bolig dannede en forunderlig modsætning til den indre bevægelse, der fortærede fru Delmare. Hun lukkede sig inde på sit værelse for at pakke den smule sammen, som hun ville tage med sig. Derpå skjulte hun det under sine klæder og bar det efterhånden til klipperne ved palmegrotten, hvor hun lagde det i en bastkurv, som hun gravede ned i sandet. Af forsigtighed var skibet *Eugène* sejlet ud af havnen og fru Delmare bemærkede langt borte det hvide sejl, som vinden fyldte, mens besætningen lod det lavere frem og tilbage for at holde det på dets post. Hendes hjerte fløj da med bange slag mod dette fartøj, som syntes at danse af utålmodighed lige som en fyrig ganger, førend den skal af sted. Men når hun atter havde nået det indre af øen, fandt hun i bjergkløfterne en rolig og mild luft, en klar sol, fuglenes sang, insekternes summen og den samme travle virksomhed, som den forrige dag, og intet bekymrede sig om den heftige bevægelse, som pinte hende. Da tvivlede hun på, at hendes stilling var virkelig, og spurgte sig selv, om denne nærtforestående afrejse ikke var en indbildning, en drøm.

Hen imod aften lagde vinden sig. *Eugène* nærmede sig kysten og ved solnedgang hørte fru Delmare oppe fra klippen et kanonskud give ekko mellem bjergene. Dette var signalet til at afrejsen skulle foregå den næste dag, når den store stjerne, som nu dukkede ned i bølgerne, atter vendte tilbage. Efter måltidet blev hr. Delmare sig upasselig. Hans kone troede, at alt nu var

tabt, at han ville holde hele huset vågen om natten, og hendes plan ville derfor strande, og dernæst led han, så at han behøvede hendes hjælp. Dette var ikke øjeblikket til at forlade ham. Nu kom angeren og hun spurgte sig selv, hvem der ville have medlidenhed med denne olding, når hun havde forladt han. Hun gyste ved at tænke på, at hun var i færd med at begå noget, hun selv ville anse for en forbrydelse, og at samvittighedens røst måske ville hæve sig højere end samfundets for at fordømme hende. Hvis Delmare som sædvanligt havde krævet hendes pleje med hårdhed, hvis han havde vist sig bydende og lunefuld i sine lidelser, ville modstand have forekommet hende sød og lovlig for den undertrykte slavinde, men for første gang i sit liv, bar han sin sygdom med tålmodighed og viste sin kone sin taknemmelighed og kærlighed. Klokken ti erklærede han, at han følte sig fuldkommen vel, forlangte, at hun skulle gå til sit eget værelse, og forbød alle at bekymre sig mere for hans skyld. Ralph forsikrede virkelig, at alle tegn på sygdom var forsvundet, og at en rolig søvn nu var det eneste fornødne lægemiddel. Da klokken slog elleve, var alt stille og roligt i huset. Fru Delmare kastede sig på knæ og bad under bitre tårer, for hun skulle nu tynge sit hjerte med en stor forseelse, og fra Gud skulle for fremtiden den eneste tilgivelse komme, som hun kunne håbe på. Hun trådte sagte ind i sin mands værelse. Han lå i en dyb søvn, hans ansigt var roligt og hans åndedræt regelmæssigt. I det øjeblik, hun ville gå igen, bemærkede hun i skyggen en anden person, der sov i en lænestol. Det var Ralph, der var stået op, uden at lade sig høre og var gået derind for at våge over hendes mands søvn, hvis noget nyt uheld skulle indtræffe.

"Stakkels Ralph," tænkte Indiana. "Hvilken veltalende og grusom bebrejdelse for mig!"

Hun havde lyst til at vække ham og tilstå ham alt, bede ham om at beskytte sig mod sig selv, men nu tænkte hun på Raymon. "Endnu et offer," tænkte hun, "og det grusomste af dem alle, nemlig min pligt, som jeg ofrer."

Kærligheden er kvindens dyd. Det er for den, hun sætter en ære i sine fejltrin. Det er fra den, hun får mod til at trodse sine selvbebrejdelser. Jo mere det koster hende at begå en forseelse, des større fortjeneste har hun hos den, hun elsker. Det er den samme fanatisme, som lægger dolken i munkens hånd.

Hun tog en guldkæde af sin hals, som hun havde fået af sin moder og som hun altid havde båret. Hun lagde den sagte om Ralphs hals, som det sidste pant på sit søsterlige venskab, og holdt endnu engang sin lampe over sin gamle ægtefælles ansigt for at forvisse sig om, at han ikke var syg. Han drømte netop i dette øjeblik og sagde med svag og sørgmodig stemme: "*Tag dig i agt for dette menneske, han vil styrte dig i ulykke ...*" Indiana gyste fra hovedet til fødderne og flygtede til sit værelse.

Hun vred sine hænder i smertelig ubeslutsomhed. Derpå greb hun pludselig den tanke, at hun ikke handlede for sin egen, men for Raymons skyld. At hun ikke rejste til ham for at søge lykken, men for at bringe ham den, og hvis hun end skulle blive evig fordømt, ville hun dog få fuld erstatning for det, hvis hun kunne forskønne sin elskers liv. Hun styrtede ud af huset og nåede med hurtige skridt palmegrotten, uden at vove at se sig tilbage efter det, som hun forlod.

Hun gav sig straks i færd med at grave sin vadsæk op og satte sig tavs og skælvende på den, og lyttede til vindens piben, til

bølgen, som udåndede sit sidste suk ved hendes fødder, og til søfuglen, som med sin skarpe stemme gik i den lange tang, der hang på klippevæggene, men alle disse lyde overdøvedes af hendes hjertes banken, der lød i hendes øren som lyden af en ligklokke.

Hun ventede længe. Hun lod sit ur repetere og hørte, at timen var gået. Havet var i oprør og sejladsen er til enhver tid så vanskelig på kysterne af denne ø, at hun begyndte at tvivle om rorkarlenes gode vilje til at hente hende, da hun på de glinsende bølger opdagede skyggen af en båd, der forsøgte at nærme sig. Men søgangen var så stærk, bølgerne var så høje, at det skrøbelige fartøj forsvandt hvert øjeblik, og begravedes i de mørke folder af det sølvglinsende klæde. Hun stod op og besvarede flere gange det signal, der kaldte på hende, med råb, som vinden bortførte, inden de nåede til matroserne. Endelig, da var de nær nok til at kunne høre hende, styrede de med meget besvær hen imod hende. Derpå standsede de for at afvente en bølge. Så snart de mærkede, at den hævede den lille båd, fordoblede de deres anstrengelser, og da bølgen brød sig på brændingen, kastede den dem sammen med båden op på en bunke sten.

Den grund, hvorpå Saint-Paul er bygget, har sin oprindelse fra havsandet og de småsten, som Galets-floden har bragt med sig fra bjergene og sammenhobet i nogen afstand fra sin munding ved hjælp af sin stærke strøm. Disse bunker af runde kiselsten danner omkring bredden små høje under havets overflade, som søgangen fører med sig, omvælter og opbygger igen efter behag. Deres bevægelighed gør det umuligt at undgå dem, og styrmandens duelighed bliver ubrugelig, når han skal

styre omkring mellem disse bestandigt nye skær. De store skibe, som ligger i Saint-Denis' havn bliver ofte revet bort fra deres ankre og slået i stykker mod kysten af den voldsomme strøm. De har ingen anden tilflugt, når landvinden begynder at blæse og gør bølgernes pludselige tilbagegang farlig, end så hurtigt som muligt at nå rum sø, og dette var det, som briggen *Eugène* nu gjorde.

Båden førte Indiana og hendes skæbne midt ud på de rasende bølger i den hylende storm under rorkarlenes forbandelser, for de generede sig ikke for at forbande hende ganske højt for den fare, som de udsatte sig for for hendes skyld. Skibet, sagde de, burde have lettet anker for to timer siden, og det var for hendes skyld, at kaptajnen hårdnakket havde nægtet at give ordre til det. De tilføjede grusomme og fornærmende bemærkninger, som den ulykkelige flygtning måtte høre på i tavshed. Og da den ene af dem bemærkede til den anden, at de kunne blive straffet, hvis de ikke tog så meget hensyn til *kaptajnens maitresse*, som man havde befalet dem, svarede denne bandende:

"Lad mig være i fred! Det er hajerne, vi har at bestille med i nat! Hvis vi nogen sinde genser kaptajn Random, håber jeg, at han ikke vil være værre end de."

"Mens vi taler om hajer," sagde den første, "ved jeg ikke, om det er en haj, som allerede har opsnuset os, men jeg ser et ansigt i vores kølvand, som ikke er kristeligt."

"Tossehoved! som ikke kan se forskel på et hundefjæs og et hajhoved! Holla! Min firbenede passager, man har nok glemt den på land, men for tusind stykporte! Den skal ikke spise

mandskabets beskøjter. Vores ordre taler kun om en frøken, men slet ikke om nogen køter ..."

På samme tid hævede han sin åre for at anbringe et slag på dyrets hoved, da fru Delmare ved at kaste sine matte, fugtige øjne ligegyldigt hen over havet, genkendte sin smukke Ophelia, som havde fundet hendes spor blandt klipperne og var svømmet bagefter båden. I det øjeblik matrosen ville slå den, trak bølgen, mod hvilken den møjsommeligt kæmpede, den langt bort fra båden og dens herskerinde hørte den pibe af smerte og utålmodighed. Hun bønfaldt rorkarlene om at tage den op i fartøjet, og de lod, som om de gjorde anstalter til det, men i samme øjeblik, som det trofaste dyr nærmede sig dem, slog de en høj skoggerlatter op og knuste dets pandeskal, og Indiana så nu liget af det væsen, som havde elsket hende højere end Raymon, flyde om på vandet. Straks efter førte en rasende bølge båden ned ligesom i en dyb afgrund, og matrosernes latter blev forvandlet til nødråb. Imidlertid sprang båden, som en følge af dens flade, lette bygning, som en elastisk bold oven på vandet og hævede sig på toppen af bølgen for atter at styrte ned i en anden afgrund og igen at hæve sig på de skummende bølgetoppe. Efterhånden som kysten fjernede sig, blev havet mindre uroligt, og fartøjet svømmede hurtigt og sikkert hen mod skibet. Nu fik begge rorkarlene atter deres gode humør tilbage og kom samtidigt til eftertanke. De anstrengte sig for at gøre deres grovhed mod Indiana god igen, men deres smigren var endnu mere fornærmende end deres vrede.

"Nå, unge dame!" sagde den ene. "Fat mod, nu er De frelst. Uden tvivl vil kaptajnen give os sin bedste vin at drikke for den smukke vareballe, vi har fiflet til ham."

Den anden lod, som om han beklagede, at den unge dames klæder var blevet våde af bølgerne, men, tilføjede han, kaptajnen ventede på at kunne pleje hende. Indiana hørte stum og ubevægelig, men forfærdet, på deres snak. Hun indså det frygtelige i sin stilling og så intet andet middel til at undgå de forhånelser, der ventede hende, end at styrte sig i havet. Flere gange var hun nær ved at kaste sig ud fra båden, men hun fattede et højsindet mod ved den tanke:

"Det er for hans, for Raymons skyld, at jeg lider alt dette. Jeg må leve, selv om jeg skulle blive overvældet af skændsel."

Hun lagde hånden på sit forpinte hjerte og fandt der en dolk, som hun om formiddagen af en instinktiv anelse havde skjult der. Besiddelsen af dette våben gav hende al hendes selvtillid tilbage. Det var en kort, spids stilet, som hendes fader plejede at bære, en gammel spansk klinge, som havde tilhørt en Medina Sidonia, hvis navn sammen med årstallet 1300 var indgraveret i stålet. Den var uden tvivl rustet i adeligt blod. Dette gode våben havde rimeligvis afvasket mere end en fornærmelse, straffet mere end en uforskammet. Med den følte Indiana, at hun atter blev en spanierinde, og hun steg op skibet med fasthed, i det hun sagde til sig selv, at en kvinde ikke var udsat for nogen fare, så længe hun besad et middel til at give sig selv døden, før hun lod sig vanære. Hun hævnede sig ikke på anden måde over sine ledsageres råhed end ved gavmildt at holde dem skadesløse for deres besværligheder. Derpå trak hun sig tilbage til kahytten og ventede ængsteligt på, at afrejsens time skulle komme.

Endelig brød dagen frem og havet blev dækket af både med passagerer. Skjult bag en stykport, betragtede Indiana frygtsomt de ansigter, som kom fra bådene. Hun skælvede ved

tanken om, at hendes mands kunne være der imellem, at han kunne komme for at fordre hende tilbage. Endelig gav det sidste signalskud ekko mod den ø, som havde tjent hende til fængsel. Skibet begyndte at drage en fure af skum efter sig, og solen, der hævede sig på himlen, kastede sit muntre rosenskær over Salazes hvide toppe, der begyndte at forsvinde i horisonten.

Da de var kommet nogle mil ud på havet, blev der spillet en slags komedie ombord, for at undgå beskyldning for bedrageri mod lovene. Kaptajn Random lod, som om han først nu opdagede fru Delmare på sit skib. Han spillede den overraskede. Udspurgte matroserne, som om han blev vred, men snart igen roligere, og indførte til sidst i sin logbog, at han havde truffet en uanmeldt passager ombord, som det plejer at ske under lignende omstændigheder.

Læseren må tillade mig her at ende fortællingen om denne overrejse. Det må være nok at sige, til kaptajn Randoms retfærdiggørelse, at han, trods sin mangel på dannelse, havde alt for megen naturlig takt til ikke hurtigt at forstå fru Delmares karakter. Han vovede nogle få forsøg på at benytte sig af hendes ubeskyttede stilling, men blev til sidst rørt af den og tjente hende som ven og beskytter. Men denne brave mands retsindighed og Indianas værdighed kunne dog ikke forhindre mandskabets fornærmende sprog, uforskammede mistanke, og bidende, gemene skæmt. Dette var de sande kvaler under denne lange rejse, for besværlighederne, afsavnene, farerne og søsygen var ikke værd at tale om. Hun regnede dem selv for intet.

28

Tre dage efter at hans brev var afsendt til øen Bourbon, tænkte Raymon slet ikke mere på det, lige så lidt som på Indiana. Han følte sig nu bedre og havde vovet et besøg i nabolaget. Godset Lagny, som hr. Delmare havde overladt sine kreditorer, var blevet købt af en rig fabrikant, hr. Hubert, en dygtig og agtværdig mand, ikke som alle rige fabrikanter, men som et mindre antal mænd, der har klaret sig. Raymon fandt den nye ejer indflyttet i dette hus, som gemte så mange erindringer for ham. Først gav han sine følelser frit løb ved at gennemstrejfe haven, hvor sandet endnu syntes at bære spor af Nouns lette skridt, og de rummelige værelser, der endnu syntes at genlyde af Indianas blide røst, men snart forandrede en ny gæsts tilstedeværelse retningen af hans tanker.

I den store salon, på det sted, hvor fru Delmare tidligere opholdt sig med sit arbejde, sad foran et staffeli en ung dame, høj og slank med et blik, der på en gang både var blidt og ondskabsfuldt, venligt og spottende. Hun morede sig med at kopiere væggenes lunefulde paneler med vandfarve. Der var noget yndigt ved denne kopi, en fin spot, som ganske svarede til kunstnerindens dannede, satiriske karakter. Hun fandt fornøjelse i at overdrive disse gamle vægmaleriers søgte artigheder. Hun havde fuldkommen opfattet Ludvig den Femtendes falske, glimmerlystne tidsånd i disse svulstige figurer. Ved at opfriske de af tiden falmede farver, havde hun gengivet dem al deres manierede ynde, deres hofmæssige duft, deres forunderlige sammenblanding af boudoiret og hyrdelivet.

Og under sit historisk-satiriske værk havde hun skrevet ordet: *Pastiche*.

Da hun langsomt hævede sine store, spotske, tiltrækkende, men troløse øjne til Raymon, mindede hun uvilkårligt om Shakespeares Anne Page. I hendes holdning lå der hverken frygtsomhed eller dristighed, hverken noget påtaget eller mistillid til sig selv. Deres samtale drejede sig om modens indflydelse på kunsterne.

"Er det ikke, min herre, som om tidsalderens moralske farve er på denne pensel?" spurgte hun ham og pegede på panelerne, der var dækket med landlige kærlighedsscener på Bouchers maner. "Er det ikke sandt, at disse får hverken går eller sover eller græsser som almindelige får? Og denne nette, falske, malede natur, disse buske med centifolieroser midt i skovene, hvor der i vores dage kun vokser hybenroser, disse tamme fugle, hvis slægt helt er forsvundet, disse silkekjoler, som solen ikke kan falme, er der ikke i alt dette noget poetisk, drømmende om et blødagtigt, lykkeligt liv, og en følelse af en blød, uvirksom, men fredelig tilværelse? Uden tvivl kunne disse latterlige opdigtede ting vel opveje vores mørke, politiske undersøgelser. – Hvorfor blev jeg ikke født i disse dage!" tilføjede hun smilende. "Jeg ville have været meget bedre til at lave viftemalerier og udpensle mesterværker – så letsindig og indskrænket er jeg – end til at dømme om dagbladene og forstå kamrenes forhandlinger."

Hr. Hubert lod de to unge mennesker være alene, og lidt efter lidt drejede deres samtale sig sådan, at den faldt på fru Delmare.

"De stod vist på en meget fortrolig fod med vores forgængere i dette hus," sagde den unge pige, "og uden tvivl er det meget ædelmodigt af Dem at ville komme hertil og se nye ansigter. – Fru Delmare," tilføjede hun, og fæstede et gennemtrængende blik på ham, "var en udmærket dame, siger man. Hun må have efterladt Dem minder her, som ikke er til vores fordel."

"Det var," svarede Raymon ligegyldigt, "en fortræffelig dame, og hendes mand var en værdig mand ..."

"Men," indvendte den sorgløse unge pige, "hun var, forekommer det mig, noget mere end en fortræffelig dame. Hvis jeg husker ret, besad hun en ynde, som kunne fortjene et mere poetisk tillægsord. Jeg så hende for to år siden på et bal hos den spanske gesandt. Hun var fortryllende den aften. Kan De huske det?"

Raymon for sammen ved erindringen om denne aften, da han første gang havde talt med Indiana. Med det samme huskede han, at han på det samme bal havde bemærket den unge piges ansigt, som han talte med i dette øjeblik, men dengang havde han ikke spurgt om, hvem hun var.

Det var først, da han nu gik og lykønskede hr. Hubert med hans yndige datter, at han erfarede hendes navn.

"Jeg er ikke så lykkelig at være hendes fader," svarede fabrikanten, "men jeg har holdt mig skadesløs ved at adoptere hende. De kender altså ikke min historie?"

"Da jeg har været syg i flere måneder," svarede Raymon, "har jeg ikke andet hørt om Dem, end det gode, som De allerede har udrettet her i egnen."

"Der findes folk," sagde hr. Hubert smilende, "som regner mig det til stor fortjeneste, at jeg har adopteret frøken de

Nangy, men De, min herre, som har en ædel sjæl, vil se, at jeg ikke har gjort andet, end hvad anstændigheden fordrer. Som enkemand uden børn befandt jeg mig for ti år siden i besiddelse af en temmelig betydelig formue, der var frugten af mit arbejde, og som jeg søgte anbringelse for. I Bourgogne var der et gods til salg, nemlig slottet Nangy, der var blevet erklæret for nationalejendom og passede mig godt. Jeg havde allerede ejet det i nogen tid, da jeg erfarede, at den gamle ejer levede i en hytte med sin lille, syv år gamle datter under elendige forhold. Den gamle havde nok fået skadeserstatning, men havde brugt den til samvittighedsfuldt at betale den gæld, han havde pådraget sig under sin emigration. Jeg ønskede at formilde hans skæbne og tilbød ham ophold hos mig, men han havde i ulykken bevaret al sin rangs stolthed. Han afslog at vende tilbage til sine fædres slot ligesom af barmhjertighed, og døde kort efter min ankomst, uden at ville modtage nogen tjeneste af mig. Da tog jeg hans barn til mig. Den lille aristokrat, som allerede var stolt, modtog min velmenenhed mod sin vilje, men i den alder er fordomme ikke ret rodfæstede og beslutninger kun kortvarige. Hun vænnede sig snart til at betragte mig som sin fader og jeg har opdraget hende som min egen datter. Hun har rigelig belønnet mig med den lykke, som hun har givet mig i mine gamle dage. For at sikre mig denne lykke, har jeg derfor også adopteret frøken de Nangy, og min stræben går nu kun ud på at finde hende en mand, som er hende værdig og som er i stand til med duelighed at bestyre de ejendomme, som jeg vil efterlade hende."

Opmuntret ved den interesse, som Raymon viste hans oplysninger, satte denne fortræffelige mand ham allerede ved

den første sammenkomst, helt ind i sine private forhold, uden selv at mærke det. Hans opmærksomme tilhører indså, at her fandtes en betydelig formue, som var samlet med den omhyggeligste orden, og som kun for at fremtræde i sin fulde glans ventede på en yngre besidder med finere vaner, end den gode Hubert besad. Han følte, at han selv kunne blive den mand, som var kaldet til denne besværlige forretning, og taklede den opfindsomme skæbne, der forenede alle fordele for ham, og tilbød ham, ved hjælp af romantiske episoder, en kone af hans egen rang, som var i besiddelse af en smuk formue. Det var et spil af skæbnen, som han ikke burde lade gå ubenyttet hen og han anvendte al sin dygtighed derpå. Arvingen var oven i købet fortryllende. Raymon forsonede sig igen noget med sit forsyn. Fru Delmare ville han ikke tænke mere på. Han jog denne frygt væk, som hans brev fra tid til anden forårsagede ham. Han søgte at overbevise sig selv om, at den stakkels Indiana ikke ville fatte dets hensigt eller ikke ville have mod til at svare på det. Endelig lykkedes det ham at narre sig selv og ikke tro sig skyldig, for Raymon ville meget nødigt anse sig selv for egoistisk. Han hørte ikke til de oprigtige kæltringer, som træder frem på scenen for at tilstå deres eget hjertes naive laster. Lasten spejler sig ikke i sin egen hæslighed, for den vil blive bange for sig selv, og Shakespeares Jago, der er så sand i sine handlinger, men er så falsk i sine ord, når han, tvunget af vores dramatiske begreber, selv må afløse sit dybe, forviklede hjertes hemmeligste folder. Mennesket træder sjældent med koldblodighed sin samvittighed sådan under fode. Han vender og drejer den, han piller ved den og omdanner den, og når han har forfalsket og afstumpet den, fører han den omkring med

sig, som en overbærende, omgængelig hovmester, der bøjer sig efter hans lidenskaber og fordele, men som han altid lader som han rådspørger og frygter.

Han tog nu ofte til Lagny og hr. Hubert nød hans besøg, for som vi ved, besad Raymon den kunst at gøre sig afholdt, og snart ønskede den rige plebejer af hele sit hjerte at kalde ham sin svigersøn. Men han ønskede, at hans adoptivdatter skulle vælge ham, og at de skulle have fuld frihed til at lære hinanden at kende og bedømme hinanden.

Laura de Nangy forhastede sig ikke med at gøre Raymons lykke. Hun holdt ham i fuldkommen ligevægt mellem frygt og håb. Mindre ædelmodig end fru Delmare, men mere snild, kold og indsmigrende, stolt og dog imødekommende, var hun lige den, som kunne betvinge Raymon, for hun var lige så overlegen som ham i snildhed, som han havde været Indiana overlegen. Hun indså snart, at hendes beundrers attrå gjaldt lige så meget hendes formue som hendes person. Hendes fornuftige dømmekraft havde ikke håbet noget bedre af den hyldest, som kunne blive hende vist. Hun havde alt for megen sund fornuft, alt for meget verdenskundskab til at hun skulle have drømt om kærlighed over for to millioner. Rolig og filosofisk havde hun fundet sig i det og anså ikke Raymon for skyldig. Hun hadede ham ikke, fordi han var beregnende og positiv som alle i hans århundrede, men hun kendte ham for godt til, at hun skulle have elsket ham. Hun satte al sin stolthed i ikke at stå tilbage for denne kolde, beregnende tidsalder. Hendes egenkærlighed ville have lidt, hvis hun havde næret en uvidende, i en pensionsanstalt opdraget, ung piges flove illusioner. Hun ville have rødmet, hvis hun havde ladet sig narre, som om hun havde

begået en dumhed. Hun viste kort sagt sit heltemod i at modstå kærligheden, lige som fru Delmare viste sit ved at hengive sig til den.

Frøken de Nangy var således meget besluttet på at underkaste sig ægteskabet som en social nødvendighed, men hun satte en ondskabsfuld fornøjelse i at bruge den frihed, hun endnu havde, og at lade den mand, der stræbte efter at berøve hende den, endnu nogen tid føle sin magt. For denne unge pige, der var fordømt til at bære alle en stor formues ulykker, fandtes der ingen ungdom, ingen søde drømme, ingen glimrende, skuffende fremtid. Livet var for hende kun en stoisk beregning og lykken kun en barnagtig indbildning, som hun måtte forsvare sig imod, som mod en latterlig svaghed.

Mens Raymon arbejdede på at sikre sig formue, nærmede Indiana sig Frankrigs kyst. Men hvor stor var ikke hendes forbavselse og skræk, da hun så den trefarvede fane vaje over Bordeaux' mure! Der var en voldsom uro i byen. Præfekten havde været nær ved at blive myrdet den foregående dag. Pøbelen rejste sig over alt. Garnisonen syntes at berede sig til en blodig kamp, og man var endnu uvidende om udfaldet af revolutionen i Paris. "Jeg kommer for sent," var den tanke, der som et lyn fo'r gennem fru Delmare. I sin forskrækkelse efterlod hun sine få penge og klæder på skibet, og løb gennem byen i en slags forvildelse. Hun søgte efter en diligence til Paris, men de offentlige befordringsmidler var optaget af folk, som flygtede bort eller som drog til Paris for at hjælpe med at udplyndre de overvundne. Først hen imod aften fandt hun en plads. I det øjeblik, da hun steg ind i vognen, modsatte en afdeling af en skyndsomt oprettet nationalgarde sig de rejsendes afrejse og

forlangte at se deres papirer. Indiana havde ingen. Mens hun forsvarede sig mod sejrherrernes temmelig tåbelige mistanke, hørte hun folk omkring sig forsikre, at kongedømmet var styrtet, at kongen var på flugt, og at ministrene med alle deres tilhængere var blevet myrdet. Disse efterretninger, som blev ledsaget af latter, stampen og glædesskrig, bragte fru Delmare et dødeligt stød. Ved hele denne revolution var der kun en eneste person, som interesserede hende personligt. I hele Frankrig kendte hun kun et eneste menneske. Hun faldt besvimet om på stenbroen, og kom først til bevidsthed igen på et hospital flere dage efter.

Uden penge, uden linned, uden ejendele, forlod hun hospitalet to måneder efter, svag, vaklende, udtømt efter en hjernebetændelse, under hvilken hun flere gange havde været i livsfare. Da hun atter befandt sig på gaden, var hun ene, næsten ude af stand til at holde sig på benene, berøvet al understøttelse, al hjælp og alle kræfter. Da hun gjorde en anstrengelse for at erindre sig sin stilling, og så sig ene og forladt i den store by, følte hun en usigelig rædsel og fortvivlelse ved at tænke, at Raymons skæbne måtte være afgjort for lang tid siden, og at der ikke var et eneste væsen omkring hende, som kunne hjælpe hende ud af denne frygtelige uvished, hun befandt sig i. Hendes rædsomme, forladte tilstand tyngede med hele sin vægt på hendes nedbrudte sjæl, og den ligegyldige fortvivlelse, som elendigheden forårsager, sløvede efterhånden alle hendes evner. I denne moralske slaphed, som hun nu henfaldt til, slæbte hun sig ned til havnen og satte sig, rystende af feber, på en pullert for at varme sig i solen og betragtede i følelsesløs ubevægelighed vandet, der strømmede forbi hendes

fødder. Hun sad sådan i flere timer, uden åndskraft, uden håb, uden vilje. Derpå huskede hun pludselig, at hun havde efterladt sine klæder og penge på briggen *Eugène* og at det måske ville være muligt at finde den igen. Men det var allerede blevet nat og hun vovede ikke at blande sig mellem de matroser, der med rå munterhed gik fra arbejde, og spørge dem efter skibet.

Da hun tværtimod ønskede at undgå den opmærksomhed, som hun begyndte at blive genstand for, forlod hun havnen og skjulte sig mellem ruinerne af et nedrevet hus, der lå bagved den store plads Guincomes. Der tilbragte hun natten sammenkrøbet i en krog – en kold oktobernat – under bitre tanker og i en gyselig angst. Endelig brød dagen frem, og sulten indfandt sig nagende og uafviselig. Hun bestemte sig til at bede om almisse, men hendes klæder tydede, skønt de var i en meget dårlig tilstand, dog på mere velstand, end der passer sig for en tiggerske. Folk så nysgerrigt, men mistænksomt og ironisk på hende og gav hende ikke noget. Hun slæbte sig på ny til havnen, spurgte efter briggen *Eugène* og erfarede af den første matros, hun mødte, at dette fartøj endnu lå på reden. Hun lod sig føre der ud i en båd og fandt Random i færd med at spise frokost.

"Nu vel! Min smukke passager," råbte han. "Er De allerede kommet tilbage fra Paris? Det var godt, for jeg rejser i morgen. Skal jeg bringe Dem tilbage til Bourbon?"

Han meddelte fru Delmare, at han havde ladet hende eftersøge over alt for at give hende hendes ejendele, men da Indiana blev bragt til hospitalet, havde hun ikke haft nogle papirer på sig, som kunne give oplysning om hendes navn. På bestyrelsens og politiets liste var hun blevet indført under

betegnelsen: Ukendt. Kaptajnen havde derfor ikke kunnet finde nogen underretning om hende.

Den næste dag rejste Indiana, trods sin svage, afkræftede tilstand, til Paris. Hendes uro burde være aftaget, da hun så den vending, som de politiske sager havde taget, men uro overvejer intet og kærligheden er så rig på barnagtige ængstelser.

Samme aften som hun var kommet til Paris, skyndte hun sig til Raymons bolig og udspurgte ængsteligt portneren.

"Herren befinder sig vel," svarede denne. "Han er på Lagny."

"På Lagny! De mener vel Cercy?"

"Nej, madame, på Lagny, som han nu er ejer af."

"Gode Raymon." tænkte Indiana. "Han har købt dette gods for at give mig tilflugt der, hvor den offentlige ondskab ikke kan nå mig. Han vidste, at jeg ville komme ..."

Beruset af lykke, skyndte hun sig, let og besjælet med nyt liv, til et lille hotel, hvor hun hvilede ud hele natten og størstedelen af den efterfølgende dag. Det var så længe siden, at den ulykkelige havde sovet en rolig søvn! Hendes drømme var yndige og forføreriske, og da hun vågnede, beklagede hun sig ikke over, at drømmene kun var en illusion, for hun fandt håbet ved sit hovedgærde. Hun klædte sig på med omhu, for hun vidste, at Raymon satte pris på alle mulige småting ved toilettet, og allerede den foregående aften havde hun derfor bestilt en smuk ny kjole, som man bragte hende, da hun var vågnet. Men da hun nu ville frisere sig, søgte hun forgæves efter sit prægtige, lange hår. Under hendes sygdom var det faldet for sygeplejerskens saks. Nu bemærkede hun det for første gang, så meget havde andre, vigtigere tanker holdt hendes opmærksomhed fra mindre betydende ting.

Da hun imidlertid havde krøllet sine korte sorte hår over den hvide, melankolske pande, omgivet sit smukke hoved med en lille hat af engelsk form, som på den tid med en hentydning til det stød, formuen havde lidt, kaldtes en "treprocent," og da hun havde hæftet en buket af de blomster, hvis duft Raymon holdt mest af, til sit bælte, håbede hun dog, at hun stadig kunne behage ham. For hun var nu atter blevet bleg og mager, som i de første dage, han havde kendt hende, og sygdommen havde udslettet den tropiske sols virkninger.

Om eftermiddagen tog hun en vogn og ankom klokken 9 om aftenen til en landsby på grænsen af Fontainebleau-skoven. Der lod hun spænde fra, gav kusken befaling om at vente hende til den næste aften og slog alene og til fods ind på en sti, der på mindre end et kvarter førte hende til parken ved Lagny. Hun forsøgte at åbne lågen, men den var låset inde fra. Indiana ville nemlig liste sig hemmeligt ind, undgå tjenernes blikke og overraske Raymon. Hun gik langs med parkens mur, der var gammel og derfor, som hun kunne huske, hyppigt led skade, og lykkeligvis fandt hun også snart en åbning, som hun uden synderligt besvær kunne trænge ind gennem.

Da hun satte foden på den grund, som tilhørte Raymon og som for fremtiden skulle være hendes tilflugtssted, hendes helligdom, hendes fæstning og fædreland, følte hun sit hjerte hoppe af glæde.

Let og stolt skyndte hun sig gennem de krumme gange, som hun kendte så godt. Hun nåede det engelske anlæg, der var så mørkt og ensomt fra denne side. Intet var forandret i beplantningen, men broen, som det ville have smertet hende så meget at se, var forsvundet, ja strømmens løb var endog

forandret. De steder, som kunne have mindet om Nouns død, var de eneste, som havde forandret skikkelse.

"Han har villet fritage mig for denne sørgelige erindring," tænkte Indiana. "Det havde ikke været nødvendigt, for jeg havde godt kunnet bære den. Er det ikke for min skyld, at han har tynget sit liv med dette samvittighedsnag? For fremtiden er vi kvit, for også jeg har begået en forbrydelse. Jeg har måske forårsaget min mands død. Raymon kan nu tage mig i sin favn, vi vil erstatte hinanden uskyldighed og dyd."

Hun gik over strømmen på nogle planker, der skulle tjene som underlag for en påtænkt bro, og gennem blomsterhaven. Hun blev nødt til at standse lidt, for hendes hjerte bankede, som om det skulle briste. Hun hævede øjnene mod vinduet til hendes gamle værelse. Oh lykke! Lyset skinnede bag de blå gardiner. Raymon måtte være der. Kunne han også bebo noget andet værelse? Døren til den hemmelige trappe var åben.

"Han venter mig til enhver tid," tænkte hun. "Han vil blive lykkelig, men ikke overrasket."

Da hun var kommet op af trappen, standsede hun igen for at trække vejret. Hun følte mindre kraft i glæden end i smerten. Hun bukkede sig fremad og kiggede gennem nøglehullet. Raymon var alene og læste. Det var ham, det var Raymon, fuld af kraft og liv. Sorgerne havde ikke gjort ham ældre, de politiske storme havde ikke røvet et hår fra hans hoved. Der sad han, rolig og smuk med panden støttet mod sin hvide hånd, der skjulte sig blandt de sorte hår.

Indiana åbnede heftigt til døren, der gik op uden modstand.

"Du ventede mig," råbte hun og faldt på knæ med sit udmattede hoved støttet mod Raymons bryst. "Du har talt

månederne, dagene! Du vidste, at tiden var gået, men du vidste også, at jeg ikke kunne svigte din opfordring ... Det er dig, som har kaldt på mig. Her er jeg, her er jeg, jeg dør."

Hendes tanker var forvirrede. Hun lå nogen tid sådan, tavs, stakåndet, ude af stand til at tale eller tænke.

Derpå åbnede hun atter øjnene, genkendte Raymon, som om hun vågnede op af en drøm, udstødte et afsindigt glædesskrig og trykkede sine læber fast til hans, lige som afsindig af lykke. Han var bleg, stum, ubevægelig, som ramt af lynet.

"Genkend mig dog!" råbte hun. "det er mig. Det er din Indiana, det er din slavinde, som du har kaldt tilbage fra landflygtighed, og som er rejst tre tusinde mile for at elske dig og tjene dig. Det er den ledsagerinde, som du har valgt dig, der har forladt alt, vovet alt, trodset alt for at bringe dig dette øjebliks glæde! Du er lykkelig, du er tilfreds med hende, ikke sandt? Jeg venter min belønning. Et ord, et kys, og jeg vil være hundrede gange betalt."

Men Raymon svarede ikke. Hans beundringsværdige åndsnærværelse havde ganske forladt ham. Han var tilintetgjort af overraskelse, samvittighedsnag og rædsel ved at se denne kvinde ved sine fødder. Han skjulte hovedet i sine hænder og ønskede sig døden.

"Min Gud! Min Gud! Du taler ikke, du omfavner mig ikke! du siger intet til mig!" råbte fru Delmare, og knugede Raymons knæ mod sit bryst. "Du formår det altså ikke. Lykken smerter. Den dræber, jeg ved det godt. Ak du lider, du kvæles. Jeg har overrasket dig alt for pludseligt. Forsøg dog at se på mig! Se, hvor bleg jeg er, hvor jeg er blevet gammel, hvor jeg har lidt.

Men det er for din skyld, og du vil kun elske mig så meget højere for det. Sig mig et ord, et eneste, Raymon."

"Jeg ville ønske, jeg kunne græde," sagde Raymon med kvalt stemme.

"Jeg også," sagde hun og dækkede hans hænder med kys. "Oh ja! Det ville gøre godt. Græd, græd da ved mit bryst, jeg vil tørre dine tårer med mine kys. Jeg kommer for at bringe dig lykke, for at være alt, hvad du vil, din ægtefælle, din tjenestepige, eller din maitresse. Før har jeg været grusom, meget afsindig, meget egoistisk. Jeg har givet dig megen lidelse, og jeg ville ikke forstå, at jeg gjorde fordringer på dig, som oversteg dine kræfter. Men senere har jeg overvejet det, og eftersom du ikke frygter for at trodse folks omdømme med mig, har jeg ikke længere ret til at nægte dig noget offer. Råd over mig, over mit blod, over mit liv. Jeg tilhører dig med legeme og sjæl. Jeg er rejst tre tusinde mile for at tilhøre dig og for at sige dig dette. Tag mig, jeg er din ejendom, du er min herre."

Jeg ved ikke, hvilken djævelsk tanke der pludselig fo'r gennem Raymons hjerne. Han hævede hovedet fra sine sammenknugede hænder og betragtede Indiana med satanisk koldblodighed. Der på gik der et frygteligt smil over hans læber og hans øjne funklede, for Indiana var endnu smuk.

"Først må jeg skjule dig," sagde han og rejste sig op.

"Hvorfor skal jeg skjule mig her?" spurgte hun. "Har du ikke magt til at modtage mig og beskytte mig, da jeg nu kun har dig på Jorden, og da jeg uden dig må tigge på alfarvej? Oh, Verden kan ikke længere bebrejde dig, at du elsker mig. Det er mig, som har taget alt på mig ... Det er mig ...! Men hvor går du hen?" råbte hun, da hun så ham gå hen til døren.

Hun klyngede sig ængsteligt til ham, som et barn, der er bange for at være alene et øjeblik, og slæbte sig efter ham på sine knæ.

Han ville låse døren, men det var for sent. Den gik op, før han havde lagt hånden på låsen, og Laura de Nangy trådte ind. Hun syntes mere forundret end forarget, undslap ikke et eneste udråb, og bukkede sig lidt ned for med sammenknebne øjne at betragte det fruentimmer, der lå halvt besvimet på gulvet. Derpå sagde hun med et bittert, koldt og foragteligt smil:

"Fru Delmare, det forekommer mig, at De behager at sætte tre personer i en besynderlig stilling, men jeg takker Dem, fordi De har givet mig den mindst latterlige rolle, og De skal få at se, hvordan jeg vil udføre den. Vil De være så god at trække Dem tilbage."

Harmen gav Indiana al hendes styrke tilbage. Hun rejste sig stolt og imponerende.

"Hvem er dog dette fruentimmer?" spurgte hun Raymon, "og med hvilken ret uddeler hun befalinger i Deres hus?"

"De befinder Dem her i mit hus, madame," svarede Laura.

"Men tal dog, min herre," råbte Indiana og rystede rasende den ulykkelige mands arm. "Sig mig dog, om det er Deres maitresse eller Deres kone?"

"Det er min kone," svarede Raymon med sløv mine.

"Jeg tilgiver Deres uvidenhed," sagde fru de Ramière med et grusomt smil. "Hvis De var blevet der, hvor Deres pligt bød Dem at være, ville De have modtaget et brev, som underrettede Dem om denne herres giftermål. Nå, Raymon," tilføjede hun med tvetydig venlighed, "jeg har medlidenhed med Deres forlegenhed. De er lidt for ung, jeg håber, at De vil indse, at der

fordres mere klogskab i livet. Jeg overlader til Dem at ende denne tossede scene. Jeg ville le ad det, hvis De ikke så så ulykkelig ud."

Med disse ord trak hun sig tilbage, meget tilfreds med den værdighed, som hun havde udvist, og hemmeligt triumferende over den ydmygende og afhængige stilling, dette optrin havde bragt hendes mand i over for hende.

Da Indiana atter genvandt brugen af sine sanser, befandt hun sig i en lukket vogn og rullede hurtigt af sted på vejen mod Paris.

29

Ved barrieren standsede vognen. En tjener, som fru Delmare huskede, at hun tidligere havde set i Raymons tjeneste, kom til døren for at spørge, hvor fruen ville stå af. Indiana nævnte mekanisk navnet på hotellet og gaden, hvor hun var taget hen den foregående dag. Da hun var kommet dertil, lod hun sig falde ned på en stol og blev siddende der til den næste morgen uden at tænke på at gå i sengs, uden at gøre den mindste bevægelse. Hun ønskede døden, men var alt for sønderknust, alt for kraftesløs til at kunne dræbe sig selv. Hun mente, at det var umuligt at leve efter disse lidelser og at døden ville komme af sig selv. Sådan sad hun også hele den næste dag, uden at tage nogen næring til sig, uden at svare på de få tilbud om hjælp, som blev givet hende.

Jeg ved ikke, om der findes noget mere rædsomt end at opholde sig på et mindre hotel i Paris, især når det som dette, ligger i en mørk, snæver gade og det matte, fugtige dagslys ligesom kryber hen over de tilrøgede lofter og snavsede vinduesruder, og dernæst ligge der i de fremmede møbler, som man ikke er vant til, og hvor det ørkesløse blik forgæves søger efter en erindring eller sympati, noget isnende og frastødende. Alle disse genstande, der så at sige ikke tilhører nogen, efter som de tilhører enhver kommende gæst på hotellet, dette lokale, hvor ingen har efterladt andet spor end et ukendt navn, der undertiden er blevet tilbage på et kort i spejlrammen. Dette lejede opholdssted, som gemte så mange fattige rejsende, så mange ensomme fremmede, men som ikke viste sig gæstfrit mod nogen af dem, som ligegyldigt så så mange menneskelige

sindsbevægelser, som det intet ved at fortælle om, denne støj fra gaden, der aldrig ophører og ikke engang tillader beboeren at sove for at undslippe sorgen eller kedsomheden. Alt dette er modbydelige og fortrædelige genstande selv for den, der ikke medbringer fru Delmares rædsomme sindstilstand til dette sted. De stakkels provinsbeboere, som har forladt deres marker, deres himmel, deres hus og deres familie, for at lukke sig inde i dette fængsel for ånd og hjerte, ser Paris, det skønne Paris, som de havde tænkt sig så vidunderligt dejligt! Ser det udbrede sig dernede, sort af snavs og regn, larmende, smudsigt og hurtigt strømmende forbi som en dyndet bjergstrøm! Ser her dette stadigt glimrende, og duftende orgie, som man havde lovet dem! Ser her de berusende glæder, den gribende overraskelse, de skatte for synet, hørelsen og smagen, som skulle strides om deres indskrænkede sanser og om deres evner, der ikke var i stand til at nyde dem alle på en gang. Ser den venlige, forekommende, gæstfri pariser, som man har skildret for dem, løbe forbi dernede, altid bekymret, altid med hastværk, overvældet af skræk og træthed. Førend de har gennemløbet denne bevægelige befolkning og denne uendelige labyrint, styrter de ind i et møbleret hotels smilende lokale, hvor et ofte umådelig stort hus' eneste tjener, efter at have ført dem i al hast til deres værelse, overlader dem at dø alene i fred, dersom træthed eller sorg berøver dem kraft til selv at sørge for livets tusinde fornødenheder.

Men for et fruentimmer at befinde sig der, forstødt af alle, tre tusinde mile fra enhver menneskelig medfølelse, at befinde sig der uden penge, hvad der er meget værre end at være alene i en vandløs ørken, ikke at have en lykkelig erindring i hele sit liv,

som ikke er forgiftet eller udtørret, og fremover ikke at have en eneste udsigt, som kan drage sindet fra den nærværende stillings tarvelighed, dette er den yderste grad af elendighed og forladthed. Fru Delmare forsøgte derfor heller ikke at stride mod sin nu fuldbyrdede skæbne, mod sit tilintetgjorte, forspildte liv, men lod sig hentære af hunger, feber og smerte, uden at fremføre en klage, uden at udgyde en tåre, uden at gøre sig nogen anstrengelse for at dø en time før, for at lide en time mindre.

Om morgenen på den anden dag fandt man hende liggende på gulvet, stiv af kulde, med sammenpressede tænder, blå læber og brustne øjne. Imidlertid var hun dog ikke død. Ejerinden af hotellet undersøgte hendes gemmer, og da hun fandt dem så ringe forsynet, tænkte hun, om hun ikke skulle sende den ukendte til hospitalet, da hun sikkert ikke ejede så meget, at hun kunne betale omkostningerne ved en lang og kostbar sygdom. Da hun imidlertid var en kone med "megen menneskelig følelse", lod hun hende lægge i seng, og sendte bud efter en læge, for af ham at få at vide, om sygdommen ville vare mere end to dage. Der kom en læge, som man ikke havde sendt bud efter.

Da Indiana igen åbnede sine øjne, fandt hun ham ved sit hovedgærde. Jeg behøver vist ikke at sige hans navn.

"Ak! Er det dig! det er dig!" råbte hun og kastede sig døende i hans arme. "Du er min gode engel! Men du kommer for sent, jeg kan ikke gøre andet for dig end at velsigne dig, før jeg dør."

"De skal ikke dø, min veninde," svarede Ralph bevæget. "Livet kan endnu smile til Dem. De love, som modsatte sig Deres lykke, vil for fremtiden ikke mere lægge bånd på Deres følelser.

Jeg havde gerne villet tilintetgøre den uovervindelige fortryllelse, som en mand, som jeg hverken elsker eller agter, udøver over Dem, men det står ikke i min magt, og jeg er træt af at se Dem lide. Deres skæbne har indtil nu været frygtelig, men nu er det slut. Hvis i øvrigt mine sørgelige anelser virkeliggøres, hvis den lykke, som De har drømt om, bliver af kort varighed, vil De dog i det mindste have kendt den i nogen tid, De vil i det mindste ikke dø uden at have smagt den. Jeg ofrer derfor al min modvilje. Den skæbne, som kaster Dem alene og forladt i mine arme, pålægger mig en formynders og en faders pligter mod Dem. Jeg kommer for at fortælle Dem, at De er fri, og at De kan forene Deres skæbne med hr. de Ramières. Delmare er ikke mere!"

Tårerne løb langsomt ned af Ralphs kinder, mens han talte. Indiana rejste sig heftigt op i sengen og vred fortvivlet sine hænder.

"Min mand er død!" råbte hun, "og det er mig, som har dræbt ham! De taler til mig om fremtid og om lykke, som om der endnu kunne findes nogen for et hjerte, som afskyr og foragter sig selv! Men vid, at Gud er retfærdig, og at jeg er forbandet. Hr. de Ramière er gift!"

Hun faldt udmattet tilbage i sin fætters arme. Først flere timer efter kunne de atter genoptage denne samtale.

"Lad Deres dårlige samvittighed berolige sig," sagde Ralph i en højtidelig, men blid og sørgmodig tone. "Døden havde ramt Delmare, da De forlod ham. Han vågnede ikke mere op af den søvn, som De forlod ham i. Han hørte aldrig om Deres flugt, men døde uden at forbande Dem og uden at græde over Dem. Hen mod morgenstunden, da jeg vågnede af den bedøvelse,

som jeg var faldet i ved siden af hans seng, fandt jeg hans ansigt violet og hans søvn tung og brændende. Han var allerede slået af apopleksi. Jeg løb til Deres værelse, og blev meget forundret ved ikke at finde Dem der, men jeg havde ikke tid til at søge efter baggrunden for Deres fravær og blev først urolig for alvor efter Delmares død. Alle kunstens hjælpemidler var forgæves, sygdommen gjorde frygtelige fremskridt og en time efter udåndede han i mine arme uden at genvinde brugen af sine sanser. I det sidste øjeblik syntes imidlertid hans tyngede sjæl at anstrenge sig for at live op igen. Han søgte efter min hånd, som han antog for Deres, for hans var allerede stiv og uden følelse. Han anstrengte sig for at trykke den og stammede Deres navn, idet han døde."

"jeg modtog hans sidste ord," sagde Indiana mørkt, "i det øjeblik, jeg forlod ham for altid talte han til mig i søvne. *Dette menneske vil styrte dig i ulykke*, sagde han til mig. – Disse ord er gemt her," tilføjede hun og lagde den ene hånd på hjertet og den anden på panden.

"Så snart jeg var stærk nok til at vende mit ansigt og mine tanker fra liget," fortsatte Ralph, "tænkte jeg på Dem. På Dem, Indiana, som nu var fri, og som kun af hjertets godhed og fromhed kunne begræde Deres herres død. Jeg var den eneste, som døden frarøvede noget. For jeg var hans ven og selv om han ikke altid var omgængelig, havde jeg dog i det mindste ingen rival i hans hjerte. Jeg frygtede, at en alt for pludselig efterretning skulle skade Dem, og jeg gik hen til indgangen af huset for at vente på Dem, da jeg mente, at De snart ville vende tilbage fra Deres morgentur. Jeg ventede længe. Jeg kan ikke beskrive min angst for Dem, min søgen, min skræk, da jeg

fandt Ophelias lig helt blodigt og sønderknust af klipperne. Bølgerne havde kastet det op på strandbredden. Ak! Jeg søgte længe, da jeg troede, at jeg snart ville opdage Deres, for jeg mente, at De havde begået selvmord, og i hele tre dage troede jeg, at jeg intet mere havde at elske på jorden. Der er ingen grund til at tale om mine lidelser, for De må selv have kunnet forudse dem, da De forlod mig."

"Imidlertid bredte der sig snart det rygte i kolonien, at De havde taget flugten. Et fartøj, som kom ind på reden, havde mødt briggen *Eugène* i kanalen ved Mozambique. Besætningen havde været ombord på Deres skib. En passager havde genkendt Dem og på mindre end tre dage var hele øen underrettet om Deres bortrejse."

"Jeg forskåner Dem for de tåbelige og overdrevne rygter, som opstod af, at De to omstændigheder, Deres flugt og Deres mands død indtraf samme nat. Jeg blev ikke sparet i de kærlige slutninger, som man behagede at uddrage deraf, men jeg brød mig ikke om det. Jeg havde endnu en pligt at opfylde på Jorden, nemlig at sikre Deres fremtid og at bringe Dem hjælp, hvis det var nødvendigt. Jeg rejste kort tid efter Dem, men overfarten har været rædsom, og jeg kom først til Frankrig for otte dage siden. Min første tanke var at skynde mig til hr. Ramière for at få underretning om Dem. Men tilfældet lod mig møde hans tjener Carl, som lige havde ført Dem hertil. Jeg stillede ham ikke andre spørgsmål end om Deres opholdssted, og kom hertil med den overbevisning, at jeg ikke ville finde Dem alene."

"Alene, alene! Skændigt forladt!" råbte fru Delmare, "men lad os ikke tale om dette menneske, lad os aldrig mere tale om ham. Jeg vil ikke elske ham mere, for jeg foragter ham, men De

må ikke mere tale om, at jeg har elsket ham, for det er at minde mig om min skændsel og om min brøde. Det er at tynge mine sidste øjeblikke med en frygtelig bebrejdelse. Ak! Vær du min trøstende engel, du, som i alle mit beklagelsesværdige livs ulykkeligste øjeblikke har rakt mig en vens hånd. Giv mig din sidste gave til mig med medlidenhed. Tal ømme og tilgivende ord til mig, så at jeg kan dø roligt og håbe om tilgivelse hos den dommer, som venter mig deroppe."

Hun håbede at dø, men nøden smeder vores livskæde stærkere sammen, i stedet for at sønderbryde den. Hun blev ikke engang farligt syg, hun havde ikke mere styrke til det, men hun henfaldt kun i en sløv mathedstilstand, som lignede sindssyge.

Ralph forsøgte at adsprede hende. Han fjernede hende fra alt, som kunne minde hende om Raymon. Han førte hende til Touraine og omgav hende med alle livets behageligheder. Han ofrede al sin tid for at skaffe hende nogle tålelige øjeblikke, og når det ikke lykkedes for ham, når han havde udtømt alle sin kunsts og sin kærligheds hjælpemidler uden at have fremkaldt den mindste stråle af glæde på hendes døde, udtærede ansigt, sørgede han over sine ords afmagt og bebrejdede sig bittert, at han kunne være så ubehjælpsom med al sin kærlighed.

En dag fandt han hende mere tilintetgjort, mere overvældet af sorg, end nogen sinde før. Han vovede ikke at tale til hende, men satte sig med bedrøvet mine ved siden af hende. Indiana vendte sig nu om mod ham, og trykkede hans hånd ømt, idet hun sagde:

"Jeg giver dig megen smerte, stakkels Ralph, og du må besidde meget tålmodighed for at kunne udholde synet af en

egoistisk og fej ulykkelig som jeg! Dit hårde hverv er for længe siden udført. Den afsindigste fordringsfuldhed kunne ikke forlange mere af nogen ven, end du har gjort for mig. Overlad mig nu til den ulykke, som nager mig. Fordærv ikke dit rene, hellige liv ved berøringen med et forbandet liv. Forsøg et andet sted at finde den lykke, som ikke kan findes ved min side."

"Jeg opgiver virkelig, at kunne helbrede Dem, Indiana," svarede han. "Men jeg vil aldrig forlade Dem, selv om De vil sige til mig, at jeg er Dem til besvær. For De trænger stadig til legemlig pleje, og hvis De ikke vil have mig til ven, vil jeg i det mindste være Deres opvarter. Hør mig imidlertid. Jeg har en udvej at foreslå Dem, som jeg har gemt til sygdommens sidste periode, men som sikkert er ufejlbarlig."

"Jeg kender kun et lægemiddel mod sorgen, nemlig glemsel!" svarede hun. "For jeg har haft tid til at overbevise mig om, at fornuften intet formår. Lad os derfor håbe alt af tiden. Hvis min vilje formår at adlyde den taknemmelighed, som du indgiver mig, ville jeg allerede nu smile roligt som i vores barndoms dage. Tro mig, min ven, jeg finder intet behag i at nære mit onde og forgifte mit sår. Ved jeg ikke, at alle mine lidelser falder tilbage på dit hjerte! Ak! Jeg ville så gerne glemme, og helbredes! Men jeg er kun en svag kvinde, Ralph, vær tålmodig og tro ikke, at jeg er utaknemmelig."

Hun brast i gråd. Sir Ralph greb hendes hånd og sagde:

"Hør mig, min kære Indiana. Det står ikke i vores magt at glemme. Jeg anklager dig ikke. Jeg kan lide tålmodigt, men at se dig lide er over mine kræfter. Hvorfor skal vi, svage skabninger, som vi er, også kæmpe sådan mod en jernhård skæbne? Vi har slæbt længe nok på denne kugle. Den Gud, som vi tilbeder, både

du og jeg, har ikke bestemt mennesket til så megen elendighed uden at give ham instinkt til at søge at frigøre sig fra det, og det, som efter min mening udgør menneskets fornemste overlegenhed frem for det umælende dyr, er, at han kan se, hvor der findes et lægemiddel mod alle lidelser. Dette lægemiddel er selvmord! Det er det, som jeg foreslår dig, som jeg råder dig til!"

"Jeg har ofte tænkt på det," svarede Indiana efter en kort tavshed. "Tidligere følte jeg mig stærkt fristet til det, men en religiøs betænkelighed holdt mig tilbage. Senere hævede mine ideer sig til et højere standpunkt i ensomheden. Ulykken, som forfulgte mig, lærte mig lidt efter lidt en anden religion, end det, som menneskene lære. Da du kom mig til hjælp, var jeg besluttet på at dø af sult, men du bad mig om at leve og jeg havde ikke ret til at nægte dig dette offer. Nu er det din tilværelse, din fremtid, som standser mig. Hvad vil du gøre alene på Jorden, stakkels Ralph, uden familie, uden lidenskaber, uden tilbøjeligheder? Efter at mit hjerte er blevet ramt af de frygtelige sår, duer jeg ikke mere til noget, men jeg vil måske komme mig. Ja, Ralph, jeg vil anstrenge mig af alle kræfter for det, det sværger jeg dig. Hav tålmodighed endnu en stund. Måske vil jeg snart igen kunne smile ... Jeg vil igen blive rolig og fornøjet for at hellige dig det liv, som du har kæmpet så hårdt for at befri fra ulykken."

"Nej, min veninde, nej," svarede Ralph. "Jeg vil ikke modtage et sådant offer. Hvordan er da min tilværelse mere kostbar end Deres? Hvorfor skal De pålægge Dem en byrdefuld fremtid for at gøre min behagelig? Tror De, at det vil være mig muligt at nyde den, hvis jeg kan mærke, at De ikke deler den? Nej, jeg er ikke i så egoistisk. Lad os ikke, tro mig, forsøge at vise et

heltemod, som er umuligt. Det er stolthed og indbildskhed at håbe sådan at kunne afsværge al egenkærlighed. Lad os dog betragte vores stilling med et roligt øje, og benytte os af de dage, som vi har tilbage, som af et fælles gode, hvilket den ene af os ikke har ret til at købe sig til på den andens bekostning. Allerede længe, ja allerede siden min fødsel, ville jeg gerne sige, har livet tynget på mig og trættet mig, nu har jeg ikke mere kraft til at bære på det uden bitterhed og uden ugudelige tanker. Lad os da forlade livet sammen, Indiana, lad os vende tilbage til Gud, som har forvist os til denne prøvelsernes jord, til denne "tåredal", men som uden tvivl ikke vil nægte at åbne os sit skød, når vi udmattede og forpinte anråber Ham om barmhjertighed og nåde. Jeg tror på Gud, Indiana, og det er mig, som først har lært Dem at tro på Ham. Hav derfor tillid til mig. Et retsindigt hjerte kan ikke skuffe den, som åbent henvender sig til det. Jeg føler, at vi begge har lidt nok hernede til at have udsonet vores fejl. Ulykkens dåb har tilstrækkelig renset vore sjæle. Lad os tilbagegive den til den, som gav os den."

Denne tanke beskæftigede Ralph og Indiana i flere dage, og til sidst blev det afgjort, at de ville gå i døden sammen. Nu blev det kun et spørgsmål om at vælge dødsmåden.

"Dette er en sag af stor vigtighed," sagde Ralph, "men jeg har allerede tænkt over det og hør nu, hvad jeg har at foreslå Dem. Den handling, som vi vil begå, er ikke resultatet af et øjebliks forvildelse, men det er resultatet af en beslutning, som er taget i en rolig, from og betænksom stemning, og derfor er det nødvendigt, at vi går dertil med samme alvor, som en katolik viser over for sin kirkes sakramenter. For os er verdensrummet

det tempel, hvor vi tilbeder Gud. Det er i en storartet, uberørt natur, at man atter føler Hans magt, fri for al menneskelig vanhelligelse. Lad os derfor vende tilbage til ørkenen, for at vi kan bede. Her i dette land, som vrimler med mennesker og laster, blandt denne civilisation, som fornægter eller lemlæster Gud, føler jeg, at jeg vil være genert, adspredt og bedrøvet. Jeg vil gerne dø fornøjet, med skyfri pande og med øjnene hævet mod himlen. Men hvor skal man finde den her? Jeg vil altså vise Dem det sted, hvor selvmord har vist sig for mig i sin ædleste og mest højtidelige skikkelse. Det er på kanten af en afgrund på øen Bourbon! Det er oven for det vandfald, som styrter sig i Bernicas ensomme bjergkløft ved foden af en skinnende prisme. Det er der, vi tilbragte vores barndoms kæreste timer. Det er der, at jeg har grædt over mit livs bitreste sorger. Det er der, at jeg har lært at bede og at håbe. Det er der, at jeg i en af de smukke nætter, som vores klima kan vise, ønskede at begrave mig i det rene klare vand, og styrte mig i den kolde, blomstrende grav, som det grønne klippedyb frembyder. Hvis De ikke har nogen forkærlighed for et andet sted på jorden, tilstå mig da den gunst at fuldbyrde vores dobbelte offer på det sted, som var vidne til vores barndoms lege og vores ungdoms smerte."

"Jeg samtykker deri," svarede fru Delmare, og lagde sin hånd i Ralphs til tegn på, at pagten var sluttet. "Jeg har altid følt mig tiltrukket til kanten af vandet af en uimodståelig sympati, af erindringen om min stakkels Noun. At dø som hun vil være mig sødt. Det vil være en forsoning for hendes død, som jeg har forårsaget."

"Og dernæst," sagde Ralph, "er en ny sørejse, foretaget under indtrykket af andre følelser end dem, som indtil nu har bevæget os, den bedste forberedelse, som vi vil kunne opfinde til at samle vore tanker, til at løsrive os fra det jordiske, til at hæve os rensede for al besmittelse til det højeste væsens fødder. Adskilt fra hele verden, altid beredt til med glæde at forlade dette liv, vil vi med henrykte øjne se stormen rejse elementerne og udfolde sit prægtige skuespil for vores øjne. Kom, Indiana, lad os rejse bort og ryste denne utaknemmelige jords støv af os. At dø her i Raymons påsyn, vil ligne en snæverhjertet, fej hævn. Vi vil overlade til Gud at straffe dette menneske, eller lad os hellere bede Gud at åbne dette utaknemmelige, følelsesløse hjerte sin barmhjertigheds skatte."

De rejste. Skonnerten *Nahandove* bragte dem, hurtig og let som en fugl, til deres to gange forladte fædreland. Aldrig fandtes der en heldigere eller hurtigere overfart. Det syntes, som en gunstig vind havde påtaget sig at bringe disse to ulykkelige i havn, som så længe var blevet kastede mod livets skær. I løbet af disse tre måneder høstede Indiana frugten af sin føjelighed mod Ralph. Den rene, gennemtrængende søluft styrkede hendes svækkede sundhed, og roen vendte atter tilbage til hendes trætte hjerte. Visheden om snart at få ende på sine lidelser frembragte samme virkning på hende, som en læges løfter hos en lettroende syg. Hun glemte fortiden og åbnede sin sjæl for dybe følelser og religiøse forhåbninger. Hendes tanker bar alle præg af en hemmelighedsfuld fortryllelse, af en himmelsk duft. Aldrig havde havet og himmelen forekommet hende så skønne. Hun syntes at se dem for første gang, så megen glans og rigdom opdagede hun ved

dem. Hendes åsyn blev mildt og roligt og man skulle have kunnet sige, at en stråle fra guddommen havde taget plads i hendes blå blege melankolske øjne.

En ikke mindre voldsom forvandling foregik i Ralphs indre og ydre. De samme årsager frembragte næsten de samme virkninger. Hans sjæl, som så længe havde hærdet sig mod smerten, blev blødere ved håbets oplivende varme. Himlen steg også ned i hans bitre, forpinte hjerte. Hans ord dannede sig efter hans følelser, og Indiana opdagede først nu hans sande karakter. Den hellige, barnlige fortrolighed, som forenede dem, berøvede den ene hans pinlige frygtsomhed og den anden hendes uretfærdige fordomme. Hver dag berøvede Ralph en af hans naturs uheldige sider, og Indiana en vildfarende anskuelse. Den smertelige erindring om Raymon blev mindre med i samme takt, blegnede og faldt stykke for stykke væk over for de ukendte dyder og store sjælefred, som Ralph nu lagde for dagen. Efterhånden som Indiana så den ene hæve sig, faldt den anden i hendes bedømmelse. Ved at sammenligne disse to mænd, blev ethvert spor af hendes blinde, skæbnesvangre kærlighed til sidst udslettet i hendes sjæl.

30

Det var en aften forrige sommer, at to passagerer fra skonnerten *Nahandove* fordybede sig mellem bjergene på øen Bourbon, tre dage efter at de havde forladt skibet. Denne tid havde de anvendt til at hvile sig, en forholdsregel, der tilsyneladende slet ikke stemte overens med den hensigt, som førte dem til dette land, men det mente de øjensynligt ikke. For efter de havde nydt deres "faham" sammen under verandaen, klædte de sig på med stor omhyggelighed, som om de havde til hensigt at tilbringe aftenen i byen, og efter de i en times tid havde fulgt bjergstien, ankom de til kløften ved Bernica.

Tilfældet ville, at det var en af de skønneste aftener, som månen har beskinnet under vendekredsen. Næppe fremkommet af de sortladne bølger, begyndte denne stjerne at drage en lang sølvstribe hen over havet, men dens lys trængte ikke ind i svælget, og kun nogle enkelte stjerner gav et skælvende genskin på søens flade. Citrontræerne, som stod rundt omkring på skråningen af bjerget oven for, var ikke engang dækket af de blege diamanter, som månen oversår deres skønne, blanke blade med. Ibenholttræerne og tamarinderne hviskede i skyggen. Kun nogle kæmpemæssige palmetræer hævede deres tynde stængler hundrede fod over jorden, og de buske af palmegrene som dannede deres top spillede alene i en grønagtig sølvglans.

Havets fugle tav i klipperevnerne, og kun nogle duer, der var skjulte bag bjergets blå karnisser, lod høre deres sørgmodige, elskovsfulde stemmer i det fjerne. Smukke biller, levende ædelstene, summede sagte i kaffetræerne eller strøg hen over

søens overflade, og vandfaldets ensformige plasken syntes at veksle hemmelighedsfulde ord med ekkoet på dets bredder.

De to ensomme spadserende kom ved en drejning af den stejle sti til det øverste af svælget, på det sted hvor strømmen som en let, hvid duftsøjle styrter sig dybt ned i afgrunden. De befandt sig her på en lille flade, der fuldkommen passede til udførelsen af deres plan. Nogle slyngplanter, som klyngede sig til raffiastammerne, dannede på dette sted en naturlig løvhytte, der hældede sig ud over vandfaldet. Med beundringsværdig koldblodighed afskar sir Ralph nogle grene, som kunne have forhindret deres spring, derpå tog han sin kusines hånd og lod hende sætte sig på et mosdækket klippestykke, hvorfra dette yndige sted viste sig for dem i al sin vilde, kraftige skønhed. Men for tiden var alle genstande indhyllet i nattens mørke og vandfaldets tætte damp, og svælgets dybde forekom umålelig og rædsom.

"Jeg må gøre dig opmærksom på, min kære Indiana," sagde han, "at der til et heldigt udfald af vores forehavende kræves en meget stor koldblodighed. Hvis De styrter Dem hovedkulds ned til den side, hvor der i det tykkeste mørke forekommer Dem at være et tomrum, vil De ufejlbarligt knuses mod klipperne, og De vil kun finde en langsom og grusom død, men når De sørger for at kaste Dem i denne hvide stribe, som vandfaldet danner, vil De nå søen gennem den, og selve vandfaldet vil sørge for at sænke Dem der i. Hvis De for øvrigt vil vente en time endnu, vil månen stå højt nok på himlen til at låne os sit lys."

"Jeg samtykker så meget hellere deri, som vi bør hellige disse sidste øjeblikke til religiøse tanker," svarede Indiana.

"De har ret, min veninde. Jeg mener også, at denne sidste time bør anvendes til selvbetragtning og bøn. Jeg siger ikke, at vi bør forsone os med den Evige, det ville være at forglemme den afstand, som adskiller os fra hans almagt, men jeg mener, at vi bør forsone os med menneskene, som har været skyld i vores lidelser, og betro den vind, som blæser mod nordøst nogle tilgivende ord til de væsner, som tre tusinde mile adskiller os fra."

Indiana modtog dette tilbud med overraskelse og uden at bevæges. I løbet af flere måneder havde hendes tanker taget en drejning i forhold til den forandring, som var foregået med Ralph. Hun hørte ikke længere på ham som på en flegmatisk rådgiver. Hun fulgte ham i tavshed som en god ånd, der havde påtaget sig at føre hende bort fra Jorden og befri hende fra hendes lidelser.

"Jeg er enig med Dem," sagde hun. "Jeg føler med glæde, at jeg kan tilgive uden anstrengelse, at der i mit hjerte hverken findes had eller savn eller kærlighed eller vrede. I dette øjeblik føler jeg næppe engang nogen erindring om mit sørgelige livs lidelser og om de væsners utaknemmelighed, som har omgivet mig. Store Gud! Du ser på bunden af mit hjerte. Du ved, at det er rent og roligt, og at alle mine tanker om kærlighed og om håb er rettede mod dig."

Nu satte Ralph sig ved Indianas fødder og gav sig til at bede med så stærk en stemme, at den overdøvede vandfaldets larm. Det var måske første gang, så længe han havde levet, at hans tanker fuldkommen dannede sig i ord. Men dødstimen var slået. Hans sjæl havde ikke længere noget hæmmende bånd eller nogen hemmelighed. Den tilhørte nu alene Gud.

Samfundets jernlænker tyngede ikke længere på den. Hans varme følelser var ikke mere en forbrydelse, han stod lige over for den Himmel, som ventede ham. Det slør, som skjulte så mange dyder, så meget storhed og kraft, faldt helt, og denne mands ånd hævede sig på en gang til samme højde som hans hjerte. Lige som flammen skinner gennem røghvirvlerne og adsprede dem, sådan lod den hellige ild, som ukendt slumrede på bunden af hans indre nu også sit klare lys skinne frem. Den første gang, denne samvittighedsfulde sjæl følte sig befriet fra sin frygt og fra sine bånd, kom også ordet af sig selv tanken til hjælp, og det middelmådige menneske, som i hele sit liv kun havde sagt hverdagssætninger, blev i sin sidste time så veltalende og overbevisende, som Raymon aldrig havde været. Man må ikke forvente, at jeg skal gentage de forunderlige taler, som han betroede til det ensomme steds ekko. Hvis man havde været der selv, ville man ikke kunne gentage dem her. Der findes begejstrede øjeblikke, hvor vores tanker blive renere, finere og ligesom mere æteriske. Sådanne sjældne øjeblikke hæver os så højt, og fører os så langt ud over os selv, at når vi atter falder tilbage på Jorden, mister vi erindringen og bevidstheden om den åndelige beruselse. Hvem kan fatte eremittens hemmelighedsfulde emner? Hvem kan fortælle en digters drømme, før han er blevet så afkølnet, at han selv kan nedskrive dem for os? Hvem kan skildre os de vidunderlige ting, som viser sig for den retfærdiges sjæl i den time, da Himlen åbner sig for at modtage ham? Ralph, der tilsyneladende var et almindeligt menneske, men dog en undtagelse blandt menneskene, for han troede fast på Gud, og rådspurgte dagligt sin samvittigheds bog, han opgjorde i dette

øjeblik sit regnskab med evigheden. Det var et øjeblik til helt at være sig selv i, til at blotte hele sit moralske væsen, at afklæde sig foran den evige dommer, den forklædning, som menneskene havde iført ham. Han bortkastede den hårskjorte, som smerten havde dækket hans legeme med, og hævede sig høj og strålende, som om han allerede havde modtaget den guddommelige løn i det andet liv.

Indiana hørte på ham uden at tænke på at undre sig over, at det var Ralph, der talte sådan. Den Ralph, som hun havde kendt, eksisterede ikke mere, og den, som hun nu hørte, forekom hende som en ven, hun tidligere havde i drømme, og som endelig viste sig for hende i virkeligheden på gravens rand. Hun følte sin rene sjæl tage den samme flugt. En brændende religiøs sympati indviede hende til de samme følelser. Begejstrede tårer faldt fra hendes øjne på Ralphs hår.

Nu stod månen over toppen af det store palmetræ, og dens stråler, der trængte gennem slyngplanternes mellemrum, omgav Indiana med en bleg, fugtig glans, så hun med sin hvide kjole og lange fletninger, der hang ud over skuldrene lignede skyggen af en jomfru, der har forvildet sig ud i ørkenen. Sir Ralph knælede foran hende og sagde:

"Nu, Indiana, må du tilgive mig alt det onde, som jeg har gjort dig, for at jeg kan tilgive mig selv."

"Ak," svarede hun, "hvad har jeg at tilgive dig, stakkels Ralph? Bør jeg ikke tværtimod velsigne dig i mit sidste øjeblik, lige som du har tvunget mig til at gøre det på alle mit livs ulykkelige dage?"

"Jeg ved ikke, til hvilken grad jeg har været skyldig," indvendte Ralph, "men det er umuligt, at jeg ikke mange gange

skulle have været det uden mit vidende under en så lang og så frygtelig kamp mod min skæbne."

"Om hvilken kamp taler De?" spurgte Indiana.

"Det vil jeg forklare Dem, før jeg dør," svarede han. "Det er mit livs hemmelighed. De spurgte mig om det på skibet, som bragte os her til, og jeg lovede at fortælle Dem det ved søen Bernica, når månen for sidste gang hævede sig over os."

"Øjeblikket er kommet," sagde hun. "Jeg lytter."

"Belav Dem da på tålmodighed, for jeg har en meget lang historie at fortælle Dem, Indiana, og denne historie er min egen."

"Jeg troede at kende den, da jeg næsten aldrig har været væk fra Dem."

"De kender den alligevel ikke. De kender ikke en dag, ikke en time af den," sagde Ralph sørgmodigt. "Hvornår skulle jeg også have fortalt Dem den? Himlen har villet, at det eneste øjeblik, som var egnet til en sådan fortrolig historie, skulle være det sidste i Deres og i mit liv. Så tåbelig og forbryderisk den tidligere ville have været, så uskyldig og lovlig er den nu. Den er en personlig retfærdiggørelse, som ingen har ret til at bebrejde mig i denne stund, og som De må tilstå mig for at fuldkommengøre den tålmodighed og blidhed, som De har vist mod mig. Bær da indtil slutningen vægten af min ulykke, og hvis mine ord trætter Dem eller forbitrer Dem, lyt da til vandfaldets larm, der synger dødshymnen over mig.

Jeg var født til at elske. Ingen har villet tro det, og denne fejltagelse har bestemt min karakter. Rigtig nok havde naturen, som gav mig et varmt hjerte, dannet en besynderlig modsætning dertil, ved at lægge en stenmasse om mit ansigt og

en uovervindelig vægt på min tunge. Den havde nægtet mig, hvad den tilstår de simpleste væsener, magt til at udtrykke mine følelser ved ord eller blik. Dette gjorde mig egoistisk. Man dømte om det moralske væsen af det ydre hylster, og som en gold frugt måtte jeg tørre hen under den hårde skal, som jeg ikke kunne afkaste. Næppe født blev jeg forstødt af det hjerte, som jeg trængte mest til. Min moder stødte mig med afsky bort fra sit bryst, fordi mit barnlige ansigt ikke kunne besvare hendes smil. I den alder, da man næppe kan skelne en tanke fra en fornødenhed, blev jeg allerede stemplet med den hæslige benævnelse *egoist*!

Nu var det afgjort, at ingen ville elske mig, fordi jeg ikke formåede at udtrykke mine følelser for nogen. Man gjorde mig ulykkelig og erklærede, at jeg ikke følte det selv. Man forviste mig næsten fra det faderlige hus. Man sendte mig ud at leve mellem klipperne som en stakkels strandfugl. De ved, hvordan min barndom var, Indiana. Jeg tilbragte de lange dage i ørkenen, uden at en urolig moder nogensinde kom derhen for at søge efter sporene af mine skridt, uden at en venlig stemme hævede sig i de lange kløfter for at underrette mig om, at natten kaldte mig tilbage til hjemmet. Jeg voksede op helt alene, og har levet alene, men Gud har ikke tilladt, at jeg skulle være så ulykkelig, at jeg også skulle dø alene.

Imidlertid sendte Himlen mig den gang en gave, en trøst, et håb. De kom, som om Gud havde skabt Dem til mig. Stakkels barn! Forladt lige som jeg, lige som jeg kastet ud i livet uden kærlighed og uden beskyttelse, syntes De at være bestemt for mig. I det mindste smigrede jeg mig med det. Var jeg alt for

indbildsk? Ti år tilhørte De mig, mig alene uden rivaler, uden lidelser. Dengang havde jeg endnu ikke fattet, hvad jalousi er!

Denne tid, Indiana, var den mindst sørgelige, som jeg har oplevet. Jeg gjorde Dem til min søster, min datter, min ledsagerinde, min elev, min selskabsdame. Den trang, De havde til mig, gjorde mit liv til noget mere end et vildt dyrs, for Deres skyld udgik jeg af den nedslåede tilstand, som mine nærmestes foragt havde sat mig i. Jeg begyndte at agte mig selv, da jeg var blevet Dem nyttig. Det er nødvendigt, at jeg siger alt, Indiana: Da jeg for Deres skyld havde påtaget mig den byrde at leve, fattede min indbildning også håb om en belønning.

Jeg vænnede mig (tilgiv mig de ord, som jeg er i begreb med at udtale, endnu i dag udtaler jeg dem kun skælvende) – jeg vænnede mig til at tænke, at De skulle være min kone; skønt De kun var et barn, betragtede jeg Dem dog som min forlovede. Min fantasi udsmykkede Dem allerede med ungdommens ynder. Jeg var utålmodig efter at se Dem voksen. Min broder, som havde tiltaget sig min del af familiens kærlighed, og som fandt behag i hjemlige sysler, dyrkede en have på højen, som man om dagen kan se herfra, og som nye plantageejere har omdannet til en rismark. Omsorgen for hans blomster var hans kæreste beskæftigelse, og hver morgen spejdede han med utålmodighed efter deres fremskridt, og undrede sig, i sin barnagtighed, over at deres vækst på en nat ikke havde kunnet svare til hans forventning. De, Indiana, var derimod min eneste beskæftigelse, al min glæde, al min rigdom. De var den unge plante, som jeg dyrkede, den knop, som jeg var utålmodig efter at se blomstre. Jeg spejdede også om morgenen efter den virkning, som en solopgang mere havde frembragt på Dem, for

jeg var allerede en ung mand og De var endnu kun et barn. Allerede ulmede lidenskaber i mit bryst, hvis navn De ikke engang kendte. Mine femten år forstyrrede min fantasi, og De undrede Dem ofte over at se mig tage sørgmodig del i Deres lege, uden at finde nogen fornøjelse i det. De kunne ikke fatte, at en frugt eller en fugl ikke længere var en rigdom for mig som for Dem, og jeg forekom Dem allerede kold og besynderlig. Imidlertid elskede De mig sådan, som jeg var, for trods min melankoli, var alle mine øjeblikke helligede Dem. Mine lidelser gjorde Dem endnu mere dyrebar for mit hjerte. Jeg nærede det tåbelige håb, at De engang skulle forvandle dem til glæder.

Ak! Tilgiv mig den vanhellige tanke, som har ladet mig leve i ti år: Hvis det var en forbrydelse for det forbandede barn at håbe på Dem, smukke, uskyldige pige fra bjergene, er Gud alene den skyldige, da Han havde givet mig denne dristige tanke som min eneste livsnæring. Hvorfor skulle det ellers leve, mit forpinte, miskendte hjerte, som overalt fandt fornødenheder, men ingen steder tilflugt? Hvem kunne jeg vente et blik fra, et kærlighedssmil, når det ikke var fra Dem, hvis elsker jeg havde været næsten lige så tidligt, som jeg var en fader for Dem?

Men bliv ikke forskrækket over, at De er opvokset under en stakkels fugls vinger, der blev fortæret af elskov. Aldrig har nogen uren tilbedelse, nogen skyldig tanke sat Deres sjæls jomfruelighed i fare. Aldrig har min mund berøvet Deres kinder den uskyldige blomst, som dækkede dem ligesom den våde dug dækker frugterne om morgenen. Mine kys var som en faders, og når Deres uskyldige, smilende læber mødte mine, fandt De ikke en mandlig attrås brændende ild på dem. Nej, det var ikke

Dem, den lille pige med de blå øjne, at jeg var forelsket i. Sådan som jeg holdt Dem i mine arme, med Deres uskyldige smil og barnlige kærtegn, var De kun min datter, eller i det højeste min lille søster, men jeg var forelsket i Dem sådan, som De ville være, når De blev femten år, når jeg alene overgav mig til min ungdoms fyrighed og slugte fremtiden med begærlige øjne.

Da jeg læste Pauls og Virginies historie for Dem, forstod De den kun halvt. De græd imidlertid. De havde set en broders og en søsters historie der, hvor jeg havde bævet af sympati ved at bemærke to elskendes sjæleangst. Denne bog bragte mig smerte, Dem derimod glæde. De morede Dem ved at høre mig læse om den trofaste hunds hengivenhed, om kokospalmernes skønhed og negeren Domingos sange. Når jeg var alene, læste jeg igen og igen Pauls samtaler med sin veninde, den enes stormende tvivl, og den andens hemmelige lidelser. Oh! Hvor forstod jeg godt denne ungdoms første uro, som i sit hjerte søger en forklaring på livets mysterier, og som med begejstring bemægtiger sig den første kærlighedsgenstand, der frembyder sig.

Men døm mig retfærdigt, Indiana, jeg begik ikke den forbrydelse ved en eneste dag at fremskynde Deres fredelige barndomsudvikling. Jeg lod ikke et eneste ord undslippe mig, som kunne have lært Dem, at der fandtes pinsler og tårer i livet. I ti år lod jeg Dem beholde hele Deres uvidenhed, al den tryghed, som De besad dengang Deres amme lagde Dem i mine arme den dag, da jeg havde besluttet at dø!

Ofte sad jeg alene på denne klippe og vred som en afsindig mine hænder, da jeg hørte al den kærlighedslyd, som bjerget frembyder om foråret, når jeg så sukkerfuglene jage efter

hinanden og lokke hinanden, når jeg så insekterne vellystigt omfavne hinanden og slumre ind i blomsternes skål, når jeg indåndede det befrugtede støv, som palmetræerne sender hinanden; luftige, fine elskovsglæder, for hvilke sommerens bløde luftning tjener til leje. Da var jeg beruset og afsindig! Jeg forlangte kærlighed af blomsterne, af fuglene, af flodens rislen. Jeg kaldte rasende på denne ukendte salighed, som ved tanken alene gjorde mig gal. Men da opdagede jeg Dem dernede på stien. De skyndte Dem hen mod mig så overgiven og så smilende, men så lille i det fjerne og så behændig til at bestige klipperne, at man godt kunne have taget Dem for en pingvin fra Sydhavsøerne, med Deres hvide kjole og brune hår.

Da blev mit blod roligere og mine læber brændte ikke mere. Over for Indiana på syv år glemte jeg den Indiana på femten år, som jeg lige havde drømt om. Med ren glæde åbnede jeg mine arme for Dem. Deres kærtegn forfriskede min pande, jeg var lykkelig, jeg var fader.

Hvor mange frie og rolige dage har vi ikke tilbragt på dette sted? Hvor mange gange har jeg ikke badet Deres små fødder i denne søs klare vand? Hvor ofte har jeg ikke betragtet Dem, når De sov blandt disse rør, beskyttet mod solens stråler af et palmeblad? Da begyndte undertiden mine kvaler igen. Jeg blev nedslået over at se Dem så lille. Jeg spurgte mig selv, om jeg med sådanne kvaler kunne leve indtil den dag, da De kunne forstå mig og svare mig. Jeg hævede sagte Deres silkebløde hår og kyssede dem kærlighedsfuldt. Jeg sammenlignede dem med andre lokker, som jeg de foregående år havde skåret af Deres pande og som jeg gemte i min tegnebog. Jeg forvissede mig med glæde om det mørkere anstrøg, som hvert forår havde

givet dem. Derpå så jeg på et daddeltræ, der stod i nærheden efter forskellige mærker, som jeg havde sat, for at vise, hvor meget De var vokset efterhånden på fire eller fem år. Træet bærer endnu disse mærker, Indiana! Jeg så Dem sidste gang, da jeg kom herhen for at lide. Ak, forgæves blev De voksen! Forgæves holdt Deres skønhed sine løfter. Forgæves er Deres hår blevet sort som ibenholt. De er ikke blevet voksen for mig! Det er ikke for mig, at Deres yndigheder har udviklet sig! Det er for en anden, at Deres hjerte har banket første gang!

Husker De, hvordan vi, lette som to turtelduer, fløj efter hinanden langs med yamsrosenbuskene? Husker De også, at vi undertiden forvildede os i savannerne, som udbreder sig neden under os? Engang prøvede vi at nå Salazes tågeindhyllede top, men vi havde ikke forudset, at efterhånden som vi steg op, blev frugterne sjældnere, vandfaldene mindre tilgængelige og vinden stærkere og voldsommere.

Da vi så vegetationen forsvinde mere og mere, ville vi vende om igen, men da vi var kommet gennem stenplanternes bælte, fandt vi en mængde jordbær, og De var så beskæftiget med at fylde Deres kurv med disse frugter, at vi ikke mere tænkte på at forlade dette sted. Vi måtte dog opgive at gå videre, for vi gik nu kun på vulkanske klipper, forvitrede og skøre som tvebakker og dækket med uldagtige planter. Disse stakkels vækster, som blev pisket af vinden, huskede os om Guds godhed, der synes at have givet dem en varm beklædning, for at de kunne modstå den barske naturs påvirkning. Derefter blev tågen så tæt, at vi ikke mere kunne finde vej, men måtte stige ned igen. Jeg bar Dem tilbage i mine arme. Med forsigtighed steg jeg ned ad bjergets stejle skrænter. Natten overraskede os ved indgangen til den

første skov, der voksede frodigt i den tredje region. Der plukkede jeg nogle granatæbler til Dem og for at stille min egen tørst, lod jeg mig nøje med nogle lianer, hvis rigelige safter giver klart og rent vand, når man brækker dem over. Vi huskede da på vores yndlingsheltes eventyr, da de var faret vild i skoven ved den røde flod. Men vi havde hverken ømme mødre, eller omhyggelige tjenere eller en trofast hund til at lede os. Nu vel, jeg var dog tilfreds, ja jeg var stolt! Det var overdraget mig alene at våge over Dem og jeg følte mig lykkeligere end Paul!

Ja, det var en ren, en dyb og sand kærlighed, som De allerede dengang vakte hos mig. Da Noun var ti år, var hun et helt hoved højere. Da hun var kreolerinde i ordets videste udstrækning, var hun allerede udviklet og hendes fugtige øjne havde allerede fået et besynderligt, opfordrende udtryk, hendes holdning og hendes karakter var som en ung piges. Dog elskede jeg ikke Noun, eller rettere sagt, jeg holdt kun af hende for Deres skyld, da hun delte Deres lege. Det faldt mig ikke ind at spørge, om hun allerede var smuk, eller om hun ville blive endnu smukkere. Jeg så ikke på hende, for i mine øjne var hun mere barn end De. Det var, fordi jeg elskede Dem! Jeg stolede på Dem: De var min livsledsagerinde, min ungdoms drøm …

Men jeg gjorde en fejlberegning. Min broders død fordømte mig til at ægte hans forlovede. Jeg vil ikke sige noget om denne del af mit liv: Det var endnu ikke den bitreste, Indiana, og dog var jeg gift med en kone, som hadede mig og som jeg ikke kunne elske. Jeg blev fader, og jeg mistede min søn. Jeg blev enkemand og lærte, at De var gift!

Disse dage, som jeg tilbragte i landflygtighed i England, denne lidelsestid vil jeg ikke fortælle Dem noget om. Hvis jeg

begik uret mod nogen, da var det ikke mod Dem. Og hvis nogen havde uret mod mig, vil jeg ikke beklage mig over det. Der blev jeg endnu mere *egoistisk*, det vil sige sørgmodig og mistænkelig end nogensinde. Ved at tvivle om mig, havde man nødet mig til at blive hovmodig og kun stole på mig selv. Og for at overleve under disse prøvelser, havde jeg også kun mit eget hjertes vidnesbyrd. Man regnede mig til last, at jeg ikke elskede en kone, som kun havde ægtet mig af tvang, og som aldrig viste mig andet end foragt! Senere har man bemærket som en af hovedsiderne i min egoisme, den modbydelighed, som jeg syntes at føle for børn. Det skete engang, at Raymon spottede mig grusomt for det, og bemærkede, at den omhyggelighed, som er nødvendig ved børns opdragelse, ville passe dårligt til en gammel ungkarls strengt metodiske sædvaner. Jeg tænker, at han var uvidende om, at jeg har været fader, og at det er mig, som har opdraget Dem. Men ingen af Dem har villet forstå, at erindringen om min søn efter mange års forløb var lige så smertelig for mig som den første dag og at mit sårede hjerte bankede hårdt ved synet af de blonde hoveder, som erindrede mig om ham. Når et menneske er ulykkeligt, frygter man for ikke at finde ham skyldig nok, fordi man frygter for at blive nødt til at beklage ham.

Men hvad ingen nogen sinde vil kunne forstå, er den dybe harme, den mørke fortvivlelse, som greb mig, da man rev mig bort fra disse steder, mig stakkels barn fra ørkenen, som ingen havde værdiget et medlidende blik, for at fængsle mig i samfundslivets bånd. Da man pålagde mig at indtage en tom plads i den verden, som havde forstødt mig. Da man ville gøre mig begribeligt, at jeg havde pligter at opfylde mod disse

mennesker, som havde miskendt deres pligter mod mig. Nå! Ingen af mine havde villet være min støtte, og nu kaldte de alle på mig, for at jeg skulle påtage mig at forsvare deres interesser. Man ville ikke en gang lade mig nyde i ro, hvad man ikke nægter pariaerne, nemlig ensomheden. Jeg besad kun et gode, et håb, en tanke i livet, nemlig at De tilhørte mig for stedse. Det fratog man mig og sagde, at De ikke var rig nok til mig: Bitre spot! Mig, som bjergene havde næret og det fædrene hjem havde forstødt! Mig, som man ikke havde lært at kende rigdommens brug, og som man nu pålagde den byrde at forøge andres rigdom!

Imidlertid underkastede jeg mig. Jeg havde ikke ret til at fremkomme med en eneste bøn, om man ville spare min usle lykke. Jeg var så foragtet, at gøre modstand ville været det samme, som at gøre mig forhadt. Utrøstelig over sin anden søns død, truede min moder med også at dø, hvis jeg ikke føjede mig i min skæbne. Min fader, som klagede over, at jeg ikke forstod at trøste ham, som om jeg var skyld i, at han viste mig så lidt kærlighed, var redt til at forbande mig, hvis jeg forsøgte at afkaste åget. Jeg bøjede hovedet, men hvad jeg led, vil ikke engang De, som selv har været meget ulykkelig, kunne vurdere. Når jeg, forfulgt, plaget og undertrykt, som jeg har været, ikke har gengældt menneskene ondt med ondt, kan man måske deraf drage den slutning, at jeg ikke havde et følelsesløst hjerte, som man har bebrejdet mig.

Da jeg kom tilbage hertil, da jeg så den mand, som man havde givet dig … tilgiv mig, Indiana – da blev jeg først rigtig egoistisk. Der er altid egoisme i kærligheden, der var også noget deraf i min. Jeg følte en underlig, grusom glæde ved at

tænke på, at det lovmæssige afgudsbillede gav dig en herre i stedet for en mand. Du undrede dig over det venskab, som jeg viste ham. Det var, fordi jeg ikke fandt nogen rival i ham. Jeg vidste godt, at denne olding hverken kunne vække eller føle kærlighed, og at dit hjerte ville gå jomfrueligt ud af dette ægteskab. Jeg var ham taknemmelig for hans kulde og for din sørgmodighed. Hvis han var forblevet her, ville jeg måske være blevet meget brødefuld, men De efterlod mig her alene, og det stod ikke i min magt at leve uden dig. Jeg forsøgte at overvinde denne utæmmelige kærlighed, som var vågnet igen i al sin heftighed, da jeg genfandt dig smuk og melankolsk, som jeg havde drømt om dig allerede i din barndom. Men ensomheden forværrede kun mit onde, og jeg gav efter for den trang, jeg følte ved at se dig, at leve under samme tag, at indånde den samme luft, at beruse mig hver time i din stemmes harmoniske klang. Du ved, hvilke hindringer, jeg måtte møde, hvilken mistillid, jeg havde at bekæmpe. Jeg indså da, hvilke pligter, jeg pålagde mig selv. Jeg kunne ikke forene mit liv med dit uden at berolige din ægtefælle ved et helligt løfte, og jeg har aldrig vidst, hvad det var at lege med mit ord. Jeg forpligtede mig derfor med ånd og hjerte til aldrig at glemme min broderrolle. Og sig mig, Indiana, har jeg brudt min ed?

Jeg indså også, at det ville være vanskeligt for mig, ja måske umuligt, at fuldbyrde dette strenge forsæt, hvis jeg aflagde den forklædning, som fjernede ethvert fortroligt forhold, enhver inderlig følelse for mig. Jeg indså, at jeg ikke måtte lege med faren, for min lidenskab var alt for brændende, til at jeg kunne gå sejrrig ud af en kamp. Jeg følte, at jeg måtte omgive mig med en tredobbelt mur af is, for at fjerne din interesse for mig, for at

berøve mig din medfølelse, der ville have styrtet mig. Jeg sagde mig selv, at den dag, du ville beklage mig, ville jeg allerede være skyldig, og jeg fandt mig i at leve under vægten af den gruelige beskyldning for tørhed og egoisme, som du, takket være Himlen, ikke har forskånet mig for. Det heldige udfald af min forstillelse overgik min forventning. De har vist mig en slags hånende medlidenhed, som den man tilstår eunukker. De har frakendt mig en sjæl og mine sanser. De har trådt mig under fode, og jeg har ikke engang haft ret til at vise kraft til vrede og hævn, for det ville have været at forråde mig, og underrette Dem om, at jeg var en mand.

Jeg beklager mig over menneskene og ikke over dig, Indiana. Du var altid god og medfølende. Du tålte mig under den hæslige forklædning, som jeg havde påtaget mig for at nærme mig til dig. Du bragte mig aldrig til at rødme over min rolle, du erstattede mig alt, og undertiden tænkte jeg med stolthed, at når du modtog mig med velvilje sådan, som jeg stillede mig an for at blive miskendt, ville du måske elske mig, hvis du en dag lærte mig rigtigt at kende. Ak! Hvem andre end du ville ikke have forstødt mig? Hvem ville have rakt hånden til en kretiner uden forstand og uden stemme? Alle andre end du ville med afsky have fjernet sig fra egoisten. Oh, det var, fordi der i verden kun fandtes et væsen, der var ædelmodigt nok til ikke at lade sig afskrække ved dette ufordelagtige bytte. Der fandtes kun en sjæl, som var rummelig nok til at udbrede den hellige ild, som oplivede den, over den stakkels forhadtes snævre, kolde sjæl. Der krævedes et hjerte, som havde for meget af det, som jeg ikke havde nok af. Der var under himlen kun en Indiana, som var i stand til at elske en Ralph.

Næst efter dig var Delmare den, som viste mig mest overbærenhed. Du har beskyldt mig for at foretrække dette menneske frem for dig, at ofre din velvære for min egen ved at nægte at mægle i jeres huslige stridigheder. Uretfærdige, blinde kvinde! Du så ikke, at jeg tjente dig så meget, som det var muligt at gøre det, og du forstod især ikke, at jeg ikke kunne hæve min stemme til fordel for dig, uden at forråde mig selv. Hvad ville der være blevet af dig, hvis Delmare havde fordrevet mig fra sit hus? Hvem skulle da have beskyttet dig tålmodigt og i tavshed, men med en uforgængelig kærligheds udholdende fasthed? Det havde ikke været Raymon! Og derefter tilstår jeg, at jeg af taknemmelighed elskede denne rå, udannede mand, som kunne have frarevet mig den eneste lykke, som var tilbage for mig, men som ikke gjorde det. Denne mand, hvis ulykke var ikke at være elsket af dig, og derfor hemmeligt stemte overens med min egen. Jeg holdt også af ham af den grund, at han aldrig havde forårsaget mig skinsygens kvaler …

Men nu er jeg da kommet så vidt, at jeg skal til at fortælle Dem om den grueligste smerte i mit liv, om den skæbnesvangre tid, da Deres kærlighed, som jeg havde drømt så meget om, tilhørte en anden. Da forstod jeg først ganske beskaffenheden af den følelse, som jeg havde undertrykt i så mange år. Nu gød hadet gift i mine årer, og skinsygen fortærede mine tiloversblevne kræfter. Indtil nu havde De stået ren i mine tanker. Min ærefrygt omgav Dem med et slør, som mine drømmes uskyldige dristighed ikke vovede at løste, men da jeg nu fattede den rædsomme tanke, at en anden drog Dem ind i sin tilværelse, rev Dem ud af min magt og berusede sig i lange drag af den lykke, som jeg ikke en gang vovede at drømme om,

da blev jeg rasende! Jeg havde gerne villet se dette forbandede menneske på bunden af dette svælg for at knuse hans hoved med stenkast!

Imidlertid var Deres lidelser så store, at jeg glemte mine egne. Jeg ville ikke dræbe ham, fordi De ville have grædt over ham. Jeg havde endog, Himlen tilgive mig! tyve gange lyst til at være nedrig og ussel nok til at forråde Delmare og at tjene min fjende. Ja, Indiana, jeg var så afsindig, så elendig over at se Dem lide, at jeg angrede, at jeg havde søgt at gøre Dem bekendt med sandheden, og jeg ville gerne have givet mit liv for at testamentere dette menneske mit hjerte! Oh! Den usling! Gud tilgive ham de lidelser, som han har forårsaget mig, men Han straffer ham for dem, som han har bragt over Deres hoved. Det er for disse, at jeg hader ham. For hvad mig selv angår, ved jeg ikke mere, hvordan mit liv har været, når jeg betragter, hvordan han har ødelagt Deres. Det er ham, som samfundet burde have brændemærket fra hans fødsel af. Det er ham, som det burde have skændet og forstødt, som det ufølsomste og mest fordærvede hjerte, men tværtimod har det båret ham i triumf. Åh! Jeg genkender godt menneskene i det, og jeg burde ikke harmes over det, for ved at tilbede det vanskabte væsen, som forøder andres lykke og rygte, gør de ikke andet end at adlyde deres natur.

Tilgiv mig, Indiana. Tilgiv mig! Det er måske grusomt at beklage mig i Deres påhør, men det er den første og den sidste gang. Lad mig forbande den utaknemmelige, som styrter Dem i graven. Denne frygtelige lære har været nødvendig for at åbne Deres øjne. Forgæves lød en stemme fra Delmares og fra Nouns dødsseng for at råbe til Dem: "Tag dig i agt for ham, han vil

styrte dig i ulykke." De var døv for den! Deres onde ånd har draget Dem ned, og plettet, som De er, fordømmer den offentlige mening Dem, mens den frikender ham! Han har forårsaget alle slags ulykker og det har man ikke lagt mærke til. Han har dræbt Noun, og De har glemt det! Han har styrtet Dem i ulykke, og De har tilgivet ham! Det var, fordi han forstod at blænde øjnene og narre forstanden! Det var, fordi hans snedige og troløse ord trængte ind i hjerterne! Det var, fordi hans slangeblik fortryllede. Det var, fordi naturen ved at give ham mine metaltræk og min tunge opfattelsesevne, ville have gjort ham til et fuldstændigt menneske.

Oh ja! Gid Gud straffe ham, for han har været grum mod Dem, eller rettere, gid Han vil tilgive ham, for han har måske været mere dum end ondskabsfuld. Han har ikke kompromitteret Dem, han har ikke værdsat den lykke, som han kunne nyde! Oh! De elskede ham så højt. Og han havde kunnet gøre Deres tilværelse så skøn. I hans sted ville jeg ikke have været dydig. Jeg ville være flygtet med Dem dybt ind i de vilde bjergskove. Jeg ville have revet Dem bort fra menneskenes samfund for at have Dem alene for mig selv, og jeg ville kun have haft én frygt, nemlig for ikke at se Dem forbandet og forladt nok til at kunne erstatte Dem alt. Jeg ville have vogtet over Deres rygte, men i en anden betydning end han. Det ville have været for at ødelægge det, for at kunne erstatte det ved min kærlighed. Jeg ville have lidt ved at se et andet menneske skaffe Dem det mindste gran af velvære, et eneste øjebliks tilfredshed, for det ville være et tyveri, som man begik mod mig, for Deres lykke ville have været mit livsformål, min ejendom, mit liv, min ære! Oh! hvor denne vilde bjergkløft til

eneste bolig, disse bjergets træer som eneste rigdom, ville have gjort mig stolt og rig, hvis Himlen med Dem havde givet mig Deres kærlighed ... Lad mig græde, Indiana, det er første gang i mit liv, at jeg græder. Gud har villet, at jeg ikke skulle dø uden at kende denne sørgelige glæde."

Ralph græd som et barn. Det var virkelig første gang, at denne stoiske sjæl tillod sig at have medfølelse for sig selv, og dog var der endnu mere smerte over Indianas skæbne end over hans egen i hans tårer.

"Græd ikke over mig," sagde han, da han så, at også hun var badet i tårer. "Beklag mig ikke. Deres medlidenhed udsletter alt det forbigangne, og det nærværende øjeblik er ikke mere bittert. Hvordan skulle jeg kunne lide nu? De elsker ham jo ikke mere!"

"Hvis jeg havde kendt Dem, Ralph, ville jeg aldrig have elsket ham," råbte fru Delmare. "Det er Deres dyd, som har styrtet mig i ulykken."

"Og dernæst," sagde Ralph og betragtede hende med et smerteligt smil, "har jeg også andre årsager til glæde. De har, uden selv at ane det, gjort mig en fortrolig meddelelse på overrejsen hertil. De har underrettet mig om, at denne Raymon ikke har været så lykkelig, som han havde den dristighed at gøre fordring på, og De har derved befriet mig fra en del af mine kvaler, for jeg har haft den frækhed at ville beskytte Dem mod hans forførelse. Og derved har jeg fornærmet Dem, Indiana. Jeg har ikke haft tillid til Deres styrke. Det er igen en af mine forbrydelser, som jeg behøver tilgivelse for."

"Ak," sagde Indiana, "De beder mig om tilgivelse! Jeg, som har været Deres livs ulykke! Jeg, som har gengældt en så ren og

uegennyttig kærlighed med grusom utaknemmelighed. Det er mig, som burde kaste mig ned her og bede om tilgivelse."

"Denne kærlighed vækker da hverken din afsky eller din vrede, Indiana? O, min Gud! Jeg takker dig! Jeg vil nu dø lykkelig! Hør, Indiana, bebrejd dig ikke længere mine lidelser. I denne stund misunder jeg ikke Raymon nogen af hans glæder, og jeg tænker, at han må misunde mig min skæbne, hvis han har et menneskeligt hjerte. Det er nu mig, som er din broder, din ægtefælle, din elsker i evigheden. Siden den dag, da du svor mig at forlade dette liv sammen med mig, har jeg næret den søde tanke, at du tilhørte mig, at du var givet mig tilbage for aldrig at forlade mig. Jeg er begyndt igen så ganske sagte at kalde dig min brud. Det ville have været alt for stor en salighed, eller måske ikke salighed nok, at besidde dig på Jorden. I Guds Himmel venter mig den lykke, som min barndom drømte om. Det er der, at du vil elske mig, Indiana. Det er der, at din guddommelige sjæl, befriet fra alle dette livs usande ideer, vil holde mig skadesløs for et helt livs opofrelse, lidelser og fornægtelser. Der skal du være min, o min Indiana. For Himlen, det er dig! Og hvis jeg har fortjent at blive evig salig, har jeg fortjent at besidde dig. Det er med disse tanker, at jeg har bedt dig om at iføre dig denne hvide kjole! Det er din brudekjole, og denne klippe, som strækker sig ud mod søen, den er det alter, som venter os."

Han rejste sig op, plukkede en blomstrende orangegren i krattet ved siden af, og satte den i Indianas sorte hår. Derpå kastede han sig på knæ og sagde:

"Gør mig lykkelig. Sig mig, at dit hjerte samtykker i dette ægteskab i det andet liv. Giv mig evigheden. Nød mig ikke til at

bede om evig tilintetgørelse."

Hvis fortællingen om Ralphs indre liv ikke har gjort noget indtryk på læseren, og hvis han ikke er kommet til at holde af denne dydige mand, er det fordi jeg har været en dårlig fortolker af hans følelser, fordi jeg ikke har været i besiddelse af den magt, som en mands stemme besidder, når han bevæges af en sand, inderlig lidenskab. Og dertil kommer, at månen ikke låner mig sin melankolske indflydelse og at småfuglenes sang, den krydrede vellugt og alt det forførende og berusende ved en tropisk nat ikke indvirker på læserens hjerte og hoved. Man kender måske heller ikke af erfaring, hvilke nye og stærke fornemmelser, der vågner i sjælen over for et selvmord, og hvordan alle ting i livet rejser sig i den sande skikkelse i det øjeblik, da man skal forlade det. Dette pludselige, uundgåelige lys strømmede ind i alle kroge af Indianas hjerte. Bindet, som længe havde været ved at løsnes, faldt helt fra hendes øjne. Gennem sandheden og naturen så hun Ralphs hjerte, sådan som det var. Hun så også hans ansigtstræk sådan, som hun aldrig havde set dem, for det gribende i denne situation havde øvet den samme virkning på ham, som en Volta-søjle på stivnede lemmer. Det havde befriet hende fra den lammelse, som fængslede hans øjne og stemme. Smykket med sin ærlighed og dyd var han nu langt smukkere end Raymon, og Indiana følte, at det var ham, som hun burde have elsket.

"Vær min ægtefælle i Himlen og på Jorden," sagde hun til ham, "og lad dette kys forlove mig med dig for evigheden!"

Deres læber mødtes, og uden tvivl ligger der i en kærlighed, som udgår fra hjertet, en mere pludseligt virkende kraft end i den hede attrå, der kun varer et øjeblik, for dette kys, på

tærsklen til et andet liv, indeholdt i sig alle livets glæder for dem. Nu tog Ralph sin brud i sine arme og bar hende frem for at styrte sig med hende ned strømmen …

Slutning

Til hr. I. Néraud

På en varm solskinsdag i januar måned forrige år, drog jeg fra Saint Paul for at drømme tiden væk i de vilde skove på øen Bourbon. Jeg drømte der om Dem, min ven. Disse jomfruelige skove erindrede mig om Deres udflugter og studier. Jorden bar endnu spor af Deres skridt. Overalt fandt jeg naturens underværker, som De omtalte i Deres magiske fortællinger, der tidligere så ofte henrykkede mig om aftenen, og for at beundre den i forening, kaldte jeg Dem tilbage fra det gamle Europa, hvor De nyder den beskedne glæde at være et ukendt, lykkeligt menneske, hvis ånd og fortjeneste ingen troløs ven har angivet for verden!

Jeg havde rettet mine skridt hen mod et øde sted, som ligger i de højeste regioner af øen og kaldes: Kæmpesletten.

Et stort stykke af bjerget, der er styrtet ned ved en vulkansk rystelse, har på hovedbjergets side dannet et langt amfiteater, der er besat med klippestykker, som er anbragt i den mest magiske uorden, i den forfærdeligste forvirring. Dér hviler en umådelig blok i ligevægt på nogle småstykker, der nede hæver sig en mur af tynde, lette og svampeagtige klipper, takket og gennemstukket ligesom en maurisk bygning. Her rejser sig en obelisk af basalt, med sider så glatte og blanke, som om en kunstner havde ciseleret dem, over en takket bastion. På et andet sted er en gotisk borg styrtet sammen ved siden af en uformelig, besynderlig pagode. Alle forsøg på kunsten, alle arkitekturens opfindelser havde samlet sig her. Det synes, som om alle århundredes og alle nationers genier havde udtømt deres opfindsomhed i dette hændelsens og ødelæggelsens værk.

Her havde uden tvivl magiske frembringelser født tanken til den mauriske billedhuggerkunst. I hjertet af skoven har kunsten i palmetræet fundet en af sine smukkeste modeller. *Bacoa*en, som fæster sig og klamrer sig fast til jorden med hundrede fra arme, der udgår fra dens stamme, har først måttet give ideen til de lette spidsbuer, hvorpå en katedralkirke hviler. På kæmpesletten er alle former, alle skønheder, alle snurrige, alle dristige indfald blevet forenet, stående oven på hinanden, ordnede og opførte på en uvejrsnat. Luftens og ildens ånder var formodentlig ophavsmænd til dette diabolske værk. De alene kunne give deres forsøg denne frygtelige lunefulde, ufuldstændige karakter, som adskiller deres værker fra menneskets. De alene havde kunnet ophobe disse uhyre blokke, flytte disse kæmpemasser, lege med bjerge som med sandskorn, og midt blandt sådanne dannelser, som mennesket har forsøgt at eftergøre, kaste så store tanker og ophøjede modsætninger, som det er umuligt at virkeliggøre, som synes at udfordre kunstnerens dristighed og spottende at sige til ham: "Forsøg engang dette."

Jeg standsede ved foden af en basaltformation af omtrent tresindstyve fods højde og udskåret i facetter, som om det havde været en stenslibers værk. På forsiden af dette mærkelige monument syntes der at stå en inskription udhugget af en udødelig hånd. Andre vulkanske stenmasser frembyder undertiden på det samme fænomen. Mens denne substans endnu er lunken og bøjelig, blødgjort af ildens påvirkning, modtager den indtryk af sneglehuse og slyngplanter, som hæfter sig til den.

Derfor er der således tilfældigvis opstået løjerlige forbindelser, der ligner hieroglyffer, og mystiske bogstavtegn, der synes at være henkastede der, som et overnaturligt væsens underskrift med kabbalistiske bogstaver.

Jeg blev længe stående der, behersket af den barnagtige lyst at ville søge en mening i disse ubekendte cifre. Disse forgæves undersøgelser forårsagede, at jeg faldt hen i dybe tanker, under hvilke jeg glemte, at tiden flygtede bort.

Der samlede sig allerede tætte dunster om bjergets spidser og dalede ned over siderne, hvis omrids de hurtigt opslugte. Førend jeg havde nået over halvdelen af kæmpesletten, styrtede de ned over den region, som jeg befandt mig i, og indhyllede den i et uigennemtrængeligt slør. Et øjeblik efter hævede der sig en rasende vind, som fejede dem bort på et sekund. Derefter lagde vinden sig. Tågen dannede sig på ny, for atter at blive forjaget af et frygteligt vindstød.

Jeg søgte tilflugt mod stormen i en grotte, der beskyttede mig, men en anden plage forenede sig nu med vinden. Strømme af regn bragte floderne, der alle havde tilløb fra toppen af keglen, til at svulme op. På en time var alt oversvømmet, og bjergets sider, der blev overstrømmet fra alle kanter, dannede et umådeligt vandfald, som rasende styrtede ned mod sletten.

Efter en meget besværlig og farefuld rejse i to dage, befandt jeg mig, uden tvivl ledet af forsynet, ved døren til en bolig, som lå på et overordentlig vildt sted. Den simple, men nette hytte havde modstået uvejret, da den var beskyttet af en vold af klipper, der bøjede sig fremad lige som for at tjene den til skærm. Lidt længere nede styrtede et rasende vandfald sig dybt

ned i en kløft og dannede der en sø, der var gået over sine bredder, oven over hvilken buskadser af skønne træer endnu hævede deres besudlede, visne toppe.

Jeg bankede ivrigt på, men veg tre skridt tilbage ved synet af det ansigt, som viste sig på dørtærsklen. Før jeg havde hævet stemmen for at bede om ly, havde ejeren modtaget mig med et stumt og alvorligt tegn. Jeg trådte altså ind og befandt mig alene, ansigt til ansigt med sir Ralph Brown.

Det var næsten et år siden, at *Nahandove* havde bragt hr. Brown og hans ledsagerinde til kolonien, og i den tid havde man ikke set Ralph tre gange i byen, og hvad fru Delmare angik, havde hun trukket sig så totalt tilbage, at hendes tilværelse endnu var en meget tvivlsom sag for mange af indbyggerne. Det var næsten på den samme tid, at jeg var landet på Bourbon for første gang, og det var først anden gang i mit liv, at jeg så hr. Brown.

Den første gang, jeg så ham, havde efterladt et uudsletteligt indtryk på mig. Det var i Saint Paul på bredden af havet. Denne persons træk og holdning havde i begyndelsen ikke fængslet min opmærksomhed videre, men da jeg af ørkesløs nysgerrighed udspurgte kolonister om ham, var deres svar så besynderlige og modsigende, at jeg med mere opmærksomhed undersøgte eneboeren fra Bernica.

"Det er en klodrian, et menneske uden opdragelse," sagde en. "Et aldeles intetsigende menneske, som kun besidder en egenskab, at tie."

"Det er en særdeles kundskabsrig og dybsindig mand," sagde en anden, "men han er alt for gennemtrængt af bevidstheden om sin egen overlegenhed, så indbildsk og hovmodig, at han vil

anse ethvert ord for spildt, som han veksler med et almindeligt menneske."

"Det er et menneske, som ikke elsker andre end sig selv," sagde en tredje, "middelmådig, men ikke dum, fuldkommen egoistisk, ja, man siger endog, at han er aldeles uomgængelig."

"Ved De da ikke det?" spurgte en ung mand, som var opdraget i kolonien, og fuldkommen besjælet af provinsialisternes snæverhjertede ånd: "Det er en elendig skurk, som fejt har forgiftet sin ven for at ægte hans kone."

Dette svar bedrøvede mig sådan, at jeg vendte mig til en anden kolonist, der var ældre, og, som jeg vidste, begavet med megen sund sans.

Da mit blik begærligt spurgte ham om løsningen på alle disse gåder, svarede han mig:

"Sir Ralph var tidligere en brav mand, som man ikke holdt af, fordi han ikke var meddelsom, men som man agtede. Det er alt, som jeg kan sige om ham, for siden hans ulykkelige historie har jeg ikke været i nogen forbindelse med ham."

"Hvilken historie?" spurgte jeg.

Han fortalte mig nu om oberst Delmares pludselige død, om hans kones flugt samme nat, og om hr. Browns bortrejse og tilbagekomst. Det mørke, hvori alle disse omstændigheder var indhyllet, var ikke blevet opklaret ved øvrighedens efterforskninger. Ingen havde kunnet bevise den bortflygtede kones brøde. Kongens advokat havde vægret sig ved at forfølge sagen, men man kendte øvrighedspersonernes partiskhed for hr. Brown, og man lagde dem til last, at de ikke i det mindste havde oplyst offentligheden om sammenhængen i denne sag, som plettede to personers rygte med en afskyelig mistanke.

Hvad der syntes at bekræfte denne, var de to anklagedes hemmelige tilbagekomst og at de havde bosat sig dybt inde i ørkenen ved Bernica. De var først flygtet, sagde man, for at neddysse sagen, men den offentlige mening havde således forfulgt dem i Frankrig, at de havde været nødt til at tage deres tilflugt til et afsidesliggende opholdssted, for i ro at tilfredsstille deres forbryderiske kærlighed.

Men hvad der tilintetgjorde alle disse forklaringer, var en sidste påstand, som forekom mig at komme fra bedre underrettede folk: Nemlig at fru Delmare altid havde vist kulde, ja næsten modbydelighed for sin fætter hr. Brown.

Jeg havde nøjagtigt, ja samvittighedsfuldt, ville jeg gerne sige, betragtet helten i disse besynderlige fortællinger. Han sad på en pakke varer, og ventede på, at en sømand, med hvem han stod i handel om et eller andet indkøb, skulle komme tilbage. Hans øjne, der var blå som havet, betragtede horisonten med et så roligt og rent sværmeri, alle linjer i hans ansigt harmonerede så godt, nerver, muskler, blod alt syntes så mildt, så fuldstændigt, så helt i orden hos dette sunde, kraftige individ, at jeg kunne have svoret på, at man gjorde ham dødelig uret. At denne mand ikke havde nogen forbrydelse at bebrejde sig, at han aldrig havde tænkt derpå, at hans hjerte og hans hænder var lige så rene som hans pande.

Men pludselig faldt baronettens adspredte blik på mig, der undersøgte ham med en så begærlig og uhøflig nysgerrighed. Forvirret som en tyv, der bliver grebet på fersk gerningen, slog jeg forlegent øjnene ned, for sir Ralphs blik indeholdt en streng bebrejdelse. Fra dette øjeblik af har jeg ofte tænkt på ham uden at ville det. Han har vist sig for mig i mine drømme. Jeg følte,

ved at tænke på ham, den ubestemte uro, den uforklarlige bevægelse, der var lige som et magnetisk fluidum, hvormed en usædvanlig skæbne omgiver sig.

Mit ønske om at lære sir Ralph at kende var altså meget virkeligt og meget levende, men jeg havde helst villet iagttage ham på afstand, uden selv at blive set af ham. Det forekom mig, at jeg var skyldig over for ham. Hans øjnes krystalagtige glans vakte en vis isnende frygt hos mig. Dette menneske måtte besidde en sådan overlegenhed enten i dyd, eller i slethed, at jeg følte mig helt middelmådig og lille over for ham.

Hans gæstfrihed var hverken højttravende eller iøjnefaldende. Han førte mig ind i sit værelse, lånte mig klæder og linned, og fulgte mig dernæst ind til fru Delmare, som ventede på os med måltidet.

Da jeg så hende så smuk og så ung (for hun syntes næppe at være atten år) og beundrede hendes blomstrende udseende, hendes ynde og bløde talestemme, følte jeg mig smerteligt bevæget. Jeg tænkte straks, at denne kvinde måtte være meget skyldig eller meget ulykkelig. Skyldig i en afskyelig forbrydelse eller besudlet af en hæslig anklage.

I otte dage holdt de opsvulmede floder, de oversvømmede sletter, regn og storm mig tilbage i Bernica, men derefter kom solen atter frem og dog tænkte jeg ikke mere på at forlade mine værter.

De var ikke glimrende, nogen af dem. De havde, tror jeg, kun lidt ånd, måske slet ingen, men de var i besiddelse af det, som fremkalder gribende eller behagelige ytringer. De havde hjertets ånd. Indiana er uvidende, men det er ikke den snævre, simple uvidenhed, som følger af ladhed, sorgløshed eller

ubetydelighed. Hun er begærlig efter at lære det, som hendes livs fordomme har forhindret hende i at få at vide, og dernæst lå der måske lidt koketteri fra hendes side i hendes spørgsmål til Ralph, nemlig for at hendes ven skulle få lejlighed til i min nærværelse at brillere med sine umådelige kundskaber.

Jeg fandt hende munter, men ikke overgiven. Hendes manerer har bevaret noget langsomt og sørgmodigt, som er kreolerinderne egenart, men hos hende forekom mig at have en dybere grund. Hendes øjne især besad en uforlignelig mildhed og syntes at fortælle om et helt livs lidelser. Når hendes mund smilte, var der alligevel noget melankolsk i hendes blik, men det syntes at være en følelse af lykke og taknemmelighed.

En morgen sagde jeg til dem, at jeg nu endelig ville tage bort.

"Allerede?" udbrød de, og det med et så sandt udtryk, at jeg følte mig opmuntret. Jeg havde nemlig lovet mig selv, ikke at forlade sir Ralph, uden at bede ham fortælle mig sin historie, men på grund af den rædsomme mistanke, man havde besværet min ånd med, nærede jeg en uovervindelig frygtsomhed, som jeg dog nu prøvede på at blive herre over.

"Hør," sagde jeg til ham, "menneskene er nogle store skurke. De har sagt meget ondt om Dem til mig. Jeg forundrer mig nu ikke over det, efter at jeg har lært Dem at kende. Deres liv må være skønt, siden det således har været genstand for bagvaskelse ..."

Jeg standsede pludselig, da jeg så en oprigtig forbavselse udmale sig i fru Delmares ansigtstræk. Jeg indså, at hun var uvidende om de ondskabsfulde rygter, der var udbredt om hende og jeg så på Ralphs ansigt et umiskendeligt udtryk af højhed og misfornøjelse. Skamfuld og bedrøvet, rejste jeg mig

for at forlade dem, overvældet af hr. Browns blik, der erindrede mig om vores første sammenkomst og den lignende stumme samtale, som vi havde ført sammen på strandbredden.

Fortvivlet over at skulle forlade dette fortræffelige menneske for stedse i en sådan stemning, og med dyb anger over at jeg havde fortørnet og såret ham til gengæld for de lykkelige dage, som jeg havde nydt i hans selskab, følte jeg mit hjerte svulme og brast i tårer.

"Unge mand," sagde han og greb min hånd, "bliv endnu en dag hos os. Jeg har ikke mod til at lade den eneste ven, som vi har her i landet, tage af sted sådan."

Da fru Delmare derefter havde fjernet sig, fortsatte han:

"Jeg har forstået Dem. Jeg vil fortælle Dem min historie, men ikke i Indianas nærværelse. Der findes sår, som man ikke må åbne på ny."

Om aftenen gik vi en spadseretur i skoven. Træerne, der var så friske og smukke for fjorten dage siden, var nu ganske berøvet deres blade, men begyndte allerede igen at dækkes med store harpiksfyldte knopper. Fuglene og insekterne havde atter taget deres rige i besiddelse. De visne blomster havde allerede unge knopper til at erstatte dem. Bækkene skyllede vedholdende det sand bort, som deres løb var blevet standset af. Alt vendte tilbage til liv, lykke og sundhed.

"Se engang," sagde Ralph, "med hvilken forbavsende hurtighed den gode, frugtbare natur igen opretter sit tab! Virker det ikke, som om den skammer sig ved den spildte tid, og vil, ved hjælp af sin saft og kraft, på nogle få dage udføre et helt års arbejde?"

"Og det vil lykkes den," bemærkede fru Delmare.

"Jeg mindes forrige års uvejrstid. Efter en måneds forløb var der intet spor tilbage af det."

"Det er," sagde jeg, "et billede på et hjerte knust af sorger. Når lykken endelig finder det, udfolder og forynger det sig meget hurtigt."

Indiana rakte mig hånden og betragtede hr. Brown med ubeskrivelig ømhed og glæde.

Da natten brød frem, trak hun sig tilbage til sit eget værelse, og efter at have sat sig ved min side på en bænk i haven, fortalte Ralph mig sin historie lige til det sted, hvor vi forlod den i det forrige kapitel.

Her gjorde han en lang pause og syntes helt at have glemt min tilstedeværelse.

Tilskyndet af den interesse jeg følte for hans fortælling, bestemte jeg mig til at afbryde hans tankefuldhed med et spørgsmål.

Han fo'r sammen, som et menneske, der vågner op af en dyb søvn. Derpå smilte han godmodigt og sagde:

"Min unge ven, der findes minder, som man berøver deres blomst ved at fortælle om dem. Lad det være dem nok at vide, at jeg var ganske bestemt på at dræbe Indiana sammen med mig selv. Men uden tvivl var accepten af vort offer endnu ikke indskrevet i Himlens arkiver. En læge ville måske fortælle Dem, at en let forklarlig svimmelhed bemægtigede sig mit hoved, så jeg tog fejl af stiens retning. Jeg, som slet ikke er læge i den forstand, er mere tilbøjelig til at tro, at Abrahams og Tobias' engel, denne skønne hvide engel med de blå øjne og det gyldne bælte, som De så ofte har set i Deres barndomsdrømme, steg ned til os på en månestråle, og at den, svævende i vandfaldets

bævende tåge, udbredte sine sølvvinger over min blide ledsagerinde. Det eneste, som jeg formår at bekræfte, er at månen gik ned bag bjergets høje spidser uden at nogen ildevarslende lyd afbrød vandfaldets fredelige mumlen; at klippens fugle ikke fløj op, førend en hvid stribe bredte sig i horisonten over havet; at den første purpurstråle, som faldt på orangetræerne, fandt mig liggende på knæ mens jeg priste Gud."

"De må dog ikke tro, at jeg pludselig modtog den uventede lykke, som har fornyet mit liv! jeg var bange for at måle den strålende fremtid, der hævede sig for mig, og da Indiana åbnede sine øjenlåg for at smile til mig, viste jeg hende vandfaldet og talte om at dø."

"Hvis De ikke beklager at have levet til denne morgen," sagde jeg til hende, "kunne vi begge bekræfte, at vi har smagt lykken i dens fulde betydning, og dette er en grund mere til at forlade livet, for min stjerne vil måske allerede blegne i morgen. Hvem ved, om jeg ikke, når jeg forlader dette sted og kommer ud af den berusende tilstand, som døds- og kærlighedstanker have bragt mig i, atter vil blive det foragtelige dyr, som De afskyede i går? Vil De ikke rødme over Dem selv, hvis De fandt mig igen sådan, som De hidtil har kendt mig? Ak! Indiana, forskån mig for denne frygtelige smerte. Det vil være at fuldstændiggøre min ulykke."

"Tvivler De på Deres hjerte, Ralph?" spurgte Indiana med et tilbedelsesværdigt udtryk, "eller tilbyder mit Dem ikke sikkerhed nok?"

"Skal jeg tilstå det? Jeg var ikke lykkelig i de første dage. Jeg tvivlede ikke på fru Delmares oprigtighed, men jeg frygtede for

fremtiden. Da jeg i tredive år havde haft en overdreven mistillid til mig selv, kunne jeg ikke på en dag blive sikker i mit håb om, at behage og være elsket. Der findes øjeblikke, hvor jeg følte uvished, rædsel og bitterhed. Jeg angrede undertiden, at jeg ikke havde styrtet mig i søen, den gang et ord af Indiana havde gjort mig så lykkelig."

"Også hendes sørgmodighed vendte af og til tilbage. Kun med besvær kunne hun vænne sig af med at lide, for sjælen vænner sig til ulykken, fæster rod deri og kan ikke let løsrive sig derfra."

"Imidlertid må jeg yde Indianas hjerte den retfærdighed at sige, at hun aldrig med savn tænkte på Raymon. Hun huskede ham ikke engang for at hade ham."

"Som det går med alle sande, inderlige følelser, styrkede og beseglede tiden vor kærlighed, i stedet for at svække den. Hver dag gav den ny inderlighed, fordi hver dag medførte en forpligtelse for os begge til gensidig agtelse og taknemmelighed. Al vores frygt forsvandt efterhånden, og da vi så, hvor let det var at besejre vores grunde til mistillid, tilstod vi smilende for hinanden, at vi modtog lykken som nogle kujoner, og at vi ikke fortjente hinanden. Fra dette øjeblik af har vi elsket hinanden med tryghed."

Ralph tav. Efter vi begge to i nogle øjeblikke havde været hensunket i en religiøs tankefuldhed, trykkede han min hånd og sagde:

"Jeg vil ikke tale om min lykke. Hvis der findes lidelser, som man ikke forråder, men som indhyller sjælen lige som et ligklæde, findes der også glæder, som forbliver begravet i menneskets hjerte, fordi en jordisk røst ikke formår at udtale

dem. Hvis i øvrigt også en engel dalede ned fra Himlen på en af disse blomstrende grene for at fortælle Dem dem i sit fædrelands sprog, ville de alligevel ikke forstå dem; De, unge mand, som stormen ikke har knækket og uvejret ikke har mishandlet. Ak! Hvad forstår den sjæl, som ikke har lidt, sig på lykken? – Hvad vores forbrydelser angår," tilføjede han smilende ...

"Oh!" råbte jeg med tårefyldte øjne.

"Hør mig, min herre," afbrød han mig straks. "De har kun levet nogle timer sammen med de to skyldige i Bernica, men en eneste var nok til at lære Dem at kende deres hele liv. Alle dage ligner hinanden for os. De er alle rolige og skønne, de glider hurtigt og rene som vore barndomsdage. Hver aften velsigner og takker vi Himlen. Hver morgen anråber vi den og bede om gårsdagens sol og skygge. Den største del af vore indkomster er bestemt til at frikøbe stakkels svage negre. Dette er hovedårsagen til at kolonisterne siger så meget ondt om os. Gid vi var rige nok til at kunne befri alle dem, som lever i slaveriet! Vores tjenere er vore venner. De deler vores glæder, vi plejer dem, når de lider. Sådan går vores liv uden sorger, uden samvittighedsnag. Vi taler sjældent om fortiden, men også sjældent om fremtiden. Vi taler om denne uden frygt, om hin uden bitterhed. Når vi undertiden overrasker hinanden med tårer i øjnene, er det, fordi den højeste lykke også har sine tårer. Den største elendighed derimod har ingen."

"Min ven," sagde jeg efter lang tavshed. "Hvis verdens beskyldninger kunne nå til Dem, ville Deres lykke svare højt nok."

"De er ung," svarede han. "Deres barnlige, rene bevidsthed, som verden ikke har besmittet, anser vores lykke som et tegn på vores skyldfrihed, men i verdens øjne er den netop et bevis på vores brøde. Nej, ensomheden er god, og menneskene er ikke engang en beklagelse værd."

"Alle anklager Dem ikke," sagde jeg, "men selv de, som vurderer Dem rigtigt, dadler, at De foragter den almindelige dom, og De, som indser Deres dyd, kalder Dem stolt og hovmodig."

"Tro mig," svarede Ralph, "der ligger mere stolthed i denne bebrejdelse end i min foregivne foragt. Når man ser, hvem den offentlige mening hæver, burde den da ikke række hånden til dem, som den træder under fode? Man siger, at den er nødvendig for at være lykkelig. De, som tror det, må respektere den. Jeg derimod beklager oprigtigt enhver lykke, som tager til eller af efter dens lunefulde pust."

"Nogle moralister dadler Deres ensomme liv. De påstår, at ethvert menneske tilhører samfundet, som gør fordring på ham. Man tilføjer, at De giver menneskene et farligt eksempel til efterfølgelse."

"Samfundet kan ikke fordre noget af den, som intet venter af det," svarede sir Ralph. "Hvad eksemplets magt angår, da må De ikke tro på det, min herre. Der fordres alt for megen viljekraft for at bryde med verden, alt for megen lidelse til at erhverve sig denne viljekraft. Lad derfor denne ukendte lykke, som ikke koster nogen noget og som skjuler sig af frygt for at skabe misundere, leve i fred. Fuldend De Deres livsbane, unge mand. Hav venner, en stand, et rygte, et fædreland. Jeg har Indiana. Sønderbryd ikke de bånd, som knytter Dem til samfundet,

respekter dets love, hvis de beskytter Dem, godtag dets domme, hvis de synes Dem retfærdige og billige, men hvis den dag kommer, da det bagvasker og forstøder Dem, vær da i besiddelse af så megen stolthed, at De kan undvære det."

"Ja," sagde jeg, "et rent hjerte kan lære os at udholde forvisning, men for at gøre os den kær, trænger vi til en livsledsagerinde som Deres."

"Oh." sagde han med et ubeskriveligt smil. "Hvis De vidste, hvordan jeg beklager den verden, som foragter mig!"

Den næste dag forlod jeg Ralph og Indiana. Den ene omfavnede mig, den anden udgød nogle tårer.

"Lev vel," sagde de til mig. "Vend tilbage til verden, men hvis den en dag fordriver Dem, husk da på vores indiske hytte."

Om "Indiana"

Forfatter: George Sand (1804-1876).
Org.udgave: G. Sand: *Indiana*. J.-P. Roret, Paris 1832.
Denne udgave baseret på: *Indiana. Af George Sand*. Udgivet af C. K., København 1855.
Oversætter: C. K.
Redigeret af: Vivi N. Jensen.
Forside: Efter Oreste Cortazzo (1836-1910): *Madame Delmare Discovers Noun's Body* (1900). Illustration til udgaven *The Masterpieces of George Sand*. George Barrie & Son, Philadelphia 1900.

ISBN 978-87-7979-867-0

2. ebogsudgave, tidl. udgave ISBN 978-87-7979-097-1 (Ølstykke 2005).

© 2023 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Note 1: **Martignac:** 1828, året for ministeriet Martignac under ledelse af Jean-Baptiste Sylvère Gaye, vicomte de Martignac. *Red.anm.*

Note 2: **Justemilieu:** Et spottende øgenavn til "det mådeholdne, kongetro midterparti" i Frankrig under Borgerkongen Louis Philipppe. *Red.anm.*